ΑΣ ΓΕΛΑΣΟΥΜΕ!

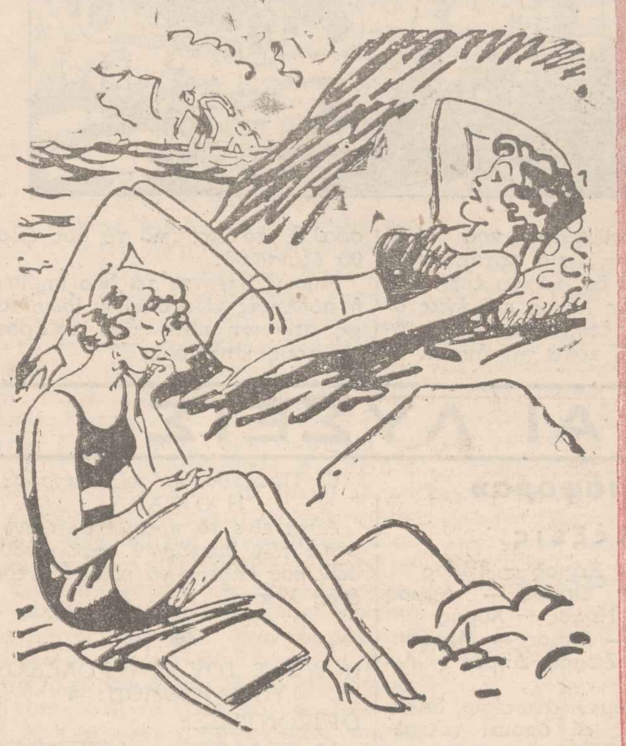

—Ἄχ, ἄν μποροῦσα νὰ ξαναζήσω τὴ ζωή μου!
—Κι' ἐγὼ ἐνόμισα πὼς εἶχες ἀρχίσει νὰ τὴν ξαναζῇς. Πρὸ ὀλίγου ἄκουσα νὰ λὲς σ' αὐτὸν τὸν νέο πὼς εἶσαι δεκαοκτὼ χρονῶν.

●

Ἱπποδρομιακές διακοπές

Ἔκλεισεν ὁ Ἱππόδρομος, γιὰ νὰ ξεκουρασθοῦν ἐπὶ ἕνα μῆνα οἱ ἵπποι.

Καὶ τοὺς παίκτας τοὺς κατέλαβε μεγάλη λύπη.

Ἕνας ἐκ τῶν παικτῶν εἶπε σχετικῶς τὶς κάτωθι ἀλήθειες.

Τώρα ποὺ ἔκλεισεν ὁ Ἱππόδρομος, θὰ χάσω ὅλες τὶς ἀγαπημένες μου συνήθειες.

Θὰ ἔχω διαρκῶς λεφτὰ στὴν τσέπη μου καὶ δὲν θὰ ξέρω ποῦ νὰ τὰ δίνω.

Θὰ τρώω... μεσημέρι καὶ βράδυ καὶ θὰ παχύνω.

Θὰ χάσω τὸν ὑγιεινὸν περίπατον, ποὺ ἔκανα ἀπὸ τὸ Φάληρο, τὴν τελευταία τὴν ἑβδομάδος ἡμέρα.

Θὰ μένουν... γερὲς οἱ σόλες μου καί, μ' αὐτὴν τὴν ζέστην, πῶς θὰ παίρνουν τὰ πόδια μου ἀέρα;

Ο ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΚΟΣ

●

—Αὐτὸ τὸ ἀνθογυάλι ἀξίζει ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα. Προέρχεται ἀπὸ τὴν Πομπηΐα.
—Τόσο ἀκριβὰ εἶνε λοιπὸν τ' ἀνθογυάλια ἐκεῖ πέρα;

Τὰ ροῦχα

Τὴν ὥρα ποὺ κοιμώμουνα, τὰ ροῦχα μου πιὸ πέρα
τὰ εἶχα βγάλει κι' ἔπαιρναν κι' αὐτὰ λίγον ἀέρα.
Εἶχαν γλυτώσει ἀπὸ μὲ καὶ ὕψωσαν πατέντα
καὶ μεταξὺ των ἄρχισαν μιὰ σοβαρὴ κουβέντα.

★

Καὶ πρῶτο τὸ καπέλλο μου, μεθ' ὕφους σιγηλοῦ
μίλησε... ἀφ' ὑψηλοῦ.
Τὸ μπόρ του ἐχαμήλωσε εἰς βάθος ἀρκετὸ
καὶ εἶπε: «Ὦ, συνάδελφοι! Ὅλους σας χαιρετῶ».
Τὸ γάντι ἀντεχαιρέτισε μὲ μίαν... χειραψίαν.
Ἀλλ' ἡ γραβάτα ἡ πονηρὴ ἐμπῆκε σὲ ὑποψίαν.
Καὶ εἶπε: Κάτι ὕποπτο, συμβαίνει, μὰ τὸν Δάντη.
Τὸ γάντι βλέπω σήμερα φέρνεται... μὲ τὸ γάντι».
Τὸ γάντι τότε ἀγρίεψε, ἐπῆρε στάσιν γάτας
κι' ἀμέσως κατὰ... πρόσωπον ἐρρίφθη τῆς γραβάτας.
Ὢ, φρίκη! Δυστυχία!
Μεγάλη προμηνύεται
τώρα μονομαχία...
Ἀλλ' ἡ γραβάτα ἀπήντησε δίχως ποσῶς θυμό,
«—Καλά, ντέ! Δὲν σ' ἔπιασα, καὶ... ἀπὸ τὸ λαιμό».

★

Ἡ κάλτσα εἶτα μίλησε ἡ... Παρφουμαρισμένη
κι' ἀνέκραξε θλιμμένη:
—Ἀπ' τὸν ἱδρῶτα φίλοι μου εἶμαι πλημμυρισμένη.
Κι' ἔτσι ὁ κάθε πόντος μου, ἔγινε τώρα ὄντως
σωστὸς... Εὔξεινος πόντος
Οἱ ἄλλοι τότε γέλασαν, καὶ εἶπαν γιὰ τὴν κάλτσα.
—Τί πνεῦμα φίνο ἐκλεκτὸ καὶ μάλιστα μὲ σάλτσα!
Τὰ λέγει ἡ ἀφιλότιμη καὶ δὲν γελᾷ καθόλου.
Τί κάλτσα τετραπέρατη! Τί...κάλτσα τοῦ διαβόλου!»

★

Τὸ πανταλόνι μίλησε μὲ ὕφος Ρισελιὲ
καὶ εἶπε: «Ὁ καβάλλος μου, μὲ κάνει... σεβαλιέ»
Καὶ γι' ἄλλα ἐκαυχήθηκε καὶ ὑπερηφανεύθη.
Ἀλλ' ἡ φανέλλα στὰ κρυφὰ πολὺ τὸ εἰρωνεύθη.
—Δὲν βλέπει, εἶπε, καὶ αὐτό, τὰ τόσα καὶ τὰ τόσα
(του...
Καὶ κάποιος ἄλλος ἐρωτα:
— Ποῦν' τὸ Παποῦτσι; Δὲν μιλᾶ... Κατάπιε τὴν...
(γλῶσσα του;
—Ἀφῆστε με στὰ χάλια μου, τοὺς λέγει τὸ παποῦτσι
Κουράσθηκα. Δὲν μοῦμεινε, πειὰ ἀντοχὴ κουκοῦτσι
Ἀπὸ τοὺς δρόμους σώθηκα
κι' ὡς λένε... ξεπατώθηκα».
—Σὰν θὰ παληώσῃς φουκαρᾶ, τοῦ λέγει τὸ κολλάρο
θὰ σὲ πετάξῃ ὁ κύριος στῶν σκουπιδιῶν τὸ κάρρο.
Καὶ τὸ παποῦτσι ἀπαντᾶ:
—Νὰ μὲ πετάξῃ, λέει;
Ποτέ! Θὰ γράψῃ ἐπάνω μου
Τὰ... παλαιά του χρέη.

★

Εἶτα ὁ δὸν-ζουὰν Γιακᾶς μ' εὐγένεια σιμώνει
Τὴν δεσποινίδα ζώνη.
Καὶ τὴν καλεῖ νὰ κάμουνε μιὰ βόλτα στὸ μπαλκόνι
οἱ δυό τους ἀγκαζέ
νὰ πάρουν λίγο ἀέρα...
Ἡ ζώνη ὅμως τοῦ ἀπαντᾶ:
—Ἄ, νὰ χαθῇς, χαζέ!...
—Τί δηλαδή; Μὲ πέρασες γιὰ... ζώνη ἐλευθέρα;

★

Καὶ τ' ἄλλα ροῦχα ἔπειτα ἤρχισαν νὰ καυχῶνται
Τὸ δὲ σακκάκι ὠνόμασε τὸν ἑαυτόν του κόντε.
Ἐπίσης τὸ πουκάμισο μονάχο καμαρώνεται.
Καὶ τὸ κορδόνι ἄρχισε καὶ κεῖνο νὰ κορδώνεται.
Ὡσαύτως ξαναμίλησε μὲ στόμφο τὸ καπέλλο:
—Γίνομαι, εἶπε, συγγραφεὺς, κάθε φορὰ ποὺ θέλω.
Γράφω τρανὰ ποιήματα, ἴσαμε... δύο πήχες
γιατ' ἔχω τὸ προνόμιον νὰ περικλείω...τρίχες.
Καὶ τὸ σακκάκι ἐρωτᾶ δίχως καιρὸ νὰ χάσῃ:
—Καὶ δὲ μοῦ λὲς; Τὰ ἔργα σου, ποιος θὰ τὰ διαβάσῃ;
Τὸ δὲ καπέλλο ἀπαντᾶ:
—Λόγους μὴ λὲς ἀδίκους.
Δὲν ξέρεις τάχα πὼς ἐγὼ
στεγάζω καὶ... κατοίκους;
Σὰν ἄκουσε τοὺς ἔπαινους αὐτοὺς τὸ πορτοφόλι
εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή:
—Βρὲ εἶσθε μᾶπες ὅλοι!
Δὲν ξέρετε κακόμοιρα, ροῦχα, πὼς εἶσθε θύματα
κάθε φορὰ, ὅπου ἐγὼ θὰ μείνω δίχως χρήματα.
Τότε λοιπὸν ρουχάκια μου, μὴ σας φανῇ μυστήριο
ἄν πάρετε τὴν ἄγουσαν γιὰ τὸ... Δημοπρατήριο.

Ο ΜΑΓΚΑΣ

Μικραὶ εἰδήσεις

Κάτωθι ἑνὸς πεύκου, ὅπου ἐπέρασε τὴν ἡμέρα του ἕνας σύζυγος μὲ τὴν γυναικα του καὶ τὴν πεθερά του εὑρέθη ἕνα ἀπόκομμα ἐφημερίδος, ποὺ ἔγραφε τὸ ἀνάγνωσμα: «Ἐν μέσῳ τῶν ἀγρίων θηρίων».

★

Κάτωθι ἄλλου πεύκου, ὅπου διημέρευσε ἕνα ζευγαράκι, ἀνευρέθη ἐπίσης ἀπόκομμα ἐφημερίδος, περιέχον τὴν στήλην τῶν κοινωνικῶν: «Γάμοι, βαπτίσεις κ.λ.π.»

●

Μουσικὴ κίνησις

Ἡ ὀρχήστρα ἑνὸς κοσμικοῦ κέντρου ἔπαιζε προχθὲς μίαν συμφωνίαν τοῦ Μπετόβεν. Τὴν ὥραν ἐκείνην ἕνας κύριος ἔσκυψε εἰς τὸ αὐτὶ τῆς διπλανῆς του νέας καὶ τῆς ἐψιθύρισε:

—Συμφωνεῖτε μὲ τὸ δῶρον ποὺ σας εἶπα;

—Ὢ, ναί! ἀπήντησε κατασυγκινημένη ἡ νέα.

—Ὥστε αὔριο λοιπόν;

—Σύμφωνοι!...

Σὲ λίγο ἡ νέα ἐστράφη εἰς τὸν κύριον καὶ τοῦ εἶπε, ἐνῷ ἡ ὀρχήστρα ἔπαιζε ἀκόμη Μπετόβεν.

—Τί ὑπέροχη συμφωνία!

—Ποιά; Τὴν ἠρώτησεν ὁ κύριος. Ἡ συμφωνία τοῦ Μπετόβεν;

—Ὄχι καλέ! Αὐτή, ποὺ... ἐκάμαμε προηγουμένως οἱ δυό μας.

Καὶ προσέθεσε ἡ νέα:

—Εἶσθε, κύριε, ἀσύγκριτος μουσικός. Μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι ὁ Μπετόβεν ἦταν παραγωγικώτερος ἀπὸ σας. Τί λέτε, λοιπόν; Θέλετε καὶ σεῖς νὰ φθάσετε, μαζύ μου, εἰς τὴν... ἐννάτην συμφωνίαν;

Ο ΜΟΥΣΟΤΡΑΦΗΣ

●

Ἐπιτύμβιον εἰς τὸ «Θηρίον»

Ἐνταῦθα κειται τὸ «θηρίον» τῆς Κηφισιᾶς, ποὺ ἔξεσεν ἀγωνισθὲν ἡρωϊκῶς.

Τὸ ἔφαγε τὸ καϋμένο ὁ ἠλεκτρικός.

Ἦταν τραινο ἀπὸ τὰ σπάνια, μοναδικῆς ἀντοχῆς.

Μὲ αὐτὸ ἐσκόπευε ὁ Ἀμερικανὸς Χιοὺζ, νὰ κάμῃ σὲ τρεις μέρες τὸν... γῦρον τῆς γῆς.

Ἐνταῦθα κεῖται ὁ σιδηρόδρομος, ποὺ γιὰ νὰ τρέξῃ ἤθελε μαστίγιο.

Σὲ καλοῦσαν σ' ἕνα γάμο στὴν Κηφισιά, κι' ὅσο νὰ πᾷς μὲ τὸ «θηρίον», οἱ παντρεμένοι εἶχαν πάρει... διαζύγιο.

Ἐνταῦθα κειται ὁ σιδηρόδρομος, ποὺ πάντα ἔδειχνε, πόσην... ὑπομονὴν ἔχει.

Καὶ μόλις ἄρχιζε ἡ βροχή, ὅσοι ἦσαν μέσα στὰ βαγόνια του, τότε ἀντελαμβάνοντο, ὅτι τὸ «θηρίον» ἄρχιζε νὰ... τρέχῃ.

●

—Εἶνε ἔξυπνο τὸ σκυλί σας;
—Βέβαια! Κάθε φορὰ ποὺ ρίχνεις μιὰ ντουφεκιά κρύβεται πίσω ἀπὸ ἕνα δέντρο.

Π
Ε64

32
ΣΕΛΙΔΕΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ
4

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Ἀθῆναι
6 Αὐγούστου 1938
Ἔτος Β' Ἀρ. φύλλου 98

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πολιτικὴ ἀνασκόπησις

Αἱ ἑορταὶ τῆς 4ης Αὐγούστου

Ἐξωτερικὸν Δελτίον

ΖΥΛ ΜΑΡΙ
ΑΓΑΠΗ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ
Τὸ νέον ὑπέροχον ἀνάγνωσμα
τοῦ «Ἔργου»

Γ. Ἀσπρέα
Ὁ ἐραστὴς τῆς Λαίδης Κιμπερλέϋ
Μυθιστόρημα

Π. Καψῆ
Ἡ Κουσσάρα μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά

Π. Παλαιολόγου
Ἡ φωνὴ τῶν πατέρων

Δ. Γρ. Καμπούρογλου
Μικρὰ μυστικά

Στ. Σκίπη
Ἕνας βιολιστής

Δημοσθένη Βουτυρᾶ
Τὸ ναυάγιον

Ἀσ. Γιαλαμᾶ
Φεύγω μὲ ἄδεια

Ρ. Κράους
Ἡ Γῆ καίγεται

Τσὶν - Τσῶν - Λῆ
Τὸ περίφημον βάζο

Μιν. — Ἀνδρ.
Νέα βιβλία

Μαΐτας Ὀσίρα
Ἐπρόρωσα τοὺς Θεούς μου.

Ζὼρζ Πορουὰ
Ὁ πατέρας

Μιχ. Κορντὼ
Ἡ ἐκδίκησις

Πιπίνας Τσιμικάλη
Ἡ Γερμανίδα

Γκέζα Φὸν Μπόλβαρυ
Παλαιοὶ καὶ νέοι ἀστέρες

Πέννα Χ.
Ἡ ζούγκλα μᾶς τραβᾶ ἀκατανίκητα

Εὔθυμες σελίδες. —Ἐκλεκτὰ ἀνέκδοτα. —Γελοιογραφίαι. Ἐγκυκλοπαιδικὰ καὶ ἱστορικὰ περίεργα. —Μικρὲς ἱστορίες. — Παιγνίδια κλπ.

(Σκίτσα τοῦ κ. Μιχ. Γάλια)

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ
4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΡΑΔΙΟ ΕΡΓΟΝ

Στὸ Κάϊρον ἐδόθη πρὸ ἡμερῶν μία διάλεξις Ἀραβιστί, περὶ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἀπὸ τὸν κ. Π. Τσατίρην, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν καθηγηταὶ τοῦ Ἄζχαρ, τοῦ θρησκευτικοῦ δηλαδὴ Πανεπιστημίου, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, φοιτηταὶ καὶ διανοούμενοι τῆς Ἀραβικῆς Κοινωνίας.

★

Τὰ βιβλία τῶν Ἑβραίων λογίων καὶ συγγραφέων ἀπηγορεύθησαν εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἰταλίαν. Ἐξαίρεσις δὲν ἔγινε οὔτε γιὰ τὸν μεγάλον συγγραφέα Θωμᾶ Μὰν ἂν καὶ θεωρεῖται ὡς Ἀριανός.

★

Τὴν Δευτέραν ἔφθασε ἀεροπορικῶς ἐκ Τεργέστης ὁμὰς ἀπὸ 14 Ἀργεντινοὺς ἀρχιτέκτονας.

★

Ἑπτὰ διάφορα μελοδράματα θὰ ἀναβιβασθοῦν ἐφέτος εἰς τὸ Σαλτσβοῦργον, ὅπου ἤρχισαν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν αἱ μουσικαὶ ἑορταὶ μὲ τοὺς «Ἀρχιτραγουδιστὰς» τοῦ Βάγνερ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Φουρτβαίγκλερ. Οὕτω τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ἐπαίχθη ὁ «Δὸν Τζιοβάνις» τοῦ Μόζαρτ, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κὰρλ Μπέμ, τὴν Τρίτην «Ὁ Ἱππότης τῶν Ρόδων» τοῦ Στράους, ὑπὸ τοῦ Μπὲμ ἐπίσης, ἀνεβιβάσθη ὁ «Τανχόϋζερ», αὔριον θὰ παιχθῇ ὁ «Φιδέλιο», τὴν ἐρχομένην Δευτέραν «Οἱ γάμοι τοῦ Φιγκαρῶ» καὶ τὸ μεθεπόμενον Σάββατον «Ὁ Φάλσταφ». Κάθε ὄπερα θὰ παιχθῇ τρεῖς φοράς. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰς ἑπτὰ συμφωνικὰς συναυλίας τῆς Φιλαρμονικῆς ὀρχήστρας τῆς Βιέννης, θὰ παιχθοῦν ἔργα τοῦ Μπετόβεν, τοῦ Μπράμς τοῦ Μπάχ, Μόζαρτ, Χάϋδν, Ντεμπυσσύ, Σοῦμπερτ κ.λ.π.

★

Κατὰ τηλεγραφήματα ἐκ Μιλάνου, εὐχάριστον ἔκπληξιν προεκάλεσεν εἰς τοὺς καλλιτεχνικοὺς κύκλους ἡ ἀνακάλυψις εἰς τὴν Μπρέσια ἑνὸς πίνακος, ὁ ὁποῖος ἀποδίδεται εἰς τὸν Ραφαήλ. Ὁ πίναξ ἀνήκει εἰς τὴν συλλογὴν μιᾶς παλαιᾶς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας. Εἶνε μεγάλων διαστάσεων καὶ παριστᾷ τὴν Παναγίαν μὲ τὸ Θεῖον Βρέφος. Καὶ τὰ δύο πρόσωπα τῆς εἰκόνος ὁμοιάζουν εἰς πολλὰ χαρακτηριστικὰ μὲ τὴν Θεοτόκον καὶ τὸ Θεῖον Βρέφος τοῦ περιφήμου πίνακος τοῦ Ραφαὴλ τοῦ εὑρισκομένου εἰς τὸ Λοῦβρον.

★

Τὴν 7ην Αὐγούστου Κυριακὴν θὰ ἑορτασθῇ μεγαλοπρεπῶς ἡ ἑκατοστὴ ἐπέτειος ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Βιλλιὲ ντὲ λ' Ἲλ Ἀντὰμ εἰς τὴν γενέτειράν του Σαὶν-Μπριέ. Αἱ ἑορταὶ ὀργανοῦνται ὑπὸ τοῦ Δήμου τοῦ Σαὶν-Μπριὲ καὶ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βρετάννης, πρόεδρος τῆς ὁποίας εἶνε ὁ κ. Ροζὲ Βερσέλ, συγγραφεὺς τοῦ «Καπετάνιου Κοὐαν», τυχόντος τοῦ βραβείου Γκονκοὺρ 1934. Μεταξὺ τῶν ἄλλων θὰ παραστοῦν ὁ ποιητὴς καὶ ἀκαδημαϊκὸς κ. Πὼλ Βαλερὺ καὶ ὁ μέγας Βέλγος συγγραφεὺς κ. Μωρὶς Μαίτερλιγκ. Θὰ ἐντειχισθῇ ἀναμνηστικὴ πλὰξ εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου ἐγεννήθη ὁ ποιητὴς καὶ θὰ στεφανωθῇ τὸ ἄγαλμά του, τὸ ὁποῖον στολίζει τὴν κεντρικωτέραν λεωφόρον τοῦ Σαὶν-Μπριέ.

ΤΟ „ΕΡΓΟΝ"
Ἀθῆναι
6
Αὐγούστου 1938
Ἀριθ. φύλλου 98

7 Ἡμέραι 7 Νύκτες

Ζέστη ἀφόρητος. - Αὐτοκινητοκαρρικόν. - Ἡ κηδεία τοῦ «θηρίου». - Ἡ ἑλληνικὴ πρωτεύουσα. - Θέλω νὰ πεθάνω. - Τὰ μάγουλα τοῦ διευθυντοῦ

Ἡ ζέστη ἐπιμένει νὰ εἶνε ἀφόρητος καὶ αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου συνεχίζουν τὸ καυστικὸν ἔργον ποὺ κατέλιπεν ὁ Ἰούλιος. Ψηνόμεθα κυριολεκτικῶς εἰς τὸ καμίνι τοῦ Ἀθηναϊκοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τρέχομεν ὅλοι καὶ ὅλαι, μόλις μᾶς μείνῃ καιρὸς διαθέσιμος, νὰ βουτήξωμεν εἰς τὴν Ἀττικὴν θάλασσαν ποὺ εἶνε τώρα ὁ πιὸ πυκνοκατοικημένος χῶρος Ἀθηνῶν καὶ Περιχώρων. Ἐκεῖ ὑποτίθεται ὅτι δροσιζόμεθα, μολονότι φλογερὰ ἐκπέμπονται ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τὰ βλέμματα τῶν λουομένων εἰς τὰ μπαὶν-μίξτ.

⁂

Αὐτοκίνητον πολυτελείας ὑπερπλῆρες συνεκρούσθη μὲ κάρρον καὶ συνέβη τὸ θαῦμα ν' ἀνατραπῇ τὸ αὐτοκίνητον καὶ νὰ συρθῇ ἀνεστραμμένον εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν καὶ πλέον μέτρων εἰς τὴν λεωφόρον Συγγροῦ, χωρὶς οἱ ἐπιβαίνοντες καὶ αἱ ἐπιβαίνουσαι νὰ πάθουν σοβαρὰ τραύματα. Ἡ ἐξήγησις ποὺ ἐδόθη εἰς τὸ θαῦμα αὐτὸ εἶνε ὅτι τὸ κάρρον ἠθέλησε νὰ ἐξευτελίσῃ τὸ αὐτοκίνητον. Ἡ ὑπερήφανος στάσις του καὶ τὸ σαρκαστικὸν μειδίαμα ποὺ ὁ ἀχαμνόων του ἔρριπτε πρὸς τὴν ἀναποδογυρισμένην πολυτελῆ Πακὰρ αὐτό, τοὐλάχιστον, ἐδείκνυον.

⁂

Τὴν 8ην τρέχοντος κηδεύεται τὸ «Θηρίον» τῆς Κηφισιᾶς. Εἶνε τὸ τελευταῖο του ταξίδι. Παρ' ὅσα ὅμως καὶ ἂν ἤκουσε κατὰ τὴν μακροχρόνιον ζωήν του καὶ παρὰ τὴν περιφρόνησιν ποὺ ἐπίκρανε τὰς τελευταίας του ἡμέρας, θὰ ὑπάρξουν πολλοὶ καὶ πολλαὶ ποὺ θὰ τὸ κλαύσουν μὲ πόνον ἀληθινόν. Θὰ εἶνε ἐκεῖνοι καὶ ἐκεῖναι ποὺ ἔζησαν τὴν ὡραίαν τοῦ παρελθόντος ζωήν, ὅταν τὸ «Θηρίον» μετέφερεν εἰς τὴν Κηφισιὰν τὴν κρέμαν τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας εἰς τὰς ἀλησμονήτους ἐκείνας κοσμικὰς συγκεντρώσεις τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ. Αἰωνία του, λοιπόν, καὶ ἀξιομακάριστος ἡ μνήμη.

⁂

Ποικίλη, θελκτικὴ καὶ παράξενος ἡ ὄψις τῆς πρωτευούσης τὰς ἡμέρας αὐτάς. Ἡ ἀθρόα συρροὴ εἰς τὴν πόλιν μας ἐπαρχιωτῶν καὶ ἐπαρχιωτισσῶν ποὺ ἦλθαν διὰ νὰ παραστοῦν εἰς τὸν πανηγυρισμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν μᾶς ἐδώρησε μόνον ζωὴν καὶ κίνησιν ἀλλὰ στολίζει τὰς Ἀθήνας μὲ κόσμον ἀγνὸν ποὺ συμβολίζει τὴν ἀκατάβλητον δύναμίν μας.

⁂

Θέλω νὰ πεθάνω» ἐφώναζε μία, ἐν κραιπάλῃ διατελοῦσα κυρία, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἀπειλοῦσα νὰ ριφθῇ ἔξω ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητόν της ἢ τρέχουσα νὰ πέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ὅσοι μὲν τὴν ἠμπόδισαν νὰ πεταχθῇ ἔξω ἀπὸ τὸ τρέχον αὐτοκίνητον ἔπραξαν ἄριστα. Οἱ ἄλλοι ὅμως ποὺ δὲν ἄφηκαν τὴν μεθυσμένην κυρίαν νὰ πέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν ἔπραξαν κάκιστα. Ἕνα λουτρὸ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν καὶ μάλιστα μὲ τὶς τωρινὲς ζέστες θὰ ἦτο θαυματουργόν. Ἄλλως τε εἰς τὴν θάλασσαν ἦτο ἡ θέσις της ἀφ' οὗ «θάλασσα» τὰ ἔκαμεν ἡ μεθυσμένη κυρία.

⁂

Ἡ ἐποχή μας εἶνε ἐποχὴ ταχύτητος ποὺ δὲν ἐπιτρέπει νὰ χάνεται οὔτε λεπτὸν τοῦ πολυτίμου χρόνου. Αὐτὸ λοιπόν, ἔχων ὑπ' ὄψιν του κάποιος ἀπολυθεὶς ἀπὸ τὴν θέσιν του, ἅρπαξε τὴν πένναν καί, ἀντὶ νὰ γράψῃ λίβελλον κατὰ τοῦ προϊσταμένου του ποὺ τὸν ἔπαυσεν, ὅπως ἐγίνετο ἄλλοτε ποὺ αἱ μάχαι συνήπτοντο μὲ πένναν, μελάνι καὶ χαρτί, τὴν ἐβούτηξεν εἰς τὰ... μάγουλα τοῦ διευθυντοῦ του καὶ ἔτσι ἀπὸ τὸ πρωτότυπον αὐτὸ μελανοδοχεῖον ἔρρευσεν αἷμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐγράφη ἡ ἱκανοποίησις τοῦ ἀδικηθέντος.

ΠΑΛΑΙΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ὁ συμπολίτης μας Τσὶν-Τσὼν

ΤΟΥ κ. ΑΛΦΑ

Τὸ 1927, τὸν Ἀπρίλιον, γράφει ὁ μακαρίτης συνάδελφος Ἰωάννης Χρυσάνθης, εἰς τὴν «Ἑστίαν» ἠγγέλθη διὰ τρίτην φορὰν ὁ θάνατος τοῦ Τσὶν-Τσών, τοῦ γνωστοῦ Ἰάπωνος συμπολίτου μας — ποὺ τόσον θόρυβον ἔκαμεν εἰς τὰς παλαιὰς Ἀθήνας.

Τὸν ἐνόμιζα καὶ ἐγὼ νεκρὸν —ὅτε προχθὲς μετὰ τὰ μεσάνυχτα, βγαίνοντας ἀπὸ ἕνα κινηματογράφον ὑπαίθριον, τὸν ἀντίκρυσα νὰ κάθεται, σὲ μιὰ καρέκλα, ἔξω ἀπὸ τὸ καφενεῖο μὲ τὸ τσιμποῦκι του στὸ στόμα, ἀμίλητος, βαρύς, σὰν θεὸς τοῦ τόπου του.

—Τσὶν-Τσών;...

—Ὦ κύριος... Δὲν εἶμαι ἐγκώ.

— Ἀλλὰ ποιὸς εἶσαι ;... Τοῦ μοιάζεις τόσο;...

—Ἐγκώ... Ἕνας Τσὶν-Τσών, κύριος... Γιαπωνέζος. Ὁ Τσὶν-Τσών, ὁ ἀληθινὸς πέτανε...

★

Ἡ συνάντησις αὐτὴ ἡ ὁμοιότης του, μᾶς ἐθύμησε τὸν Τσὶν Τσών, τὸν Γεώργιον Ἀσημάκην, ὅπως ἐβαπτίσθη καὶ ἐπολιτογραφήθη, ὅταν ἀπεφάσισε καὶ αὐτὸς νά... πολιτευθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ πότε ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ὁ Τσὶν-Τσών. Τὸν ἐνθυμοῦμαι, ὅπως ἐνόμισα ὅτι τὸν εἶδα προχθές, ὅταν ἤμουν μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου. Καὶ ὁ Χρυσάνθης, στὸ σημείωμα ποὺ ἀνέφερα τοῦ 1927 γράφει: «ὅτι οἱ γεροντότεροι τὸν εὗρῆκαν ὅταν ἦλθαν φοιτηταὶ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν ἄφηκαν ἀποδημήσαντες εἰς Κύριον».

Καὶ συνεχίζει:

«Ἡ Ἄπω Ἀνατολή, ὁπωσδήποτε, μᾶς τὸν ἔστειλεν, ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ μυστηριώδη καὶ θελκτικὰ δηλητήριά της, ποὺ ἐκυρίευσαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων τὴν Δύσιν. Ἔφερε μαζύ του, μέσα εἰς τὸ μικρὸ βαλιτσάκι του, μὲ τὸ ὁποῖον ἐκυκλοφόρει τοὺς πρώτους χρόνους, ὅλα τὰ ἀπόκρυφα ἐλαττώματα καὶ τὶς ἁμαρτωλὲς ἀδυναμίες, ποὺ ἐπιδεικτικῶς δεσπόζουν σήμερον εἰς τὴν κοινωνίαν. Προσέφερε τὴν νικοτίνην ὑπὸ ὅλας της τας μορφὰς καὶ ἐδίδασκε τὴν ἡδονήν της.

—«Ἀφίνει ἐγκώ, ντικοί μου ἄντρωποι» ἔλεγεν ἐμφανιζόμενος μυστηριωδῶς, κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμήν, ἀπηνοῦς ἀστυνομικῆς διώξεως. Καὶ ἦσαν «δικοί του ἄνθρωποι» ὅλοι οἱ κατ' ἐπάγγελμα ἢ ἐρασιτεχνικῶς ἀθλιότητες τῶν κέντρων τῆς Ὁμονοίας καὶ οἱ κουρασμένοι τύποι τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας. Εἰς τὴν συμπάθειάν των, ἔφθασε νὰ στηρίξῃ τὴν φιλοδοξίαν του, ὅτι θὰ γίνῃ δημοτικὸς σύμβουλος Ἀθηναίων.

Διότι ὁ Τσὶν-Τσὼν ἦτο φιλόδοξος. Κέντρον τὸ ὁποῖον τὸν ὑπεδέχετο μὲ ἀδιαφορίαν, ἦτο ἀσφαλὲς ὅτι κατεδικάζετο εἰς πολύμηνον ἀπουσίαν του. Ἤθελε συμπαθητικὴν ὑποδοχὴν τοῦ βλέμματος, τῆς φωνῆς καὶ τῆς ἁφῆς, ἐν ἀνάγκῃ. Διότι πολλοὶ βάναυσοι τὸν κακομετεχειρίζοντο. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπροτίμα ἀπὸ τοὺς ψυχροὺς καὶ τοὺς ἀδιαφόρους. Δι' αὐτὸ τοὺς τελευταίους χρόνους, ὅταν μέσα εἰς τὴν πολυκοσμίαν, ἡ μορφή του καὶ ἡ ἐμφάνισις ἔπαυσαν νὰ ἔχουν ἐνδιαφέρον, ἀπεφάσισε νὰ κοιμᾶται ἐνωρίς!

Οὐδεὶς ποτὲ ἐνεθυμεῖτο νὰ τὸν εἶδε ἀποσυρόμενον τῆς τύρβης, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Εἶχεν ὡς ἀρχήν:

—Τὴν νύκτα λιγώτερο ἄντρωποι, καλλίτερο ζωή!...

★

Εἰς τὸ σπίτι του ὅμως, ὁ Τσὶν Τσὼν ἦτο νοικοκύρης. Εἶχε ἐκεῖ καὶ τὸ πολιτικόν του πρόγραμμα, διὰ τοῦ ὁποίου ὑπέσχετο νὰ στεγάσῃ τὰς Ἀθήνας, μὲ κρυστάλλινον θόλον, διὰ νὰ καταργήσῃ τὴν λάσπην καὶ τὴν σκόνην — ἄσφαλτος τότε δὲν ὑπῆρχε.

Ὁ Τσὶν—Τσὼν ἐνυμφεύθη δὶς ἢ τρίς. Ἐδοκίμασεν εἰς μικρὰς δόσεις καὶ τὸ δηλητήριον αὐτό. Ὅταν ἡ πρώτη σύζυγός του τὸν ἐγκατέλειψεν, ἐπὶ τρεις νύκτας προσέφερε δωρεὰν τὸ ἐμπόρευμά του, εἰς τοὺς τακτικοὺς πελάτες του».

★

Τώρα ὁ Τσὶν-Τσὼν δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνον ὁ σωσίας του. Καὶ δὲν τὸν ἐσκότωσαν τὰ χρόνια. Αὐτὸς εἶχεν ἀπόφασι νὰ ζῇ ὅσο καὶ αἱ Ἀθῆναι. Ἀλλὰ ἔχασε τὰς παλαιὰς Ἀθήνας του. Δὲν τὰς ἀνεγνώριζε πλέον. Καὶ ἔφυγεν, διὰ νὰ μὴν βλέπῃ τὴν μεταβολὴν τοῦ Ἄστεος.

Ἡ ἀρχή του:

—Τὴν νύκτα λιγώτερο ἄντρωποι, καλλίτερο ζωὴ — εἶχεν ἀνατραπῆ.

Ἡ νύκτα τῶν σημερινῶν Ἀθηνῶν, ἔμοιαζε μὲ τὴν ἡμέραν τῶν παλαιῶν. Καὶ ὁ Τσὶν-Τσὼν ἔπληττε!...

ΑΛΦΑ

ΕΔΩ-Κ'ΕΚΕΙ

Κυκλοφοροῦν εὐρύτατα αἱ φῆμαι περὶ πιθανοῦ χωρισμοῦ τῆς δυάδος Κοκκίνη-Μαυρέα διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, καθ' ὅσον ὁ δεύτερος τῶν συμπαθῶν κωμικῶν θὰ προτιμήσῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν κ. Μακέδον, συνεργαζόμενος μὲ τὸν κ. Σαμαρτζῆν.

★

Πιθανολογεῖται ἀκόμη ἡ πρόσληψις στὸ θίασο Μηλιάδη-Κυριακοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν Καλουτᾶ.

★

Ἡ χορεύτρια Παυλόφσκα δι' ἐπιστολῆς της εἰς πρωϊνὴν ἐφημερίδα διαψεύδει κατηγορηματικώτατα ὅτι πρόκειται νὰ προσληφθῇ εἰς τὰς θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις Μακέδου, ἐγκαταλείπουσα τὸν θίασον Μηλιάδη-Κυριακοῦ.

★

Στὴν Ἀλεξανδρούπολι ἔφθασε ὁ θίασος Ξύδη, ὁ ὁποῖος θὰ δώσῃ σειρὰν παραστάσεων καὶ κατόπιν θὰ τὸν διαδεχθῇ ὁ θίασος τοῦ κ. Β. Ἀργυροπούλου.

★

Ὁ θίασος Καντιώτη-Φιλιππίδη, ποὺ βρίσκεται στὴν Κωνσταντινούπολι μετὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία, ποὺ σημειώνουν αἱ παραστάσεις του ἐκεῖ θὰ παραμείνῃ καὶ ὁλόκληρον τὸν Αὔγουστον.

★

Ὁ καταρτισμὸς τοῦ θιάσου Ι. Πρινέα-Γ. Δράμαλη, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐμφανισθῇ τὴν 12 Αὐγούστου ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ «Περοκὲ» βαίνει μᾶλλον πρὸς ναυάγιον.

★

Στὴν Τρίπολι συνεχίζονται μὲ ἐπιτυχίαν αἱ παραστάσεις τοῦ θιάσου «Ραυτοπούλου-Κατίνας Ἀποστολίδου».

★

Λέγεται ὅτι ἡ δὶς Λουΐζα Ποζέλλι θὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν κ. Σαμαρτζῆν, προσλαμβανομένη εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις Μακέδου μὲ μισθὸν 30.000 δραχμῶν.

★

Τὸ συγκρότημα Μηλιάδη-Κυριακοῦ θὰ ἐμφανισθῇ τὸν χειμῶνα ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ χειμερινοῦ θεάτρου «Ἰντεάλ».

★

Στὴ μάντρα «Ἀττὶκ» προσετέθη ἕνα ἀκόμη ἐκλεκτὸν καλλιτεχνικὸν στοιχεῖον, ἡ κ. Σωτηρία Ἰατρίδου.

★

Στὸ θεατράκι «Χάλκ» τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ Μπέζος καὶ τὸ συγκρότημά του θριαμβεύουν καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες καλλιτέχναι, ὡς ἡ Κάκια Μένδρη, ὁ Περδίκης, ὁ Χρυσοχόος κ.λ.π. ποὺ χειροκροτοῦνται θερμότατα κάθε βράδυ.

★

Τώρα προστίθενται ἡ Κούλα Γκιουζέπε, ἡ Ζωζὼ Νταλμάς, ὁ ἠθοποιὸς κ. Γιαννάκης κ.ἄ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ὑπευθύνων συμφώνως τῷ Νόμῳ

Ἀρχισυντάκτης:
ΜΙΝΩΣ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΙΣ
Σταδίου 23

Διευθυντὴς Τυπογραφείου:
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ι. ΚΑΤΣΑΝΗΣ
Δαμάρεως ἀριθ. 4

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Δ. ΠΑΣΣΑΣ
Σταδίου 23
Γραφεια Σταδίου 23
ΑΡ. ΤΗΛΕΦ. 31909
Τυπογραφ. ΣΤΟΑ ΠΑΠΠΟΥ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ
Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΑΘΗΝΑΙ
6
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
Ἀριθ. φύλλου 98
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 4
Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

Ἐφήμεροι στοχασμοί

ΕΝΑΣ ΒΙΟΛΙΣΤΗΣ

Τοῦ κ. Σ. Σκίπη

Τὸ βιολάκι ἑνὸς μικροσκοπικοῦ αὐτοσχεδίου βιολινίστα, ποὺ γρατσουνίζει τὶς χορδές του μὲ τὸ δοξαράκι του κάθε φορὰ ποὺ σταματᾶ στὰ διάφορα καφενεῖα γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴ δεκαρολογία του μοῦ ἔφερε στὴ μνήμην μιὰ παρισινὴ ἀνάμνηση.

Εἴμασταν νέοι, γεμᾶτοι ἐνθουσιασμοὺς καὶ ὄνειρα. Εἴχαμε τὴν ἐντύπωσι πὼς ταξειδεύουμε γιὰ τὸ νησὶ τῆς χιμαίρας. Μεταξύ μας βρισκότανε κι' ἕνας μουσικὸς ὀνόματι Μποσκώβ, ὄχι ὁ διάσημος Ρουμάνος βιολινίστας, ἀλλὰ ὁ ἀδελφός του. Βιολινίστας κι' αὐτὸς μὲ δυνατὸ ταλέντο καὶ μὲ βραβεῖο τοῦ Ὠδείου τῆς Βιέννης, στὴν τσέπη του.

Ἀλλὰ ὁ σύντροφός μας δὲν εἶχε μόνο αὐτὸ τὸ χάρισμα. Εἶχε καὶ κάποιο ἄλλο πιὸ σημαντικό. Ἦταν ὡραῖος σὰν Ἄδωνις καὶ ἡ ἐμφάνισή του ἀνεστάτωνε ὅλα τὰ θηλυκὰ τοῦ Μονπαρνάς, καὶ τοῦ Καρτιὲ-Λατέν. Κι' ὅμως μὲ τέτοια ὅπλα τῆς ζωῆς στὰ χέρια του ὄχι μόνο δὲν τὰ κατάφερνε νὰ ζήσῃ, ἀλλὰ ἔβλεπε κανεὶς πὼς ἑτοιμαζόταν γιὰ τὴν καταστροφή.

Ὅλοι τρώγαμε τότε στὴν Κρεμερὶ τῆς Μαντὰμ Συλβί. Ὁ λογαριασμὸς τοῦ Μποσκὼβ εἶχε ἀνεβῆ κάποτε σὲ θεώρατα γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὕψη. Ἡ Μαντὰμ Συλβί, Βελγίδα φιλότεχνη καὶ πανύψηλη, ἄρχισε νὰ μᾶς πετάῃ πόντους σχετικὰ μὲ τὸν Μποσκὼβ μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς κάποιος ἀπὸ μᾶς θὰ τὸν προειδοποιοῦσε γιὰ νὰ μὴν τοῦ ἔρθῃ ἀπότομη ἡ ἄρνησις. Ἔτσι κι' ἔγινε. Ὁ Μποσκὼβ ἦταν ἤδη προειδοποιημένος καὶ τὸ μοιραῖο βράδυ, μόλις ἀντελήφθηκε τὴν Μαντὰμ Συλβὶ νἄρχεται πρὸς τὸ τραπεζάκι μας μ' ἀλλαγμένα μοῦτρα γιὰ νὰ κρατήσῃ ἄθικτη τὴν περηφάνειά του, πρόλαβε καὶ φώναξε:

—Ἐγὼ ἔχω φάει ἤδη!

—Τόσο τὸ καλλίτερο, τοῦ ἀπάντησε ἡ Μαντὰμ Συλβὶ γιατὶ ἀπὸ σήμερα κόβεται ἡ πίστωσί σου.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἕνας μικρὸς Καλαβρέζος μπαίνει στὴν Κρεμερὶ κι' ἄρχισε νὰ γραντσουνίζει κάτι στὸ βιολάκι του.

—Φέρ' το ἐδῶ ! τοῦ εἶπε ὁ Μποσκώβ.

Τὸ πῆρε, τὸ κούρδισε, τράβηξε δυὸ τρεῖς δοξαριὲς μὲ σίγουρο χέρι ἀπάνω του σὰν δοκιμαστικὲς νὰ ποῦμε, κι' ὕστερα ἄρχισε νὰ παίζῃ μιὰ μελωδία.

Ἡ Μαντὰμ Συλβί, ἀπὸ τὸ μπάγκο της παρακολουθοῦσε τὴ μελωδία κι' ἔμοιαζε μόλις νὰ συγκρατῇ τὰ δάκρυά της. Κι' ὅλοι οἱ πελάτες τῆς Κρεμερὶ σὰν τελείωσε ἡ μελωδία ἄρχισαν τὰ χειροκροτήματα, ἐνῷ ὁ Μποσκὼβ ἐπέστρεφε τὸ βιολάκι στὸ μικρὸ βιολιστή, ποὺ φυσικὰ βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ μαζέψῃ στὸ πιατάκι του ὅσα φράγκα δὲν θὰ κέρδιζε οὔτε μέσα σ' ὁλόκληρο μῆνα. Κι' ἡ μαντὰμ Συλβὶ κατασυγκινημένη καὶ μετανοιωμένη, μὲ τὸν κατάλογο τῶν φαγητῶν στὸ χέρι σοῦζα μπροστὰ στὸν ἄτυχο φίλο τῆς νεότητός μας, τοῦ ψιθύρισε σχεδὸν ἐρωτικά:

—Λοιπὸν τί θὰ φᾶτε, κ. Μποσκώβ;

Σ. ΣΚΙΠΗΣ

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἡ φωνὴ τῶν πατέρων

ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Οἱ πολύτεκνοι ὅλης τῆς Ἑλλάδος συνῆλθαν γιὰ νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὴν κρατικὴ ἀρωγή. Καὶ ἦτον συγκινητικὸ τὸ θέαμα τόσων ἀντιπροσώπων πολυτεκνικῶν ὀργανώσεων ποὺ μαζεύθηκαν ἀπ' ὅλες τὶς ἐπαρχίες γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἀναπτύξεως τῶ παιδιῶν τους. Σὲ ἐνενῆντα περίπου χιλιάδες ἀνέρχονται οἱ πολύτεκνοι οἰκογενειάρχαι. Μαζὶ μὲ τὰ παιδιά τους καὶ τὰς συζύγους των συμποσοῦνται σὲ 700.000 περίπου ἄτομα. Ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶνε εὐκαταφρόνητος. Ἀποτελεῖ τὸ δέκατο σχεδὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας, ἦταν δὲ φυσικὸ νὰ ἐκδηλώσῃ ἡ πολιτεία καὶ ἡ κοινωνία τὸ ἐνδιαφέρον της γιὰ μιὰ τάξι ἀνθρώπων ποὺ ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ σκληρὸ βιοποριστικὸ πρόβλημα.

Αὐτὴ εἶνε ἡ μία ὄψις τοῦ πολυτεκνικοῦ ζητήματος. Καὶ δὲν ὑπάρχει δευτέρα γνώμη ὅτι εἶνε ἄξιοι ἐνισχύσεως οἱ ἀρχηγοὶ πολυμελῶν οἰκογενειῶν, ποὺ βρίσκονται σὲ ἀδυναμία ν' ἀνταποκριθοῦν στὰ βάρη μιᾶς καταπληκτικῆς ἐσοδείας.

Ἀλλὰ εἶνε ἀπαραίτητη καὶ ἐξυπηρετεῖ τὸ σύνολο ἡ ἐσοδεία αὐτή; Οἱ γνῶμες διΐστανται. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μάλθου κοινωνιολόγοι καὶ γιατροὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ συνηγοροῦν ὑπὲρ τοῦ περιορισμοῦ τῶν γεννήσεων. Μερικοὶ ὠθοῦν τὴν θεωρία τους στὰ ἄκρα. Εἶνε ἀπόλυτοι. Δὲν θὰ εἶνε ἱκανοποιημένοι παρὰ μὲ τὸ πλῆρες σταμάτημα τῆς παραγωγῆς. Εἶνε οἱ ἀπαισιόδοξοι ποὺ πιστεύουν ὅτι μόνο μὲ τὴν ἐξάντλησι τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἐξαντληθοῦν καὶ τὰ δεινά του.

Ἂς ἀφίσωμε ὅμως τὶς ὑπερβολές. Γιὰ τοὺς ἄλλους τὸ ζήτημα τῆς ἀναπαραγωγῆς ρυθμίζεται ἀπὸ τὶς συνθῆκες μιᾶς χώρας. Πόσοι εἶνε καὶ πόσοι χωροῦν σ' ἕναν τόπο; Εἶνε πολλοί; εἶνε λίγοι; Ἡ πολιτεία, ἀναλόγως πρὸς τὶς ἀνάγκες τοῦ συνόλου, θὰ ἐνθαρρύνῃ ἢ θὰ ἐπιδιώξῃ νὰ περιορίσῃ τὴν παραγωγή. Οἱ Κινέζοι μὲ τὰ τετρακόσια ἑκατομμύρια θὰ ἐνισχύουν τοὺς ἀγόνους πολίτας, ὅπως ἄλλες ἀραιοκατοικημένες χῶρες μὲ πλούσια ἐδάφη καὶ μικρὸ πληθυσμό, ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἐργατικῶν χειρῶν θὰ προστατεύσουν τοὺς καλοὺς παραγωγούς.

Οἱ Ἕλληνες ἐπιστήμονες στὴ μεγάλη τους πλειονότητα δὲν εἶνε τόσο ὑπὲρ τοῦ περιορισμοῦ τῶν γεννήσεων, ὅσο ὑπὲρ τῆς μεταθέσεως τῶν παραγωγικῶν βαρῶν σὲ ἰσχυροτέρους ὤμους. Γιατὶ ὅπως ξέρετε, οἱ πολύτεκνοι ἀνήκουν, κατὰ πλειονότητα, σὲ κεῖνες ἀκριβῶς τὶς τάξεις ποὺ καμπτονται κάτω ἀπὸ τὸ φορτίο τῶν παιδιῶν. Ἡ ἀνωτέρα λεγομένη τάξις ἀποφεύγει τὰ παιδιὰ γιὰ λόγους καθαρὰ ἐγωϊστικούς. Τὰ παιδιὰ δεσμεύουν τὴν κυρία, δημιουργοῦν ἔγνοιες, καταστρέφουν τὶς γραμμές. Ἡ μεσαία τάξις τ' ἀποφεύγῃ γιατὶ ἀναλογίζεται τὶς εὐθύνες καὶ δὲν τολμᾶ. Μένει ὁ ἄλλος κόσμος μὲ τὰ ἀνεπαρκῆ μέσα, ποὺ ἐπιδίδεται χωρὶς δισταγμοὺς στὸ ἔργο τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Σ' αὐτοὺς ἀκριβῶς συνιστοῦν φειδὼ οἱ ἐπιστήμονες.

Θυμοῦμαι προχείρως ἕνα ἄρθρο τοῦ ὑφηγητοῦ τῆς βιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου κ. Χρηστομάνου. «Αἱ οἰκογένειαι, τῶν πολυτέκνων, ἔγραφε, εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκτεθειμέναι εἰς τὴν φυματικὴν λοίμωξιν παρὰ αἱ ἄλλαι, καὶ τοῦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ἡ γυνὴ ἕνεκα τῶν πολλαπλῶν τοκετῶν εἶνε εὔκολος λεία τῶν βακτηρίδων τῆς φυματιώσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι τὰ ἔξοδα πρὸς συντήρησιν πολυτέκνου ἐργατικῆς οἰκογενείας, δὲν δύναται παρὰ νὰ βαρύνουν τὸν προϋπολογισμὸν τῆς διατροφῆς. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλους λόγους δὲν νομίζω ὀρθὸν ὅτι ἡ πολυτεκνία ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἐπιθυμητή, ἰδίως δὲ διὰ τὰς πτωχὰς οἰκογενείας».

Ἡ κ. Ἄννα Κατσίγρα σὲ μιὰ συνέντευξι ποὺ εἶχε δώσῃ ἄλλοτε στὸν γράφοντα, ἐτόνισε ἐπίσης τὴν ἀνάγκη τοῦ περιορισμοῦ τῶν γεννήσεων στὶς λαϊκὲς τάξεις. Ἂν φαντασθῇ κανείς, ἔλεγε, ὅτι εἶνε δυνατὸν ν' ἀπαγορευθοῦν ἐπὶ ἕνα χρονικὸν διάστημα αἱ γεννήσεις θὰ ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ ἕνας τέτοιος ἀπαγορευτικὸς νόμος.

Ἀντιθέτως ἡ κ. Κατσίγρα συνιστᾶ νὰ ἐνθαρρυνθῇ ἡ μεσαία τάξις στὴν ἀνθρωπίνη παραγωγή. Κι' αὐτὴ ὅμως μὲ μέτρο, γιατὶ οἱ συνεχεῖς τοκετοὶ εἶνε καταστρεπτικοὶ γιὰ τὴν γυναῖκα.

Οἱ δύο ἐπιστήμονες ποὺ ἀνέφερα δὲν εἶνε οἱ μόνοι. Ἡ βιολογικὴ ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι οἱ τάξεις ποὺ συγκεντρώνουν τὰ περισσότερα σωματικὰ καὶ πνευματικὰ ἐφόδια δίνουν τὰ λιγώτερα παιδιά. Εἶνε δὲ ἀκριβῶς ἐκεῖνες ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ παρουσιάσουν τὴν καλυτέρα ποιοτικὴ ἀπόδοσι.

Μεγάλα ὅμως προβλήματα τῆς ζωῆς, ὅπως αὐτό, δὲν λύονται ἀπὸ τὴν μιὰ μέρα στὴν ἄλλη. Χρειάζεται προσπάθεια πολλῶν ἐτῶν γιὰ νὰ γίνουν συνειδητὲς στὶς λαϊκὲς μάζες οἱ ἀλήθειες τῆς ἐπιστήμης. Χρειάζεται συστηματικὴ ὀργάνωσις τῆς κοινωνίας καὶ προσαρμογὴ τῆς πολιτείας στὰ ἐπιστημονικὰ πορίσματα γιὰ νὰ μποῦν καὶ οἱ γεννήσεις στὸ δρόμο τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀτόμων καὶ τοῦ συνόλου. Χρειάζεται ἀκόμη ἡ νομοθεσία νὰ μὴν εἶνε ἄκαμπτη ἀπέναντι τῆς φτωχῆς γυναίκας ποὺ ζητεῖ τὴν ἐπέμβασι τοῦ γιατροῦ γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν προσθήκη καὶ νέων βαρῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὅταν οἱ πολύτεκνοι ζητοῦν τὴν κρατικὴ ἀρωγὴ κανεὶς δὲν μπορεῖ ν' ἀδιαφορήσῃ. Εἶνε ἡ φωνὴ δεκάδων χιλιάδων πατέρων, εἶνε ἡ κραυγὴ ἑκατοντάδων χιλιάδων παιδιῶν ποὺ ἔχουν δικαιώματα στὴ ζωή. Δὲν εὐθύνονται αὐτὰ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἦρθαν στὴ ζωή, γιατὶ κανεὶς δὲ ζήτησε τὴ γνώμη τους. Μέλη τώρα τοῦ συνόλου, μικροὶ πολῖται ποὺ θ' ἀνδρωθοῦν αὔριο, διεκδικοῦν τὴ θέσι τους, τὴν ὑγεία τους, τὴ μόρφωσι, τὴν ἰσοτιμία τους μὲ τ' ἄλλα ἑλληνόπαιδα. Ὅλοι μποροῦμε νὰ ἔχουμε τὶς θεωρητικὲς ἐπιφυλάξεις μας. Τώρα ὅμως κρούει τὴν θύρα μας ἡ πραγματικότης. Καὶ ἡ κροῦσις αὐτὴ εἶνε ἀνώτερη ἀπὸ κάθε θεωρητικὴ δοξασία.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Εἰς τὴν 5ην σελίδα τὸ νέον ἀνάγνωσμα τοῦ «Ἔργου»

«Ἀγάπη μέσα στὶς φλόγες»

Τὸ καλύτερο, τὸ γοητευτικώτερο, τὸ περιπετειωδέστερο, τὸ συναρπαστικώτερο μυθιστόρημα τοῦ γνωστοῦ γόητος συγγραφέως:

ΖΥΛ ΜΑΡΥ

ποὺ θὰ συγκινήσῃ τοὺς ἀναγνώστας μας, θὰ τοὺς κάμῃ νὰ θυμηθοῦν τὰ παληὰ νεανικά τους χρόνια, τὶς ἀγάπες των, τὰ γλέντια των καὶ τὴν στρατιωτικὴν των ζωήν. Θὰ χάσουν ἀληθινά, ὅσοι δὲν τὸ παρακολουθήσουν, διότι ἐκτὸς τοῦ ὀνόματος τοῦ μεγάλου συγγραφέως, ποὺ ἐγγυᾶται δι' ὅσα γράφομεν πάρα πάνω, ἡ ἀπόδοσίς του στὸ Ἑλληνικό, ἔγινε ἀπὸ γνωστὸ λογογράφο, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα ἀπλήστως ἀναγιγνώσκονται ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Κοινόν.

«Ἀγάπη μέσα στὶς φλόγες»

Παρακολουθήσατέ το ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν 5ην σελίδα

Σκέψεις τῆς ἡμέρας

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Τοῦ κ. Δ. ΓΡ. Κ.

Ἡ Θαλία.— Ὑπῆρξαν χρόνοι κατὰ τοὺς ὁποίους οἰνοπωλεῖα εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν ἦσαν. Κάθε νοικοκύρης εἶχε τὸ βαρέλι του καὶ πολλάκις ὄχι ἕνα μονάχα. Τὸν παλαιότερον καιρὸς εἶχε τὸ πιθάρι του. Καὶ εἶνε θαῦμα κεραμοπλαστικῆς ἀλλὰ καὶ καμινοψηστικῆς τὰ πελώρια αὐτὰ πιθάρια τοῦ κρασιοῦ καὶ τοῦ λαδιοῦ ποὺ βρίσκονται ἐδῶ κ' ἐκεῖ σὲ ἀνασκαφὰς ὑπογείων. Καὶ βλέποντας κανεὶς αὐτὰ παίρνει πόζαν Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, διότι νομίζει πὼς θὰ ἰδῇ νὰ προβάλῃ ὥρα-ὥρα μέσα ἀπὸ κανένα ἐξ αὐτῶν ὁ Διογένης.

Ὁ νοικοκύρης λοιπόν, ὅταν εἶχε χαρὰ στὸ σπίτι του, ἐκρεμοῦσε ἀπάνω ἀπὸ τὴν αὐλόπορτά του ἕνα κλαρὶ ἐλῃᾶς: τὴν Ἀθηναϊκωτάτην θαλία. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἠκούετο ὄχι μόνον ἐπὶ τουρκοκρατίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Ὄθωνος.

Ἐπίσης θαλίαν ἐκρεμοῦσαν καὶ τὰ νοικοκυρόσπιτα — ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ξωτάρηδων ἐντοπισθέντων ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως — ὅταν τοὺς ἐπερίσσευε κρασὶ καὶ τὸ πουλοῦσαν. Μέχρι τῶν χρόνων τῆς παρελθούσης πεντηκονταετίας ὅταν ἦσαν δημοτικαὶ ἢ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ αἱ θαλίαι ἐπληθύνοντο.

Ἐπίσης θαλίας ἐκρεμοῦσαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἄνοιγαν τὰ νέα κρασιά, εἰς δὲ τὰ σημαντικώτερα νοικοκυρόσπιτα ἐτελεῖτο εἶδος ἑορτῆς.

★

Ὅποιος θέλει νὰ ἐννοήσῃ τί σημαίνει ἡ κατὰ τὴν ὁδὸν Ἠπείρου εὑρισκομένη ὁδὸς Ἀλίτσας ἢ Ἀλίσσης, ἂς μὴ λησμονήσῃ, ὅτι ὑπῆρξε κάποτε εἰς τὰς Ἀθήνας (fuit) ὁ περίφημος Ἀλῆς-Ἀγᾶς, τόσον περίφημος, ὥστε προκειμένου περὶ τῆς κρήνης τὴν ὁποίαν εἶχαν αὐτὸς ἱδρύσει καὶ ἐσώζετο ἀκόμη μέχρι πρό τινων ἐτῶν ἐκεῖ ἔλεγαν : «πᾶμε στοῦ Ἀγᾶ τὴ Βρύση;»

Συνδέεται δὲ αὐτὴ πολὺ καὶ μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου, διότι ἐκεῖ ἀνέμενεν τιμητικῶς ὁ Δεσπότης, οἱ Δημογέροντες καὶ τὸ Ἀρχοντολόϊ ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπιφανέστεροι Τοῦρκοι καὶ διὰ τῆς στερεᾶς ὁδοῦ ἐρχόμενον νέα Βοεβόδα τῶν Ἀθηνῶν.

★

Ὕστερ' ἀπὸ μίαν πολύωρον ἐκδρομή μας γύρω ἀπ' τὸ Πεντελικόν, κατελήξαμε στὶς λεῦκες τοῦ Μοναστηριοῦ. Καθὼς εἴμεθα κουρασμένοι, φυσικὸ ἦτο νὰ καθήσωμε λίγην ὥρα σιωπηλὰ καὶ μελαγχολικὰ ἂν θέλετε, ἀπὸ τὸν κόρον τῶν ὡραίων καὶ ποικίλων ἐντυπώσεων, περιμένοντας νὰ μᾶς ἑτοιμασθῇ καὶ κάτι νὰ φᾶμε.

Ἔξαφνα βλέπομε νὰ ἔρχεται κατὰ τὸ μέρος μας, μὲ τὸν βραδύτερον βηματισμὸν τῆς δημιουργίας μεγάλη χελώνα, τὴν ὁποίαν ὀλίγον παραπάνω εἶχε τοποθετήσει καὶ προσανατολίσει κατὰ τὴν διεύθυνσίν μας ἕνας εὐφυέστατος Ἀθηναῖος καλόγερος ὁ Ἐπιφάνιος Μπελεγρῆς ἐπονομαζόμενος. Εἰς τὴν ράχιν τῆς χελώνας αὐτῆς ἄσπριζε κάτι. Ὅταν ἦλθε μέσα στὰ πόδια μας ἐδιαβάσαμε τὸ χαρτὶ τῆς ράχης της, ἔγραφεν αὐτό : κατεπεῖγον.

Τότε μέσα στὰ γέλια ἐλησμονήσαμε καὶ τὴν κούρασι καὶ τὴν πεῖνα μας.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τρίπη
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 39045

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἀπὸ τὰ πιὸ χαριτωμένα τῆς παλαιοτέρας ἐποχῆς

Οἱ Σπαρτιάτες ἐτιμώρησαν κάποτε αὐστηρὰ τὸν βασιλέα Ἀρχίδαμο, ἐπειδὴ εἶχε πάρει ὡς σύζυγο μιὰ κοντόσωμη γυναικούλα. Καὶ ἐδικαιολόγησαν τὴν αὐστηρότητά τους, λέγοντας, ὅτι θέλανε νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὸν βασιλέα τους διάδοχος, ἀληθινὸς Σπαρτιάτης.

*

Ὁ μεγάλος στρατηγὸς καὶ βασιλεὺς τῶν Σπαρτιατῶν Ἀγησίλαος ἀπέθανε, ὡς γνωστόν, στὴν Κυρήνη, σὲ μιὰ ἐκστρατεία του. Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὴν σπαρτιατικὴ συνήθεια, αἱ σοροὶ τῶν βασιλέων ἔπρεπε νὰ ἐνταφιάζωνται στὴν πατρικὴ γῆ, καὶ ὁ νεκρὸς τοῦ Ἀγησιλάου ἦταν ἀνάγκη νὰ μεταφερθῇ στὴν Σπάρτη. Ἀλλὰ τὸ ταξίδι θὰ διαρκοῦσε ἀρκετὲς ἡμέρες καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος ἀποσυνθέσεως τοῦ πτώματος. Ἔγινε λοιπὸν τὸ βαλσάμωμα τόσο ἁπλό, ὅσο πρωτότυπο καὶ ὡραῖο. Ἔβαλαν δηλαδὴ τὸ νεκρὸ μέσα σ' ἕνα βυτίο γεμάτο μέλι καὶ ἔτσι τὸν μετέφεραν στὴν Σπάρτη.

*

Σὲ μιὰ ναυμαχία ὁ μοίραρχος Δ. Σαχτούρης εἶδε μπάλλα τούρκικη νὰ σκάσῃ μέσ' στὸ καράβι τοῦ Μιαούλη, τὴ ναυαρχίδα. Ἀφοῦ ἔπαψε ὁ πόλεμος, πῆγε ὁ Σαχτούρης στὸν Ναύαρχο τὸν εὗρε σκουντουφλὸ μὲ τὴ φεσάρα του κατεβασμένη ὥς τὰ φρύδια. Ὁ Σαχτούρης ρώτησε γιὰ τὶς ζημιὲς ποὺ ἡ μπάλλα προξένησε στὸ καράβι. Ὁ Ναύαρχος σώπαινε παράξενα, ἔπειτα ὅμως μ' ἕνα θυμωμένο κίνημα κατὰ τὰ τούρκικα καράβια, ποὺ ξεμακραίναν, εἶπε:

— Μοῦ χύσαν τὰ φασόλια μου!

*

Ὁ Καραϊσκάκης ἔλεγε:

— Ὁ καλὸς ὁ πολέμαρχος πρέπει νἄχῃ τοῦ πετεινοῦ τὸ φρόνημα (γιὰ νὰ προστάζῃ), τοῦ σκύλου τὴν καρδιὰ (γιὰ νὰ τὸν ἀγαποῦν), τοῦ λιονταριοῦ τὴν παλληκαριὰ (γιὰ νὰ τὸν φοβοῦνται), τοῦ λαγοῦ τὴν περπατησιὰ καὶ τὴν πονηρία τῆς γυναικός.

Χαρακτηρισθεὶς ὡς φρενοπαθὴς ἔλαβε πρὸ ἡμερῶν χάριν, ὁ Ἄγγλος παραγγελιοδόχος Φρὰνκ Ἄρθουρ Χάρτ, ὁ ὁποῖος ἐσκότωσε τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν ἀνεψιάν του. Ἡ ἀστυνομία ἐβεβαίωσεν, ὅτι εὗρε τὸν Χάρτ ἀναίσθητον εἰς τὸ σπίτι του, ἐνῷ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον ἦσαν τὰ πτώματα τῆς συζύγου του καὶ τῆς ἀνεψιᾶς του στολισμένα μὲ ἄνθη. Ὁ Χάρτ εἰς τὸ δικαστήριον, εἶπεν, ὅτι αὐτὸς καὶ ἡ σύζυγός του, ἔχοντες καὶ οἱ δύο ἡλικίαν πενῆντα ἐτῶν, ἀπεφάσισαν νὰ αὐτοκτονήσουν, ἡ δὲ ἀνεψιά των μὶς Γκούντ, ἡλικίας εἴκοσι ἑπτὰ ἐτῶν, εἶπεν ὅτι εἶναι δυστυχὴς καὶ ἤθελε νὰ πεθάνῃ μαζί τους. Κατόπιν ἄρχισε νὰ φωνάζῃ «Κρεμᾶστε με. Ἐσκότωσα τὴν γυναῖκα μου καὶ τὴν Μπίλλι! Κρεμᾶστε με!» Τὸ δικαστήριον δὲν ἐζήτησε περισσότερα καὶ ἐτελείωσε τὴν δίκην ἐντὸς τριῶν λεπτῶν — πρωτοφανὲς ρεκὸρ εἰς τὴν ἀγγλικὴν δικαιοσύνην — καταδικάζον τὸν Χάρτ εἰς θάνατον. Τώρα, ὅμως, ὁ Χάρτ εὑρέθη φρενοβλαβὴς καὶ μετεφέρθη εἰς τὸ ἄσυλον τοῦ Μπρόνμουρ, ὅπου θὰ περάσῃ τὴν ὑπόλοιπον ζωήν του.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

Ἡ Χαλκίδα

Ἡ μαγευτικὴ πολιτεία, ποὺ σκορπίζει τὴν χαρὰ στὸν ταξειδιώτη, μὲ τὰ ὡραῖα τοπία της καὶ μὲ τὰ ψάρια της

Ἡ Χαλκίδα εἶνε εὐτυχεστέρα ὅλων τῶν παραλιακῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι εὑρίσκεται πολὺ κοντὰ στὴν πρωτεύουσα. Ἡ δὲ εὐτυχία της αὐτὴ ἔγινε μεγαλυτέρα ἀπὸ τότε ποὺ ἐνεκαινιάσθησαν καὶ ἐδῶ τὰ λεγόμενα Ἐκδρομικὰ τραῖνα χάρις εἰς τὰ ὁποῖα κάθε Κυριακὴ χιλιάδες Ἀθηναῖοι συρρέουν εἰς τὴν θαλασσόπληκτον πρωτεύουσαν τῆς Εὐβοίας ὅπου ἐπὶ μίαν ὥραν ἀπολαμβάνουν τὴν ἡδονὴν τῆς θαλάσσης καὶ φρεσκάρουν τοὺς πνεύμονάς των μὲ ἄφθονα θαλάσσια μῦρα ποὺ κουβαλᾷ ἀπὸ τὸ πέλαγος ὁ τρελλὸς Ἐτησίας.

*

Ὡς πόλις ἡ Χαλκὶς ἠμπορεῖ νὰ μὴ εἶνε πολὺ ὡραία. Δὲν εἶνε οὔτε Βόλος π.χ. οὔτε Πάτραι. Ἀλλ' ἡ τοποθεσία της εἶνε μαγευτικὴ γιατὶ θυμίζει ὀλίγον Βόσπορον καὶ ἡ μικρή της προκυμαία θυμίζει — ἰδίως κατὰ τὰ βράδυα — ὀλίγην Σμυρναΐκην προκυμαίαν.

Πράγματι δὲ χαρὰ Θεοῦ εἶνε τὸ βράδυ ἡ Χαλκίς. Ἡ προκυμαία της εἶνε θαυμασίως φωτισμένη, ἡ γέφυρα ἐπίσης, ὅλος ὁ ὡραιόκοσμος τῆς μικρῆς πόλεως ἐννοεῖ τὶς ὧρες αὐτὲς νὰ κάμῃ τὸν περίπατόν του στὴν ὁλόφωτη παραλία ἐνῷ ἄπειρες μικρὲς χαριτωμένες βαρκοῦλες πηγαίνουν καὶ ἔρχονται στὴν ἀπέναντι ὁλόδροση παραλία τοῦ Καραμπαμπᾶ ὅπου εἶνε τὰ θαυμάσια θαλάσσια λουτρά, τὸ ὡραῖο μπὰρ ὅπου βρίσκει κανεὶς πάντα φρέσκο καὶ ἄφθονο ψάρι καὶ οἱ μικρὲς προσφυγικὲς ταβερνοῦλες ὅπου βρίσκει κανεὶς ἐκλεκτοὺς μεζέδες, ἐκλεκτὴ ρετσίνα καὶ προθύμους ταβερνιάρηδες ποὺ σὲ ὑπηρετοῦν χωρὶς νὰ σὲ κλέβουν.

*

Ἡ Χαλκίδα ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἀρκετὰ ἔργα προόδου. Ἡ ἀγορά της π.χ. εἶνε τελεία ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ ὁ ποιὸ δύσκολος δὲ ταξιδιώτης ὅταν καταλύσῃ εἰς τὸ ὑπέροχον ξενοδοχεῖον «Παλίρροια» θὰ μείνῃ εὐχαριστημένος. Πρόκειται περὶ ξενοδοχείου τελείως εὐρωπαϊκοῦ.

Τὸ καλοκαῖρι ἡ Χαλκὶς βρίσκεται στὴ δόξα της. Καθώς, ὅπως εἴπαμε, εἶνε τόσον κοντὰ εἰς τὴν πρωτεύουσαν, πολλοὶ Ἀθηναῖοι τὴν ἐπισκέπτονται κάθε Κυριακήν. Πολλοὶ μάλιστα εὔποροι, μὴ ἔχοντες ἀνάγκη τῶν ἐκδομικῶν τραίνων, μεταβαίνουν εἰς τὴν Χαλκίδα ἀπὸ τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου μένουν ὁλόκληρον τὴν Κυριακήν, τὴν νύκτα τῆς Κυριακῆς καὶ τὴ Δευτέρα τὸ πρωῒ εἰς τὰς 6 παίρνουν τὸ τραῖνο καὶ εἰς τὰς 8½ π.μ. εἶνε στὰ γραφεια των.

*

Ἀλλ' ἂς μὴ νομισθῇ ὕστερα ἀπὸ τὰ παραπάνω ὅτι τὸν χειμῶνα ἡ Χαλκὶς ἀπονεκροῦται. Κάθε ἄλλο. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Χαλκὶς εἶνε ἡ μεγαλυτέρα ψαρόσκαλα τῆς Ἑλλάδος. Οἱ δύο Εὐβοϊκοὶ κόλποι ὁ Β. καὶ ὁ Ν. εἶνε κόλποι κατ' ἐξοχὴν ἰχθυοτρόφοι καὶ τὸν χειμῶνα τοὺς δουλεύουν ἁλιευτικὰ πλοῖα ὅλων τῶν συστημάτων.

Γκρὶ-γκρὶ ποὺ πιάνουν ψάρια τοῦ ἀφροῦ. Τράτες ποὺ πιάνουν μαρίδα, καλαμάρια καὶ μπαρμπούνια. Παραγάδια ποὺ πιάνουν ψάρια μεγάλα καὶ τέλος ἀνεμότρατες ἢ μηχανότρατες, τὰ τέλεια αὐτὰ ἁλιευτικὰ πλοῖα ποὺ εἶνε μεγάλα σὰν ἐπιβατικὰ βαπόρια καὶ κομψὰ σὰν γιὼτ καὶ τὰ ὁποῖα πιάνουν ἄφθονα ψάρια τῶν μεγάλων βυθῶν. Δηλαδὴ μπακαλιάρους, σκορπιοὺς, σκυλόψαρα καὶ καραβίδες.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἁλιευτικὰ φέρνουν τὰ προϊόντα τῆς ἐργασίας των στὴν Ψαρόσκαλα τῆς Χαλκίδος. Χιλιάδες ὀκάδες ψάρι κάθε μέρα. Τὸ τί γίνεται τότε εἶνε ἀπερίγραπτο. Κόσμος καὶ κοσμάκης δουλεύει καὶ ζῇ. Οἱ μεταφορεῖς ποὺ θὰ μεταφέρουν τὶς κάσσες τὶς γεμάτες ψάρια ἀπὸ τὴν κουβέρτα τῆς ψαροπούλας ἔξω στὴν παραλία ὅπου περιμένουν ἄλλοι μὲ κάσσες γεμᾶτες κοπανισμένο πάγο ποὺ θὰ παγώσουν τὰ ψάρια δηλαδὴ θὰ ρίξουν πάγο στὶς κάσσες. Ὕστερα εἶνε τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα ποὺ θὰ παρουν τὶς κάσσες νὰ τὶς μεταφέρουν στὴν Ἀθήνα καὶ ὕστερα, ψαράδες καὶ μανάβηδες καὶ μεταφορεῖς θὰ καθίσουν στὴν ταβέρνα νὰ φᾶνε καὶ νὰ πιοῦν κρασὶ ποὺ θὰ τοὺς δώσῃ δυνάμεις γιὰ νὰ ξαναρχίσουν τὴν τίμια δουλειά των.

*

Ὥστε ἡ Χαλκὶς χειμῶνα καὶ καλοκαῖρι ἔχει ζωὴ καὶ κίνησι. Τὸ καλοκαῖρι ἔχει τοὺς ξένους ἐπισκέπτες της, ποὺ ζωογονοῦν τὴν ἀγοράν της καὶ τὸν χειμῶνα ἔχει τὰ ψάρια καὶ τοὺς ψαράδες της ποὺ τῆς δίνουν μιὰ ὡραία καὶ ἔντονη ζωὴ στὴν ὡραία πόλι καὶ μιὰ νότα ποὺ θυμίζει τὰ χαριτωμένα ψαράδικα χωριὰ τῆς Ὀλλανδίας.

Μουράγια, λιμάνι ταραγμένο ἀπὸ τὰ ρεύματα, ρόδινες αὐγές. Βαρειὰ ψαράδικα καΐκια. Ψαράδες κουκουλωμένοι μὲ μουσαμάδες καὶ φορῶντας βαρειὲς μπότες μὲ φέλινες στέρνες, βλαστήμιες, γέλια, πειράγματα καὶ κρασί.

Ἀξίζει νὰ τὴν ἐπισκέπτεται ἄρα κανεὶς τὴ Χαλκίδα ὄχι μόνον τὸ καλοκαῖρι, ἀλλὰ καὶ τὸν χειμῶνα. Πρὸ πάντων τὸν χειμῶνα.

Π.—Κ.—

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ

Ὅπως τὰ ἀναφέρει ἡ παράδοσις καὶ ὄχι ἡ ἱστορία

Ὁ γελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου Α', Βρυσκέ, εἶχε ἕνα κατάστιχο, τὸ ὁποῖο ὠνόμαζε «Ἡμερολόγιο τῶν Τρελλῶν» καὶ στὸ ὁποῖο κατέγραφε ὅλους ἐκείνους ποὺ διέπρατταν κάποια τρέλλα. Στὸ βιβλίο αὐτό, ὁ Βρυσκὲ κατέγραψε μιὰ μέρα καὶ τὸν βασιλέα τῆς Ἱσπανίας Κάρολο τὸν Ε', ὁ ὁποῖος εἶχε περάσει ἀπὸ τὴν Γαλλία γιὰ νὰ πάῃ στὴ Γάνδη. Ὅταν λοιπὸν ὁ Φραγκῖσκος Α' τὸν ἐρώτησε γιατὶ κατέγραφε στὸν κατάλογό του τὸν βασιλέα τῆς Ἱσπανίας, ὁ γελωτοποιὸς τοῦ ἀπάντησε:

— Γιατὶ εἶναι τρελλός. Καὶ εἶναι τρελλός, γιατὶ πέρασε ἀπὸ τὴ χώρα ἑνὸς ἡγεμόνος, τὸν ὁποῖον τόσο ἐκακομεταχειρίσθηκε. (Οἱ Ἱσπανοὶ εἶχαν νικήσει τότε τοὺς Γάλλους).

— Ναί, ἀλλὰ πέρασε κρυφα, τοῦ εἶπε ὁ βασιλεύς.

— Δὲν ἔχει νὰ κάνῃ. Ἴσως μάλιστα νὰ εἶναι πιὸ τρελλός, ἐπειδὴ πέρασε κρυφά.

— Καὶ ἂν περνοῦσε φανερὰ καὶ ἂν ἀντὶ νὰ τὸν συλλάβω, διέταζα νὰ τοῦ γίνουν μεγάλες τιμές, τί θὰ ἔλεγες τότε;

— Δὲν θὰ ἔλεγα τίποτε, μόνο θὰ ἔσβυνα ἀπὸ τὸν κατάλογό μου τὸ ὄνομά του καὶ θὰ ἔγραφα τὸ... δικό σας Μεγαλειότατε...

*

— Μάλιστα, κύριε, εἶμαι ὁ καθηγητὴς τῆς κολυμβητικῆς τῆς κόρης σας.

— Ἀσφαλῶς θὰ θέλατε νὰ τῆς μάθετε πῶς νὰ κρατᾷ τὴν ἀναπνοή της, ὅταν τὴν φιλούσατε τόση ὥρα στὸ στόμα...

Μίαν ἑσπέραν εἰς τὸ θέατρον ὁ Μπόϊτο εἶδε νὰ πλησιάζῃ πρὸς αὐτὸν ἕνας νέος, ὁ ὁποῖος μὲ αὐθάδειαν σχεδὸν τοῦ εἶπε:

— Μαέστρο, ἔρχομαι νὰ σᾶς ζητήσω ἕνα αὐτόγραφον. Ἐπὶ ἕνα μῆνα σᾶς ζητῶ εἰς τὸ σπίτι σας καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς εὕρω....

— Πῶς αὐτό;

— Ἡ θυρωρός σας μοῦ λέγει ὅτι λείπετε:

— Ἆ! Τότε θὰ δώσω ἕνα καλὸ δῶρον σήμερα εἰς τὴν θυρωρόν μου! ἀπήντησεν ὁ Μπόϊτο.

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΠΟΥΡΟΥ>

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα τὸ γλυκὸ καὶ μελαγχολικὸ τοῦ φθινοπώρου, τὴν ὥρα ποὺ ἐβασίλευεν ὁ ἥλιος, ὁ λοχαγὸς Ζὼρζ Γιωπὰρτ περιπατοῦσε μαζὺ μὲ τὴν νεαρὴ σύζυγόν του στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ, τὸ ὁποῖο ξανάβλεπε μὲ ὑπερβολικὴ εὐχαρίστησι, ὕστερα ἀπὸ πέντε χρόνων ἀπουσίας στὶς ἀποικίες.

Ἡ Ἰσαβέλλα, ἡ γυναῖκα του ἦταν ἕνα χαριτωμένο πλάσμα καὶ γλυκὰ μάτια καὶ ὁλόχρυσα μαλλιά, γεμᾶτο τρυφερότητα καὶ καλωσύνη.

Ἔξαφνα, καθὼς τὸ ἀνδρόγυνο προχωροῦσε μέσα στὸν κῆπο τοῦ Λουξεμβούργου, ὁ Ζὼρζ εἶδε κάποιον γέρο μὲ κάτασπρα μουστάκια καὶ γένεια ποὺ καθότανε σ' ἕναν πάγκο καὶ κάπνιζε τὴν πίπα του...

—Μπᾶ, τί μοῦ γίνεσαι μπάρμπα-Λογκάρ; φώναξε μὲ χαρὰ ὁ ἀξιωματικὸς πλησιάζοντάς τον.

Ὁ γέρος ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ χαρᾶς καὶ ἐκπλήξεως καὶ χαιρέτισε στρατιωτικά.

—Καλά, λοχαγέ μου... ἀπάντησε. Καὶ ἐσεῖς;

— Εἶμαι παντρεμένος φίλε μου, εἶπεν ὁ Ζὼρζ, καὶ σοῦ παρουσιάζω τὴν σύζυγόν μου.

Καί, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἐπρόσθεσε:

—Ἰσαβέλλα, ὁ Λογκὰρ ἀπὸ δῶ εἶνε παληὸς πολεμιστὴς καὶ ἐξαίρετος ἄνθρωπος...

— Εὐχαριστῶ, λοχαγέ μου... ψιθύρισεν ὁ γέρος συγκινημένος.

—Καὶ τώρα τί κάνεις;

—Παίρνω μιὰ μικρὴ σύνταξι λοχαγέ μου, καὶ δουλεύω καὶ κάπου ἀλλοῦ. Τὰ περνοῦμε ὅμως θαυμάσια, ἐγὼ καὶ αὐτὴ ἡ μπερμπάντισσα...

Καὶ ὁ μπάρμπα-Λογκὰρ ἔδειξε μιὰ μικρὴ κόρη πεντέξη χρονῶν ποὺ εἶχε κρυφτῆ πίσω του καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ ξετρυπώσῃ ἀπὸ κεῖ.

—Ἔλα τώρα, μὴ φοβᾶσαι τὸν κύριον, τῆς εἶπεν ὁ γέρος.

Τότε ἡ μικρὴ τέντωσε θαρρετὰ τὸ λαιμό της, ἀνοίγοντας τὰ μεγάλα της μάτια.

—Τί ὡραία ποὺ εἶνε! εἶπεν ἡ Ἰσαβέλλα.

—Ναί, κυρία μου. Αὐτὴ ἡ δυστυχισμένη μικρούλα γελάει ὁλοένα καὶ τραγουδάει, ἐνῷ πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ βασανιζότανε. Ἀλλ' αὐτὰ ἔχει ὁ κόσμος. Οἱ φτωχοὶ δὲν ζοῦν ὅμοια μὲ τοὺς πλουσίους. Καὶ ἡ Ζιζίνα εἶνε φτωχὴ ἡ καϋμένη.

Τὸ ὄνομα αὐτό, ποὺ προφέρθηκε ἔτσι ἔξαφνα, ἔκανε τὸν λοχαγὸ νὰ σκιρτήσῃ, ἐνῷ μιὰ βαθειὰ ρυτίδα χαράχτηκε στὸ πρόσωπό του.

— Ξέρετε; συνέχισεν ὁ γέρος. Ἡ μητέρα της σᾶς εἶνε γνωστή. Ὀνομάζεται καὶ αὐτὴ Ζιζίνα καὶ ἦταν ἀνθοπῶλις. Εἶχε κάτι ὡραῖα μαγευτικὰ μάτια... Καθόταν ἀπέναντι στὴν Στρατιωτικὴ Σχολή σας... Δὲν μπορεῖ νὰ μὴ τὴν θυμᾶστε...

—Βέβαια, τὴν ἔχω γνωρίσει ... ψιθύρισεν ὁ λοχαγός.

Καὶ πραγματικὰ τὴν εἶχε γνωρίσει τὴν μικρὴν ἐκείνην ἀνθοπώλιδα. Ἦταν μιὰ χαριτωμένη κόρη, ξανθὴ σὰν τὸ σιτάρι, δεκάξη περίπου χρονῶν, ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ τὴν ὠμορφιά της...

Θυμόταν μάλιστα ἀκόμα τὸ σπαραχτικό του ἀποχωρισμό, ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια. Τῆς εἶχεν ὑποσχεθῆ πὼς δὲν θὰ τὴν λησμονοῦσε, ἀλλὰ οὔτε μιὰ φορὰ δὲν τῆς εἶχε γράψει.

Δυστυχισμένη Ζιζίνα!

—Καὶ τί ἀπόγινε λοιπόν; ρώτησε τὸν γέρο.

—Πέθανε.

Ἆ! φώναξε ὁ Ζὼρζ μὲ ταραχὴ καὶ πλησίασε ἀμέσως τὴν Ζιζίνα, στὴν ὁποίαν σιγὰ-σιγὰ ξαναβρῆκε ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μητέρας της.

—Καὶ δὲν ζητήσατε νὰ ἀνακαλύψετε τὸν πατέρα τῆς μικρῆς; ρώτησε ἡ Ἰσαβέλλα...

— Ὄχι, κυρία.

—Καὶ ἂν σᾶς ζητοῦσα τὴν μικρή, ἐξακολούθησε ἡ νεαρὴ γυναῖκα, θ' ἀρνιόσαστε νὰ μοῦ τὴν δώσετε;

—Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ρωτήστε τὴν ἴδια τὴν Ζιζίνα!

—Ὄχι, ὄχι, δὲν πάω μὲ κανένα, φώναξε ἡ μικρὴ μὲ ὅλη τὴν δύναμίν της. Ἐσὺ εἶσαι ὁ πατέρας μου...

—Τὴν ἀκοῦτε; εἶπε μὲ ἱκανοποίησιν ὁ γέρος. Δὲν θέλει νὰ φύγῃ ἀπὸ κοντά μου... Ἄλλως τε, ὁ πατέρας της δὲν θὰ φροντίσῃ ποτὲ νὰ τὴν ἀναζητήσῃ, γιατὶ θἆνε κανένας πρόστυχος.

Ὁ Ζὼρζ ἀκούοντας τὴν τελευταία αὐτὴ λέξι, ἀνατρίχιασε.

Εἶχε γίνει κατάχλωμος καὶ ἔτρεμε σύγκορμος.

Στὸ τέλος πῆρε τὴν Ζιζίνα στὴν ἀγκαλιά του καὶ φώναξε μὲ φωνὴ σοβαρή, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν ἔλειπε καὶ ἡ συγκίνησις.

—Λοιπόν, μπάρμπα Λογκάρ, μάθε ὅτι αὐτὸς ὁ πρόστυχος εἶνε ὁ φίλος σου λοχαγὸς Ζὼρζ Μωπάρτ.

Ἐπηκολούθησε μιὰ στιγμὴ σιωπῆς καὶ συγκινήσεως.

Ἡ Ἰσαβέλλα καὶ ὁ γέρος νόμιζαν πὼς ὀνειρεύονται, τόσο ἀπίστευτο τοὺς φαινόταν αὐτὸ ποὺ εἶχαν ἀκούσει.

Κύτταζαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον κατάπληκτοι, μὴ ξέροντας τί νὰ ὑποθέσουν.

Στὸ τέλος ἡ Ἰσαβέλλα ἀποφάσισε νὰ διακόψῃ τὴ σιγὴ καὶ εἶπε μεγαλόψυχα:

—Λοιπὸν ἡ Ζιζίνα εἶνε δική μας καὶ τὴν παίρνουμε...

—Ἆ, πόσο εἶσαι καλή, Ἰσαβέλλα μου! εἶπεν ὁ Ζὼρτζ φιλῶντας τὴν σύζυγόν του. Εἶσαι πραγματικὸς θησαυρός. Πόσο σὲ ἀγαπῶ!...

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΑΓΑΠΗ εἰς ΦΛΟΓΕΣ

Τὸ πειὸ περιπετειῶδες, τὸ πειὸ αἰσθηματικό, τὸ πειὸ ἱπποτικὸ μυθιστόρημα, τοῦ γόητος συγγραφέως ΖΥΛ ΜΑΡΙ, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα, τόσο διαβάζονται εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ νέαν λογοτεχνικὴν ἀπόδοσιν

Ὁ φλογερὸς ἥλιος, δὲν εἶχεν ἀκόμη δύσει ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1870. Τὰ λουλούδια εἰς τὸν κῆπο τῆς βίλλας τοῦ λοχαγοῦ Λαβιδρύ, ἔγερναν στὰ κοτσάνια τους. Τόσο ἡ ζέστη ἦτο ἀφόρητος. Ἀπέναντι τὰ πρῶτα σπίτια τοῦ Βαζέϊλ, φρεσκοασβεστωμένα γινόνταν πιὸ ἄσπρα ἀκόμη, κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἥλιου. Καὶ ὁ Μώσα, κυλοῦσε τὰ νερά του ἥσυχα, τόσο ἥσυχα, ποὺ θὰ νομίζατε ὅτι εἶχαν σταματήσει.

Ἡ κ. Λαβιδρύ, ἡ μητέρα τοῦ λοχαγοῦ, μιὰ γυναῖκα περασμένης ἡλικίας, ἀλλὰ γερὴ ἀκόμη, ἄνοιξε ἕνα παράθυρο τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς ἐπαύλεως. Ἤθελε νὰ ἐργασθῇ καὶ ἐκεῖ θὰ εὕρισκε κάποια δροσιά.

Κύτταζε τὸν κῆπο καὶ θαύμαζε τὰ λουλούδια του. Κάποια κελαδήματα μικρῶν πουλιῶν τὴν ἔκαμναν νὰ μείνῃ στὸ παράθυρο περισσότερο. Μὰ ὅπως κύτταζε ἀφηρημένη σχεδόν, εἶδε τὴν κομψὴ σιλουέττα μιᾶς κόρης, νὰ περνάῃ ἕνα δρομάκο τοῦ κήπου. Ἀπὸ τὰ ὡραῖα μάτια τῆς ὥριμης γυναίκας, ποὺ ἔμειναν ὡραῖα, παρὰ τὰ χρόνια της, πέρασε ἕνα σύννεφο ἀνησυχίας. Ἔννοιωσε τὴν καρδιά της νὰ φουσκώνῃ ἀπὸ ἀγωνίαν.

—Κάτι ἔχει ἡ Μάρθα, ψιθύρισε.. Κάτι, ποὺ μοῦ τὸ κρύβει..

Καὶ τὴν παρακολούθησε μὲ τὸ βλέμμα της καὶ τὴν εἶδε πολλὲς φορές, πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ νὰ ξεπροβάλλῃ, μὰ πάντοτε σκεπτική, πάντα μὲ τὸν πόνο ζωγραφισμένο στὸ πρόσωπό της.

Τελειώνοντας τὸν ἄσκοπο αὐτὸ περίπατο, μέσα στὸ φλογερὸ ἀπομεσήμερο, ἔφθασε κάτω ἀπὸ τὴν βίλλα. Σήκωσε ἀσυναίσθητα τὰ μάτια της πρὸς τὸ παράθυρο, σὰν νὰ τὴν τράβηξε ἡ ματιὰ τῆς ἡλικιωμένης κυρίας.

*

Ἕνα μειδίαμα φώτισε τότε τὸ ὤμορφο πρόσωπό της, ποὺ φαινότανε ὅμως κουρασμένο. Προσπαθοῦσε βέβαια, τὸ ὡραῖο αὐτό, ὑψηλό, μελαχροινὸ κορίτσι ποὺ τὰ μαῦρα μεγάλα μάτια του, τοὔδιναν μιὰ ἄπειρη γοητεία, νὰ κρύψῃ κάτω ἀπὸ τὸ χαμόγελό του τὸν πόνο του. Μὰ ἡ κυρία Λαβιδρύ, ἦταν γυναῖκα καὶ ἀκόμη ἦτο ἡ γιαγιά της. Ἡ μητέρα της εἶχε πεθάνει νέα καὶ ἡ συμπαθητικὴ αὐτὴ γρηούλα τὴν ἀνέθρεψε. Συνεκέντρωσε ὅλη τὴν ἀγάπη της —μιὰ διπλῆ ἀγάπη, ἐκείνη ποὺ εἶχε ἡ ὥριμη γυναῖκα στὴ νύφη της, ποὺ τὴν ἐλάτρευε καὶ ποὺ τὴν ἔχασε εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτη γέννα της, κι' ἐκείνη ποὺ τὸ ἐγγονάκι ἔχει πάντα ἀπὸ τὴ γιαγιά της. Ἀκόμη, ἦταν παιδὶ τοῦ γυιοῦ της, τοῦ λοχαγοῦ Λαβιδρύ, ποὺ ἦταν γι' αὐτὸν περήφανη. Ὁ γυιός της, τῆς ἔγραφε τρυφερὰ γράμματα γιὰ τὴν κόρη του, ποὺ ἦταν ὁλόκληρη ἡ ζωή του. Κι' ἐκείνη τοῦ ἀπαντοῦσε καὶ τοῦ ἔδιδε τὴν εἰκόνα της, τοῦ περιέγραφε τὴν ὠμορφιά της, τὴν καλωσύνη της, τὲς ἀρετές της. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγάπη, εἶχε ἡ κ. Λαβιδρὺ καὶ μιὰ εὐθύνη ἀπέναντι τοῦ γυιοῦ της, γιὰ τὸ παιδί του.

Γι' αὐτὸ ἀνησυχοῦσε τώρα.

—Κάτι ἔχει — ψιθύρισε...

Καὶ σὰν νὰ παρεπονεῖτο τώρα, στὴν ἴδια τὴν Μάρθα, συνέχισε:

—Καὶ ὅμως δὲν ἔχει πιὰ ἐμπιστοσύνη σὲ μένα.... Δὲν μοῦ λέει τὸν πόνο της... Τρεῖς μῆνες τώρα, μάταια βασανίζομαι, γιὰ νὰ τῆς πάρω τὸ μυστικό της.

*

Μὰ ὅλες αὐτὲς ἡ σκέψεις, ὑπεχώρησαν γρήγορα, ἐμπρὸς στὴ σκέψι, ὅτι ἡ Μάρθα της μποροῦσε νὰ πάθῃ κάτι, γυρίζοντας τὴν ζεστὴν αὐτὴν ὥρα στὸν κῆπο.

Καὶ τῆς φώναξε, μὲ μιὰ φωνή, γεμάτη τρυφερὴ ἀγάπη:

—Εἶσαι στὸν ἥλιο, χωρὶς καπέλλο... Ἔλα γρήγορα κοντά μου, κακοκόριτσο.

Ἡ Μάρθα, μειδίασε πάλι στὴν γιαγιά της καὶ σὲ λίγο ἦταν κοντά της.

Μὰ ὅπως τὸ ἔμπειρο μάτι της, τὴν κύτταζε, ἄκουσε τὴν καρδιά της νὰ χτυπάῃ δυνατά. Ἡ Μάρθα ἦταν ὠχρή... Ἔνοιωθε νὰ τῆς κυριαρχῇ μιὰ συγκίνησι πρωτόγνωρη. Ποτὲ στὰ δέκα ὀκτὼ χρόνια, ποὺ εἶχαν περάσει σ' ὅλο αὐτὸ τὸ μακρυνὸ διάστημα ποὺ κύλησε ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ τὴν πῆρε μωρὸ στὴν ἀγκαλιά της, ἕως ὅτου τὴν εἶδε νέαν, ἕως πρὸ ὀλίγων μηνῶν, δὲν εἶχε ἰδῆ τὴν Μάρθα, σὲ τέτοια κατάστασι.

Θέλησε νὰ συνεχίσῃ τὸ πολύχρωμο ἀραβούργημα ποὺ ἔπλεκε, μὰ τὰ δάκτυλά της ἔτρεμαν κι' ἡ βελόνες δὲν ὑπήκουον.

Κράτησε ὅμως τὴν συγκίνησί της. Ἡ Μάρθα θὰ ἤθελε ἐμψύχωσι. Θὰ ἤθελε ἴσως νὰ τῆς εἰπῇ λόγια ἐνθαρρυντικά.

Μὰ δὲν πρόφτασε. Ἡ νέα, ποὺ σὰν κάτι νὰ τὴν ἔπνιγε, ὡσὰν νὰ ἔνοιωθε ἕνα ἀόρατο χέρι, νὰ τῆς σφίγγῃ τὸ λαιμό, ἔφερε τὰ ὡραῖα χέρια της ἕως ἐκεῖ κι' ἐλιποθύμησε.

Ἡ Μάρθα εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασί της.

Τρομαγμένη ἡ γιαγιά της, ὥρμησε, τὴν πῆρε στὴν τρεμάμενη ἀγκαλιά της καὶ τῆς φώναξε:

—Μάρθα.. Μάρθα παιδί μου. Τί ἔπαθες;..

Μὰ γρήγορα συνῆλθε. Τὴν ἄφησε πάνω στὴν πολυθρόνα ποὺ λιποθύμησε, τῆς ξεκούμβωσε τὴν σεμιζέτα της καὶ τῆς ἔτριψε τὰ χέρια.

Ἡ Μάρθα ἄρχισε λίγο-λίγο, νὰ συνέρχεται. Μὰ ὅπως εἶδε τὴν κατάστασί της, ἄφησε μιὰ μικρούλα φωνὴ κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ μὲ λυγμούς. Ἡ γιαγιά της, ἔνοιωσε τώρα, σὰν κάτι νὰ τῆς δαγκώνῃ τὴν καρδιά. Μιὰ ὑποψία ποὺ εἶχε, τῆς ἔγινε σχεδὸν πεποίθησι, τὰ γόνατά τις καὶ αὐτῆς ἐλύγισαν. Προχώρησε σιγὰ σιγὰ τὸ κάθισμά της. Κατώρθωσε ὅμως νὰ συγκρατηθῇ κι' ἔρριξε στὴν ἐγγονή της τὸ ἐξεταστικὸ βλέμμα της.

—Τί ἔχεις, ἄκουσε τὴ φωνὴ τῆς γιαγιᾶς της νὰ τὴν ρωτᾷ:

Καὶ ἡ φωνὴ αὐτή, ἂν καὶ καταλάβαινε τὴν σημασία της, δὲν ἦταν μήτε τραχειά, μήτε ἀπειλητική... Ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀγαπάει τὸν ἄλλο, μέχρι θανάτου, τοῦ ἕτοιμου νὰ συγχωρήσῃ τὰ πάντα.

Κι' ὅμως... Δὲν ὑπέφερε αὐτὴ τὴ φωνή...Ἂς ἦταν ἔτσι μαλακή, γλυκειά, χωρὶς ἐπίπληξι. Τὸ μυστικὸ τῆς Μάρθας ἦταν μεγάλο. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ξεστομίσῃ. Σὲ τόση ἀγάπη θ' ἀνταπέδιδε μιὰ τόσο βαθειὰ πληγή; — γιατὶ ἂν ἄνοιγε τὸ στόμα της αὐτὸ θὰ γινόταν...

Μὰ πάλι, πρέπει νἆ μιλήσῃ. Καὶ ὁρμᾷ τότε ἐπάνω στὴν ἀγαπημένη αὐτὴ γρηοῦλα, πέφτει στὰ πόδια της κι' ἀγκαλιάζει τὸ γόνατά της. Μιὰ φωνή, μιὰ σπαρακτικὴ κραυγή, ποὺ σχίζει τὴ γεροντικὴ καρδιά, ἀκούεται ἀπὸ τὸ νεανικὸ στόμα:

—Συγχώρησέ με γιαγιοῦλα μου... συχώρεσέ με.

*

Δὲν εἶχε ἀνάγκη ν' ἀκούσῃ ἐκμυστήρευσι ἄλλη, ἡ κ. Λαβιδρύ. Τὰ δάκρυα αὐτά, οἱ λυγμοί, ἡ κραυγὴ τῆς ἐπικλήσεως τῆς συγγνώμης της, ὅλα-ὅλα, τῆς προαναγγέλλουν τὴν μεγάλη καταστροφή. Ὁ νοῦς της, ἐπέταξε μακρυὰ στὸ σύνταγμα τοῦ γυιοῦ της. Τί θὰ τοῦ ἔλεγε; Πῶς θὰ ἐδικαιολογεῖτο; Τί θὰ ἐγίνετο; Ἀλλὰ ἐμπρός της ἦταν ἡ ἀγαπημένη της ἐγγονούλα, ἡ κορούλα της, ἡ μικρή της Μάρθα, ποὺ ὑπέφερε τόσο.

Τὸ χέρι της ἄθελά της σύρθηκε πάνω στὰ μαῦρα μαλλιὰ τῆς Μαρθούλας της.

—Σήκω ἐπάνω παιδί μου — τῆς εἶπε... Ἔλα... Ὅλα θὰ διορθωθοῦν.

Τὴν τράβηξε ἐπάνω, τὴν ἔφερε ἕως τὴν πολυθρόνα, τὴν ἄφησε νὰ καθίσῃ κι' ὅταν οἱ λυγμοὶ τῆς πέρασαν, τότε καθισμένη κοντά της, ἄκουσε ὅλην τὴν τραγικὴν ἱστορία της.

—Καὶ τὸν ἀγαπᾷς;... Τὸν ἀγαπᾷς πάντα, μικρή μου.

—Ναί, γιαγιά μου...

—Κι' αὐτός;

—Ναί... Κι' εἶνε ἕτοιμος νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ σφάλμα μας. Σὲ λίγο...

—Τί θὰ γίνῃ;

—Συγχώρησέ μας γιαγιά μου... Ἀλλὰ σὲ λίγο θἄρθῃ γιὰ νὰ μὲ ζητήσῃ.

Ἡ ὥριμη γυναῖκα, ἔνοιωσε καλύτερα. Βέβαια ἡ συμφορά, ποὺ τὴν νόμισε ἀνεπανόρθωτη, μποροῦσε νὰ σκεπασθῇ ἀφοῦ ὁ νέος, ἤθελε τὴν Μάρθα.

Μὰ ποιὸς ἄραγε νὰ ἦταν;

Ἐγνώριζε τὸν γυιό της, ἤξερε τὴν αὐστηρότητά του, ἦταν βέβαιη πὼς δὲν θὰ ἐδέχετο γιὰ γαμβρὸ ὁποιοδήποτε...

Ποιὸς νὰ ἦταν ἄραγε αὐτός, ποὺ εἶχε πλανέψει τὴν Μάρθα της, ποὺ τὴν εἶχε κάμει νὰ ξεχάσῃ τὶς ὑποχρεώσεις της, νὰ μὴ θυμηθῇ τὴν στιγμὴ τῆς καταστροφῆς, μήτε αὐτή, μήτε τὸν πατέρα της.

Καὶ ἀπεφάσισε νὰ πιῇ τὸ ποτῆρι τῆς πίκρας, ἕως τὴν τελευταία σταγόνα.

—Τὸν γνωρίζω ἐγὼ Μάρθα, αὐτὸ τὸ νέο;

—Ναὶ γιαγιά...

—Τότε, γιατὶ δὲν μοῦ εἶπες τ' ὄνομά του;

Ἡ γιαγιά, ἀντελήφθη τὴν ἐγγονὴ νὰ διστάζῃ.

—Πὲς τ' ὄνομά του λοιπόν;

Ἡ Μάρθα προσπάθησε νὰ μιλήσῃ.

—Δὲν σοῦ τὸ εἶπα γιαγιὰ — εἶπε στὸ τέλος — γιατὶ πολλὲς φορές, ἄκουσα τὸν μπαμπᾶ καὶ σᾶς νὰ προφέρετε τ' ὄνομά του μὲ ἔχθρα. Θυμήθηκα ὕστερα ἀπὸ τὸ κακό, πὼς ὅταν μιλούσατε γιὰ τὴν οἰκογένειά του, ἕνα μῖσος ξέφευγε ἐναντίον της.

Ἡ γρηὰ σὰν νὰ ἔνοιωσε.

—Μάρθα μου. πές ποιὸς εἶνε. Σὲ παρακαλῶ... Βέβαια δὲν εἶνε ὁ Μιχάλης Μορνᾶς;... Αἴ κόρη μου;

Ὠχρὴ ἡ νέα, ἄφησε τὸ κεφάλι της νὰ πέσῃ στὸ στῆθος.

—Ναὶ γιαγιά... Αὐτὸς εἶνε.

—Θεέ μου, γιατὶ μᾶς τὤκανες αὐτό; ἐφώναξε ἡ γηραιὰ κυρία.

Μὰ ἡ Μάρθα, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ γιατὶ ὁ ἀγαπημένος της, ποὺ εἶχε ὅλες τὶς χάρες τοῦ κόσμου, ἔκανε τοὺς δικούς της νὰ σταματοῦν μπρὸς στ' ὄνομά του μ' ἀπελπισία, ρώτησε:

—Μὰ γιατὶ γιαγιά;... γιατί;

—Γιατὶ κόρη μου, ὁ πατέρας σου, ποτὲ δὲν θὰ στὸν δώσῃ γιὰ ἄντρα σου, αὐτόν.

—Μ' ἀφοῦ τὸν ἀγαπῶ... Ἀφοῦ μ' ἀγαπᾶ... Ἀφοῦ ἔχει μιὰ τόση καλὴ κοινωνικὴ θέσι;

—Ἄκουσε κόρη μου, ξαναεῖπε τώρα ἡ Λαβιδρύ, τσακισμένη ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψι τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐραστοῦ τῆς ἐγγονῆς της. Ἄκουσε. Ὁ λοχαγὸς Λαβιδρύ, δὲν θὰ τὸν δεχθῇ ποτὲ γιὰ γαμβρό του.

*

Ἡ νέα ἄνοιξε τὰ μάτια της διάπλατα Ἕνας φόβος τὴν κυριαρχοῦσε. Καὶ σὰν νάνοιωσε, τώρα μόλις, ὅτι τὸ κακὸ ἦταν ἀνεπανόρθωτο, πῆρε τὴν ἀπόφασί της.

Σηκώθηκε μ' ἀπόφασι. Λίγο πιὸ πέρα, ὁ Μώσας κυλοῦσε τὰ θολὰ νερά του. Μαζὺ μὲ τόσα ἄλλα πράγματα ποὺ παρέσυρε, θὰ ἔφερνε καὶ τὸ πτῶμα της πρὸς κάποια μακρυνὴ ὄχθη.

Ἔσφαλε. Ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ τὸ σφάλμα της.

—Ποῦ πᾶς; — τὴν ρώτησε ἡ γιαγιά της.

—....

—Τί σκέπτεσαι Μάρθα;

—Νὰ πε-θά-νω, ἐπρόφερε σιγαλὰ ἡ νέα.

Ἡ γρηὰ γυναῖκα, ἔνοιωσε τὴν ψυχή της νὰ τῆς φεύγῃ.

—Ἀχάριστο παιδί — τὴν μάλωσε. Κι' ἐμένα, ἐμένα, δὲν μὲ σκέπτεσαι;... Κι' ἂν ἐμένα δὲν μὲ λογαριάζῃς, δὲν λογαριάζεις τὸν πατέρα σου... κι' ἀκόμη, ἀκόμη — κατέβασε ὅσο μποροῦσε τὴν φωνή της καὶ πρόσθεσε: τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννήσῃς;

Ἔνοιωσε ἡ Μάρθα, στὰ λόγια αὐτὰ τὴν συγγνώμη μιας ἄλλης γυναικας. Κι' ἐκεῖνο ποὺ τῆς ἀνέφερε, ἔκανε τὴν καρδιά της νὰ σπαρταρήσῃ... Δάκρυα ἦλθαν πάλι στὰ μάτια της:

—Κι' ἐψιθύρισε:

—Τί νὰ κάμω Θεέ μου;... Τί νὰ κά-

ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ
Σκύλοι ὑπάλληλοι σιδηροδρόμων

ΠΩΣ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΤΟΥΣ ΖΗΜΙΑΣ

Μπροστὰ στὸ φυλάκιό του, ὁ κλειδοῦχος, μαζὺ μὲ τὸν συνάδελφόν του.. σκύλον, φυλάττουν τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμήν.

Μία εἴδησις ποὺ ἐδημοσιεύθη τελευταίως σὲ διάφορες ξένες ἐφημερίδες καὶ σὲ τοπικὲς Ἑλληνικὲς ἀνέγραφε ὅτι «τόσο στὴ Νότιο Ἀφρική, ὅσο καὶ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες οἱ ζημίες τῶν κτηνοτρόφων ἀπὸ πρόβατα ποὺ παρασύρονται ἀπὸ τοὺς σιδηροδρομικοὺς συρμοὺς ἔχουν αὐξήσει τελευταίως εἰς βαθμὸν ἀπίστευτον καὶ ὅτι αἱ κυβερνήσεις ἐσκέφθησαν νὰ μεταφέρουν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν «κόλις» — μίαν ἰδιαίτερη ράτσα σκύλων γιὰ νὰ θεραπεύσουν τὸ κακό.

Ἀλλ' ἄς ἐξετάσουμε τὸ ζήτημα ποὺ εἶνε ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως, ἰδιαιτέρως ὅμως ἀπὸ ἀπόψεως τῆς νοημοσύνης τοῦ μεγάλου φίλου τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ἡ βοήθεια ἀποδεικνύεται καὶ ἄλλη μιὰ φορὰ πολύτιμη.

Παντοῦ ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι τὰ πρόβατα ἀγαποῦν ἰδιαιτέρως ὡς βοσκοτόπι τὶς... σιδηροδρομικὲς γραμμές, διότι ἐκεῖ τὸ χόρτο εἶνε πάντοτε ἄφθονο καὶ παχὺ καὶ τοῦτο διότι, ἐν γένει, ἡ κίνησις πεζῶν μέσα ἢ πλάϊ στὶς γραμμὲς εἶνε ἐλαχίστη καὶ ἰδίως ὅταν οἱ γραμμὲς διασχίζουν ἀπέραντες ἀποστάσεις ἢ ὅταν σὲ μικρὲς ἀποστάσεις ἡ κίνησις εἶνε πολὺ μεγάλη. Ἡ πρώτη περίπτωσις ἐφαρμόζεται στὶς μεγάλες ἐκτάσεις τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἀφρικῆς, ἡ δεύτερη στὴν Εὐρώπη. Τὰ πρόβατα βόσκουν λοιπὸν συχνὰ πάνω στὶς σιδηροδρομικὲς γραμμὲς καὶ συμβαίνει, φυσικά, τὰ τραῖνα νὰ μὴ προφθαίνουν νὰ σταματήσουν καὶ νὰ παρασύρουν ἀρκετὰ ἀπὸ αὐτὰ σὲ κάθε πέρασμά τους.

Εἰς τὴν Ἀγγλία ὑπάρχει ἡ ἰδιαιτέρως πλούσια ἐπαρχία τῆς Νοτίου Οὐαλλίας ὅπου ἡ βιομηχανία ἀκμάζει καὶ ὅπου τὰ διάφορα ἐργοστάσια, μεταλλεῖα, ἀγροικίαι, συνοικισμοί, χωριὰ καὶ πόλεις, συνδέονται μεταξύ τους μὲ ἕνα πυκνότατο δίκτυο σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἐπάνω στὶς ὁποῖες ἡ κίνησις τῶν συρμῶν εἶνε πυκνοτάτη, ὅταν δὲ τὰ πολυάριθμα κοπάδια κατεβαίνουν ἀπὸ τὰ βουνὰ στὰ λαγκάδια καὶ πρὸς τὴν πεδιάδα ὁ κίνδυνος ποὺ ἀνεφέραμε πιὸ πάνω γίνεται ἄμεσος καὶ καθημερινῶς σημειοῦνται ἐξαφανίσεις ζώων ποὺ ὀφείλονται ἀποκλειστικῶς σὲ συγκρούσεις μὲ τὶς ἀτμομηχανές. Ὁ κίνδυνος εἶνε ἄλλως τε διπλοῦς, διότι ἔχουν σημειωθῆ καὶ ἐκτροχιάσεις γιὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Ἐτέθη λοιπὸν ἔτσι τὸ ζήτημα; πῶς μποροῦσε νὰ ἐξουδετερωθῇ ὁ κίνδυνος καλύτερα;

Οἱ φράκτες, οἱ ὁποῖοι ἐτέθησαν στὰ πιὸ ἐκτεθειμένα σημεῖα τῶν γραμμῶν, ἀπεδείχθησαν ἀνεπαρκεῖς, διότι τὰ βουνίσια πρόβατα εἶνε εὐκίνητα σὰν τὶς κατσίκες καὶ γιὰ νὰ φθάσουν τὸ καλὸ χόρτο περνοῦσαν ἀπὸ πάνω. Ἐξ ἄλλου ἦταν ἀδύνατο νὰ ἀναλάβουν τὴν φρούρησι ὅλου τοῦ μήκους τῶν πολυαρίθμων καὶ μακρῶν γραμμῶν, ἄνθρωποι, διότι θὰ ἐχρειάζετο στρατιὰ ὁλόκλη- τῆς σιδηροδρομικῆς Ἑταιρείας, ἐσκέφθη τὰ ἀγγλικὰ τσοπανόσκυλα τὰ «κόλις», περίφημα εἰς ὅλον τὸν κόσμον διότι ξέρουν νὰ μεταχειρίζωνται τὰ πρόβατα σύμφωνα μὲ τὸν «χαρακτῆρα» των καὶ τὴν «νοημοσύνη» των. Οἱ δοκιμὲς ἔδωσαν θαυμάσια ἀποτελέσμα ρος. Τότε κάποιος φιλόζωος διευθυν- τα καὶ ἀπὸ τότε πλεῖστοι «κόλις» εἶνε «ὑπάλληλοι» τῶν σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν.

Ὁ κάθε φύλαξ γραμμῆς ἔχει καὶ τὸν τετράποδο βοηθό του. Οἱ σκύλοι ἔχουν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψί τους ὡρισμένο τμῆμα γραμμῆς, στὸ ὁποῖο ἐργάζονται μὲ ἀπόλυτη πρωτοβουλία των. Τροφὴ καὶ στέγη εὑρίσκονται πάντοτε στὴ διάθεσί τους σ' ὁποιοδήποτε σταθμό, μεγάλο ἢ μικρὸ καὶ σὲ ὁποιοδήποτε σπιτάκι φύλακος.

★

Ἀπὸ τότε ποὺ ἀνέλαβαν τὴν «ὑπεύθυνη» ἐργασία τους οἱ «κόλις», οἱ ζημίες σὲ πρόβατα ἔχουν μειωθῆ εἰς τὸ ἐλάχιστον. Κάποιος παρατηρητὴς ἀναφέρει τὰ ἑξῆς γιὰ ἕναν «κόλις»:

—Εἶχε ἤδη ἀρκετὰ χρόνια σκληρῆς δουλειᾶς πίσω του καὶ ἐφαίνετο καθαρὰ ὅτι ἡ πεῖρα τῆς δουλειᾶς του τὸν εἶχε πλουτίσει πολύ. Δὲν εἶχε λησμονήσει τίποτε ἀπὸ ὅ,τι εἶχε μάθει. Ἐγνώριζε ἀκριβῶς τὰ σημεῖα ὅπου τὰ πρόβατα ἔμπαιναν στὶς γραμμὲς καί, συχνότατα, καὶ ὅταν τὸ ἔκρινε κατάλληλο, ἔμπαινε μαζύ μὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς φύλακας στὴν ντρεζίνα γιὰ νὰ φθάση στὰ γνωστά του σημεῖα γρηγορώτερα καὶ χωρὶς νὰ δαπανήση δυνάμεις. Σ' ἕνα ἀνθρακωρυχεῖο, ὅπου ἡ κίνησις μικρῶν καὶ μεγάλων ἁμαξῶν καὶ ἀτμομηχανῶν στὶς γραμμὲς ἦταν πάντοτε μεγάλη, ὁ σκύλος εὕρισκε μιὰ ἰδιαίτερη εὐχαρίστησι νὰ κυνηγάη τὰ πρόβατα κάτω καὶ μέσα ἀπ' τ' ἁμάξια ἐν κινήσει καὶ νὰ τὰ κυνηγᾷ ὥς ὅτου τὰ ἔβγαζε ἀπ' τὶς γραμμὲς καὶ τὰ ἀνάγκαζε νὰ πάρουν τὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ. Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι καὶ τὰ πρόβατα δείχνουν κάποια νοημοσύνη καὶ ὅτι φεύγουν μπρὸς στὸ σκύλο μόνον ὅταν εὑρίσκωνται στὶς γραμμές. Ὁ σκύλος πάλι περιορίζεται ἀπολύτως εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ δὲν δείχνει κανὲν ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ γιὰ ἄλλα ζῶα. Οἱ ὑπηρεσίες τους εἶνε τόσο πολύτιμες ὥστε τώρα, ὅπως λέγει ἡ εἴδησις, πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθοῦν καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

μω...

Κι' ἄκουσε τὴ φωνὴ τῆς γιαγιᾶς της, σὰν φωνὴ τῆς Θείας Προνοίας, βαρειὰ κι' ἐπιτακτική, νὰ τῆς λέῃ:

—Νὰ περιμένῃς... Νὰ ἐλπίζῃς...

—Μὰ ὁ μπαμπᾶς;

—Ποῦ ξέρεις;... Θὰ τὸν παρακαλέσουμε κι' οἱ δυό, τὸν ἄλλο μῆνα, ποὺ θὰ περάσῃ τὴν ἄδειά του μαζύ μας...

—Μ' ἐσυγχώρησες λοιπὸν γιαγιάκα μου;

—Πῶς νὰ μὴ σὲ συγχωρέσω, μικρή μου;... Πῶς νὰ σ' ἀφήσω μόνη;...

★

Ἔμειναν ἀμίλητες... Σκεπτόνταν πῶς θ' ἀντιμετώπιζαν τὴν κατάστασι...

Ξαφνικὰ ἀκούστηκαν βήματα.

Ἀναταράχτηκαν καὶ οἱ δυό...

—Εἶνε ὁ Μιχάλης, γιαγιά...

—Πήγαινε κόρη μου στὴ βιβλιοθήκη... Ἄφησε σ' ἐμένα τὴν φροντίδα αὐτή.

Μ' ἀμέσως ἀκούστηκε κάποιος γνώριμος βηματισμός, μιὰ φωνὴ ἀγαπημένη.

—Ὁ πατέρας σου Μάρθα, πρόφερε σιγὰ ἡ γιαγιά... Ὁ πατέρας σου... Κι' ἦλθε ἕνα μῆνα πρίν.

—Γιὰ τὴν δυστυχία μου, ψιθύρισε ἡ νέα.

Ἡ κ. Λαβιδρὺ τὴν κύτταξε καὶ τὴν λυπήθηκε:

—Θάρρος, τῆς εἶπε σιγά... Ἡσύχασε. Θὰ σὲ βοηθήσω, ἀφοῦ ξέρεις πόσο σὲ ἀγαπῶ... Μάρθα... ἔλα μὴν καταλάβῃ τίποτε... Πρέπει νὰ τὸν προδιαθέσω.

Δὲν πρόφθασε νὰ εἰπῇ ἄλλη λέξι.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε κι' ὁ λοχαγὸς Λαβιδρύ, νέος ἀκόμη—μόλις σαράντα χρονῶν — ὥρμησε κι' ἀγκάλιασε τὴν μητέρα του καὶ τὴν κόρη του.

Μὰ ἦσαν τόσο ταραγμένες, ποὺ μόλις τ' ἀπαντοῦσαν...

—Δὲν μὲ περιμένατε, αἵ; Τὸ βλέπω καὶ μὲ συγχωρεῖτε, ποὺ σᾶς ἔκαμα νὰ συγκινηθῆτε τόσο.. Μὰ πῆρα τὴν ἄδειά μου ἕνα μῆνα προτήτερα κι' ἤθελα νὰ σᾶς κάμω μιὰ ἔκπληξι.

Καὶ τὶς ἀγκαλιάζει καὶ τὶς δυὸ ξανὰ καὶ τὶς φιλεῖ καὶ τοὺς λέει χίλια λόγια χωρὶς σημασία, ποὺ ὅμως ἡ ὥρα αὐτὴ τοῦ ξαναϊδωμοῦ ἀγαπημένων προσώπων τὰ κάμνει νἄχουν μεγάλη ἀξία.

Ἀλλὰ τώρα... σταματάει... Βλέπει ὅτι οἱ δυὸ γυναῖκες, δὲν τοῦ ἀνταποδίδουν τοὺς ἐναγκαλισμούς, τὶς θωπεῖες του, τὰ λόγια του:

—Τί πάθατε λοιπόν; τὶς ρωτᾶ... Τί ὑποδοχὴ εἶν' αὐτή; Οὔτε ἕνα ἀγκάλιασμα κορούλα μου, μήτε ἕνα φιλὶ μητερούλα μου;...

Ἡ Μάρθα καταλαβαίνει ὅτι δὲν ἀντέχει πιά. Εὐτυχῶς ἡ γιαγιά της προλαμβάνει. Προσπαθεῖ νὰ μειδιάσῃ, δίδει στὴ φωνή της ὅλη τὴν γλυκύτητα ποὺ εἶχε ἄλλοτε, σὲ τέτοιες περιστάσεις καὶ λέει... ψέματα—ψέματα γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή της:

—Ἆ! Ζὼρζ — πόσο ἄδικος εἶσαι... Πῶς μπορεῖς νὰ λὲς αὐτὰ τὰ λόγια;

—Μὰ τότε...

—Τότε, πῶς ἤθελες, κύριε, νὰ σὲ ὑποδεχτοῦμε; Ξέρουμε ὅτι θαρθῇς μετὰ ἕνα μῆνα καὶ φτάνεις σήμερα, χωρὶς μιὰ λέξι τηλεγραφικῶς, ταχυδρομικῶς, ὅπως ἤθελες...

— Ἔχετε δίκηο, λέει ὁ λοχαγός. Καὶ τὶς φιλεῖ πάλι. Μὰ τώρα τὸν φιλοῦν καὶ ἐκεῖνες.

Καὶ ὅταν πιὰ τελειώνῃ αὐτὴ ἡ σκηνὴ ὁ λοχαγὸς πηγαίνει στὸ δωμάτιό του.

—Σὲ λίγο, θὰ εἶμαι κοντά σας τοὺς φωνάζει.

★

Μένουν πάλι μῆνες. Αὐτὴ ἡ ξαφνικὴ ἄφιξις τοῦ Λαβιδρύ, τὶς ἔχει ἀναστατώσει. Δὲν τοὺς ἄφησε καιρὸ νὰ ἐνεργήσουν.

Καὶ τώρα, νὰ τώρα ἔρχεται ἡ τελειωτικὴ καταστροφή.

Τὸ κουδοῦνι κτυπάει.

Ἡ Ροζαλία κάτω, ἀνοίγει.

—Εἶναι ἐκεῖνος... Ὁ Μιχάλης — ψιθυρίζει ἡ Μάρθα... Τί κακὴ σύμπτωσις!... Ἂν τὸν ἰδῇ ὁ πατέρας, χάθηκα.

—Καὶ βέβαια, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἰδῇ.. Ἀργότερα... Ἀργότερα.

Ἀλλ' ἐκεῖνος ἀνέβαινε... Τώρα κτύπησε τὴν πόρτα. Καὶ μπαίνει...

Χαιρέτισε τὴν κ. Λαβιδρὺ μὲ σεβασμό. Κατόπιν στράφηκε πρὸς τὴν Μάρθα. Τὴν ρώτησε, μὲ τὸ βλέμμα:

—Ναί, ἡ γιαγιὰ τὰ ξέρει...

Τότε ὁ νέος πλησίασε τὴν γηραιὰ κυρία, ἐγονυπέτησε μπροστά της, τῆς φίλησε τὸ χέρι καὶ τῆς εἶπε:

—Σᾶς παρακαλῶ, δόστε μου τὴν Μάρθα γυναῖκα... Ἀγαπιώμαστε.

Ἡ κ. Λαβιδρὺ δὲν ἀπάντησε. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι της ἀκούετο τὸ βαρὺ βῆμα τοῦ λοχαγοῦ καὶ ἡ ξαφνική του ἐμφάνισις θ' ἀνέτρεπε τὶς προσπάθειές της.

Γι' αὐτὸ βιάστηκε:

—Κύριε, τοῦ εἶπε, εἶμαι τόσο συγκεκινημένη ἀπ' ὅ,τι ἄκουσα ἀπὸ τὴ Μάρθα, ὅσο καὶ γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ γυιοῦ μου.. Καταλαβαίνετε, ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν θὰ μπορέσω νὰ σᾶς ἀπαντήσω. Θὰ βοηθήσω ὅμως αὐτὴ τὴν ἕνωσι... Ἡσυχᾶστε... Καὶ πρὸ παντὸς φύγετε. Φύγετε νὰ μὴ σᾶς συναντήσῃ ὁ λοχαγός.

—Καὶ πότε, κυρία, νὰ ἐπιστρέψω;

—Θὰ σᾶς γράψω, κύριε, πολὺ... γρήγορα. Ἀλλὰ τώρα φύγετε... Ὑπάρχει σοβαρὸς λόγος.

Ὁ νέος κύτταξε τὶς δυὸ γυναῖκες, εἶδε στὰ μάτια τους τὴν παράκλησί τους καὶ ἑτοιμάστηκε νὰ φύγῃ, ὅταν τὰ βήματα τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀκούστηκαν στὴ σκάλα καὶ σ' ἕνα λεπτό, μπῆκε στὸ σαλόνι.

—Ὁ κύριος; ρώτησε...

—Μιχαὴλ Μορνᾶς — πρόφερε ὁ νέος.

—Ἆ! ὁ γυιὸς τοῦ Σεβαστιανοῦ Μορνᾶς; ἐρώτησε μὲ εἰρωνείαν ὁ λοχαγός. Καὶ τί ζητᾶτε ἐδῶ, παρακαλῶ — συνέχισε, κυττάζοντας τὴν μητέρα του.

— Κύριε λοχαγὲ — ἄρχισε ὁ νέος μὲ προφανῆ συγκίνησι, σᾶς εἶπα, ὅτι λέγομαι Μιχάλης Μορνάς. Εἶμαι ἐργοστασιάρχης ἐριουργίας. Τὸ ἐργοστάσιό μου εἶνε ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα τοῦ τόπου. Βρίσκεται, ὅπως θὰ ξέρετε πολὺ κοντά... Περνῶντας ἀπὸ τὴν ἔπαυλι σας, συνάντησα πολλὲς φορὲς τὴν δεσποινίδα Λαβιδρύ... Ἡ χάρι της, ἡ ὡμορφιά της, μ' ἔκαμαν νὰ τὴν προσέξω.. Κύριε... Τί νὰ σᾶς εἰπῶ;.... Θὰ ἐννοεῖτε, διατὶ βρίσκομαι ἐδῶ!...

Ὁ λοχαγὸς τὸν κύτταξε μὲ βλέμμα περιφρονητικό:

—Ὄχι κύριε... Δὲν καταλαβαίνω καθόλου... Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω.

—Κύριε Λαβιδρύ. Ἀγαπῶ τὴν κόρη σας, πρὸ δύο χρόνων.

—Καὶ θὰ θέλῃς βέβαια, νὰ τὴν κάμῃς γυναῖκα σου;

—Εἶνε τ' ὄνειρό μου, κύριε...

—Ποὺ δὲν θὰ ἐκπληρωθῇ ποτέ... Πηγαίνετε κύριε...

Ἀλλ' ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν στιγμή, στράφηκε πρὸς τὶς δυὸ γυναῖκες... Εἶδε τὴν κόρη του, νὰ ἔχῃ κρύψει τὸ πρόσωπό της στὴν ἀγκαλιὰ τῆς γιαγιᾶς της καὶ νὰ κλαίῃ.

Ἀμέσως συνεδύασε τὰ γεγονότα:

—Γι' αὐτὸ λοιπὸν σᾶς βρῆκα τόσον ταραγμένες; ρώτησε.

Καὶ ὠργισμένος τράβηξε τὴν κόρη του ἀπὸ τὸ χέρι:

—Ἐγνώριζες Μάρθα, ὅτι ὁ Μορνάς, θὰ ἔκανε αὐτὸ τὸ διάβημα;

—Ναὶ πατέρα...

—Καὶ δέχτηκες νὰ γίνῃ;

—Ναί... πατέρα....

—Ὥστε τὸν ἀγαπᾷς:

Συγκέντρωσε τὴ δύναμί της καὶ ἀπάντησε:

—Τὸν ἀγαπῶ...

Τότε στράφηκε πρὸς τὴν μητέρα του. Μὲ τόνο ἀνέκφραστο τῆς εἶπε:

—Αὐτὸ μητέρα, δὲν τὸ περίμενα...

Κατόπιν στράφηκε πάλι πρὸς τὸ νέο, ποὺ κατάπληκτος παρακολουθοῦσε τὴ σκηνὴ αὐτὴ καὶ τοῦ εἶπε:

—Κύριε, ἡ Μάρθα Λαβιδρύ, δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ σύζυγος, ἑνὸς Μιχαὴλ Μορνᾶς... Μ' ἀκούσατε; Ποτέ!

—Πατέρα, φώναξε ἡ νέα. Θὰ πεθάνω.

—Νὰ πεθάνῃς ἀπάντησε ὁ λοχαγός.

—Δὲν μ' ἀγάπησες ποτὲ λοιπόν ; — ρώτησε ἡ Μάρθα, σὰν σὲ παράπονο.

Καὶ τὴν ἴδια ὥρα ἡ μητέρα του:

—Παιδί μου.. Δόσε τὴν εὐχή σου...Μὴν εἶσαι σκληρός.

Ὁ λοχαγὸς τὴν κύτταξε μὲ ἔκπληξι.

—Ἐσὺ τὸ λὲς αὐτὸ μητέρα;

—Ἐγὼ παιδί μου... Ἐγώ... Τί φταῖνε τὰ παιδιὰ γιὰ τὶς ἁμαρτίες τῶν γονέων;

Ὁ Λαβιδρύ, ὠργίσθηκε περισσότερο.

—Μὴν ἐπιμένῃς, μητέρα, εἶπε... Αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ...

Καὶ στρέφοντας πρὸς τὸ νέο:

—Κύριε, τοῦ εἶπε... οἱ ἐργάτες σας θὰ σᾶς περιμένουν... Μπορεῖτε νὰ μὴν τοὺς στερεῖτε πλέον, ἐκεῖ κάτω, τῆς παρουσίας σας...

Καὶ ἀμέσως:

—Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς χαιρετήσω.

Ὁ Μιχάλης Μορνᾶς, δὲν κινήθηκε. Ἡ προσβολή, τὸν εἶχε ἐρεθίσει:

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία .. .... Δρχ. 200
Ἑξάμηνος .. » 100
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία .. .. .. Λίρ. 1
Ἑξάμηνος .. .. » ½

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
Τραπεζῶν καὶ Κινηματογράφων κατὰ στίχον Δραχ. 15
Ἐμπορικαὶ ἀγγελίαι Δρ.12

Η 2Α ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ 4ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ
Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ κ. ΜΕΤΑΞΑ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

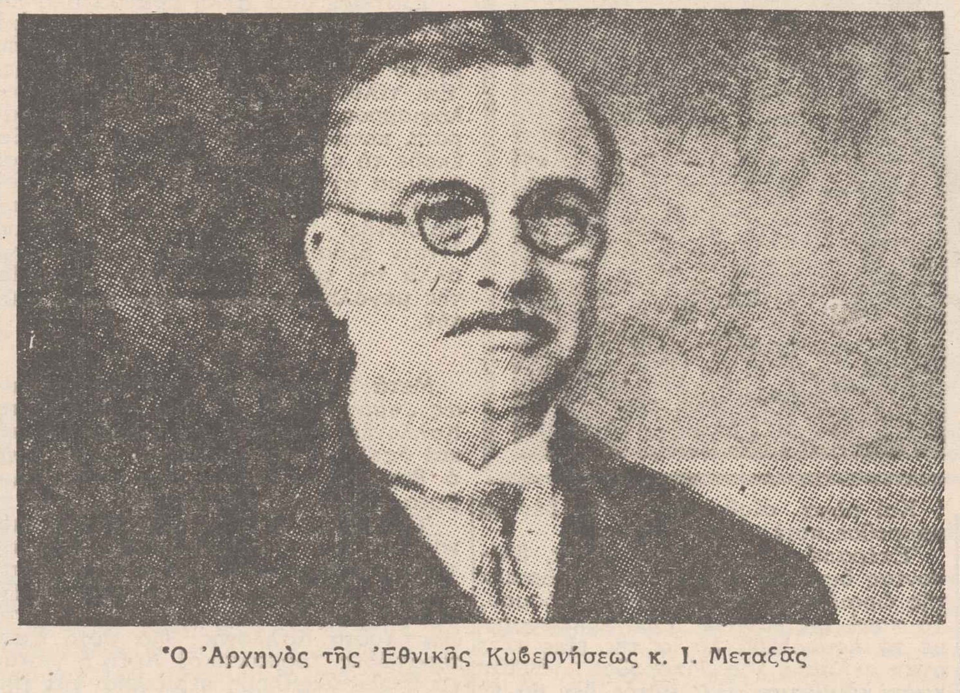

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶς

Καθ' ἣν στιγμὴν χαράσσονται αἱ γραμμαὶ αὗται, ἡ Πρωτεύουσα ἔχει ἤδη λάβει τὴν πανηγυρικήν της ὄψιν διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου. Αἱ πρῶται διακοσμήσεις τῶν καταστημάτων καὶ τῶν ἐξωστῶν μὲ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ἐθνικὰ χρώματα προσέδωσαν εἰς τὴν πόλιν ἀτμόσφαιραν ἑορταστικήν. Ἡ ἔναρξις δὲ τῆς ἀφίξεως τῶν πρώτων λαϊκῶν ὁμάδων ποὺ θὰ συμμετάσχουν τῆς μεγάλης ἑορτῆς τοῦ Σταδίου, ἡ ἄφιξις τῶν φαλαγγιτῶν καὶ τῶν ἀγροτῶν, καὶ ἡ κίνησίς των εἰς τὰς ὁδοὺς μετέβαλε ἀπὸ τῆς χθὲς τὴν συνήθη μορφὴν τῆς πόλεως. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ λαοῦ διὰ τὸν ἑορτασμὸν αὐξάνεται καθ' ἑκάστην καὶ περισσότερον.

Ἡ μεγάλη λαϊκὴ ἐπιτροπὴ Ἀθηνῶν ἐτερμάτισε τὰς τελευταίας προετοιμασίας καὶ ἔδωκε τὰς ὁδηγίας της. Κατ' αὐτὰς ὁ σημαιοστολισμὸς τῆς πόλεως καὶ ἡ διακόσμησις θὰ ἐγένετο πανηγυρικώτατος.

Ἀπὸ τῆς Τετάρτης ἐπίσης ἤρχισε καὶ ἡ φωταγώγησις. Διὰ τοὺς ἐξώστας καταστημάτων καὶ οἰκιῶν ὡρίσθη ὁ διὰ σμύρτων διάκοσμος καὶ διὰ τὰς οἰκίας τὸ σῆμα τῆς 4ης Αὐγούστου, τοῦ ὁποίου ἡ τιμὴ ὡρίσθη εἰς δραχμὰς 3 ἄνευ χαρτονίου καὶ δραχμὰς 5 μετὰ χαρτονίου. Ἐπίσης κατόπιν μεσολαβήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπετράπη ἡ χρῆσις τῶν μεγαφώνων κατὰ τὴν παραμονὴν καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ νὰ δύναται ὁ λαὸς ν' ἀκούσῃ τὰς ἐκπομπὰς τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ καλύτερον.

ΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Ἅπασαι αἱ ἐπαγγελματικαὶ καὶ ἐργατικαὶ ὀργανώσεις δι' ἐνθουσιωδῶν ψηφισμάτων καὶ προκηρύξεων ἐξαίρουν τὴν σημασίαν τῆς ἱστορικῆς 2ας ἐπετείου τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ ὁποία ἀνεμόρφωσε καὶ ἀνεδημιούργησε τὴν Ἑλλάδα καὶ μὲ τὰς κοινωνικὰς μεταρρυθμίσεις ἐνεκαινίασε νέαν λαμπρὰν περίοδον διὰ τὸν ἐργαζόμενον κόσμον πρὸς τὸν ὁποῖον παρέσχε ὅλα τὰ ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀπετέλουν ἀπραγματοποιήτους διεκδικήσεις. Εἰς τὰς προκηρύξεις αὐτὰς ἐξαίρεται συγκεκριμένως ἡ σημασία τοῦ θεσμοῦ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἡ καθιέρωσις τοῦ ὀκταώρου. τὰ διάφορα προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ τῆς λοχείας, θηλάσεως κλπ. ὡς καὶ ὅλα τὰ μέτρα τῆς ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων γενικῶς. Τέλος καλοῦν τὰ μέλη των ὅπως σύσσωμα μετάσχουν εἰς τὸν πανηγυρισμὸν τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου, ἵνα ἐκδηλώσουν πρὸς τὸν Ἕλληνα Κυβερνήτην κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν τὴν εὐγνωμοσύνην των διὰ τὰ ὑπὲρ αὐτῶν ληφθέντα μέτρα καὶ διατρανώσουν τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσίν των.

Εἶνε ἀφάνταστος ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἐργαζομένων καὶ πυρετώδεις αἱ προετοιμασίαι ποὺ κατεβλήθησαν ἐκ μέρους των διὰ τὸν ὅσον τὸ δυνατὸν λαμπρότερον ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου, ὁ ὁποῖος προβλέπεται μεγαλειώδης. Ἐπίσης παρομοίας προκηρύξεις καὶ ψηφίσματα διὰ τῶν ὁποίων καλεῖται ὁ λαὸς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν Ἀθηνῶν, ὅπως μετάσχῃ εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου ἐξέδωσαν καὶ διάφοροι σύλλογοι, καλλωπιστικαὶ ὀργανώσεις, ἐπιστημονικὰ σωματεῖα κ.λ.π.

ΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Ὡσαύτως εἰς τὴν μεγάλην λαϊκὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἀθηνῶν, ἐξακολουθοῦν νὰ φθάνουν κατὰ χιλιάδας ἐνθουσιώδη τηλεγραφήματα τῶν κατὰ τόπους λαϊκῶν Ἐπιτροπῶν διὰ τὸν πανηγυρικὸν ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ τὸν ὁποῖον ἠγγέλθη καὶ ἡ σύστασις τῶν μεγάλων λαϊκῶν Ἐπιτροπῶν τῶν διαφόρων Ἐπαρχιῶν.

Περίλαμπρος θὰ εἶνε ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τοῦ Σταδίου, ὅπου θὰ ἀναζήσῃ ὁ Ἑλληνικὸς ἀθλητισμός.

★

Ἡ μετάβασις τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ εἰς Θεσσαλονίκην πρὸς ὑπογραφὴν τοῦ συμφώνου μεταξὺ Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως καὶ Βουλγαρίας, περὶ τοῦ ὁποίου γράφομεν εἰς ἄλλην στήλην, ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Μακεδονικὸν λαὸν νὰ ἐκφράσῃ τὰ εἰλικρινῆ αἰσθήματά του πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην.

Χωρὶς καμμίαν εἰδοποίησιν, χωρὶς καμμίαν ὀργάνωσιν, χωρὶς ἡ σχετικὴ εἴδησις νὰ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ὅπως θὰ ἦτο φυσικόν, ἤρκεσε νὰ γνωσθῇ ὅτι θὰ ἀφικνεῖτο ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης διὰ νὰ παρατηρηθῇ συναγερμός, ὅμοιον τοῦ ὁποίου σπανίως ἐγνώρισεν ἡ Θεσσαλονίκη. Χωρὶς νὰ γνωρίζουν κἂν τὴν ὥραν τῆς ἀφίξεως, κύματα λαοῦ ἀπὸ τῶν νυκτερινῶν ἀκόμη ὡρῶν ἐξεχύθησαν ἀπὸ πάσης γωνίας μὲ σημαίας καὶ λάβαρα καὶ μουσικὰς καὶ ἐγχώρια ὄργανα καὶ κατέκλυσαν ὅλας τὰς ὁδοὺς αἱ ὁποῖαι ἄγουν ἀπὸ τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ μέχρι τοῦ «Μεντιτεράνεαν» καὶ μέχρι τοιούτου σημείου κατὰ πυκνὰς μάζας, ὥστε κάθε κίνησις τροχοφόρων εἰς τὰς ὁδοὺς ταύτας νὰ σταματήσῃ δύο ὁλολήρους ὥρας πρὸ τῆς ἀφίξεως τῆς ἁμαξοστοιχίας. Καὶ τοῦτο διότι ἡ Πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας ἐπωφελουμένη τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ἤθελε νὰ δώσῃ μίαν ἀπάντησιν εἰς τοὺς στασιαστὰς τῶν Χανίων, ἠθέλησε νὰ γίνῃ ὁ διερμηνεὺς τῶν αἰσθημάτων τῆς ἀφοσιώσεως, τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ σύμπαντος πρὸς τὸν ἀρχηγὸν ὅστις ἐργάζεται διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀνόρθωσιν, διὰ τὴν ἑδραίωσιν τῆς θέσεως τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς εἰρήνης γενικώτερον Οἱ Μακεδόνες εἶνε εἰς θέσιν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον νὰ ἐκτιμήσουν τὰς τοσαύτας προσπαθείας καὶ ἦτο ἑπομένως εὐεξήγητον τὸ παραλήρημα τὸ ὁποῖον τοὺς κατέλαβε μόλις ἐπληροφορήθησαν ὅτι θὰ ἤρχετο ὁ κ. Πρωθυπουργός. Οἱ ἐργάται, οἱ πρωτοπόροι αὐτοὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀναδημιουργίας δὲν ἔκαμαν χρῆσιν τῆς Κυριακάτικης ἀναπαύσεώς των, ἀλλὰ ἐπῆραν τὰς σημαίας καὶ τὰ λάβαρά των καὶ ἔσπευδαν εἰς τὸν σταθμὸν διὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν Πρῶτον Ἐργάτην τῆς Ἑλλάδος, δι' ὅσα ὑπὲρ αὐτῶν ἔπραξε. Τὸ ἴδιο ἔκαμαν καὶ οἱ ἐπαγγελματίαι καὶ οἱ ἔφεδροι καὶ τὰ μέλη τῶν Ἐθνικῶν Σωματείων καὶ τῶν ἄλλων ὠργανωμένων τάξεων, ὥστε νὰ δύναται νὰ λεχθῇ μετὰ πεποιθήσεως ὅτι ἡ προχθεσινὴ ὑποδοχὴ ὑπῆρθε πράγματι λαϊκὴ καὶ αὐθόρμητος.

Ἐὰν ὅμως, τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου δὲν ὑπῆρξε κατωτέρα καὶ ἡ προπομπή του, γενομένη ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας καὶ ἡ ὑποδοχή, μολονότι ἦτο ἄγνωστον ἐὰν θὰ ἀναχωρήσῃ σήμερον ἢ καὶ ἂν ἀναχωρήσῃ κατὰ ποίαν ὥραν θὰ πραγματοποιηθῇ τοῦτο. Ἤρκεσεν ἡ φήμη τῆς ἀναχωρήσεως διὰ νὰ διεγείρῃ καὶ πάλιν τὰ πλήθη καὶ νὰ τὰ φέρῃ ὡς κῦμα εἰς τὸν σταθμόν. Εὐθὺς ὡς ἐγνώσθη τοῦτο πλήθη λαοῦ ἤρχισαν νὰ κατευθύνωνται εἰς τὸν σταθμόν, ἐνῷ ἄλλοι κατέλαβον τὰ πεζοδρόμια τῶν ὁδῶν Βασιλέως Κωνσταντίνου, Ἐγνατίας, 26ης Ὀκτωβρίου καὶ σταθμοῦ, ὁπόθεν θὰ διήρχετο ὁ ἀρχηγός. Πυκναὶ ἐξ ἄλλου μᾶζαι, συγκεντρωθεῖσαι ἔξωθι τοῦ «Μεντιτεράνεαν» ἐξετράπησαν εἰς τὰς πλέον ἀποθεωτικὰς ἐκδηλώσεις μόλις ὁ κ. Πρωθυπουργός, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἀκολουθίας του ἐξῆλθε τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἐπέβη τοῦ αὐτοκινήτου διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν.

Ἡ διαδρομὴ ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου μέχρι τοῦ σταθμοῦ ὑπῆρξεν αὐτόχρημα ἀποθεωτική. Αἱ χιλιάδες τοῦ λαοῦ ποὺ κατέκλυσαν τὰ πεζοδρόμια ἐξέσπασαν εἰς ζωηρὰς καὶ παρατεταμένας ζητωκραυγάς, αἱ ὁποῖαι τὸν συνώδευσαν μέχρι τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, ὅπου μετὰ τῆς λαϊκῆς τὸν ἀνέμενε καὶ ἡ ἐπίσημος προπομπή. Εἰς τὸν χῶρον τῆς πλατείας τοῦ σταθμοῦ εἶχον ταχθῆ τὰ ὠργανωμένα τμήματα τῆς Νεολαίας, τῶν Παλ. Πολεμιστῶν, τῶν σιδηροδρομικῶν, αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν ἐργατῶν, τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ τῶν ἀγροτῶν, ὅλοι μὲ σημαίας καὶ λάβαρα, ἀλλὰ πρὸ παντὸς μὲ ἐνθουσιασμὸν ἁγνόν, αὐθόρμητον, ποὺ μόνον ὡς ξέσπασμα τῆς λαϊκῆς ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης ἠμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ.

Ἀπὸ τῇ καθόδῳ ἐκ τοῦ αὐτοκινήτου ἡ μουσικὴ ἀνακρούει τὸ ἐμβατήριον, αἱ σάλπιγγες ἠχοῦν, ὁ στρατὸς παρουσιάζει ὅπλα καὶ τὰ πλήθη χαιρετοῦν τὸν Ἀρχηγὸν μὲ φανατισμόν. Ὁ κ. Πρόεδρος προχωρεῖ, χαιρετᾷ μὲ καταφανῆ τὴν συγκίνησιν ἀπὸ τὰς λαϊκὰς ἐκδηλώσεις καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σωματάρχου κ. Πολίτου, τοῦ Γεν. Γραματέως κ. Καραθοδώρου καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ του νον τμῆμα στρατοῦ καὶ ἐχαιρέτησε διὰ κ. Νόμπελη, ἐπεθεώρησε τὸ παρατεταγμέ χειραψίας τοὺς στρατηγοὺ καὶ ἀνωτέρους ἀξιωματικούς. Ληξάσης τῆς ἐπιθεωρήσεως ἀπεχαιρέτησε τοὺς προξένους, τὰς ἀρχὰς καὶ τὸν Δήμαρχον, ἐξουσιοδοτήσας τοῦτον νὰ διερμηνεύσῃ τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὸν λαὸν τῆς Θεσσαλονίκης διὰ τὴν λαμπρὰν ὑποδοχὴν καὶ συμετοχήν του εἰς τὸ εὐτυχὲς γεγονὸς τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Συμφώνου Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως μετὰ τῆς Βουλγαρίας.

Ὁ λαὸς τῆς ὑπαίθρου ἐπίσης ἐπεφύλαξε εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ἐκδήλωσιν ζωηρῶν αἰσθημάτων εὐγνωμοσύνης δι' ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπετέλεσε. Παρὰ τὸ ἀκατάλληλον τῆς ἐποχῆς, καθ' ὅσον πάντες εὑρίσκονται εἰς τοὺς ἀγρούς, πλήθη ἀγροτῶν εἶχον συγκεντρωθῆ εἰς τοὺς σταθμοὺς καὶ ἐζητωκραύγαζον τὸν διερχόμενον Πρωθυπουργόν, μολονότι ἡ ἁμαξοστοιχία δὲν ἐστάθμευεν.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΩΝ

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Γενικοῦ Διοικητηρίου Θεσσαλονίκης ὑπεγράφη τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος Πρωθυπουργοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ, ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτοῦ, ὡς Προέδρου τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως καὶ τοῦ κατελθόντος πρὸς τοῦτο εἰς Θεσσαλονίκην, Πρωθυπουργοῦ τῆς Βουλγαρίας κ. Κιοσεϊβάνωφ, τὸ σύμφωνον τῆς συμμετοχῆς καὶ τῆς Βουλγαρίας εἰς τὴν Βαλκανικὴν Διάσκεψιν.

Τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συμφώνου ἐπηκολούθησεν ἡ ἔκδοσις ἀνακοινωθέντος, δι' οὗ καθορίζονται οἱ ὅροι τῆς γενομένης συμφωνίας.

Ἡ ὑπογραφὴ τοῦ συμφώνου τούτου δὲν ἀποτελεῖ μόνον ἱστορικὸν γεγονὸς διὰ τὰ Βαλκάνια, ἀλλὰ παρέχει πολύτιμον συμβολὴν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς διατηρήσεως τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. διὰ τοῦτο καὶ ἡ διεθνὴς ἀπήχησις ὑπῆρξεν ἀρίστη, ἰδίᾳ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ.

Ἡ συμφωνία τῆς Θεσσαλονίκης προώρισται, ἐπίσης νὰ καταρρίψῃ τὰ τελωνειακὰ τείχη καὶ νὰ θεμελιώσῃ ἀρίστας τὰς γειτονικὰς σχέσεις Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας.

Αἱ ὑπὲρ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶ λαϊκαὶ ἐκδηλώσεις διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν τοῦτο μέγα ἐθνικὸν ἔργον εἶνε καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν θερμόταται καὶ σωρεία συγχαρητηρίων τηλεγραφημάτων καταφθάνουν εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

★

Ἡ ἀνόητος στάσις τῶν Χανίων κατεπνίγει εἰς τὸ πέλαγος τῆς λαϊκῆς ἀγανακτήσεως, πρωτοστατοῦντος αὐτοῦ τούτου τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ, ὅστις ὄχι μόνον διὰ τῆς ἀδιαφορίας του, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς στάσεώς του, συνέτεινεν εἰς τὸ νὰ ἐξαφανισθοῦν οἱ ὀλίγοι στασιασταί, πρὶν ἔτι αἱ ἐνισχύσεις αἱ ἐντεῦθεν σταλεῖσαι, φθάσουν εἰς τὴν νῆσον.

ΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Εἰς τὴν Ἱσπανίαν συνεχίζεται ὁ ἐμφύλιος σπαραγμὸς μὲ τραγικὰ ἀποτελέσματα. Ὁ στρατὸς τοῦ Φράνκο, ἐξαπέλυσε ἀντεπίθεσιν κατὰ τῶν κυβερνητικῶν, εἰς τὸν Ἔβρον, ἥτις ἐπιτυγχάνει.

Πολύνεκροι μάχαι διεξάγονται μεταξὺ Ρώσσων καὶ Ἰαπώνων. Κατὰ τὴν τελευταίαν Ρωσσικὴν ἀντεπίθεσιν. ἐφονεύθησαν 400 Ἰάπωνες, κατερρίφθησαν δὲ καὶ δύο σοβιετικὰ ἀεροπλάνα.

★

Εἰς τὴν Παλαιστίνην συνεχίζεται ἡ δρᾶσις τῶν τρομοκρατῶν. Κατὰ τὴν μάχην τῆς Τετάρτης εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐφονεύθησαν τεσσαράκοντα ἐκ τῶν ἀνταρτῶν, ἀγνοεῖται δὲ ὁ ἀκριβὴς ἀριθμὸς τῶν ἀπωλειῶν τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων. Λέγεται ὅτι πρόκειται περὶ ὠργανωμένης στάσεως.

Κατὰ τὰς τελευταίας πληροφορίας οἱ στασιασταὶ διοικοῦνται ἀπὸ ἀνώτερον ἀρχηγὸν ὅστις ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του εἰδικὴν ἀστυνομίαν ἥτις παρακολουθεῖ τοὺς προδίδοντας τὸ κόμμα. Οἱ προδόται οὗτοι παραπέμπονται πρὸ ἀληθοῦς δικαστηρίου, τοῦ ὁποίου αἱ ἀποφάσεις εἶνε ἀνέκκλητοι. Τὸ ἀρχηγεῖον τῶν στασιαστῶν, τὸ ὁποῖον ἑδρεύει εἰς Φάουκα, χωρίον εὑρισκόμενον εἰς τὴν ὀρεινὴν περιφέρειαν τοῦ Μπεϊζὰν—Ζενίν, ἔχει διάφορα γραφεῖα πληροφοριῶν, κατασκοπείας καὶ εἰσπράξεως συνδρομῶν διὰ τὸ κίνημα. Ἡ ὕπαρξις τοῦ ἀρχηγείου τούτου ἐξηγεῖ τὴν ἀκρίβειαν μὲ τὴν ὁποίαν διενεργοῦνται αἱ τρομοκρατικαὶ ἐπιθέσεις.

★

Σχετικῶς μὲ τὴν ἐν Ἄπω Ἀνατολῇ κατάστασιν, τὸ ἰαπωνικὸν Πρακτορεῖον Μπομέϊ μεταδίδει ἐκ Τόκιο ὅτι κατὰ τὴν ἔκτακτον σύσκεψιν, ἥτις ἐγένετο τὴν Τετάρτην ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κ. Ιταγάκι καὶ εἰς τὴν ὁποίαν μετέσχον πολλοὶ ἐκ τῶν στρατιωτικῶν ἡγετῶν, ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ Ἰαπωνία δράσῃ μετὰ σταθερότητος εἰς τὴν σοβιετομαντζουριανὴν μεθόριον ἐὰν τὰ Σοβιὲτ ἐξακολουθήσουν τηροῦντα προκλητικὴν στάσιν. Κατὰ τὴν σύσκεψιν ἀπεφασίσθη ὁμοίως ὅπως πρὸς τὸ παρόν, παρακολουθῆται μετὰ προσοχῆς ἡ ἐξέλιξις τῶν γεγονότων καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη μέριμνα ὅπως μὴ λάβουν χώραν γεγονότα δυνάμενα νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀποτελοῦντα πρόκλησιν ἀπὸ μέρους τῆς Ἰαπωνίας.

ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

Διήγημα τοῦ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΚΑΛΒΙΝΟ

Ὁ Παῦλος ἐστέναζε.

—Ὡραία βραδυά, ἔ;

—Πραγματικῶς ὡραία, ἀπάντησε ἡ νεαρὴ γυναῖκα ποὺ καθόταν δίπλα του.

Ὁ Παῦλος ἐστέναξε πάλι κι' ἔμεινε ἀμίλητος. Καὶ ὅμως ἦταν κάτι ἐκεῖ γύρω, ἦτανε τὸ φεγγάρι στὸν οὐρανὸ, ὁ ζεστὸς ἀέρας, καὶ πρὸ παντὸς τὸ ἀργὸ ἐκεῖνο βάλς ποὺ ἐρχόταν σὰν κύματα ἀπ' τὴ σάλα, ποὺ τοὔκανε τὴν καρδιὰ τρυφερή. Κι' ἔνοιωσε, ὅτι ἂν αὐτὸ διαρκοῦσε λίγες στιγμὲς ἀκόμα, θὰ τρελλαινόταν. Ἐσκέφθηκε ὅτι ἔπρεπε μὲ κάθε τρόπο νὰ μιλήσῃ. Ἂν ἄφηνε αὐτὴν τὴν εὐκαιρία νὰ τοῦ φύγῃ δὲν θὰ τοῦ παρουσιαζόταν ἄλλη φορὰ στὴ ζωή. Γι' αὐτὸ ἐρρίχτηκε μὲ τὰ μοῦτρα στὴν περίστασι, ὅπως πέφτει ἕνας καλὸς κολυμβητὴς μέσ' στὸ νερό.

—Νόρα, εἶπε μὲ ὅσο μποροῦσε γλυκύτερη φωνή, ἀγαπητή μου Νόρα, θέλετε νὰ γίνετε γυναῖκα μου;

Ἐκείνη ἐσήκωσε τὸ κεφάλι. Ἀντίθετα πρὸς ὅ,τι ἐπερίμενε ὁ Παῦλος, δὲν ἔδειξε καμμιὰν ἀπορία. Ἐφάνηκε μάλιστα τόσο εὐχαριστημένη, ποὺ ἔγειρε τὸ κεφάλι πίσω, καθὼς ἦταν ξαπλωμένη στὴν πολυθρόνα, κι' ἐγέλασε δυνατά, μὲ κέφι.

Ὁ Παῦλος τὴν ἐκύτταζε σαστισμένος. Ἐπέρασαν κάμποσες στιγμές. Ἡ ἀπάντησι δὲν ἦρθε κι' αὐτὸς δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐρώτησι. Ἐβύθισε τὸ κουταλάκι στὸ παγωτό του κι' ἐστέναξε πάλι βαθειά...

★

Ἀργότερα, ὅταν ἔμεινε μόνος, ἐσχημάτισε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐφάνηκε πολὺ βιαστικός. Κατὰ βάθος δὲν ἤξερε τίποτε γι' αὐτήν. Τὴν εἶχε γνωρίσει λίγες ὧρες πρίν, στὴν δεξίωσιν τῶν Χαλλερὺ, καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἔμεινε καταγοητευμένος μαζύ της.

Ὅλη τὴ βραδυὰ δὲν τὴν ἄφησε οὔτε στιγμή, κι' ἐνῶ τῆς ἔκανε ἕνα σωρὸ κομπλιμέντα, στὴν καρδιά του μέσα, μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα εἶχε γίνει ὅλη ἡ αἰσθηματικὴ ἐξέλιξις ἀπὸ τὴν ἀφοσιωμένη συμπάθεια εἰς τὸ παράφορον πάθος. Καὶ τῆς ἐπρότεινε νὰ γίνῃ γυναῖκά του.

Ὁ Παῦλος εἶχε κι' ἕνα ἐλαφρυντικό: ὅτι ὁποιος δήποτε ἄλλος ἄντρας, στὴ θέσι του, θὰ ἔκανε ἀκριβῶς τὸ ἴδιο. Γιατὶ ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἀνάγκασε νὰ κάμῃ τὴν ὑπέρτατη ἐκείνη πρότασι, ἦταν ἡ καταπληκτικὴ ὡμορφιά της.

Ὁ Παῦλος δὲν θυμόταν νὰ εἶδε ποτὲ ἄλλην γυναῖκα πιὸ ὤμορφην καὶ χαριτωμένην ἀπὸ τὴν Νόρα. Ἡ ὡμορφιά της ἦταν κάτι τὸ ἀπολύτως μοναδικὸ στὸν κόσμο.

Καὶ τώρα αἰσθανόταν ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ τὴν ξεχάσῃ.

Ἐπέρασε μιὰν ἄϋπνη νύχτα, βλέποντας διαρκῶς ἐμπρός του τὸ ὅραμα τῆς ὡραιότερης γυναίκας τοῦ κόσμου. Τὸ πρωὶ τῆς ἔστειλε ἕνα σημείωμα: μὲ τὰ κομψότερα λόγια τῆς εἶπε πὼς ἦταν σκλάβος της. Μποροῦσε νὰ τὸν κάμῃ κομμάτια, ἀλλ' αὐτὸς δὲν θὰ ἔπαυε νὰ τὴν ἀγαπᾶ.

Ἔπειτα ἀποφάσισε νὰ περιμένῃ....

★

Τὸ ἀπόγιομα, ἐνῶ περιπλανόνταν ἄσκοπα στὴν πόλι, ἔξαφνα ἡ καρδιά του ἐσκίρτησε. Στὸ ἀντικρυνὸ πεζοδρόμιο ἦταν ἡ Νόρα, ποὺ περπατοῦσε βιαστικὴ καὶ ὁλομόναχη.

Δὲν τὸν εἶχε ἰδῆ. Θὰ ἦταν μεγάλη ἀδιακρισία νὰ τὴν σταματήσῃ στὸ δρόμο. Διέσχισε τὸν δρόμο, ἀδιαφορῶντας γιὰ τ' αὐτοκίνητα, κι' ἐτάχυνε τὸ βῆμα γιὰ νὰ τὴν φθάσῃ. Ἐκείνη ἐπροχωροῦσε καμμιὰ ἑκατοστὴ βήματα μπροστὰ καὶ περπατοῦσε γοργά.

Ὁ Παῦλος ἔγινε τρυφερός: «Τί ὤμορφη ποὺ εἶνε!» ἐσκέφτηκε. Καὶ ὅλοι οἱ δισταγμοί του διαλύθηκαν μὲ μιᾶς. «Τώρα θὰ τὴν σταματήσω, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του, καὶ θὰ τῆς ἐπαναλάβω τὴν πρότασί μου. Στὸ κάτω-κάτω δὲν εἶμαι τόσο ἄξιος περιφρονήσεως καὶ ἔχω μιὰ καλὴ θέσι στὴν κοινωνία. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ μποροῦσα νὰ τὴν κάμω εὐτυχισμένην».

Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἐπρόκειτο νὰ τὴν φθάσῃ, ἡ Νόρα ἔστρεψε ἀποτόμως δεξιὰ κι' ἐμπῆκε σ' ἕνα πολυτελέστατο κατάστημα.

Στενοχωρημένος ὁ Παῦλος ἐσταμάτησε κι' ἐσήκωσε τὸ κεφάλι γιὰ νὰ διαβάσῃ τὴν ἐπιγραφή: «Ἰνστιτοῦτον Καλλονῆς-Κλειώ» ἦταν γραμμένο μὲ μεγάλα χρυσᾶ γράμματα.

Ἐχαμογέλασε καὶ ἄναψε ἕνα τσιγάρο, ἀποφασισμένος νὰ περιμένῃ. «Θ' ἀγοράσῃ μερικὰ καλλυντικά, ἐσκέφθηκε. Τί σοῦ εἶνε τέλος πάντων αὐτὲς οἱ γυναῖκες!».

Ἄρχισε νὰ βηματίζῃ στὸ πεζοδρόμιο. Ἐπέρασαν δέκα λεπτά, ἕνα τέταρτο, μισὴ ὥρα, μιά. Ὁ Παῦλος δὲν χαμογελάει πιά. Δυὸ ὧρες. Ὁ Παῦλος γίνεται ὅλο καὶ πιὸ βλοσυρός. Ἀφοῦ ἐπέρασαν τρεῖς ὧρες, ἔφυγε.

Στὸ δρόμο σκεφτόταν χίλια δυὸ πράγματα, κάθε ἄλλο παρὰ εὐχάριστα, φυσικά. Νά, λοιπόν, ποιὰ ἦταν ἡ ὠμὴ πραγματικότης: ἡ Νόρα ἦταν ὤμορφη, βέβαια, ἀλλὰ κατὰ ποιὸν τρόπον ἀποκτοῦσε τὴν ὠμορφιά της! Ἔμενε τρεῖς ὧρες, καὶ ἴσως περισσότερο κλεισμένη σ' ἕνα Ἰνστιτοῦτον Καλλονῆς. Αὐτὸ ἦταν τὸ μυστικὸ τῆς καταπληκτικῆς ὠμορφιᾶς της. Καὶ ἤθελε νὰ τὴν κάνῃ γυναῖκα του;

Ἐπροσπάθησε νὰ καθησυχάσῃ τὴν συνείδησίν του μὲ τὴ σκέψι ὅτι, ὅπως αὐτὸς ἐπήγαινε στὸν κουρέα, ἔτσι κι' αὐτὴ εἶχε τὸ δικαίωμα (καὶ ἴσως τὴν ὑποχρέωσιν) νὰ πηγαίνῃ ποῦ καὶ ποῦ σ' ἕνα Ἰνστιτοῦτον Καλλονῆς...

Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐπαρηγόρησε. Εἶχε ἀκούσει γιὰ τὰ ποσὰ ποὺ πληρώνονται σὲ τέτοιου εἴδους καταστήματα. Ἡ εἴσοδος ἦταν δωρεάν, ἀλλὰ ἡ ἔξοδος ἐστοίχιζε πολὺ ἀκριβά. Ἐάν, λοιπὸν, γινόνταν ἄντρας τῆς Νόρας πῶς θὰ μποροῦσε νὰ κάνῃ τέτοια ἔξοδα;

★

Ἐπέρασε μιὰν ἄλλη βραδυὰ ὅλο πίκρα καὶ στενοχωρία, προσπαθῶντας νὰ καταρτίσῃ τὸν προϋπολογισμὸ τῆς μελλούσης οἰκογενειακῆς του ζωῆς. Ἐπὶ τέλους, ἔπειτα ἀπὸ πολλοὺς ὑπολογισμούς, τσακισμένος ἀπὸ τὴν κούρασι, κατώρθωσε νὰ βρῇ μιὰ λύσι: θὰ ἔκοβε τὸ κάπνισμα γιὰ νὰ μπορῇ ἔτσι ἡ Νόρα νὰ πηγαίνῃ, ἔστω καὶ μιὰ φορὰ τὸν μῆνα, στὸ καλύτερο Ἰνστιτοῦτο Καλλονῆς. Ἐστέναξε μὲ ἀνακούφισιν. Ἦταν βέβαια σημαντικὴ θυσία αὐτή, ἀλλὰ τοῦ φάνηκε ὑπέροχη, ἀνταξία τῆς μεγάλης ἀγάπης του πρὸς αὐτήν.

★

Μετὰ δυὸ μέρες ξαναπέρασε τυχαίως μπροστὰ ἀπ' τὸ ἴδιο Ἰνστιτοῦτο Καλλονῆς, ὅταν εἶδε τὴν Νόρα, ἥσυχην καὶ ἀφελέστατην, νὰ μπαίνῃ μέσα, ἐνῶ ὁ θυρωρὸς μὲ τὴν ξεθωριασμένη λιβρέα, τῆς ἔκανε βαθειὰ ὑπόκλισι.

Ὁ Παῦλος στάθηκε σὰν ἀπολιθωμένος, μὲ ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια, σὰν νὰ τὸν εἶχαν χτυπήσει μὲ μιὰ γροθιὰ στὸ στομάχι. Ἔπειτα ἀπὸ σαρανταοχτὼ ὧρες μοναχὰ ἡ Νόρα ξαναπήγαινε στὸ Ἰνστιτοῦτο Καλλονῆς; Μὰ αὐτὸ ἦταν τερατῶδες, τρομακτικό! Αὐτὴ ἡ γυναῖκα ἤθελε ὁλόκληρη περιουσία γιὰ τὴν διατήρησι τῆς καλλονῆς της! Καὶ ποιὸς μποροῦσε νὰ τῆς δώσῃ τόσα χρήματα;

Μιὰ τρομερὴ ὑποψία ἐπέρασε σὰν ἀστραπὴ ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ Παύλου: μήπως κανένας βαθύπλουτος ἐραστής;

Ὄχι, δὲν ἦταν δυνατόν! Ἔξαφνα μιὰ ἄλλη σκέψι ἐπέρασε ἀπ' τὸ νοῦ του, καὶ τοῦ φάνηκε περίεργο πῶς δὲν τὸ εἶχε σκεφθῆ προηγουμένως. Μὲ καρδιὰ ποὺ χτυποῦσε δυνατά, ἐμπῆκε ὁρμητικὰ στὴν πόρτα μὲ τὴν χρυσῆ ἐπιγραφὴ κι' ἐρώτησε ἀπότομα τὸν θυρωρόν:

—Δὲν μοῦ λέτε σᾶς παρακαλῶ, αὐτὴ ἡ κυρία ποὺ ἐμπῆκε πρὸ ὀλίγου μήπως εἶνε ὑπάλληλος ἐδῶ μέσα;

Ὁ θυρωρὸς ἔκαμε ἕναν ἐλαφρὸ μορφασμὸ καὶ τὸν ἐκύτταξε λοξά, σάμπως ἡ ἐρώτησις αὐτὴ νὰ ἦταν πολὺ κακὰ διατυπωμένη.

—Ὄχι, εἶπε, ἀφοῦ ἐξεσκόνισε μὲ τὰ δυὸ δάχτυλα τὸ μανίκι τῆς λιβρέας του. Ὄχι κύριε... Μήπως θέλετε ἕνα ζεστὸ λουτρὸ, μὲ μασάζ;

Ὁ Παῦλος ἐβγῆκε ἀπ' ἐκεῖ μέσα μὲ τὴν διάθεσιν ἑνὸς καταδίκου εἰς θάνατον ποὺ μεταφέρεται στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα.

Τὰ καημένα τὰ ὄνειρά του! Ἡ Νόρα λοιπὸν δὲν ἦταν ἄξια νὰ γίνῃ γυναῖκα του. Γιατὶ, ἐκτὸς ἀπὸ τ' ἄλλα ζητήματα, θὰ ἦταν ἱκανὴ σὲ μιὰ βδομάδα νὰ τοῦ σπαταλήσῃ ὅλην τὴ μικρή του περιουσία.

Ὄχι, ὄχι! Ἦταν ἐξωφρενικὸ αὐτό. Καὶ ἐπειδὴ ἐθεωροῦσε τὸν ἑαυτόν του κύριον ἀξιοπρεπῆ, τὸ ἀπόγευμα ἐπῆγε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ γιὰ νὰ τῆς πῇ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της τὴν πρότασιν ποὺ τῆς ἔκανε.

Τῆς μίλησε, δίχως νὰ ξέρῃ καὶ καλὰ τὶ τῆς λέει, τόσο ἦταν στενοχωρημένος. Τῆς εἶπε γιὰ τὴν ἀγάπη του καὶ γιὰ τὴν ὡμορφιά της, γιὰ τὶς ἀπαραίτητες φροντίδες πρὸς διατήρησιν τῆς ὡμορφιᾶς αὐτῆς καὶ τὶς περιττές. καὶ πρὸ παντὸς ἐπέμεινε στὸ καθῆκον ποὺ ἔχει κάθε γνωστικὴ γυναῖκα νὰ εἶνε οἰκονόμα καὶ νὰ μὴν πετάῃ ἀπὸ τὸ παράθυρο τὰ λεφτὰ τοῦ ἀντρός της.

Ἐκείνη τὸν ἄκουε κάπως σαστισμένη. Στὸ τέλος δὲ εἶπε:

—Ὥστε, λοιπὸν, νομίζετε πὼς εἶνε λεφτὰ πεταμένα ἀπὸ τὸ παράθυρο ἐκεῖνα ποὺ ἐξοδεύει κάθε γυναῖκα γιὰ τὴν ὠμορφιά της;

Αὐτὸς φοβήθηκε ὅτι τὴν πρόσβαλε κι' ἐπροσπάθησε νὰ μετριάσῃ τὴν ἐντύπωσι μὲ ἄλλα λόγια. Ἀλλὰ ἡ Νόρα τὸν διέκοψε:

—Ὄχι, εἶνε περιττὸ, εἶπε ψυχρά. Βλέπω ὅτι σ' αὐτὸ δὲν συμφωνοῦμε καθόλου. Οἱ ἀντιλήψεις μας εἶνε ἐντελῶς ἀντίθετες.

Ὁ Παῦλος ἐστέναξε.

—Ἀκριβῶς, εἶπε θλιβερά. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς σᾶς λέω μετὰ λύπης μου, ὅτι δὲν μπορῶ νὰ σᾶς κάμω γυναῖκα μου, ἀγαπητή μου Νόρα. Τὰ μέσα μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ σᾶς ἀφίνω νὰ συχνάζετε τόσον πολὺ σ' ἕνα Ἰνστιτοῦτον Καλλονῆς.

Ἐκείνη τὸν ἐκύτταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ μὲ ἀπορία καὶ ἔβαλε τὰ γέλια.

—Μὰ καλέ μου φίλε! ἐφώναξε. Ὥστε, λοιπὸν, δὲν ξέρετε;... Θεέ μου!... Καὶ νὰ σκεφτῇ κανεὶς ὅτι ἐνόμιζα πὼς μοῦ κάνατε τὴν πρότασιν αὐτὴν ἀπὸ συμφέρον....

—Ἀπὸ συμφέρον; ἔκανε ὁ Παῦλος, μὴ μπορῶντας νὰ καταλάβῃ τί ἤθελε νὰ τοῦ πῇ.

Ἡ Νόρα ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ γελάῃ. Μετὰ εἶπε ἀπότομα:

—Καλέ, ἀφοῦ εἶνε δικό μου τὸ Ἰνστιτοῦτον Καλλονῆς. Δὲν τὸ ξέρατε;

Ἐπέρασαν κάμποσες στιγμὲς προτοῦ ὁ Παῦλος μπορέσῃ ν' ἀπαντήσῃ. Ἐπὶ τέλους ἐμουρμούρισε:

—Καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἐπιγραφῆς: Κλειώ;

—Αὐτὴ εἶνε ἡ φίρμα τοῦ καταστήματος.

Ὁ Παῦλος δὲν μπόρεσε ν' ἀκούσῃ ἄλλο τίποτε. Ἢ μᾶλλον, τὰ ἄλλα λόγια τῆς Νόρας ἀντήχησαν στ' αὐτιά του σὰν γλυκειὰ μουσική. Κι' ἐνῶ τὴν ἄκουεν ἐκστατικά, στὸ νοῦ του δημιουργόνταν ἡ πεποίθησις ὅτι ἡ προσωπική του ἀντίληψις γιὰ τὰ λεφτὰ ποὺ σπαταλοῦν οἱ γυναῖκες γιὰ τὴν ὠμορφιά τους, ἦταν ἀπολύτως ἐσφαλμένη.

ΒΙΚΤΩΡ ΚΑΛΒΙΝΟ

Ἀλησμόνητοι στῖχοι

ΕΝΑ ΛΙΜΑΝΙ

Κάποτε θἄρθω πλάϊ σου μὲ τ' ἄλλα χελιδόνια,
κεῖνα θὰ φύγουν ὕστερα, κ' ἐγὼ θὰ μείνω αἰώνια,
θἄρθω σὰν κῦμα κάποτε ποὺ στὴν ἀνεμοζάλη
ἀναζητεῖ τὴ μοῖρα του στ' ἀμμουδιαστὸ ἀκρογιάλι.

Τὸ γυρισμὸ ὀνειρεύομαι, τὸ δρόμο ποὺ θὰ πάρω,
τὸ λύχνο σου ποὺ θὲ νὰ ἰδῶ μακρυὰ σὰν κάποιο φάρο,
καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀνάλαφρα, χωρὶς νὰ σὲ ταράξω,
σὰν ναυαγὸς στὰ πόδια σου θὰ πέσω καὶ θ' ἀράξω.

Ἄγρια ἡ ζωὴ π' ἁπλώνεται καὶ σκούζει ἀπὸ τὴν πόλη,
δὲ θὰ χτυπᾶ τ' ἀπάνεμο κλειστό σου ἀραξοβόλι,
μὰ θὰ μᾶς πνίξει ἡ πιὸ βαθειὰ γαλήνη, ἡ ἅγια λήθη
ποὖνε καὶ μέσ' στῶν ἔρημων τῶν λιμανιῶν τὰ βύθη.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΑΝΤΙΟ ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

φεύγω μὲ ἄδεια

Τὸ ὄνειρο κάθε νέου καὶ κάθε νέας, ποὺ ἐργάζονται ὅλο τὸν χρόνο, κλεισμένοι μέσα στὰ γραφεῖα ἢ στὰ καταστήματα

...Πηγαίνω νὰ ζήσω εἰς τὴν ἐξοχὴ ξένοιαστα, στὸν καθαρὸ ἀέρα, στὸ ὕπαιθρο!

Ἡ πέννα παραλύει... Καὶ ἡ νεαρὰ ὑπάλληλος, σκυμμένη ἐπάνω στὰ ἀνιαρὰ ἔγγραφα, παρασύρεται ἀπὸ τὸ ὄνειρον μιᾶς μηνιαίας ἀδείας.

Ἄχ, μιὰ ἀδειοὐλα! Νὰ μπορέσῃ νὰ φύγῃ μακρυὰ ἀπὸ τὴν πληκτικότητα τοῦ γραφείου. Ν' ἀναπνεύσῃ ἐλεύθερα τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑγείαν τοῦ ὑπαίθρου, ξαλαφρωμένη ἀπὸ τὸ βάρος τῶν εὐθυνῶν καὶ τῶν φροντίδων.

Μέσα στὴν ρέμβη της, τὸ χαρτὶ τῶν ἐγγράφων, ποὺ ἔχει μπροστά της, παθαίνει ὀβιδιακὴν μεταμόρφωσιν: Γίνεται πλατύ, φωτεινὸν πέλαγος, ὅπου ταξειδεύει ἡ ἀμεριμνησία τῆς νέας μὲ ἀναπεταμένα τὰ λευκὰ ἱστία μιᾶς ἁγνῆς εὐτυχίας...

Αἴφνης ἕνα κουδούνισμα τὴν ἀποσπᾶ σκληρὰ ἀπὸ τὴν ὀνειροπόλησιν.

—Θεέ μου, ἄργησα. Ὁ κύριος Διευθυντὴς μὲ καλεῖ.

Τακτοποιεῖ βιαστικὰ τὰ ἔγγραφα. Καὶ μπαίνει στοῦ Διευθυντοῦ. Τὰ παραδίδει πρὸς ὑπογραφὴν καὶ ἐπιστρέφει στὸ γραφεῖο της.

Σὲ λίγο ὅμως τὴν ξανακαλεῖ ὁ Διευθυντής. Παρουσιάζεται μπροστά του:

—Ὁρίστε, κύριε Διευθυντά.

—Τί εἶνε αὐτό, δεσποινίς;

Ποιό, κύριε Διευθυντά;

—Αὐτὸ ἐδῶ...

Καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς δείχνει, ἐπάνω εἰς ἕνα ἔγγραφο, ζωγραφισμένο ἕνα... καραβάκι.

Πλησιάζει. Βλέπει καλύτερα. Ναί! Καραβάκι εἶνε, μ' ἕνα ὑψηλὸ τρίγωνο πανί.

—Ποιὸς τὸ ἔκαμε αὐτό; τὴν ξαναρωτᾶ ὁ Διευθυντής.

—Συγγνώμην, κύριε Διευθυντά. Ἐγὼ θὰ τὸ ἔκαμα, ἐντελῶς ἀφηρημένη... Μὲ συγχωρεῖτε.

Καὶ περιμένει νὰ ξεσπάσῃ ἡ τρικυμία τῶν νεύρων τοῦ Διευθυντοῦ, ποὺ θὰ παρασύρῃ καὶ αὐτὴν καὶ... τὸ καραβάκι της. Ἀλλ' ὁ Διευθυντὴς ἀφήνει, ἀνελπίστως, ἕνα μειδίαμα καλωσύνης, νὰ διαστείλῃ τὴν μορφήν του.

—Καταλαβαίνω, δεσποινίς, τῆς λέγει. Θὰ ὀνειρευόσασταν ἕνα θαλασσινὸ ταξιδάκι. Καί, φυσικά, αὐτὸ μαρτυρεῖ τὸν πόθον μιᾶς ἀδειούλας. Ἔ;

Ντροπαλό, ὁλοπόρφυρο χαμόγελο τῆς νεαρᾶς ὑπαλλήλου ἐπιβεβαιώνει τὸ ὀρθὸν τῆς διαγνώσεως τοῦ Διευθυντοῦ. Ἔτσι βέβαια εἶνε. Πολὺ σωστὰ διέγνωσε ὁ Διευθυντής.

Δὲν εἶνε δὰ καὶ δύσκολο πρᾶγμα στοὺς προϊσταμένους νὰ μαντέψουν αὐτὴν τὴν ἐποχὴν τὸν κοινὸν πόθον τῶν ὑπαλλήλων των. Εἰς ὅλων τὶς μορφές, ἀπὸ τὴν γηρασμένην τοῦ ὑποψηφίου συνταξιούχου μέχρι τὴν παιδικὴν τοῦ μικροῦ κλητῆρος, ὑπάρχει γραμμένη, μὲ τὴν... συμπαθητικὴν μελάνην τῆς κρυφῆς ἐλπίδος, ἡ παρακλητικὴ φράσις:

—Μιὰ μικρὴ ἄδεια, σᾶς παρακαλῶ...

★

Μία μικρὴ ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν!... Μία μηνιαία ἢ ἔστω καὶ δεκαπενθήμερος ἀποσκίρτησις ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς βιοπάλης. Λίγες ἑβδομάδες μακαρίας ἀφροντισιᾶς, ποὺ νὰ μπορῇ ὁ ὑπάλληλος, μ' ὅλο του τὸ δίκηο, νὰ πῇ:

—Ἐννηὰ ἔχει ὁ μῆνας!...

Νὰ ἡ ὑπαλληλικὴ ἐπιθυμία, τὴν ὁποίαν ὡριμάζει, κάθε χρόνο, ὁ Αὔγουστος. Πόσοι κόποι, πόσες παρακλήσεις γιὰ τὴν πραγματοποίησίν της! Ὁ κάθε ὑπάλληλος χρησιμοποιεῖ τὰ ἀτοῦ του, γιὰ νὰ προτιμηθῇ εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν ἀδειῶν.

Ἄλλος ἐπικαλεῖται τὴν μακροχρόνιον ὑπηρεσίαν του:

—Εἶμαι ὁ παλαιότερος ἐδῶ μέσα, κύριε Διευθυντά. Καὶ ἔχω δυὸ χρόνια, νὰ πάρω ἄδεια.

Τὰ θήλεα καταφεύγουν εἰς τὴν γοητείαν των. Βρίσκουν τοὺς πιὸ χαδιάρικους τόνους φωνῆς:

—Ἄχ, σᾶς παρακαλῶ, κύριε Διευθυντά μου, μὴ μοῦ ἀρνηθῆτε ἐφέτος μιὰ μικρὴ ἄδεια! Θὰ μὲ σκλαβώσετε.

Τὸ σκλάβωμα αὐτό, βέβαια, εἶνε τρόπος τοῦ λέγειν. Διότι τὸ ὅλως ἀντίθετον παρέχει μία ἄδεια: Τὴν πλήρη ἐλευθερίαν.

Ἄλλος τέλος προσκομίζει μίαν ἀκτινογραφίαν νεφρῶν.

—Βλέπετε, κύριε Διευθυντά; Ἔχω χολολίθους. Σᾶς παρακαλῶ, νὰ μοῦ δώσετε μιὰ μικρὴ ἄδεια, νὰ πάω, νὰ κάμω μερικὰ λουτρά. Εἶνε ἀνάγκη, κύριε Διευθυντά...

Ἡ ἀνάγκη τῆς ὑγείας εἶνε ἐπιτακτικώτερη. Καὶ ὁ προσκομίσας τὴν ἀκτινογραφίαν προτιμᾶται. Ὅταν λοιπὸν πάρῃ τὴν ἄδεια καὶ πάῃ, ν' ἀποχαιρετήσῃ, γεμᾶτος χαράν, τοὺς συναδέλφους του, ἕνας φίλτατός του καὶ ἔμπιστός του συνάδελφος, τὸν ἐρωτᾶ:

—Μὰ πῶς τὰ κατάφερες;

—Ἔδειξα στὸν Διευθυντὴ μιὰ ἀκτινογραφία νεφρῶν μὲ χολολίθους.

—Τῶν δικῶν σου νεφρῶν;

—Ὄχι ἀδελφέ! Τῆς... γιαγιᾶς μου.

Ὤ, περιπόθητη τεμπελιά! Ὤ, δικαιολογημένη ἀργομισθία! Εἶσαι τὸ ζωηρότερον, αὐγουστιάτικο ὄνειρόν μας... Οἱ προϊστάμενοι δοκιμάζουν, νὰ παρηγορήσουν αὐτούς, ποὺ δὲν πῆραν ἄδεια:

—Μὴ στενοχωρῆσθε. Τοὺς λένε. Σεῖς θὰ πάρετε ἀργότερα.

Ματαία παρηγορία.

—Καιρὸς παντὶ πράγματι... ἀπαντοῦν περίλυποι οἱ μένοντες.

Καὶ ἔχουν δίκηο. Ὁ κατάλληλος γιὰ μιὰ ἄδεια καιρὸς εἶνε μονάχα ὁ Αὔγουστος. Αὐτὸν τὸν μῆνα κορυφοῦται ἡ εὐδαιμονία τοῦ ὑπαίθρου. Τὰ φροῦτα εἰς τὴν πιὸ γλυκειά των ὥρα, οἱ δροσιὲς τῶν χαρούμενων πρωϊνῶν, οἱ γαλήνιες, τετράπαχες, μεσημβρινὲς σκιὲς τῶν πλατάνων καὶ τῶν πεύκων, οἱ νύχτες τοῦ Αὐγούστου, γεμᾶτες ἑορταστικὴν χαράν, καθὼς εἶνε στολισμένες μὲ τὰ διαδήματα τῶν ἀστερισμῶν, ποὺ γίνονται πιὸ λαμπεροὶ αὐτὸν τὸν μῆνα — ὅλα εἶνε καμωμένα, θαρρεῖς, γιὰ τὴν τέρψιν τοῦ ἀδειούχου...

Τί νὰ τὴν κάμῃ κανεὶς τὴν ἄδεια τὸν Δεκέμβριο; Νὰ τὴν ἀναλώσῃ στὶς φλόγες τοῦ τζακιοῦ; Νὰ λείπῃ...

★

Μακάριοι λοιπὸν οἱ φεύγοντες τώρα μὲ ἄδεια! Γελαστὲς ἀκτὲς τοὺς ἁπλώνουν βραχίονες ὑποδοχῆς. Κατάφυτα χωριὰ τοὺς καλοῦν.

Πίσω των, στὸ γραφεῖο, σ' ὅλα τὰ γραφεῖα, σ' ὅλες τὶς ὑπηρεσίες, ὁ ρυθμὸς τῆς δουλειᾶς παραλύει. Δὲν εἶνε τόσον, διότι ἔφυγαν αὐτοί. Ἄλλοι ἀνέλαβαν τὴν ἐργασίαν των. Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἄλλοι, οἱ μένοντες, ἔχασαν τὴν ὄρεξίν των. Τὴν ἔστειλαν... πρὸς παραθερισμὸν, μαζὺ μὲ τοὺς ἀδειούχους συναδέλφους των.

Δὲν τοὺς ἀφήνει, νὰ ἐργασθοῦν, τὸ τρόπαιον αὐτῶν ποὺ ἐπῆραν ἄδεια.

—Ἄχ, τὸν ἀφιλότιμο τὸν Νίκο! Τώρα, ποὺ ἐμεῖς συντάσσουμε ἔγγραφα, αὐτὸς θὰ εἶνε ξαπλωμένος κάτω ἀπὸ καμμιὰ συκιὰ τοῦ χωριοῦ του...

Αὐτὰ λέγει μὲ πόνον ψυχῆς ἕνας, μέσα στὸ γαφεῖο. Καὶ στέλνει τὴν σκέψιν του, νὰ κάμῃ παρέα τοῦ Νίκου, στὸν ἴσκιο τῆς συκιᾶς. Τὸν μιμοῦνται καὶ οἱ ἄλλοι. Καὶ ἡ δουλειὰ παραλύει...

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Νίκος, ὁ ἀδειοῦχος, στὸν τόπο τῆς ἀναπαύσεώς του, προσπαθεῖ νὰ ἐξοικειωθῇ μὲ τὴν ἀμεριμνησίαν. Δὲν εἶνε καὶ τόσον εὔκολο. Τὴν πρώτη μέρα τῶν διακοπῶν του ἐξύπνησε στὶς ὀκτώ. Σκέψις ἀνησυχίας ἐπέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό του:

—Ὤ, νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! Ἄργησα! Ἔπρεπε τώρα νὰ εἶμαι στὸ γραφεῖο...

Ἀλλ' ἀνοίγει καλύτερα τὰ μάτια του, βλέπει, ἀντίκρυ τὴν θάλασσαν, νὰ τοῦ χαμογελᾷ τὰ δένδρα, νὰ τοῦ προσφέρουν τὴν πράσινη θωριά των ἐντρύφημα τῆς ματιᾶς του, καὶ ἡσυχάζει. Δόξα σοι ὁ Θεός!... Εἶνε μὲ ἄδεια στὴν ἐξοχή.

Τὸ μεσημέρι πέφτει νὰ κοιμηθῇ. Ἀλλὰ μέσα στὸν ὕπνο του ἀκούει τὸ μούγκρισμα κάποιου βοδιοῦ. Νομίζει ὅτι ἀκούει τὴν... φωνὴ τοῦ προϊσταμένου του καὶ πετάγεται ἔντρομος:

—Ἀμέσως, κύριε Διευθυντά! Ἔφθασα...

Σὲ λίγο ὅμως ἐξοικειώνεται μὲ τὴν ἀμεριμνησίαν. Μάλιστα τόσο πολύ, ὥστε σὰν γυρίσῃ στὴν Ἀθήνα, θὰ πρέπῃ νὰ προσπαθήσῃ, νὰ ἐξοικειωθῇ μὲ τὴν δουλειά. Αὐτὲς οἱ δυὸ προσπάθειες προσαρμογῆς εἶνε τὸ ὀδυνηρὸ πλαίσιο τῶν διακοπῶν.

★

Οἱ ἄδειες ἀποδίδουν στὴν ἐπαρχία τὰ ξενητεμένα παιδιά της. Σκηνοθετοῦν τὸν συγκινητικὸν νόστον ἐκείνων ποὺ ἐγκατέλειψαν νέοι τὸ χωριουδάκι ἢ τὴν κωμόπολιν, τοὺς ἀγροὺς ἢ τὸ λιμανάκι νησιοῦ, γιὰ ν' ἀνοιχθοῦν στὸ πεδίον εὐρυτέρας δράσεως. Ἦλθαν στὴν Ἀθήνα, ἐσπούδασαν, ἐπῆραν θέσι, ἐστόλισαν τὸν ὦμο των μὲ τοὺς ἀστέρας ἀξιωματικοῦ ἢ τὸ ὄνομά των μ' ἕνα καλὸν βαθμὸν τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας.

Φθάνει εἰς τὸ μακρυνὸ χωριουδάκι ἢ τὴν κωμόπολιν κατὰ καιροὺς ἡ ἠχὼ τῶν προόδων τοῦ νέου, ποὺ ἔφυγε γιὰ τὴν πρωτεύουσα. Καὶ κάποιο καλοκαίρι θὰ φθάσῃ καὶ ὁ ἴδιος μὲ ἄδεια. Γεγονὸς στὴν μικρὴ κοινωνία καὶ ἡ ἄφιξίς του:

—Ἦλθε τὸ παιδὶ τοῦ δεινα...

Τὴν σημαντικὴν εἴδησιν θὰ τὴν κυκλοφορήσουν ἀμέσως οἱ φλύαρες γυναικοῦλες, ζωντανὰ δημοσιογραφικὰ πρακτορεῖα τῶν γειτονιῶν. Θὰ ἐπακολουθήσουν «κρίσεις καὶ σχόλια» κολακευτικὰ γιὰ τὸν γεννήτορα τοῦ παλινοστήσαντος:

—Μπράβο του, τοῦ δεῖνα! Ἔβγαλε καλὸ παιδί.

Καὶ τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν λειτουργίαν, στὸν αὐλόγυρον τῆς ἐκκλησίας, ὅλοι οἱ κάτοικοι θὰ σχηματίσουν πολυκέφαλον κύκλον γύρω ἀπὸ τὸν ἀδειοῦχον. Ἀνταλλαγὴ ἀθρόων χαιρετισμῶν, λόγια σεβασμοῦ καὶ βλέμματα θαυμασμοῦ τῶν χωρικῶν. Ἰδιαιτέραν αἴγλην ἔχει μεταξὺ τῶν ἁπλοϊκῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, ἡ ἐπίσημος στολή, ἂς εἶνε ἔστω καὶ ἀστυφύλακος. Τὰ λαμπερὰ κουμπιά, τὰ ἀστραφτερὰ σειρήτια, οἱ γυαλίζοντες γεῖσοι τῶν πηλικίων θαμπώνουν, γοητεύουν.

Δευτέρα εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν χωρικῶν ἔρχεται ἡ καλοθρεμμένη ἐμφάνισις τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ζῇ τὴν «ἄνετη ζωὴ» τῶν πόλεων, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ ἐπαρχιῶτες ὀνειρεύονται. Τὸ ἁβρὸ δέρμα τοῦ ὑπαλλήλου θαυμάζεται ἀπὸ τὴν κοινωνίαν ἐκείνην τῶν κατειργασμένων δερμάτων. Ὡς καὶ αὐτὴ ἡ... φαλάκρα του, ἂν ἔχῃ, ἢ ἡ προτεταμένη κοιλιά του ἀπολαμβάνουν κάποιου σεβασμοῦ, διότι εἶνε ἐκεῖ πράγματα σπάνια, μοναδικά...

Ἀπέναντι τῆς θερμῆς καὶ ζωηρᾶς ὑποδοχῆς τῶν συμπατριωτῶν του, ὁ ἀδειοῦχος ἔχει λεπτὰ καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις. Πρέπει νὰ δείξῃ εἰς ὅλους ἐγκαρδιότητα, ἀλλὰ νὰ διατηρηθῇ καὶ εἰς τὸ ὕψος τῆς περιωπῆς του καὶ πρέπει νὰ χορτάσῃ τὴν ἄπληστον περιέργειαν τῶν ἐπαρχιωτῶν μὲ νέαν ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν.

★

Ἡ ἐπαρχία δὲν μνησικακεῖ διὰ τὴν ἀπιστίαν τοῦ νέου, ὁ ὁποῖος τὴν ἐγκατέλειψε χάριν τῶν θελγήτρων τοῦ ἄστεως. Τοὐναντίον: Καλόκαρδη καὶ περιποιητικὴ πάντα ὑποδέχεται μὲ τὴν μεγαλύτερη λαχτάρα τὸ παιδί της. Τοῦ ἔχει ἑτοιμάσει «μόσχον τὸν σιτευτὸν» — τὰ παχύτερα κατόπουλα, τὰ καλύτερα φροῦτα, τὰ ἁγνότερα προϊόντα τῆς γαλακτοκομίας.

—Αὐτὸ θὰ τὸ κρατήσουμε γιὰ τὸ παιδί, ὅταν ἔλθῃ... λέγει ἡ κάθε οἰκογένεια, ποὺ ἔχει ξενητεμένον γυιό.

Ὅ,τι ἐκλεκτόν, εἶνε φυλαγμένο γιὰ τὸ παιδί. Ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶνε σίγουρο, ὅτι θὰ πάῃ μὲ ἄδεια...

Ὅσοι δὲν εἶσθε ἀπὸ ἐπαρχία, δὲν θὰ μπορέσετε ποτὲ νὰ ἀντιληφθῆτε τὸν πλοῦτον τῶν συγκινήσεων, ποὺ κλείνει ὁ γυρισμὸς στὴν μικρή, ἥσυχη, εἰδυλλιακὴ γενέτειρα. Λίγα πράγματα εἶνε τόσον ὡραῖα, ὅσον τὸ νὰ βρεθῇ κανείς, ὕστερα ἀπὸ πεζὴν ζωὴν μακρυὰ ἀπὸ τοὺς δικούς του, ἕνα πρωῒ στὸ περιβάλλον τῶν παιδικῶν του χρόνων. Νὰ νοιώθῃ, στὸν ὕπνον του τὸν μυρωμένον ἀέρα τοῦ βουνοῦ, νὰ μπαίνῃ ἀπὸ τὸ μικρὸ παράθυρο καὶ νὰ τοῦ χαϊδεύῃ τὸ πρόσωπο, ν' ἀκούῃ τὸν θροῦν τῶν δένδρων, ποὺ προφυλάσσουν τὸ λευκὸ σπιτάκι μὲ πράσινον προπύργιον κατὰ τῶν χειμερινῶν ἀνέμων. Καὶ νὰ ἀκούσῃ μέσα στὸ πρωϊνὸν ὄνειρον του τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ, ποὺ διαποτίζει τὸ λυκόφως μὲ τὴν ποίησιν τῶν Εὐαγγελίων.

Ὁ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν, ὄχι ὅμως γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τίποτε τὸ ψευδές, ὅπως συνέβη τότε, μὲ τὸν Πέτρον. Ἐλάλησε, γιὰ νὰ ἐπισφραγίσῃ μίαν ὡραίαν ἀλήθειαν. Ναί, ἀλήθεια εἶνε, καὶ ὄχι ἀπατηλὸ ὄνειρο: Ξυπνᾶ ὁ ὑπάλληλος καὶ βλέπει ὅτι εὑρίσκεται ὑπὸ τὴν πατρικὴν στέγην. Καὶ ριγεῖ ἀπὸ συγκίνησιν.

Ἔξω, τὰ κοκόρια τοῦ χωριοῦ, ἐξακολουθοῦν τὴν οὐβερτούραν τοῦ ξημερώματος...

ΑΣΗΜ. ΓΙΑΛΑΜΑΣ

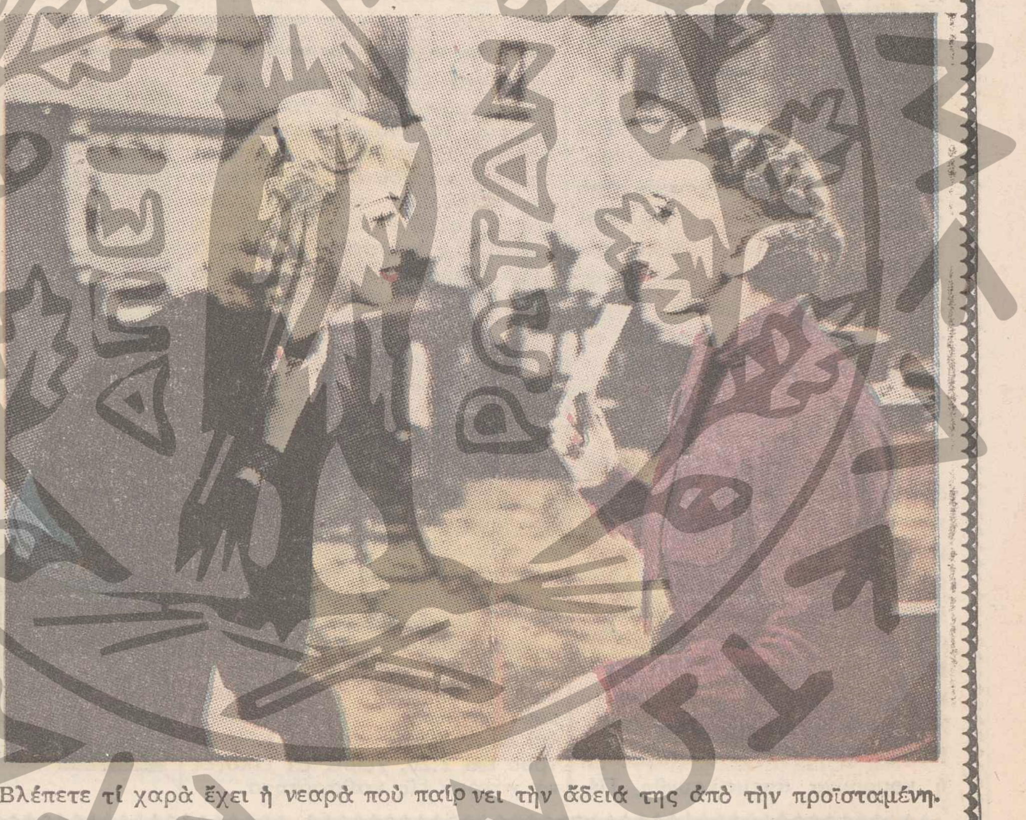

Βλέπετε τί χαρὰ ἔχει ἡ νεαρὰ ποὺ παίρνει τὴν ἄδειά της ἀπὸ τὴν προϊσταμένη.

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

Ὠφέλιμοι γνώσεις

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Αἱ βόμβαι τοῦ Λονδίνου. - Αἱ πρόοδοι τῆς τηλεοράσεως. - Πουλιὰ - κλέπται

Τρεῖς νεαροὶ Ἄγγλοι ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸ Λονδίνον, διὰ νὰ μεταβοῦν μὲ ποδήλατα εἰς τὴν Αὐστραλίαν ἐντὸς ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοὺς ἀπεχαιρέτησεν ὁ Ἄγγλος ὑπουργὸς τῶν Κτήσεων κ. Μάλκολμ Μὰκ Ντόναλντ, ὁ ὁποῖος τοὺς ηὐχήθη καλὴν ἐπιτυχίαν.

Πρόκειται περὶ τῆς μεγαλυτέρας ποδηλατιστικῆς προσπαθείας, ποὺ ἔγινε ποτὲ εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ οἱ τρεις νεαροὶ Ἄγγλοι εἶνε βέβαιοι ὅτι θὰ ἐπιτύχουν.

Ἔχουν μαζύ των μίαν σκηνὴν καὶ σαράντα λίρας ἕκαστος καὶ θὰ κοιμῶνται ὅπου εὑρίσκονται.

Κατὰ τὸ δρομολόγιόν των θὰ διασχίσουν τὸ Βέλγιον, τὴν Γερμανίαν, τὴν Αὐστρίαν, τὴν Γιουγκοσλαυΐαν, τὴν Βουλγαρίαν, τὴν Τουρκίαν, τὴν Περσίαν, τὰς Ἰνδίας, τὴν Μπούρμα, τὴν Σιγκαπούρην, θὰ πᾶνε ἀτμοπλοϊκῶς εἰς τὸ Ντάρβιν καὶ ἐκεῖθεν πάλιν μὲ τὸ ποδήλατον εἰς Μπρισμπέϊν.

Πέρυσι κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Στέψεως, οἱ τρεῖς νέοι ἐφρόντισαν νὰ συναντήσουν εἰς τὸ Λοδῖνον ἐπισκέπτας ἀπὸ ὅλας τὰς χώρας ποὺ πρόκειται νὰ διασχίσουν καὶ ἐζήτησαν πληροφορίας.

Τὸ μεγαλύτερον πρόβλημα παρουσιάζει ἡ Μπούρμα, διότι ἐκεῖ πρόκειται νὰ διασχίσουν ζούγκλα γεμάτην ἀπὸ ἄγρια θηρία.

Ἐν συνόλῳ, οἱ τρεῖς τολμηροὶ Ἄγγλοι πρόκειται νὰ διατρέξουν ἀπόστασιν ἴσην μὲ τὸ ἥμισυ τῆς περιφερείας τῆς γῆς.

*

Πρὸ εἴκοσι ἀκριβῶς ἐτῶν ἔπιπτον ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κατὰ τοῦ Λονδίνου 72 βόμβαι, 48 κάτοικοι τῆς ἀγγλικῆς πρωτευούσης ἐφονεύθησαν, 165 ἐτραυματίσθησαν, καὶ ζημίαι 130.000 λιρῶν ἐπροξενήθησαν εἰς χιλίας καὶ πλέον οἰκίας καὶ καταστήματα. Τὰ ἀγγλικὰ τηλεβόλα τῆς ἀντιαεροπορικῆς ἀμύνης, ἔρριψαν τότε ὑπὲρ τὰς 30.000 ὀβίδας. Τί εἶχε συμβῆ. Τὸν Μάϊον τοῦ 1918 γερμανικὰ ἀεροπλάνα εἶχαν ἀπογειωθῆ ἀπὸ τὴν Γερμανίαν διὰ νὰ βομβαρδίσουν τὸ Λονδῖνον. Ἀλλὰ μόνον 19 ἐκ τῶν ἀεροπλάνων κατώρθωσαν νὰ φθάσουν μέχρι τοῦ Λονδίνου καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ ἑπτὰ δὲν ἐπέστρεψαν ποτέ.

*

Αἱ ἐφημερίδες τῆς Βιέννης ἀναγράφουν, ὅτι ἕνας διαβάτης εἶδεν εἰς τὸν δρόμον, ἀνάμεσα εἰς περιστέρια, μιὰ κουρούνα ποὺ ἔπαιζε μ' ἕνα γυαλιστερὸ ἀντικείμενον. Πλησιάσας εἶδεν, ὅτι τὸ πουλὶ τὸ ὁποῖον συγγενεύει μὲ τὸν κόρακα, ἔπαιζε μ' ἕνα χρυσὸ δαχτυλίδι ποὺ εἶχεν ἕνα σάπφειρον. Καθὼς ἐπλησίασεν ὁ διαβάτης, ἡ κουρούνα ἀπεμακρύνθη. Πέταξεν εἰς ἕνα δένδρον. Κάποιαν στιγμὴν τῆς ξέφυγεν ἀπὸ τὸ ράμφος της τὸ δαχτυλίδι καὶ ἔπεσεν. Ὁ διαβάτης τὸ πῆρε καὶ τὸ παρέδωσεν εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Οἱ κουροῦνες, κόρακες καὶ ἄλλα πτηνά, αἰσθάνονται, ὡς γνωστόν, ἰδιαιτέραν ἕλξιν πρὸς ὅ,τι γυαλίζει. Καὶ πολλάκις ἁρπάζουν τιμαλφῆ.

*

Ἡ τηλεόρασις σημειώνει διαρκῶς προόδους εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου αὐξάνει διαρκῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν συνδρομητῶν τῶν σταθμῶν τῆς τηλεοράσεως. Ἕως τώρα ὅμως ἡ τελεόρασις παρουσίαζεν ἕνα σοβαρὸν μειονέκτημα. Αἱ εἰκόνες ποὺ μεταβιβάζουν ἐξ ἀποστάσεως, ἐπροβάλλοντο γιὰ νὰ μὴ εἶνε φλοῦ, ἐπὶ μικροσκοπικῆς ὀθόνης. Ἤδη ὅμως ἀναγγέλλεται ἡ ἐφεύρεσις ἑνὸς Ἄγγλου μηχανικοῦ ἐπιτυχόντος τὴν κατασκευὴν ὀργάνων τηλεοράσεως ποὺ ἐπιτρέπουν τὴν προβολὴν ἐπὶ ὀθόνης διαστάσεως 1.50 μέτρου ἐπὶ 1.20, χωρὶς αἱ εἰκόνες νὰ χάνουν εἰς καθαρότητα.

Πάντα καὶ μία νέα ἀνακάλυψις

ΤΟ ΑΟΡΑΤΟΝ ΦΩΣ ΩΣ ΤΕΛΕΙΟΤΑΤΟΝ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΜΕΣΟΝ

Αἱ ὑπερυθραι ἀκτῖνες, ποὺ δὲν τὰς βλέπει ἐκεῖνος, ποὺ φωτίζεται ἀπὸ αὐτάς, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνος ποῦ τὰς διευθύνει ἐναντίον του,..

Πρὸ καιροῦ ἡ Γερμανία εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἐργοστάσιά της κατεσκεύαζεν εἰδικὰ μηχανήματα, τὰ ὁποῖα εἰς κατάλληλον στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ τοποθετηθοῦν ἐπὶ γιγαντιαίων ἀεροπλάνων.

Ἡ κατασκευὴ τῶν μηχανημάτων αὐτῶν προέβαινεν ὑπὸ ἀπόλυτον μυστικότητα. Κατὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὴν ἔξοδόν των ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον οἱ ἐργάται ὑφίσταντο αὐστηρὰν ἔρευναν διὰ τὸν φόβον μήπως κανεὶς κλέψῃ ἢ ἀντιγράψῃ τὰ σχέδια τῶν πολυπλόκων μηχανημάτων. Τὸ βράδυ, μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας, τὰ σχέδια ἐκλείνοντο εἰς ἀπαραβίαστα χρηματοκιβώτια.

*

Παρ' ὅλην ὅμως τὴν ἐπίβλεψιν αὐτήν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς, μυστηριώδη καὶ ἀόρατα χέρια κατώρθωναν ν' ἀφαιρέσουν πότε τὸ ἕνα καὶ ὅοτε τὸ ἄλλο ἀπὸ τὰ σχέδια ποὺ ἦσαν κλεισμένα εἰς τὰ χρηματοκιβώτια. Κάθε ἐπίβλεψις ἀπεδείχθη περιττή.

Τότε, κάποιος ἐσκέφθη νὰ φρουρήσῃ τὸ δωμάτιον τῶν χρηματοκιβωτίων μὲ τὸ ἀόρατον φῶς. Οἱ ἀστυνομικοὶ ἐτοποθετήθησαν εἰς τὴν βάσιν ἑνὸς γερανοῦ, ἐπιβλέποντες ὅλο τὸ δωμάτιον χωρὶς νὰ φαίνωνται καὶ φωτίζοντες μὲ τὸ ἀόρατον φῶς ὅλον τὸ περιβάλλον.

Μόνον, λοιπὸν, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀφοῦ ἐπέρασαν μερικὲς νύκτες ἀκάρπου ἀναμονῆς, κατώρθωσαν ν' ἀνακαλύψουν τὸν κλέπτην, ἐνῶ εἰσήρχετο εἰς τὸ δωμάτιον ἀπὸ μίαν μυστικὴν εἴσοδον καὶ μὲ εἰδικὰ κλειδιὰ ἄνοιγε τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ ἔπαιρνε πυρετωδῶς μερικὰ ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα σχέδια. Εἰς τὸ σκοτάδι τῆς νυκτὸς, ὁ κλέπτης τῶν σχεδίων ἐνόμιζε ὅτι εὑρίσκετο μόνος, ἀλλὰ οἱ ἄγρυπνοι ἀστυνομικοὶ τὸν παρηκολούθησαν μὲ τὸ περίεργον μηχάνημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔβγαινε τὸ ἀόρατον φῶς.

Εἰς μίαν στιγμὴν τὸν περιεκύκλωσαν καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἀγρίαν πάλην κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐτραυματίσθησαν δύο ἐξ αὐτῶν, κατώρθωσαν νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν παραδώσουν εἰς τὴν δικαιοσύνην.

Τὸ μηχάνημα μὲ τὸ ὁποῖον οἱ ἀστυνομικοὶ κατώρθωσαν νὰ ἀνακαλύψουν τὸν κλέπτην τῶν σχεδίων, ἦτο ἕνας προβολεὺς μὲ ὑπερύθρους ἀκτῖνας.

*

Αἱ ἀκτῖνες αὐταὶ χρησιμοποιοῦνται τώρα εἰς ὅλα τὰ μέρη καὶ τὰς ἐργασίας ὅπου ἀπαιτεῖται ἀπόλυτος μυστικότης.

Αἱ στρατιωτικαὶ ὑπηρεσίαι χρησιμοποιοῦν τὰς ἀκτῖνας αὐτὰς διὰ τὴν νυκτερινὴν λῆψιν φωτογραφιῶν καὶ διὰ νὰ παρακολουθοῦν τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ ζώνη ποὺ πρόκειται νὰ ἐξερευνηθῇ φωτίζεται μὲ δέσμας ὑπερύθρων ἀκτίνων, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ λεγόμενον ἀόρατον ἢ μαῦρον φῶς.

Ἔπειτα αἱ ζῶναι αὐταὶ φωτογραφίζονται μὲ εἰδικὰς φωτογραφικὰς πλάκας ποὺ εἶνε πολὺ εὐαίσθητες εἰς τὸ φῶς καὶ ποὺ παρουσιάζονται πολὺ καθαραὶ ὅπως αἱ ἄλλαι, αἱ κοιναί, καὶ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν στρατηγικῶν θέσεων τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ ἐπιστήμη ἠθέλησεν ἐπίσης νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν ἐφεύρεσιν αὐτήν. Οἱ ἀεροναῦται ἤρχισαν μελέτας καὶ ἐρεύνας μὲ μίαν σειρὰν φωτογραφιῶν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Φωτογραφιῶν ποὺ ἐλήφθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνόδου των εἰς τὴν στρατοσφαῖραν.

*

Τελευταῖος ἔρχεται καὶ ὁ κινηματογράφος. Μία Ἀμερικανικὴ Ἑταιρία γυρίζει κατ' αὐτὰς μίαν ταινίαν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ σκοτεινοῦ φωτὸς ποὺ προβάλλεται μέσα εἰς τὴν ζούγκλαν καὶ ἀποκαλύπτει ὅλα τὰ μυστήριά της. Τοπικαὶ σκηναὶ ἐναλλάσσονται μὲ ἐπεισόδια πάλης μεταξὺ τῶν θηρίων..

Εἶνε σύντομα ἐπεισόδια, ἀστραπιαῖα, τῆς πάλης ποὺ διεξάγεται μεταξὺ τῶν διαφόρων θηρίων διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἰσχυροτέρου, καὶ σκηναὶ τὰς ὁποίας ποτὲ κανένας ἄνθρωπος δὲν κατώρθωσε νὰ παρακολουθήσῃ. Αἱ δοκιμαὶ τῆς καταπληκτικῆς αὐτῆς ταινίας ἔγιναν ἤδη καὶ τώρα ἀναμένεται νὰ προβληθῇ καὶ εἰς τὴν ὀθόνην.

Ἡ ἐφεύρεσις αὐτὴ τοῦ σκοτεινοῦ φωτὸς θὰ ἔχῃ ἕνα λαμπρότατον μέλλον. Εἶνε ὅμως ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ κράτος θὰ τὴν ἐκμεταλλευθῇ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἰδιώτην. Διότι θὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ ὡς βοηθητικὸν μέσον φρουρήσεως τῶν συνόρων, εἰς τὴν ξηράν, τὸν ἀέρα καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν θάλασσαν.

Τὰ πλοῖα ἐπιφανείας καὶ τὰ ὑποβρύχια ἠμποροῦν εὔκολα νὰ ἐφωδιασθοῦν μὲ ἕναν προβολέα Ὑπερύθρων ἀκτίνων. Καὶ ἡ βοήθεια τὴν ὁποίαν θὰ προσφέρουν οἱ προβολεῖς αὐτοὶ ἐν περιπτώσει πολέμου θὰ εἶνε ἀνεκτίμητος.

*

Ἡ κυριωτέρα ἀποστολὴ τῶν ὑποβρυχίων εἶνε νὰ πλησιάζουν εἰς τὰ μέρη ὅπου διαβαίνουν συνήθως τὰ πλοῖα καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τῶν λιμένων ἢ στενῶν διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν διάβασιν τῶν ἐχθρικῶν σκαφῶν. Τοῦτο εἶνε εὔκολον τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ πολὺ δύσκολον κατὰ τὴν νύκτα, ὅταν τὰ ὑποβρύχια ἀναγκάζονται νὰ κάμνουν χρῆσιν προβολέων. Ἀλλὰ τότε τὰ βλέπει ὁ ἐχθρὸς καὶ τὰ βυθίζει.

Αἱ ἀκτῖνες ὅμως αὐταὶ ἀποκαλύπτουν τὴν παρουσίαν τοῦ ἐχθροῦ καὶ τὴν νύκτα, χωρὶς νὰ φαίνεται τὸ σκάφος ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐκπέμπονται. Εἶνε ἕνα πραγματικὸ μάτι εἰς τὸ σκοτάδι τῆς νυκτὸς, ποὺ διακρίνει τὰ πάντα. Τὸ ὑποβρύχιον ἠμπορεῖ νὰ πλησιάσῃ ὅσον θέλει, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν, καὶ εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν νὰ ἐξακοντίσῃ μίαν τορπίλλην καὶ νὰ ἐκμηδενίσῃ οὕτω μίαν μεγάλην δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ κυριαρχία τῶν θαλασσῶν τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκουν ὅλαι αἱ μεγάλαι ναυτικαὶ Δυνάμεις, ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῇ μὲ τὰς ἀοράτους ἀκτῖνας.

Ὅσα δὲν γνωρίζομεν

Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΩΣΑΪΚΟΥ

Καὶ ὁ ἰός της, ποὺ δὲν ἠμπόρεσαν ἀκόμη νὰ τὸν χαρακτηρίσουν

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἀνεκαλύφθη ὅτι μία περίεργη φυτικὴ ἀσθένεια ἡ «ἀσθένεια τοῦ μωσαϊκοῦ» τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς πατάτας εἶνε μεταδοτική. Οἱ φορεῖς ὅμως τῆς ἀσθενείας αὐτῆς εἶνε τόσο μικροί, ὥστε οὔτε τὸ δυνατότερο μικροσκόπιο δὲν δύναται νὰ τοὺς ἀνακαλύψῃ. Ὠνομάσθησαν ἰοί. Διὰ τοιούτων μικροσκοπικῶν φορέων μεταδίδονται καὶ διάφοροι ἀσθένειαι τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἡ παιδικὴ παράλυσις, ἡ ἐγκεφαλῖτις καὶ ἄλλαι.

Ἡ ἀπομόνωσις των κατωρθώθη μόνον διὰ ταχυτάτων φυγοκέντρων συσκευῶν καὶ ἐπιστοποιήθη ὅτι ὁ ἰὸς τῆς ἀσθενείας «τοῦ μωσαϊκοῦ τοῦ καπνοῦ» — ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι —δὲν εἶνε ἄλλο ἀπὸ ἓν πολύπλοκον μόριον λευκώματος, 1,7 ἑκατομμύρια φορὲς βαρύτερο ἀπὸ ἕνα ἄτομον ὑδρογόνου. Εἶνε πολὺ γιὰ ἕνα μόριον, ἀλλὰ ἐλάχιστον γιὰ ἕνα ζωντανὸν ὄν. Πολλὰ ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἰόν, θὰ ἐχρειάζοντο γιὰ νὰ δώσουν τὸ βάρος ἑνὸς γραμμαρίου.

Καὶ τίθεται ἡ ἐρώτησις:

—Εἶνε ζωντανὸς αὐτὸς ὁ ἰός; Εἶνε ζωντανὰ αὐτὰ τὰ κύτταρα ; Ἢ μήπως εἶνε φορεῖς ἄλλων μικροτέρων ἀκόμη ζωντανῶν ὄντων ; Τὰ πειράματα τὰ ὁποῖα ἐγένοντο ἀπέδειξαν ἐν τούτοις ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ λευκωματώδης ἰὸς μεταδίδει τὴν ἀσθένειαν καὶ ὅτι δὲν ὑφίσταται θέσις γιὰ ἕτερον ζωντανὸν ὄν. Τὸ περίεργον εἶνε τοῦτο: ὅτι ἐὰν ἑνώσωμεν ζωντανὸν κύτταρον μὲ ἕνα μόριον τοῦ ἰοῦ αὐτοῦ, οὗτος ἀρνίζει νὰ πολλαπλασιάζεται. Μὲ ποία θαυματουργὴ δύναμι ὑποχρεώνει ὁ ἰὸς τὸ κύτταρον ν' αὐτοκτονήσῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Γιατὶ μόλις ἐμφανισθῇ τὸ μόριον τοῦ ἰοῦ ὑποχρεοῦται τὸ πρωτόπλασμα τοῦ κυττάρου νὰ μετατραπῇ καὶ νὰ παραγάγῃ μόρια ὅμοια πρὸς τὸ μόριον τοῦ ἰοῦ, δηλαδὴ νέα μόρια ἰοῦ; Καὶ ἐδῶ ἐνεργοῦν καταλυτικὲς μυστηριώδεις δυνάμεις ὅπως στὶς βιταμίνες, τὶς ὁρμόνες καὶ τὰ εὔζυμα μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν ἐπισπεύδονται καὶ βοηθοῦνται ξέναι λειτουργίαι ἀλλὰ δημιουργοῦνται νέα ζωντανὰ ὄντα. Μάλιστα δημιουργεῖται νέα ζωή! Πῶς ὅμως, ἀφοῦ ἡ ζωὴ μόνο ἀπὸ τὴν ζωὴ μπορεῖ νὰ προέλθῃ. Εἶνε ζωντανὰ τὰ κρύσταλλα; Βεβαίως ὄχι. Δὲν ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν οὔτε ἐναλλαγὴν τῆς ὕλης, οὔτε ἀναπνοήν, οὔτε διχοτόμησιν πρὸς δημιουργίαν νέων ὄντων. Ὁ λευκωματοειδὴς ἰὸς δὲν μπορεῖ νὰ διχοτομηθῇ χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ἐνεργητικότητά του. Δύναται ὅμως νὰ πολλαπλασιάζεται, ὅπως εἴδαμε εἰς βάρος ξένου σώματος. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ σταματᾷ ἡ ἐπιστήμη. Ἐπὶ πενῆντα χρόνια ἐθεωρήθη ὅτι οἱ ἰοὶ ἀποτελοῦσαν μέρος τοῦ βασιλείου τῆς ζωῆς. Τώρα ἡ ἐπιστήμη δὲν δέχεται ὅτι εἶνε ὄντα ζωντανά. Καὶ ἔχουμε ἀφ' ἑνὸς τὰ μικρόβια, τὰ βακτηριωτὰ ἀναμφισβητήτως ζωντανά. Ἀφ' ἑτέρου τὰ μόρια λευκώματος τοῦ χημικοφυσιολόγου, τὰ συνήθη λευκώματα, ἀναμφιβόλως, χωρὶς ζωήν. Μεταξὺ τῶν δύο δὲ τὸ βασίλειον τῶν ἰῶν.

Παιχνίδια...

ΔΙΑΛΕΚΤΑ ΘΡΥΨΑΛΛΑ

Ἀπὸ ὅσα ἔγραψε ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου

Ὅταν κωδικοποιηθοῦν ὅλοι οἱ νόμοι, θὰ παύσῃ ἡ χρησιμότης τῆς ἐπιστήμης καὶ ὅταν γενικευθοῦν τὰ ἀποφθέγματα, θὰ παύσῃ ἡ χρησιμότης τῆς λογικῆς.

★

Ἂν δὲν ὑπῆρχον ἐχθροὶ δὲν θὰ ἀντελαμβανόμεθα ὅτι ὑπάρχουν καὶ φίλοι, ὅπως ἂν δὲν ὑπῆρχε σκότος, δὲν θὰ ἐννοούσαμεν τί σημαίνει φῶς.

★

Ὁ ὑποχρεωμένος νὰ βαδίζῃ ἴσια, δυσκόλως τὸ κατορθώνει ἐνῷ ὅποιος δὲν προσέχει εἰς τοῦτο, τὸ κάμνει καὶ ἐπιτυχῶς καὶ εὐχαρίστως.

★

Γράφομεν ἰχθῦς καὶ ἀγοράζομεν ψάρι· γράφομεν ἄρτος καὶ τρῶμε ψωμί, καὶ κατόπιν ἰσχυριζόμεθα ὅτι δὲν ὑφίσταται ζήτημα διγλωσσίας.

★

Ὁ λόγος ποὺ λησμονῶ ἐκεῖνον ποὺ μ' ἔβλαψεν εἶνε, διότι εὑρέθη κατόπιν ἄλλος ποὺ μ' ἔβλαψε περισσότερον.

★

Ἡ σύμπτωσις εἶνε λέξις παρηγοροῦσα διὰ τὴν ἄγνοιαν καὶ τῶν στοιχειωδεστέρων νόμων τοῦ μυστικοῦ κόσμου· οὔτε αἱ ἀλήθειαι τελειώνουν εἰς τὰ ὅρια τῶν αἰσθητηρίων μας, οὔτε ὁ κόσμος εἰς τὸν ὁρίζοντα τοῦ χωριοῦ μας.

★

Ἡ γυναῖκα ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ὕπαρξις ὑπεράνθρωπος, ἀλλ' ἄνθρωπος δὲν εἶνε.

★

Δικαίως ὀνομάζομεν τὴν γῆν μητέρα, ἀφοῦ τὴν ποδοπατοῦμεν καὶ αὐτὴ δὲν παύει ν' ἀποδίδῃ καρποὺς καὶ ἄνθη.

★

Ὅσον περισσότερα γράμματα γνωρίζει κανεὶς τόσον ἀηδέστερα γράφει.

★

Ἂν οἱ ἀλογόμυιγες δὲν κυνηγοῦσαν τὰ ζῷα, ἀλλὰ τὰ ζωώδη ἔνστικτα, πολὺ θὰ ὑπέφερον οἱ ἄνθρωποι, στερούμενοι καὶ οὐρᾶς διὰ νὰ τὶς διώχνουν.

★

Ἀρκεῖ νὰ μυρίσῃ κανεὶς ἕνα ἀποτσίγαρο, διὰ νὰ ἐννοήσῃ ποῦ ὁδηγοῦν τὰ πάθη τὸν ἄνθρωπον.

★

Ἡ Ἀκρόπολις εἰς τὰς τωρινὰς Ἀθήνας μοῦ δίδει εἰς μεγάλην ἀναλογίαν τὴν ἐντύπωσιν εἰκόνος εἰς τὸ σαλόνι παντοπώλου.

★

Δὲν εἶνε ἄξιον τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, νὰ μὴ ἀρκῆται τις εἰς τὴν δικαίαν ἐκτίμησιν πρὸς ἄλλον ἄνθρωπον, ὅπως καὶ εἰς τὴν προσεκτικὴν παρατήρησιν φυσικοῦ φαινομένου, ἀλλὰ νὰ μεταπηδᾷ εἰς τὴν προσωπολατρείαν καὶ τὴν ἔκπληξιν.

★

Μεταξὺ ἐκείνου ποὺ θέλει νὰ κρεμασθῇ καὶ ἐκείνου ποὺ θέλει νὰ νυμφευθῇ, δὲν ὑπάρχει καμμία διαφορά. Καὶ οἱ δύο, τὴν ἴδια θηλειὰ θέλουν νὰ βάλουν εἰς τὸν λαιμόν των.

Δ. ΓΡ. Κ.

— Μαρία, γιατὶ ἐφόρεσες τὰ καλά σου τὰ ροῦχα;

— Μὰ δὲν μοῦ εἴπατε κυρία ν' ἀνέβω στὸ μπαλκόνι καὶ νὰ ξεσκονίσω τὰ τζάμια;

ΕΝΑ ΕΚΛΕΚΤΟ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

Τοῦ Γάλλου συγγραφέως ΜΙΧ. ΚΟΡΝΤΑΙ

—Φίλε μου, δὲν εἶμαι εὐτυχισμένος. Ἡ γυναικα μου ἡ Ἰουλία ἄλλαξε πολὺ τὸν τελευταιο καιρό. Ἐσὺ τὴν εἶχες γνωρίσει ἥσυχη, φρόνιμη, γλυκειά. Τώρα ἔγινε ζηλιάρα, δύστροπη καὶ τυραννική. Λένε πῶς ὁ χαρακτῆρας τῶν γυναικῶν διαμορφώνεται ὁριστικὰ στὰ τριάντα χρόνια, ἀλλὰ ἡ δική μου δὲν ἔκλεισε ἀκόμη τὰ εἰκοσιοχτώ.

Ὅταν δὲν μπορῶ νὰ ἱκανοποιῶ ὅλατὰ γοῦστα της καὶ νὰ ἐξοφλήσω τὰς παραγγελίας της, πέφτει λιπόθυμη καὶ τρομάζω νὰ τὴν συνεφέρω. Ἡ ὑπομονή μου ἔχει ἐξαντληθῆ πιὰ καὶ ἡ ζωή μου κατάντησε ἀληθινὸ μαρτύριο.., ποὺ εἶσαι γιατρός, πρέπει, χωρὶς ἄλλο, νὰ ξέρῃς κανένα φάρμακο καὶ γι' αὐτὴν τὴν ἀρρώστεια.

Αὐτὰ ἔλεγε μιὰ μέρα ὁ ἀρχιτέκτων Πανί, στὸ φίλο του δόκτορα Ποντύ, ποὺ εἶχε γυρίσει τότε ἀπὸ τὴν Ἀμερική, ὅπου σπούδαζε πολλὰ χρόνια.

Ὁ γιατρὸς κύτταζε προσεκτικὰ τὸν καλόκαρδο σύζυγο τῆς Ἰουλίας, μὲ τὰ μεγάλα μουστάκια καὶ τὰ πυκνὰ γένεια καὶ τοῦ εἶπε:

—Θέλεις νὰ σοῦ βρῶ ἐγὼ ἕναν τρόπο σωτηρίας;

—Θὰ μὲ σκλαβώσῃς!

—Ἔ, λοιπόν, ξυρίσου.

Ὁ Πανὶ ἀνεπήδησε ἔκπληκτος:

—Πῶς;

— Μάλιστα. Σοῦ εἶπα νὰ ξυριστῇς. Ἔμπα μέσα σ' ἕνα κουρεῖο καὶ κόψε μουστάκια καὶ γένεια. Δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῇς τίποτε, αὐτὴ εἶνε ἡ μόδα.

—Μὰ δὲ μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς θ' ἀλλάξῃ ὁ χαρακτήρας τῆς γυναίκας μου...

—Ἔχεις ἐμπιστοσύνη σὲ μένα, ναὶ ἢ ὄχι· Δοκίμασε καὶ θὰ δῇς.

Ὁ Πανὶ εἶχεν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνη στὸ φίλο του καὶ στὴν ἐπιστήμη του καὶ ἀποφάσισε νὰ δοκιμάσῃ τὸ φάρμακο ποὺ τοῦ πρότεινε ἂν καὶ δὲν καταλάβαινε σὲ τὶ θὰ τοῦ ὠφελοῦσε. Γι' αὐτὸ λοιπὸν χωρὶς νὰ διστάσῃ μπῆκε σ' ενα κουρεῖο κι' ὕστερα ἀπὸ ἕνα τέταρτο περπατοῦσε στὸ δρόμο ἐντελῶς ξυρισμένος. Στὸ πρῶτο βλέμμα ποὺ εἶχε ρίξει στὸν καθρέφτη τοῦ κουρείου, μετὰ τὸ ξύρισμα, δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὴν ἔκπληξί του. Τὸ πρόσωπό του εἶχε ἀλλάξει καθ' ὁλοκληρίαν, εἶχε γίνε ἀγνώριστος.

Ἡ πρώτη του σκέψις ἦταν τί ὑποδοχὴ θὰ τοὔκανε ἡ γυναικα του ὅταν θὰ γύριζε σπίτι. Ποτὲ βέβαια δὲν θὰ τοῦ συγχωροῦσε αὐτὴ τὴν ἀνοησία ποὺ ἔκανε, χωρὶς νὰ ζητήσῃ προηγουμένως τὴ συμβουλή της.

Ἀλλὰ κάποιο τυχαιο περιστατικὸ τὸν ἀνάγκασε ν' ἀλλάξῃ γνώμη. Καθὼς προχωροῦσε συναντήθηκε μὲ κάποιον πελάτη του, ἕναν περίφημο ζωγράφο, τοῦ ὁποίου εἶχε κατασκευάσει τὸ ἐργαστήριον, καὶ ἀπὸ τὸ ὁποιον ἀκόμα δὲν εἶχε πληρωθῆ. Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἔτρεξε κοντά του, κι' ἐπειδὴ ὁ καλλιτέχνης τὸν ἐκύτταζεν ἔκπληκτος, χωρὶς νὰ τὸν ἀναγνωρίζῃ, ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ ἐξήγησε, πῶς ἔγινε ἡ μεταμόρφωσίς του.

—Μὰ τὴν ἀλήθεια, φώναξε ὁ ζωγράφος, δὲν σας εἶχα ἀναγνωρίσει, ξέρετε πόσο ἀλλάξατε; Τώρα φαίνεστε ἐνεργητικός, ἐπίμονος, θαρραλέος. Ἔχετε πάνω σας κάτι ἀπὸ τὴν ἔκφρασι ρωμαίου αὐτοκράτορος, ἀμερικανοῦ ἑκατομμυριούχου, γερμανοῦ ἀεροπόρου.

—Νομίζετε;

— Εἶμαι βέβαιος. Τὰ συγχαρητήριά μου, ἀγαπητέ, χαίρετε.

Καὶ ἐξαφανίστηκε ἐγκαίρως ἀφήνοντας στὴ θέσι του τὸν ἀρχιτέκτονα, γεμᾶτον χαρούμενη ἔκπληξι καὶ αὐτοθαυμασμό, νὰ χτυπάῃ δυνατὰ μὲ τὸ πόδι του τὸ πεζοδρόμιο. Διάβολε!

Ἀφοῦ φαινόταν ἐνεργητικός, δὲ μποροῦσε παρὰ νἆνε. Εὐκαιρία μόνο δὲν τοῦ εἶχε παρουσιαστῆ ὡς τότε γιὰ νὰ τὸ ἀποδείξῃ.

Ἡ Ἰουλία μόλις τὸν εἶδε νὰ μπαίνῃ στὴν πόρτα, ὠπισθοχώρησε ἔκπληκτη, μὲ τὰ μάτια διεσταλμένα καὶ τὰ νύχια ἕτοιμα γιὰ ἐπίθεσι. Πνιγμένη ἀπὸ τὴ λύσσα καὶ τὴ μανία της, τοῦ φώναξε:

—Τί εἶνε αὐτό;

Ἐκεινος ὅμως, ἐμψυχωμένος ἀπὸ τὸ θάρρος ποὺ φανέρωνε τὸ πρόσωπό του, ἀπάντησε ἀποφασιστικά:

—Ἐγὼ εἶμαι!

—Καὶ τόλμησες... τοῦ φώναξε μὲ θυμό, γιὰ ποιὸ λόγο; γιατί;

Ὁ Πανὶ τότε χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ θάρρος του ἐξακολούθησε μὲ τὸ ἴδιο ὕφος καὶ μὲ μιὰ μεγαλοπρεπῆ χειρονομία:

—Φτάνει πιά... Ἔκανα ὅ,τι μοῦ ἄρεσε. Μήπως ἐγὼ σοῦ ζήτησα ποτὲ ἐξηγήσεις, ὅταν ἔβαζες ψεύτικα μαλλιά; Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ σωπάσῃς καὶ ν' ἀφήσῃς στὴν πάντα ὅσα ἤξερες. Εἶνε ἕτοιμο τὸ δεῖπνο;

—Ὤ! Ὤ! Φαίνεται πῶς ἔχεις ἀλλάξει χαρακτῆρα, τοῦ εἶπε καθὼς περνοῦσε στὴν τραπεζαρία. Πότε θὰ ξαναφυτρώσουν τὰ γένεια σου;

—Δὲ θὰ τ' ἀφήσω νὰ ξαναβγοῦν ποτέ!..

Ταραγμένη ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ μεταβολὴ τοῦ συζύγου της κι' ἀπὸ τοὺς ἀπότομους τρόπους του, ἡ Ἰουλία ρούφηξε τὴ σούπα καὶ κατάπιε τὴν ὀργή της χωρὶς νὰ πῇ λέξι.

Κάθε φορὰ ποὺ ἐξεδήλωνε καμμιὰ ἐπαναστατικὴ διάθεσι, ὁ σύζυγός της κυτταζόταν στὸν καθρέφτη, ἔπαιρνε θάρρος καὶ τῆς ριχνόταν ἄγρια:

—Πάψε! Σοῦ τὸ ἀπαγορεύω!...

Ἔτσι κάθε μέρα συνέτριβε κι' ἀπὸ μιὰν ἰδιοτροπία τῆς γυναίκας του, ἡ ὁποία στὸ τέλος τοῦ μηνὸς εἶχε ξαναγίνει ἥσυχη, φρόνιμη κι' εὐγενική, ὅπως ἦταν τοὺς πρώτους μῆνες τοῦ γάμου τους.

Ὁ Πανὶ ἔτρεξε τότε στὸ φίλο του Ποντὺ, τοῦ φανέρωσε τὸ θαῦμα καὶ τὸν εὐχαρίστησε μ' ὅλη του τὴν καρδιά.

ΜΙΧ. ΚΟΡΝΤΑΙ

ΠΕΖΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἀπὸ τὰ πιὸ αἰσθηματικὰ καὶ τὰ πιὸ κομψογραμμένα τῆς διεθνοῦς φιλολογίας

Ὁ μακαρίτης ὁ ἄντρας της τὴν ξυλοκοποῦσεν ἀλύπητα, ἔκαμε μαζύ της τρία παιδιὰ καὶ πέθανε ἀπ' τὸ πολὺ ἀψέντι ποὺ ἔπινε.

Ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸ τσαλαβουτάει μέσ' στὶς λάσπες καὶ σπρώχνει τὸ καροτσάκι της φωνάζοντας: Ἐδῶ, τὰ καλά!

Εἶνε ἀπερίγραπτα ἀδύνατη. Εἶνε ἕνα τέρας ποὺ σηκώνει πάνω σὲ λαιμὸ παλαιστοῦ ἕνα κόκκινο κεφάλι, μορφαστικό, τρυπημένο ἀπὸ δυὸ κλαμένα μάτια, καμπουριασμένο ἀπὸ μιὰ μύτη, ποὺ τὰ φαρδυά της ρουθούνια, σὰν ἀμπάρια καπνοῦ, εἶνε γεμᾶτα ἀπὸ μικρὰ μαβιὰ σπειριά.

Ἔχουν μεγάλην ὄρεξι τὰ τρία παιδιά, εἶνε γι' αὐτὰ ποὺ τσαλαβουτάει μέσ' στὶς λάσπες καὶ σπρώχνει τὸ καροτσάκι φωνάζοντας : Ερχεται! Ἔρχεται!

Ἡ γειτόνισσά της καὶ φιλενάδα πέθανε ξάφνου κι' αὐτή.

Κι' αὐτηνῆς ὁ μακαρίτης ὁ ἄντρας της τὴν ξυλοκοποῦσεν ἀλύπητα, ἔκαμε μαζύ της τρία παιδιὰ καὶ πέθανε ἀπὸ τὸ πολὺ ἀψέντι ποὺ ἔπινε.

Ἔχουν μεγάλη ὄρεξι τὰ ἔξη παιδιά! Στὴ δουλειά: Στὴ δουλειά! Χωρὶς ἀνάπαυσι, χωρὶς διακοπή, τσαλαβουτάει μέσ' στὶς λάσπες φωνάζοντας: Ἐδῶ τὰ καλά!...

(Τοῦ Λοῦσμαν)

★

Τὰ νέα κορίτσια ποὺ κουβεντιάζανε γύρω ἀπὸ τὴ στέρνα, μοῦ ζητήσανε νὰ τοὺς κάμω ἕνα ποίημα, Ἔπειτα περίμεναν γελαστὲς καὶ πειραχτικές.

Αὐτοσχεδίασα ἕνα ποίημα γιὰ τὰ νέα κορίτσια. Μποροῦσα νὰ βρῶ καλλίτερο θέμα; Ἐκράτησα αὐτοὺς τοὺς στίχους στὴ μνήμη μου, γιὰ νὰ σᾶς τοὺς ἐπαναλάβω.

Ὤ! νέα κορίτσια γελαστά, ἡ καρδιά μου δὲν εἶνε ὅμοια μ' αὐτὴ τὴ στέρνα; Τόσα κορίτσια σβύσανε τὴ δίψα τους, τόσα κορίτσια τὴν ἔκαμαν νὰ ξεραθῇ:

Στὴν ἀρχὴ δὲν ἤθελαν, παρὰ νὰ παίξουν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ καρδιά μου ἤτανε διαυγής, ἐκαθρεφτίζοντο ἐκεῖ μέσα.

Ἔπειτα ξαναγύρισαν ἀργὰ ἀργά, μὲ σοβαρὸ πρόσωπο, μὲ βλέμμα θεληματικὸ καὶ μὲ τὰ χέρια τους σὲ σχῆμα κούπας.

Ἀλλὰ ἡ καρδιά μου τώρα δὲν ἤτανε διαυγὴς καὶ γι' αὐτὸ κυττάζοντας δὲν ἐγνώριζαν τὸ πρόσωπό τους. Ὡστόσο ἔμειναν μὲ τὰ χέρια τους σὲ σχῆμα κούπας, γιατὶ ὅταν ἡ ἀσκούδα διψᾷ, δὲν ἀκούει, παρὰ τὴ δίψα της!

(Ἀπ' τὸν «Κῆπο τῶν Χαϊδιῶν)

★

Ἀφῆστε τοὺς ἐραστὲς νὰ τρέχουν πίσω ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη μου... Μπορεῖτε νὰ ἐμποδίσετε τὶς μυῖγες νὰ πετᾶνε γύρω ἀπὸ ἕνα γλύκισμα καμωμένο μὲ μέλι;

Ἀφῆστε νὰ τριγυρνοῦν κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό της, μὰ πῆτε νὰ ἑτοιμάσουν καὶ τὸν τάφο τους, γιατὶ κανένα γιατρικὸ δὲν μπορεῖ νὰ γιατρέψῃ τὶς πληγὲς ποὺ ἀνοίγουν τὰ μάτια τῆς Γιαμινᾶ.

— Ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε;

— Τώρα, ὄχι.

ὁ ἐραστὴς ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΚΙΜΠΕΡΛΕΫ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ κ. Γ. ΑΣΠΡΕΑ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ὁ Φίλιππος Βελέντης, ἀξιωματικὸς τοῦ Πυροβολικοῦ, ἀγαπιέται μὲ τὴν ὡραία Ἐγγλέζα λαίδη Κιμπερλέϋ, διαβατικὴ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Μὰ τὴν ὤμορφη ξανθιὰ ξένη τὴν καλοῦνε στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ τὴν παντρέψουν κι' ἐκείνη ἀποφασίζει νὰ μείνῃ μὲ τὸν Φίλιππο. Φεύγει ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴ Πρεσβεία, ὅπου φιλοξενεῖται, καὶ ὁδηγεῖται ἀπὸ τὸν Φίλιππο καὶ τὸν συνάδελφό του Ζάρμπα, σὲ μιὰ θεία τοῦ δευτέρου, ναυαρχίνα, ἀπὸ μεγάλο σόϊ. Μὰ ἡ ἐξαφάνισις τῆς λαίδης κάνει πάταγο. Ὁ Ἄγγλος πρέσβυς κάνει διάβημα στὸν πρωθυπουργὸ Θεοτόκη καὶ οἱ δύο ἀξιωματικοὶ — ὁ Φίλιππος καὶ ὁ φίλος του ὁ Ζάρμπας—συλλαμβάνονται καὶ ὁδηγοῦνται στὸ Φρουραρχεῖον. Στὸ μεταξὺ αὐτὸ φθάνει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο ἡ μητέρα τοῦ Φιλίππου μὲ τὴν κόρη ποὺ τοῦ προώριζε γιὰ σύζυγο, μαθαίνει τὰ συμβάντα καὶ συντετριμμένη σπεύδει στὸ οἴκημα ποὺ κρατᾶ ὁ γυιός της. Τὴν ἴδια ὥρα κινᾶ γιὰ νὰ δῇ τὸν Φίλιππο καὶ ἡ Ἔλινορ.

20ον

Ὁ Πατρινὸς ἀντελήφθη τὴν ἐντύπωσι ποὺ ἔκαναν τὰ λόγια του στὸ Ζάρμπα καὶ στὴν ἐρώτησι τοῦ νεαροῦ ἀξιωματικοῦ «πῶς εἶπες;» τοῦ ἐπανέλαβε τὶς πληροφορίες μὲ σιγανώτερη τώρα φωνὴ καὶ μὲ ἰδιαίτερο τόνο διὰ τὰ δυὸ περισσότερον ἐνδιαφέροντα σημεια. Δηλαδὴ τὴν ἐπίμονο καθημερινὴ ἄσκησι τοῦ Ἄγγλου ἀξιωματικοῦ εἰς τὴν σκοποβολὴ καὶ τὶς καθημερινὲς ἐπίσης συνεννοήσεις του μὲ τὴν Μίσσες Κάρδιγκαν.

Ὁ Ζάρμπας τὸν ἄκουγε τώρα μὲ μεγάλη προσοχή.

—Εἶσαι βέβαιος γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ λές; τὸν ρώτησε μὲ μιὰ ἔκφρασι ποὺ ἔκρυβε κάποια δυσπιστία.

—Ἀπ' ὅ,τι σᾶς λέω, κύριε Ζάρμπα, δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσετε ὅτι εἶνε μέσα οὔτε ὁ παραμικρὸς κόκος ὑπερβολῆς.

—Καλά, ἀλλὰ ἕνα πρᾶγμα δὲν μπορῶ νὰ ἐξηγήσω.

—Τί;

—Γιατὶ διάλεξες ἐμένα νὰ μοῦ ἀνακοινώσῃς αὐτὲς τὶς ἀσχολίες τοῦ ξένου.

Ὁ Πατρινὸς χαμογέλασε.

—Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς μιλήσω ἐλεύθερα, κύριε Ζάρμπα;

—Τί ἐννοεῖς ἐλεύθερα;

—Νὰ σᾶς ἐξηγήσω γιατί ἐτόλμησα νὰ σᾶς σταματήσω, καὶ γιατὶ ἀπεφάσισα νὰ σᾶς πῶ αὐτὰ ποὺ σᾶς λέω.

—Μίλησέ μου ἐλεύθερα.

—Λοιπὸν ἀκοῦστε.

Ὁ Πατρινὸς τότε μὲ λίγα καὶ σταράτα λόγια, χωρὶς κρίσεις καὶ ὑποψίες, ἀλλ' ἁπλῶς πληροφορίες, τοῦ εἶπε τί εἶχε συμβῇ ἐκεῖνο τὸ πρωΐ.

Πῶς τὸν κάλεσε ὁ Ἄγγλος ἀξιωματικός, τοῦ ἔδωσε ἕνα γράμμα σφραγισμένο καθὼς καὶ τὴν διεύθυνσι ποὺ ἔμενε ἡ λαίδη Ἔλινορ Κιμπερλέϋ, καὶ πῶς ἀπ' αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἔβγαλε ἕνα τραγικὸ συμπέρασμα.

—Αὐτὴ ἡ περιπέτεια τοῦ φίλου σας, τοῦ εἶπε, καθὼς ξέρετε, εἶνε κοινὸ μυστικὸ γιὰ τὴν Ἀθήνα.

—Καὶ τὸ συμπέρασμά σου πιὸ εἶνε; τὸν ρώτησε ὁ Ζάρμπας.

—Συμπέρασμα κάθε ἀνθρώπου, μοῦ φαίνεται, ποὺ ξέρει τὴν ὑπόθεσι τοῦ φίλου σας καὶ τῆς νεαρᾶς λαίδης...

—Θὲς νὰ πῇς δηλαδὴ κύριε Πατρινὲ ὅτι αὐτὸς ὁ Ἄγγλος ἀξιωματικὸς ἦρθε στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ χτυπηθῇ μέχρι θανάτου μὲ τὸν Βαλέντη.

—Ὄχι θέλω νὰ πῶ μονάχα, ἀλλ' εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό, τοῦ ἀπήντησε ὁ Πατρινὸς μὲ πεποίθησι.

Ὁ Ζάρμπας δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ ἕναν μορφασμὸ δυσφορίας.

Ἔμεινε κάμποσες στιγμὲς σιωπηλός.

—Ἐδῶ θὰ φανῇ, Πατρινέ, τοῦ εἶπε σὲ λίγο, ἂν εἶσαι ἄνθρωπος ποὺ μπορεῖς νὰ κρατήσῃς ἕνα μυστικό, καὶ ἂν εἶσαι καὶ πραγματικὸς φίλος μου.

—Τί πρέπει νὰ κάνω, κύριε Ζάρμπα, γιὰ νὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω;

—Νὰ μὴν πῇς σὲ κανέναν ἀπολύτως τίποτα ἀπ' ὅσα ἀνεκοίνωσες σὲ μένα.

—Μάλιστα. Θὰ κάνω ὅ,τι μοῦ ὑποδείξετε.

—Σὲ κανέναν λέξι.

—Ναί.

—Αὐτὸς ὁ Ἐγγλέζος σὲ ἀπασχολεῖ τὸ βράδυ;

—Ὥς τώρα δὲν μὲ ἀπησχόλησε διόλου.

—Πῶς περνάει τὶς βραδυές του;

—Μαζὶ μὲ τὴν Μίσσες Κάρδιγκαν.

—Λοιπὸν ἀπόψε θὰ σὲ περιμένω μεταξὺ 10 καὶ 11 σ' ἕνα μέρος ποὺ δὲν εἶνε εὔκολο νὰ μᾶς βρῇ κανείς.

—Ποῦ θέλετε;

Ὁ Ζάρμπας σκέφτηκε λίγο καὶ ἔπειτα τοῦ ὥρισε ραντεβοὺ τὴν ὥρα ποὺ τοῦ εἶπε προηγουμένως στὸ Μέτς, ἕνα ἐρημικὸ καὶ ἀπόκεντρο ξενοδοχεῖο, στὴν πλαγιὰ τοῦ λόφου τοῦ Ἀρδηττοῦ, ἀριστερὰ στὴν ξύλινη γέφυρα ἐπὶ τοῦ Ἰλισσοῦ πρὸς τὸ Βατραχονῆσι.

Προτοῦ χωριστοῦν ὁ Ζάρμπας ἐπέστησε τὴν προσοχὴ τοῦ Πατρινοῦ ἐπὶ ἑνὸς σπουδαίου σημείου τῆς περιπετείας ποὺ ἄρχισε νὰ ὑποπτεύεται

Τοῦ συνέστησε σχεδὸν μὲ τρόπο φιλικὸ καὶ διατακτικὸ συνάμα ἂν συνέβαινε νὰ τοῦ δώσῃ κανένα γράμμα ὁ Ἄγγλος ἀξιωματικὸς γιὰ τὸ Φίλιππο Βαλέντη ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ τὸ δώσῃ στὸ Βαλέντη, ἀλλὰ νὰ τὸ φέρῃ σ' αὐτόν.

—Νὰ τοῦ πῇς, τοῦ ἐξήγησε, πὼς δὲν βρῆκες τὸν Βαλέντη γιὰ τὸν ὁποῖον ἦτανε προωρισμένη ἡ ἐπιστολὴ καὶ ὅτι τὴν ἐνεπιστεύθης στὸ θαλαμηπόλο τῆς πανσιὸν μὲ τὴ διαταγὴ νὰ τὸ δώσῃ στὰ χέρα του.

Τοῦ ἐξήγησε ἀκόμα πὼς αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις θἄπαιζε μεγάλο ρόλο στὴν τύχη του.

—Ἂν διαχειρισθῇς τὴν ὑπόθεσι αὐτὴ μὲ τόλμη καὶ ἐξυπνάδα θὰ κάνῃς τὴν τύχη σου. Ζάρμπας εἶμ' ἐγὼ καὶ σοῦ δίνω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου.

Εἶχε περάσει ἡ μιὰ μετὰ τὸ μεσημέρι ὅταν ὁ Σεραφεὶμ ἔφθασε βιαστικὸς στὸ ἰδιαίτερο δωμάτιο τῆς μπύρας τοῦ Γουλιέλμου, ὅπου τὸν περίμενε μὲ ἀνυπομονησία ὁ Βαλέντης.

—Βρὲ ἀδερφέ, ἦταν ἡ πρώτη κουβέντα τοῦ Φιλίππου, βρὲ ἀδερφὲ μ' ἔσκασες.

—Ἄς τα, Φίλιππε, ἄς τα ἀδερφέ μου, εἶδα κι' ἔπαθα νὰ ξεφύγω ἕνα μπλέξιμο.

Καὶ τοῦ διηγήθηκε ἕνα ἀθῶο ψέμμα, πὼς περνῶντας ἀπὸ τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ εἶχε μιὰ ρανκόντρ «μούρη μὲ μούρη» μὲ μιὰ φιλενάδα του σαντέζα, ποὺ στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὴν ἀποφύγῃ.

—Παληὲς ἁμαρτίες, Φίλιππε, τοῦ εἶπε, παληὲς ἁμαρτίες. Μοῦ στοίχισαν νὰ πάρῃ ὁ διάβολος κι' ἕνα ἑκατοστάρικο, γιατὶ χωρὶς νὰ θέλω μὲ ἔμπασε μέσα στὴν παρφιμερὶ τῆς Στίνη.

Ὁ Φίλιππος ἐγέλασε μὲ τὴν καρδιά του γιὰ τὴν ἀγανάκτησι ποὺ ἔδειχνε ὁ ἀδελφικός του φίλος.

Ἄρχισαν νὰ τρῶνε καὶ οἱ δυὸ μὲ κέφι.

Κάποτε-κάποτε ὅμως τόσο ὁ Φίλιππος ὅσο καὶ ὁ Σεραφεὶμ ἀρπαζόντουσαν ἀπὸ μυστικὲς σκέψεις τους, καὶ χωρὶς νὰ θέλουν παθαίνανε ἀφηρημάδα, στιγμιαία μέν, ἀλλ' ἀρκετή, ἰδίως γιὰ τὸν Σεραφεὶμ ποὺ ἤξερε τὸν κίνδυνο ποὺ ἀπειλοῦσε τὸν ἀδελφικό του φίλο, χωρὶς ἐκεῖνος νὰ τὸν ὑποπτεύῃ.

Ἀπὸ τὸν νοῦ τοῦ Ζάρμπα περνούσανε, κατρακυλοῦσανε μᾶλλον μὲ γοργότητα πολλὲς ἰδέες καὶ διάφορα σχέδια.

Μερικὲς στιγμὲς ἀντιλαμβάνετο κάποια ἀφηρημάδα στὸ Φίλιππο, καὶ τοὔρχότανε ἡ ὑποψία πὼς κάτι ξέρει. Εὐθὺς ἀμέσως ὅμως κατόπιν ἔκρινε τὴν ὑποψία του ἀνόητη.

Δὲν ἦτανε δυνατὸν ὁ Φίλιππος νὰ τοῦ κρύψῃ ἕνα τέτοιο μυστικό, ποὺ ἀπειλοῦσε τὴν ζωή του καὶ τὴν εὐτυχία του.

Ἔπειτα ἂν φτάνανε σὲ μονομαχία μὲ τὸν Ἄγγλο ἀξιωματικό, μονομαχία μέχρι θανάτου βέβαια, ὁ Ζάρμπας θὰ ἦτανε ὁ πρῶτος ποὺ θὰ μάθαινε ἀπὸ τὸ Φίλιππο μιὰ τέτοια σκληρὴ ἀνάγκη.

Σκεπτότανε ἀκόμα πὼς τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Ἄγγλος ἀξιωματικὸς θὰ τὸν προκαλοῦσε σὲ κάποια βαρειὰ προσβολή, ὁ Φίλιππος δὲ θὰ σκεπτότανε τίποτα μπροστὰ στὴ τιμή του.

Στὸ μυαλό του γύριζαν καὶ ξαναγύριζαν τὰ λόγια τοῦ Πατρινοῦ γιὰ τὴν σκοπευτικὴ δεξιοτεχνία τοῦ Ἐγγλέζου ποὺ κατώρθωνε στὶς 50 σφαῖρες νὰ μπᾷ ἢ κέντρον τοὐλάχιστον τὶς μισές, καὶ ἀπὸ τὶς ἄλλες μισὲς δὲν τοὔφευγε καμμία.

Μ' ἕνα τέτοιο σκοπευτὴ θὰ ἦτανε τρέλλα ἡ κουταμάρα νὰ χτυπηθῇ ὁ Βαλέντης μὲ πιστόλι.

Ἀπάνω σ' αὐτὲς τὶς ἔννοιες του ὁ Φίλιππος τοῦ ἐξεμυστηρεύθη τὴ στενοχώρια του ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητη ἐπιθυμία τῆς Ἔλινορ νὰ φύγουνε μαζὶ σὲ μακρυνὸ ταξεῖδι.

—Κατάλαβες Σεραφεὶμ πόσο δύσκολη εἶνε ἡ θέσις μου, τοῦ ἐξήγησε ὁ Φίλιππος, οὔτε ἄδεια τολμῶ νὰ ζητήσω, γιατὶ φοβᾶμαι πὼς δὲ θὰ μοῦ τὴ δώσουνε, οὔτε παραίτησι νὰ ὑποβάλω γιατὶ δὲν θὰ μοῦ εἶνε χρήσιμη.

—Ἔχεις δίκηο, τοὔλεγε ὁ Σεραφεὶμ ἔχεις δίκηο. Ἀλλὰ μὴ στενοχωριέσαι θὰ βροῦμε κάποια λύσι.

—Ἐγὼ Σεραφεὶμ δὲ βρίσκω καμμία, καὶ κεῖνο ποὺ φοβᾶμαι περισσότερο εἶνε ποὺ θὰ δυσαρεστήσω τὴν Ἔλινορ ἂν ἀρνηθῶ, ἢ θὰ μπλέξω μὲ τὸ ὑπουργεῖο καὶ ἔτσι θὰ βγῶ χαμένος καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ μεριές.

★

Ὁ Ζάρμπας τώρα συνεδύαζε τὶς πληροφορίες τοῦ Πατρινοῦ μὲ τὴν ἀπαίτησι τῆς Ἔλινορ καὶ εὕρισκε πὼς ἡ νεαρὰ λαίδη ἤθελε νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν ἀγαπημένο της ἀπὸ τὸν κίνδυνο ποὺ τὸν ἀπειλοῦσε.

Ὑπώπτευσε πὼς τὸ γράμμα ποὺ τοῦ εἶχε πῇ ὁ Πατρινὸς πὼς εἶχε πάει πρωῒ πρωῒ στὴν λαίδη Κυμπερλέϋ θὰ ἦτανε τρομερό.

Ἡ Ἔλινορ θὰ εἶχε τρομοκρατηθῇ γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ λατρευτοῦ της καὶ ἀπὸ τὸν νοῦ τοῦ Ζάρμπα ἄρχισαν νὰ περνᾶνε τώρα ἄλλες ὑποψίες, μήπως ἡ νεαρὰ λαίδη στὴν ἀπελπισία της καὶ στὴν ἀπόγνωσι ποὺ θὰ τὴν κατελάμβανε, προκαλοῦσε κανένα προσωπικὸ ἐπεισόδιο μὲ τὸν Ἄγγλο ἀξιωματικό, καὶ ἔτσι τὰ πράγματα μπλέκανε χειρότερα ἴσως.

Κάποτε συλλογιζότανε πάλι πὼς ἦτανε ἀδύνατον αὐτὴ ἡ περιπέτεια νὰ λυθῇ χωρὶς αἷμα. «Αὐτὸς ὁ σκυλολεογγλέζος, σκεπτότανε, ποὺ ἔπεσε ἀπὸ τὸ Λονδῖνο σὰν ἀερόλιθος, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴν κάνῃ καταστροφές».

Ὁ Βαλέντης τὸν ἔβλεπε νὰ συνοφρυοῦται κάπου, κάπου καὶ ἔπιανε τὴ ματιά του στὸ κενὸ ἄγρια καὶ ὀξύτατη, δὲν ἦτανε δυνατὸν ὅμως, ὄχι νὰ ὑποπτεύσῃ, ἀλλ' οὔτε νὰ φαντασθῇ πόσα ἤξερε ὁ ἀδελφικός του φίλος.

—Ἔχω μιὰ γνώμη, Φίλιππε, τοῦ εἶπε.

—Γιὰ πές μου τί γνώμη; Βρῆκες τίποτα;

—Τίποτα σπουδαῖο. Ἡ γνώμη μου εἶνε νὰ ἀναβάλῃς κάθε αἴτησι ἀδείας.

—Αὐτὸ σκέφτηκα κι' ἐγώ.

—Ἀνάβαλε γιὰ εἴκοσι τέσσερις ὧρες καὶ βλέπουμε.

Καὶ τοῦ ἐζήτησε μὲ εὐγένεια ἀληθινοῦ εὐπατρίδου νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ ἰδῇ ἰδιαιτέρως τὴν Ἔλινορ.

—Ἅμα τὴ δῶ μοναχός μου, τοῦ εἶπε, καὶ μιλήσω μαζύ της, ἐλπίζω νὰ τὴν μεταπείσω στὴν ἀπόφασι τοῦ ταξειδιοῦ.

—Καλὴ ἰδέα, τοῦ εἶπε ὁ Βαλέντης. Ἂν τὸ καταφέρῃς αὐτὸ μωρὲ Σεραφεὶμ θὰ μὲ σκλαβώσῃς.

—Φίλιππε, εἴμαστε ἀδελφοὶ καὶ στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο, καὶ στὴν εὐτυχία καὶ στὴν δυστυχία, τοῦ εἶπε ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος ἀληθινὸς καὶ ἀνεκτίμητος φίλος, χωρὶς ὁ Βαλέντης, ποὺ δὲν ἤξερε τίποτα, νὰ ἀποδόσῃ τὴ σημασία ποὺ ἄξιζαν τὰ λόγια ἐκεῖνα τοῦ Σεραφείμ.

Πλησίαζαν τρεῖς τὸ ἀπόγευμα, ὅταν οἱ δύο φίλοι χωριστήκανε.

—Ἐσὺ θὰ πᾶς στὴ πανσιόν, τοῦ εἶπε ὁ Σεραφείμ, ἐγὼ θὰ πάω στὴ θεία καὶ ἔτσι θὰ βρῶ τὴν εὐκαιρία νὰ δῶ ἰδιαιτέρως τὴν Ἔλινορ.

Ὁ Σεραφεὶμ τώρα δὲν εἶχε τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία πὼς τὸ γράμμα τοῦ Κάουντ εἶχε ἀνάψει πυρκαϊὰ στὴν ψυχὴ τῆς νεαρῆς λαίδης.

Σκεπτότανε πὼς ἂν συνέβαινε νὰ κτυπηθῇ ὁ Βαλέντης, ποὺ θὰ χτυπιότανε βέβαια ἀπὸ τὸν τρομερὸ ἐκεῖνο σκοπευτή, θὰ ἦτανε ἀδύνατον νὰ συγκρατήσῃ τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὸ νὰ σκοτώσῃ τὸν Ἄγγλο ἀμέσως.

Μέσα τοῦ ξύπναγε τὸ ἁρματωλικὸ αἷμα τῶν προγόνων του.

Βέβαια θὰ ἦτανε μάρτυς τοῦ Φιλίππου στὴ μονομαχία, καὶ ἂν τὸν ἔβλεπε νὰ πέφτῃ θὰ τραβοῦσε τὸ πιστόλι καὶ ἀφίνοντας ὅλα τὰ πρωτόκολλα στὴ μπάντα, θὰ τοῦ τὸ ἄδειαζε ὁλόκληρο νὰ τὸν κάνῃ κόσκινο ἀπὸ τὶς σφαῖρες.

Αὐτὸ βεβαίως θὰ τὸν κατέστρεφε κι' αὐτόν, ἐνῷ ὁ Βαλέντης θὰ πήγαινε χαμένος.

Τί σόϊ Ἄγγλος εἶνε αὐτός, σκεπτότανε, μὲ τί δικαίωμα ἔρχεται νὰ καταστρέψῃ τὴν εὐτυχία δύο νέων. Πῶς ἐπεμβαίνει ἔτσι ὑπὲρ τῆς Ἔλινορ. Πῶς ἔρχεται στὴν Ἀθήνα μὲ ἀπόφασι νὰ σκοτώσῃ καὶ νὰ κάνῃ καταστροφές;

Καὶ βέρος ρωμιός, καθὼς ἦταν ὁ Σεραφεὶμ ψιθύρισε καὶ μασοῦσε μέσα στὰ δόντια του βρισιὲς καὶ φοβέρες.

«Θὰ τοῦ πάρῃ ὁ διάβολος τὸν πατέρα, σκεπτότανε.

Τοὔρχότανε ἡ ἰδέα νὰ τὸν προκαλέσῃ καὶ νὰ χτυπηθῇ αὐτὸς μαζύ του, ἀλλ' ἂν τὸν προκαλοῦσε δὲν θὰ εἶχε αὐτὸς τὴν ἐκλογὴ τῶν ὅπλων.

Ὁ Ζάρμπας ἦτανε δυνατὸς στὸ σπαθί.

Ἔπαιζε «ἐπέ ντὲ κομπὰ», ὅπως λίγοι, καὶ ἦτανε μεταξὺ τῆς πρώτης πεντάδος τῆς Ἀθηναϊκῆς λέσχης καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ξένων.

Ἂν κατάφερνε νὰ χτυπηθῇ μὲ τὸν Κάουντ μὲ «ἐπὲ ντὲ κομπά» εἶχε σπουδαιες πιθανότητες πὼς θὰ τὸν ξέκανε.

Γιὰ νὰ τὸ πετύχῃ ὅμως αὐτό, ἔπρεπε νὰ τὸν προκαλέσῃ ὁ Κάουντ, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτανε εὔκολο.

Μὲ τὴν ἰδέα αὐτὴ ποὺ ἄρχισε νὰ τοῦ γίνεται ἔμμονη, προτοῦ πάει στὸ σπίτι τῆς θείας του τῆς ναυαρχίνας, πέρασε ἀπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴ λέσχη μὲ τὸν ὑπολογισμὸ νὰ δοκιμάσῃ τὸ χέρι του καὶ τὸ μάτι του στὸ σπαθί.

Μ' αὐτὲς τὶς περιπέτειες εἶχε δέκα πέντε μέρες νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴ λέσχη.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Στὸ ἑπόμενο.

Ἡ χαρὰ τοῦ ὑπαίθρου

ΤΟ ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΝ ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ

Η ΓΗ ΚΑΙΕΤΑΙ!!...

ΚΑΤΩ, ΕΙΣ ΤΑ ΕΓΚΑΤΑ ΤΗΣ, ΠΥΡΚΑΪΑΙ, ΠΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΕΠΙ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΑΣ ΕΤΩΝ, ΑΝΑΤΡΕΠΟΥΝ ΤΑ ΠΑΝΤΑ

Οἱ τρομερὲς σεισμικὲς δονήσεις, οἱ ὁποῖες ἐσκόρπισαν τὸν ὄλεθρο καὶ τὴν δυστυχία στὸ βορειοδυτικὸ τμῆμα τῆς Ἀττικῆς, ἔστρεψαν τὸν νοῦν ὅλων στὶς φοβερὲς αὐτὲς θεομηνίες, στοὺς τεκτονικοὺς σεισμοὺς ποὺ κάθε στιγμὴν μποροῦν νὰ ἀπειλήσουν τὴν ζωήν μας. Ὅλες οἱ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ δημοσιεύουν σχετικὰ διαφωτιστικὰ ἄρθρα ἢ περιγραφὲς τῶν μεγάλων καταστροφῶν ποὺ ἔγιναν κατὰ καιροὺς ἀπὸ σεισμοὺς εἰς τὸν κόσμον.

Συχνὰ συμβαίνει νὰ προηγοῦνται τῶν σεισμῶν ἢ νὰ συνοδεύουν αὐτοὺς ἐκρήξεις ἡφαιστείων καὶ ἄλλα φαινόμενα, ὅπως ἡ αἰφνιδία ἐμφάνισις νέων πηγῶν ἢ πιδάκων θερμοῦ ἐν γένει ὕδατος, ἡ δημιουργία μεγάλων καὶ μικρῶν σχισμῶν, ὑποχθόνιοι βοαί, ἡ μεταβολὴ τοῦ ροῦ τῶν ποταμῶν καὶ ἡ βιαία εἰσβολὴ τῆς θαλάσσης ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τὰ παραλιακὰ μέρη. Εἰς ὅλα αὐτὰ ἐνεργεῖ ἡ ἀπροσμέτρητος δύναμις τῆς φύσεως κατὰ τῆς ὁποίας οὐδὲν ἰσχύει. Τὸ περίεργον εἶνε ὅμως ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει δημιουργήσει εἴτε τυχαίως, εἴτε ἐκ κακῆς προθέσεως, ἑστίες ὑπογείων κινδύνων καὶ καταστροφῶν, οἱ ὁποῖες βεβαίως εἶνε μικροτέρας βιαιότητος καὶ ἐντάσεως ἀπ' ὅ,τι τὰ φυσικὰ ξεσπάσματα τῶν σεισμῶν καὶ ἐκρήξεων, ἀλλ' ἔχουν, ἐν τούτοις, ἐρημώσει ὁλόκληρες περιοχές, ἔχουν καταστρέψει περιουσίες ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων καὶ ἔχουν στερήσει ἐργασίας χιλιάδας ἀνθρώπων. Πρόκειται γιὰ τὶς πυρκαϊὲς τῶν ὑπογείων στοῶν ἀνθρακωρυχείων καὶ ἄλλων μεταλλείων, τὶς ὁποῖες, ἀφοῦ ἀνάψουν, μὲ μεγάλη δυσκολία κατορθώνει νὰ σβύσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἂν τὸ κατορθώσῃ ἀμέσως εἰς τὴν ἀρχήν. Ἄλλως ἡ πυρκαϊὰ μπορεῖ νὰ συνεχισθῇ μέχρι τελείας ἐξαντλήσεως τοῦ ὑπάρχοντος εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς μεταλλεύματος.

★

Μία τέτοια περίπτωσις ἀναφέρεται εἰς τὸ Ντούντβάϊλερ, κοντὰ στὸ Σάρμπρυκεν, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σάαρ, ἡ ὁποία ἐπεστράφη μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ὡς θὰ ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνῶσται μας, εἰς τὴν Γερμανίαν κατόπιν δημοψηφίσματος. Ἡ αἰτία τῆς πυρκαϊᾶς εἶνε ἄγνωστος. Ἴσως προῆλθεν ἀπὸ κεραυνόν, ἴσως ἀπὸ ἀβλεψίαν ποιμένος, ἢ διαβάτου. Πάντως, μία ἀνοικτὴ στοὰ ἀνθρακωρυχείου ἄρχισε νὰ καίῃ κατὰ τὸ 1750, ἤτοι πρὸ 180 ἐτῶν, καὶ ἔκτοτε ἡ πυρκαϊὰ δὲν ἔπαυσε εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς. Κανεὶς ἐργάτης δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ κατέβῃ εἰς τὸ ἀνθρακωρυχεῖον ἐκεῖνο καὶ ὁ καπνὸς ποὺ βγαίνει ἀκόμη ἀπὸ τὰ πηγάδια του, δείχνει ὅτι ἡ φωτιὰ ἐξακολουθεῖ νὰ δουλεύῃ καὶ σήμερον.

★

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὅμως ἀναφέρονται καταστροφαὶ αὐτοῦ τοῦ εἴδους, πολὺ μεγαλείτεραι.

Εἰς τὴν Ἀριζόνα ἀνεκαλύφθη τῷ 1889 μεταλλεῖον χαλκοῦ καὶ ἱδρύθη ἡ «Γιουνάϊτετ Βέρντε Μάϊν». Ὀλίγα χρόνια μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἡ ξύλινη ἐπένδυσις μιᾶς στοᾶς εἰσχωρήσεως, ἔσπασε εἰς τὸ ἐπάνω μέρος, τὸ χῶμα ἐκρημνίσθη εἰς τὸ βάθος καὶ διὰ τῆς τριβῆς τὰ ξύλα ποὺ ἦσαν παλαιά, ἔπιασαν φωτιά. Ἀπὸ τότε ἐπέρασαν σαράντα τέσσαρα ὁλόκληρα χρόνια καὶ ἡ φωτιὰ ποὺ εὑρίσκει ἄφθονη τροφὴ στὸ μεγάλο ποσοστὸ θείου ποὺ περιέχει ὁ χαλκὸς τοῦ μεταλλείου ἐξακολουθεῖ νὰ κατατρώῃ τὸ μετάλλευμα.

Τὰ ἔγκατα τῆς γῆς καίονται... Καὶ στὴν ἐπιφάνειά της ἐξαφανίζονται τὰ πάντα

Οἱ τελευταῖες ἔρευνες ἐπιστοποίησαν ὅτι ἔφθασε εἰς βάθος τριακοσίων τριάκοντα μέτρων, μὲ τάσιν συνεχίσεως πρὸς τὰ κάτω.

Ἐννοεῖται ὅτι ἔγιναν τεράστιες προσπάθειες διὰ τὸν ἐντοπισμόν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπέκτασιν κατὰ πλάτος, τῆς πυρκαϊᾶς, οἱ ὁποῖες καὶ ἐπέτυχαν ἐν μέρει κι' ἔτσι τὸ μεταλλεῖον ἤρχισε νὰ ἐργάζεται καὶ πάλιν τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ ἀπέδωσε, τῷ 1931, ἕνα ἑκατομμύριον τόννων μεταλλεύματος.

Πολὺ μεγαλείτερη εἶνε ἡ καταστροφή, ἡ ὁποία προεκλήθη ἀπὸ τὴν ἀνοησίαν τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν πλουσίαν, ἀπὸ ἀπόψεως μεταλλείων καὶ βιομηχανίας, Πολιτείαν τοῦ Ὀχάγιο.

Εἰς ἕνα τῶν ἀνθρακωρυχείων τῆς Πολιτείας ἔγινε κάποια ἀπεργία καὶ εἰς τὰς πέντε Μαρτίου τοῦ 1884, μερικὰ ἁμαξάκια, γιομᾶτα κάρβουνο, εἰς τὸ βάθος μιᾶς στοᾶς, ἔπιασαν φωτιά, ἴσως ἀπὸ ἐγκληματικὴ ἐνέργεια τῶν ἀπεργῶν. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα λόγῳ τῆς ἀπεργίας, δὲν κατεβλήθη καμμία προσπάθεια γιὰ τὴν κατάσβεσι καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἦταν πιὰ ἀργά.

Ἡ φωτιὰ ἐξακολουθεῖ τώρα πενῆντα τέσσαρα χρόνια!!.. Τὸ πρῶτον ἀνθρακωρυχεῖον ἔχει τελείως φαγωθῇ ἀπὸ τὰς φλόγας, ἀλλὰ ἡ φωτιὰ ἔχει ἐπεκταθῇ ὑπογείως σὲ ὅλη τὴν περιοχὴ καὶ σήμερα ἔχει ἐρημωθῇ μιὰ ἔκτασις ἑξῆντα χιλιάδων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων. Ἡ ζημία εἰς ἄνθρακας, ἀλλὰ καὶ εἰς πετρέλαιον, τὸ ὁποῖον ἐπίσης κατεστράφη ἀπὸ τὴν φωτιὰν ὑπολογίζεται εἰς ὀκτὼ δισεκατομμύρια δραχμές. Ἡ καταστροφὴ εἶνε πολὺ μεγαλείτερη ὅμως καὶ σχεδὸν ἀνυπολόγιστη. Ὅλη ἡ ἐπιφάνεια τῆς μεγάλης αὐτῆς περιοχῆς ἔχει ἐρημωθῇ. Ἐκεῖ ὅπου ἦσαν καταπράσινα λειβάδια, σήμερα βλέπετε πέτρες, ἄμμο καὶ ξηρασία.

Ἐκεῖ ὅπου ἦταν ἕνα δροσερὸ μεγάλο δάσος, δὲν ὑπάρχουν πιὰ παρὰ ξεροὶ κορμοί. Ἐκεῖ ὅπου ἔβοσκαν μεγάλα κοπάδια εἶνε ἐρημιὰ καὶ σιωπὴ καὶ τὸ νερὸ τῶν πηγῶν ποὺ ἔτρεχε ἄλλοτε διαυγὲς καὶ καθαρὸ βγαίνει τώρα ἀπὸ τὴ γῆ ζεστό, βραστὸ σχεδὸν καὶ ἀκάθαρτο, γεμᾶτο στάχτη καὶ σκωρίες ἀπὸ τὸ κάρβουνο καὶ τὰ μεταλλεύματα, ποὺ λυώνουν στὴν ὑπόγειο κάμινο. Τὴν νύχτα σὲ πολλὰ σημεῖα ξαπλώνεται μία κόκκινη ἀναλαμπὴ ποὺ προβάλλει ἀπὸ σχισμὲς καὶ τρύπες τοῦ ἐδάφους. Ἀπὸ τὴν πυρκαϊὰ ποὺ καίει στὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Οἱ σχισμὲς πάνω στὸ ἀποξηραμένο, ψημένο σὰν σὲ φοῦρνο χῶμα, διασταυροῦνται πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις, ἄλλες πλάτους μόνο μερικῶν ἑκατοστομέτρων καὶ ἄλλες τόσο φαρδειὲς ποὺ εἶνε ἀδύνατο νὰ ὑπερπηδήσῃ ἄνθρωπος. Καὶ ἡ φωτιὰ φαίνεται πῶς φουντώνει ὁλοένα βαθειὰ μέσα στὴ γῆ. Ἑκατοντάδες στῆλες καπνοῦ, ποὺ μερικὲς φθάνουν τὰ εἴκοσι καὶ πλέον μέτρα ὕψος δείχνουν ἀπὸ μακρυὰ τὴν ἀπέραντη περιοχὴ τοῦ ὀλέθρου. Ἀπὸ βαθειὲς τρύπες πλάτους πολλῶν μέτρων πετάγεται ψηλὰ ἀτμὸς καὶ νερὸ καυτό, φλόγες καὶ μαῦρος καπνός. Ἡ περιοχὴ μοιάζει σὰν κόλασις.

Ὅλα τὰ χωριά, οἱ συνοικισμοί, οἱ ἀγροικίες ἔχουν ἀναγκαστικῶς ἐγκαταλειφθῇ ὡς καὶ ἡ μικρὴ πόλις Στραΐτσβιλ, τὴν ὁποίαν οἱ κάτοικοί της μετέφεραν εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασι σὲ ἀσφαλὲς ἔδαφος, ὅπου ἔκτισαν τὴν Νέαν Στραΐτσβιλ. Ὁ ἄνθρωπος, Ἀρχαὶ καὶ ἰδιῶται, ἐπολέμησε μὲ κάθε τρόπο τὸ φοβερὸ κακό, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα ἕως σήμερα. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκρηξι τῆς πυρκαϊᾶς ἐκτίσθησαν ὅλες οἱ τρύπες καὶ ὅλοι οἱ ἀγωγοί, ἀλλὰ ἡ δύναμις τῆς φωτιᾶς καὶ ἡ πίεσις τοῦ ἀτμοῦ καὶ τῶν ἀερίων ἄνοιγε συνεχῶς νέες τρύπες. Μετετράπη ἡ κοίτη ποταμῶν καὶ τὸ νερό τους ἐκύλισε στὰ σκοτεινὰ χάσματα μήπως ἔσβυνε τὴ φωτιά. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε ἀντίθετο. Προεκλήθησαν φοβερὲς ἐκρήξεις ποὺ ἐδημιούργησαν ἀληθινοὺς κρατῆρες ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ ἀέρας εἰσορμᾷ καὶ ἀναζωογονεῖ ἀκόμα περισσότερο τὴ φωτιά.

Οἱ τελευταῖες ἔρευνες ἀπέδειξαν ὅτι ἡ φωτιὰ τείνει νὰ ἀκολουθήσῃ τρεῖς νέες φλέβες ποὺ ἐπεκτείνονται νοτίως ἀνατολικῶς, καὶ δυτικῶς τῆς Νέας Στραΐτσβιλ. Συνεστήθη μία Ἑταιρεία ἡ ὁποία μὲ πολλὲς ἑκατοντάδες ἐργατῶν, ἀνέλαβε πρὸ δύο ἐτῶν τὸ γιγάντιον ἔργον, νὰ περιορίσῃ τὴ φωτιὰ στὴ σημερινή της περιοχή, ὅπου θὰ σβύσῃ ἐλλείψει τροφῆς. Ἀνοίγονται τάφροι καὶ σκάβονται ὑπόγειες στοὲς βάθους πενῆντα-ἑξῆντα μέτρων, πλάτους τριῶν-τεσσάρων καὶ μήκους χιλίων πεντακοσίων μέχρι δύο χιλιάδων, οἱ ὁποῖες θὰ γεμισθοῦν μὲ μπετὸν καὶ μὲ ἕνα ἰδιαίτερο μῖγμα ἄμμου καὶ ὑγρᾶς γῆς. Ἂν τὰ διπλᾶ τοιχώματα αὐτά, ἀνθέξουν στὴν ὑψηλὴ θερμοκρασία καὶ στὴν πίεσι ποὺ προκαλεῖ τὸ φοβερὸ καμίνι ἡ φωτιὰ θὰ σβύσῃ. Τεραστία καὶ ἐπικίνδυνη ἐργασία ποὺ μόνο τὸ 1940 θὰ ἔχῃ τελειώσει. Τότε θὰ φανῇ ἂν τὰ ἔξοδα ποὺ θὰ ἀνέλθουν εἰς ὀγδόντα ἑκατομμύρια δραχμὲς θὰ πᾶνε χαμένα ἢ ἂν θὰ σωθῇ ἕνα ἑκατομμύριο καὶ πλέον τόννοι κάρβουνο, ὁπότε τὰ κέρδη θὰ εἶνε ἱκανοποιητικώτατα. Ποιὸς θὰ νικήσῃ;

ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΙ ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ

ΜΙΑ ΝΕΑ ΘΕΩΡΙΑ

Εἶνε πασίγνωστος ὁ συμβολισμὸς τῶν χρωμάτων. Δὲν εἶνε ὅμως ἐξ ἴσου γνωστὴ ἡ ἐπίδρασις τὴν ὁποίαν ἠμποροῦν νὰ ἀσκήσουν τὰ χρώματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς μας. Μερικὰ παραδείγματα θὰ σᾶς πείσουν περὶ αὐτοῦ.

Τὸν περασμένον μῆνα ἡ ἀστυνομία τοῦ Λονδίνου, ἀφοῦ ἐσημειώθησαν πάρα πολλὰ κρούσματα αὐτοκτονιῶν ἀπελπισμένων ἀνθρώπων ποὺ ἔπεφταν εἰς τὸν Τάμεσιν ἀπὸ μίαν παλαιὰν γέφυραν μὲ πένθιμον ὄψιν, ἀπεφάσισε ν' ἀλλάξῃ τὸ χρῶμα τῆς γεφύρας αὐτῆς καὶ τὴν ἔκαμε πράσινην. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν λοιπὸν ἐκείνην ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοκτονιῶν ἀπὸ ἐκεῖ ἐμειώθη σημαντικά.

Εἶνε ἀναμφισβήτητον λοιπὸν ὅτι μερικὰ χρώματα ἀσκοῦν πολὺ ἀγαθὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς μας.

Τὸ κόκκινο φῶς λ.χ., ὅταν χρησιμοποιεῖται μὲ μέτρον εἶνε πρώτης τάξεως καταπραϋντικὸν καὶ φέρνει ὕπνον, ἐνῷ τὸ γαλάζιο αὐξάνει τὴν ζωτικότητα. Μερικοὶ σπόροι ποὺ διὰ νὰ φυτρώσουν ἀπαιτοῦν συνήθως 8 ἡμέρες μέσα εἰς ἕνα θερμοκήπιον μὲ γαλάζια τζάμια φυτρώνουν ἐντὸς 48 ὡρῶν.

Τὰ χρώματα ἐπιδροῦν ἀποτελεσματικὰ καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον. Ἔχει ἐξακριβωθῇ ὅτι τὰ βουρτσάκια τῶν δοντιῶν τῶν τριῶν φράγκων πωλοῦνται πολὺ εὐκολώτερα ὅταν ἔχουν κόκκινην λαβήν, ἐνῷ τὰ καλύτερα, τῶν ἑπτὰ φράγκων, θέλουν κίτρινην λαβήν.

Εἶνε περίεργον ἀκόμη ὅτι ἡ ὑποδοχὴ ποὺ γίνεται εἰς τὰ φέϊγ βολὰν καὶ τὰς ἐγκυκλίους εἶνε πάντοτε ἀνάλογος τοῦ χρώματός των. Ἐκεῖνα ποὺ εἶνε τυπωμένα σὲ χρωματιστὸ χαρτὶ ἔχουν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν ἀπὸ τὰ ἄλλα, ποὺ εἶνε σὲ ἄσπρο, κοινὸ χαρτί.

Πειράματα ποὺ ἔγιναν τελευταίως εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀπέδειξαν ὅτι ὅταν οἱ ἀσφαλτοστρωμένοι δρόμοι χρωματισθοῦν μὲ βαθὺ κίτρινο χρῶμα ἢ πορτοκαλλὶ ἐξουδετερώνουν τὴν ἀντανάκλασιν τῶν φάρων τῶν αὐτοκινήτων καὶ τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς τὴν ἡμέραν, εἰς τρόπον ὥστε τὰ δυστυχήματα ὀλιγοστεύουν σημαντικά. Σὲ τέτοιους χρωματιστοὺς δρόμους αἱ συγκρούσεις ἐμειώθησαν κατὰ 40 τοῖς ἑκατόν.

Οἱ ἐκδόται ὅλων τῶν ἐντύπων θὰ ἐγίνοντο ἀσφαλῶς μεγάλοι εὐεργέται τῆς ἀνθρωπότητος ἐὰν ἀντικαθιστοῦσαν τὸ ἄσπρο τοῦ χαρτιοῦ καὶ τὸ μαῦρο τῶν γραμμάτων μὲ τὸ γκρίζο καὶ τὸ κίτρινο. Μία καλὴ γκρίζα μελάνη σὲ κίτρινο χαρτὶ θὰ περιώριζε πολὺ τὴν προσπάθειαν τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐπίσης, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ διαβάσῃ καὶ τὰ μικρότερα τυπογραφικὰ στοιχεια. Διὰ τὸν ἴδιον λόγον τὰ σχολεια θὰ ἔπρεπε νὰ δοκιμάσουν τὴν μαύρην κιμωλία σὲ κίτρινον πίνακα.

Ὅσοι ἔχουν κόττερα καὶ ἄλλα σκάφη πολυτελείας χρωματίζουν τὰ ὕφαλα μέρη των μὲ ἀνοικτὰ χρώματα, διότι ἔχει ἐξακριβωθῇ ὅτι τὰ διάφορα ὄστρακα μαζεύονται εὐκολώτερα εἰς μέρη ποὺ ἔχουν σκοτεινὰ χρώματα παρὰ ἀνοικτά. Εἰς τὰ ἐπιβατικὰ ὅμως ἀεροπλάνα τὸ πράσινο καὶ τὸ γαλάζιο ἔχουν ἀποδειχθῇ ἀποτελεσματικὰ κατὰ τῆς ναυτίας.

Ὑπάρχουν χρώματα θερμὰ καὶ χρώματα ψυχρά. Κάθε χρωματικὸς συνδυασμὸς ποὺ περιέχει κίτρινο καὶ κόκκινο εἶνε θερμός, ἐνῷ αὐτὸς ποὺ περιέχει γαλάζιο εἶνε ψυχρός.

Ἕνας βιομήχανος εἰς τὰ περίχωρα τῆς Ν. Ὑόρκης ἐχρωμάτισε μὲ γαλάζιο χρῶμα τὴν αἴθουσαν ὅπου ἔτρωγαν τὸ μεσημέρι αἱ ἐργάτιδες τοῦ ἐργοστασίου του. Μετὰ πάροδον ὀλίγων ἡμερῶν αἱ ἐργάτιδες ἤρχισαν νὰ παραπονοῦνται διὰ τὸ κρῦο ποὺ ἔκαμνεν ἐκεῖ μέσα.

Ὁ μηχανικὸς τοῦ ἐργοστασίου, μὲ τὸ θερμόμετρον εἰς τὸ χέρι, τοὺς ἀπέδειξεν ὅτι ἐκεῖ μέσα δὲν ἔκαμνε περισσότερον κρῦο ἀπὸ τὰ ἄλλα διαμερίσματα τοῦ ἐργοστασίου. Τίποτε ὅμως: τὰ παράπονα ἐξηκολούθησαν.

Τότε ἐκλήθη ἕνας εἰδικὸς ἐπὶ τῶν χρωματισμῶν ὁ ὁποῖος ὑπέδειξε νὰ χρωματίσουν τοὺς τοίχους καὶ τὰ καθίσματα τοῦ ἑστιατορίου μὲ χρῶμα πορτοκαλλί. Καὶ μόλις ἔγινε αὐτὸ τὰ παράπονα τῶν ἐργατριῶν ἐσταμάτησαν.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΑΛΗΕΣ...

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΡΙΕΣ!...

ΚΑΙ ΕΝΑΣ ΘΗΛΥΚΟΣ ΛΑΝΔΡΥ

Στὰς ἐννέα παρελθόντος Ἰουλίου ἐτελείωσεν εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον τῆς Λιέγης ἡ δίκη ἐναντίον κάποιας Μαρίας Μπέκερ ποὺ ἐδηλητηρίασε 11 ἐν ὅλῳ ἄτομα καὶ ἡ ὁποία κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Ἔπειτα ὅμως ἡ ποινὴ αὐτὴ μετετράπη εἰς ἰσόβια δεσμά, ἐπειδὴ εἰς τὸ Βέλγιον οἱ γυναῖκες δὲν ἀνεβαίνουν ποτὲ εἰς τὸ ἰκρίωμα.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς δίκης αὐτῆς ἔχουμε νὰ παρατηρήσουμε δυὸ πράγματα : πρῶτον ὅτι ἂν βρισκόνταν στὴν Ἑλλάδα ἡ Μπέκερ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ δηλητηριάσῃ τόσους ἀνθρώπους γιατὶ θὰ εἶχε συλληφθῆ ἀπὸ τὸν πρῶτον-δεύτερον. Ἔπειτα, μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν παρατήρησιν ἑνὸς συγγραφέως, ποὺ εἶπε ὅτι κατὰ βάθος οἱ σύγχρονες αὐτὲς φαρμακεύτριες δὲν διαφέρουν καὶ πολὺ ἀπὸ τὶς θρυλικὲς μάγισσες τοῦ μεσαίωνος, πρὸ παντὸς εἰς τὸν τρόπον ποὺ κατασκευάζουν τὰ δηλητήριά τους.

Γιὰ νὰ ἐκτιμήσετε καλύτερα αὐτὴν τὴν ἀλήθεια, ἀναφέρουμε τὸ δρᾶμα μιᾶς φαρμακεύτριας τοῦ παρελθόντος, τῆς περιβόητης μαρκησίας Μαγδαληνῆς τοῦ Μπρενβιγιέ.

★

Στὶς 31 Ἰουλίου 1672 ἀπέθανε στὸ Παρίσι ὁ εὐπατρίδης Γκοντὲν Ντὲ Σαννὺ Κρουᾶ. Καὶ ἐπειδὴ ἐζοῦσε χωρισμένος ἀπὸ τὴν γυναῖκα του καὶ εἶχε πολλὰ χρέη, ὁ εἰσαγγελέας ἔκαμε λεπτομερεστάτην ἔρευναν στὸ σπίτι του.

Ἔτσι, ἕνα συρτάρι τοῦ γραφείου του βρέθηκε κλειδωμένο. Τὸ ἄνοιξαν καὶ βρῆκαν μέσα ἕνα σημείωμα ποὺ ἔλεγε: «Παρακαλῶ θερμότατα ἐκεινον ποὺ θὰ ἀνοίξῃ αὐτὸ τὸ συρτάρι, νὰ παραδώσῃ τὸ περιεχόμενόν του εἰς τὴν κυρίαν Μπρενβίγ, ἡ ὁποία κατοικεῖ εἰς τὴν ὁδὸν Ἁγίου Παύλου, διότι ὅλα αὐτὰ ποὺ εὑρίσκονται ἐδῶ μέσα τῆς ἀνήκουν».

Ἡ χήρα ὅμως τοῦ Σαὶν Κρουᾶ, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι εἰς τὸ συρτάρι αὐτὸ εὑρίσκονται ποιὸς ξέρει τί θησαυροί, ἐζήτησε νὰ ἐξετασθῆ λεπτομερῶς τὸ περιεχόμενό του. Βρέθηκαν λοιπὸν μερικὰ γράμματα καὶ κάτι μπουκαλάκια σφραγισμένα. Τὸ ἕνα ἀπ' αὐτὰ εἶχε σουμπλιμέ, τὸ ἄλλο βυτριόλι, ἕνα τρίτο ὑδράργυρον καὶ ἄλλα παρόμοια τρομερὰ δηλητήρια.

Ἐρεύνησαν τότε στὸ παρελθὸν τοῦ Σαὶν Κρουᾶ καὶ τῆς μαρκησίας καὶ ἐξακρίβωσαν τὰ ἑξῆς: ὁ πατέρας τῆς μαρκησίας, ὅταν ἔμαθε πὼς ἡ κόρη του ἦταν ἐρωμένη τοῦ Σαὶν Κρουᾶ, κατώρθωσε νὰ τὸν κλείσῃ στὴν Βαστίλλη. Ἐκεῖ ὁ ἱππότης γνωρίστηκε μὲ κάποιον Ἐξιλὶ, ποὺ τὸν ἔμαθε τὴν σύνθεσι τῶν τρομερωτέρων δηλητηρίων.

Ἔπειτα ἀπὸ ἕναν χρόνο ὁ Σαὶν Κρουᾶ βρέθηκε πάλι ἐλεύθερος καὶ φαινόταν τελείως ἀλλαγμένος. Ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ πατέρας τῆς Μπρενβιγιὲ ἀπέθανε ξαφνικά. Ἔπειτα, μέσα στὸν ἴδιο χρόνο, τὸν ἀκολούθησαν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο καὶ τὰ δυὸ παιδιά του. Καὶ ἐξακριβώθηκε ὅτι οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ εἶχαν δηλητηριαστῆ.

Μόλις ἡ δικαιοσύνη ἔμαθε τὰ γεγονότα αὐτά, συνελήφθη καὶ κατεδικάσθη κάποιος Λασεσέ, ὑπηρέτης τοῦ σπιτιοῦ, ὁ ὁποῖος ὡμολόγησε ὅτι ἔδωσε δηλητήριο στοὺς κυρίους του κατὰ διαταγὴν τοῦ Σαὶν Κρουᾶ καὶ τῆς μαρκησίας. Ὁ ὑπηρέτης κατεδικάσθη, ἀλλὰ ἡ μαρκησία ἐπρόφθασε νὰ καταφύγῃ εἰς ἕνα μοναστῆρι σιμὰ στὴν Λιέγη, στὸ μέρος δηλαδὴ ὅπου ἔγινε τώρα ἡ δίκη τῆς Μπέκερ. Ὡστόσο καὶ ἐκεῖ κατώρθωσαν νὰ τὴν συλλάβουν καὶ νὰ τὴν μεταφέρουν στὴν Γαλλία.

Μέσα στὶς τρομερὲς φαρμακεύτριες, ἀναφέρεται καὶ ἡ Ἴντα Σούρτι. Ἐνεφανίζετο σ' ἕνα τσίρκο, ὡς γοητεύτρια φιδιῶν. Ἀλλὰ εἶχε φαρμακώσει 20 ἄτομα

Ἐπειδὴ ἀποδείχτηκαν ὅλα τὰ ἐγκλήματά της κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Νὰ καὶ ἡ ἀφήγησις τῶν τελευταίων στιγμῶν της. Βρίσκεται φυλακισμένη στὴν Κουσνερζερί. Στὰς 6.45 τὴν ὁδηγοῦν στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν λειτουργία, γιατὶ δὲν εἶνε ἄξια νὰ μεταλάβῃ. Ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ἦταν κατάχλωμη καὶ ἐξαντλημένη. Τῆς φοροῦν μιὰ λευκὴ πουκαμίσα. τῆς περνοῦν ἕνα σκοινὶ γύρω στὸν λαιμό, τῆς βγάζουν παπούτσια καὶ κάλτσες. Ἔπειτα τὴν μεταφέρουν στὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας ὅπου γίνεται ἡ τελετὴ τῆς μετανοίας.

Στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας, γονατιστή, κρατῶντας ἕνα μεγάλο μαῦρο κερί, ἡ μαρκησία λέει δυνατὰ στοὺς παρισταμένους: «Ὁμολογῶ ὅτι ἐδηλητηρίασα τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ ὅτι ἐπροσπάθησα νὰ δηλητηριάσω τὴν ἀδελφή μου γιὰ νὰ κληρονομήσω ὅλα τους τὰ ὑπάρχοντα. Γι' αὐτὸ ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ τὸν Θεόν, τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Δικαιοσύνη». Μετὰ τὴν ἀνεβάζουν σ' ἕνα καρροτσάκι, τὴν μεταφέρουν εἰς τὴν πλατεῖα τῆς Γκρὲβ καὶ τὴν ἀποκεφαλίζουν.

★

Ἡ Μπέκερ δὲν πρόκειται νὰ τιμωρηθῆ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο, ἀλλὰ ἴσως εἶνε πιὸ ἔνοχη ἀπὸ τὴν Μπρενβιγιέ. Ὅπως εἴπαμε ἐδηλητηρίασε 11 ἀνθρώπους, ἀκριβῶς ὅσους ἐσκότωσε ὁ Λανδρύ, καὶ ἐπροσπάθησε νὰ δηλητηριάσῃ ἄλλους πέντε. Τὰ ἐγκλήματά της ἄχισαν στὰς 23 Μαρτίου 1933 καὶ ἐτελείωσαν στὰς 20 Ὀκτωβρίου 1936.

Ὅταν ἔμεινε χήρα σὲ ἡλικία 55 χρονῶν ἔνοιωσε ἀκατάσχετην ἐπιθυμίαν νὰ γλεντήσῃ τὴ ζωὴ καὶ ἔγινε ἐρωμένη ἑνὸς Χόντυ, ποὺ ἦταν κατὰ 20 χρόνια μικρότερός της. Δυστυχῶς τοὺς ἔλειψαν τὰ χρήματα καὶ ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ βροῦν γιὰ νὰ γλετνήσουν. Τότε λοιπὸν ἀρχίζει τὰ κακουργήματά της.

Ἡ μέθοδός της εἶνε ἁπλουστάτη: πιάνει φιλία μὲ μιὰ γυναῖκα ποὺ ζῇ μόνη, βεβαιώνεται ὅτι εἶνε ἀρκετὰ εὔπορη, τὴν περιποιεῖται ὅταν ἀδιαθετεῖ, τῆς δίνει τσάϊ ἢ ἄλλα ποτὰ καὶ μέσα σ' αὐτὰ βάζει μίαν ἀρκετὴ δόσι ντιζιταλίνης ποὺ προσβάλλει τὴν καρδιά. Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες τὸ θῦμα πεθαίνει. Τότε ἡ Μπέκερ ἀδειάζει τὸ σπίτι καὶ ἐξαφανίζεται. Πολλὲς φορές, ἀκολουθῶντας τὴν συνοδεία τοῦ θύματος γνωρίζεται μὲ μιὰν ἄλλη γυναῖκα εἰς τὴν ὁποίαν κάνει τὰ ἴδια.

Ἕνδεκα φορὲς τὸ κόλπο πετυχαίνει θαυμάσια καὶ οἱ γιατροὶ δὲν μποροῦν νὰ ὑποπτευθοῦν ὅτι πρόκειται περὶ δηλητηριάσεως. Μιὰ φορὰ μονάχα ἐπεμβαίνει ἡ δικαστικὴ ἀρχή, γιατὶ ὁ θάνατος ἑνὸς τῶν θυμάτων τῆς Μπέκερ ἐφάνηκε λιγάκι ὕποπτος. Δὲν βρῆκαν ὅμως κανένα στοιχεῖο ἐνοχῆς ἐναντίον της καὶ τὴν ἀφῆκαν ἐλεύθερην. Τὴν συνέλαβαν ὅμως πάλιν, ἐνῷ προετοίμαζε τὸ δωδέκατο κόλπο της, τὴ στιγμὴ ποὺ μπαίνει στὸ σπίτι μιᾶς νέας φίλης της, κάποιας Λαμύ. Στὸ τσαντάκι της βρῆκαν μιὰ μπουκάλα κρασὶ καὶ ἕνα μπουκαλάκι ντιζιλατίνη.

Ἀναιδέστατα, μὲ καταπληκτικὴ ὑποκρισία, ἡ χήρα ἀρνεῖται τὰ πάντα. Βρίσκονται ὅμως οἱ διάφοροι φαρμακοποιοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀγόρασε κατὰ καιροὺς 200 γραμμάρια ντιζιταλίνης. Καὶ δικαιολογεῖται:

—Τὴν ἔστελνα στὴν Ὁλλανδία, σὲ μιὰ φίλη μου, τὴν κυρίαν Ντωμεῦς, ποὺ τὴν ξαναπουλοῦσε μ' ἕνα καλὸ κέρ-

—Τὸ φάρμακο ὅμως αὐτό, παρατηρεῖ ὁ δικαστής, ἔχει τὴν ἴδια τιμὴ στὸ Βέλγιο καὶ στὴν Ὁλλανδία. Ἔπειτα αὐτὴ ἡ κυρία Ντωμεῦς φαίνεται πὼς εἶνε φανταστικὸ πρόσωπο γιατὶ δὲν βρέθηκε πουθενά.

Ἂν καὶ ἦτα 60 χρονῶν, ἡ κατηγορουμένη παρουσιαζόταν πολλὲς φορὲς στὸ δικαστήριο μὲ ἀνοιχτόχρωμα φορέματα, κάνοντας ἐπίδειξι φιλαρεσκείας. Ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τῆς παρατηρεῖ κάποτε ὅτι ὑπάρχει μεγάλη δυσαναλογία μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐραστοῦ της ποὺ εἶνε 40 χρονῶν Καὶ αὐτὴ ἀπαντάει ἀφελέστατα:

—Ἡ καρδιὰ δὲν ἔχει ἡλικία!

Ἀκούει μὲ ἀδιαφορία τὴν ἀφήγησι ὅλων τῶν ἐγκλημάτων της καὶ διαμαρτύρεται ὅτι ὅλοι οἱ μάρτυρες λένε ψέματα. Μόνον κατὰ τὶς τελευταῖες μέρες τῆς δίκης φαίνεται πολὺ στενοχωρημένη καὶ δακρύζει. Προτοῦ ἀποσυρθοῦν οἱ ἔνορκοι γιὰ νὰ βγάλουν τὴν ἀπόφασι, ὁ πρόεδρος τὴν ρωτᾷ ἂν ἔχῃ νὰ πῇ τίποτε. Καὶ αὐτὴ ἀπαντάει:

—Ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι... ἀθώα!

Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ

Ὅπου οἱ ἰθαγενεῖς πίνουν ζεστὸ αἷμα

Μόνον τετρακόσια χιλιόμετρα χωρίζουν τὴν Μαδαγασκάρη ἀπὸ τὴν Ἀφρική. Τετρακόσια χιλιόμετρα δὲν εἶνε βεβαίως μιὰ πολὺ μικρὴ ἀπόστασις. Ἀλλὰ στὶς ἐκτάσεις ἐκεῖνες ὅπου οἱ ἀποστάσεις μετροῦνται κατὰ χιλιάδες χιλιομέτρων καὶ ὅπου ὁ γείτονας εὑρίσκεται σὲ μιὰ μέρα ταξίδι ἀπόστασι ἀπὸ τὸν ἄλλο, τὰ τετρακόσια χιλιόμετρα δὲν εἶνε πολύ. Καὶ ἐν τούτοις ἡ Ροζὶν Νταμπό, ἡ «Νῆσος τῶν ἀγριοχοίρων» ὅπως τὴν ὀνομάζουν οἱ ἰθαγενεις, ἀποτελεῖ ἕνα ξεχωριστὸ κόσμο.

★

Ἡ μεγάλη αὐτὴ νῆσος, μήκους χιλίων ἑξακοσίων χιλιομέτρων, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἔκτασις εἶνε μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, δὲν κατοικειται παρὰ μόνον ἀπὸ τρία ἑκατομμύρια σχεδὸν ἀνθρώπους. Τόσο κοντὰ εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ τόσο μακρυὰ ἀπὸ τὰς τελευταίας νήσους τοῦ Μαλαϊκοῦ Ἀρχιπελάγους, ἀποτελεῖ ἕνα εἶδος ἐνδιαμέσου κρίκου ἀλλὰ παρουσιάζει, τόσον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅσον καὶ εἰς τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα, πολὺ μεγαλυτέραν ὁμοιότητα πρὸς τὴν Πολυνησίαν παρὰ τὴν Ἀφρικήν. Περίεργοι πίθηκοι σκαρφαλώνουν στὰ δένδρα τῶν ἀδιαπέραστων δασῶν ποὺ κάνουν ἕνα πράσινο τοίχωμα κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν, κανένα ἀπὸ τὰ μεγάλα ἀφρικανικὰ θηλαστικά, δὲν ἐπάτησε ποτὲ τὸ πόδι του ἐκεῖ ἐνῷ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ μέσα στοὺς κατοίκους τοῦ μεγάλου αὐτοῦ νησιοῦ ἡ φήμη ὅτι στὶς ἀνεξερεύνητες λιμνοθάλασσες καὶ στὰ ἄγνωστα ἕλη τοῦ ἐσωτερικοῦ ζοῦν ἀκόμη σήμερα γιγάντιες προϊστορικὲς σαῦρες, οἱ ὁποῖες φαίνεται—ἂν ὑπάρχουν—ὅτι εὗρον καταφύγιον στὴν γεωλογικὴ αὐτὴ ὄασι, ἡ ὁποία κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδικῶν, ἔχει μείνει ἀμετάβλητη ἀπὸ δεκάδες χιλιάδων ἐτῶν.

★

Οἱ Ἄραβες ὀνομάζουν τὴν Μαδαγασκάρην «νῆσο τῆς σελήνης» καὶ φαίνεται ὅτι καὶ ἐκεῖνοι προσεπάθησαν εἰς τοὺς περασμένους αἰῶνας νὰ εἰσδύσουν εἰς τὸ ἐσωτερικόν της χωρὶς ὅμως νὰ τὸ ἐπιτύχουν. Καὶ οἱ λευκοὶ μὲ μεγάλη δυσκολία κατώρθωσαν ν' ἀποβιβασθοῦν ἐκεῖ, νὰ εἰσχωρήσουν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἐν τέλει νὰ τὴν κατακτήσουν. Μὲ μεγάλη ἀνδρεία καὶ μὲ μεγάλο πεῖσμα οἱ βασιλεῖς τῶν Χόβα μὲ τοὺς ἰθαγενεῖς πολεμιστὰς των ἀπέκρουσαν κατ' ἐπανάληψιν τοὺς Ὀλλανδούς, Ἄγγλους καὶ Γάλλους ἐπιδρομεῖς. Τῷ 1895 μόνον κατώρθωσε μιὰ γαλλικὴ στρατιὰ νὰ ἀποβιβασθῆ εἰς τὴν δυτικὴν ὄχθην τῆς νήσου καί, πολεμῶντας, νὰ φθάσῃ ὡς τὴν πρωτεύουσα. Ἡ Μαδαγασκάρη εἶνε ἀπὸ τότε γαλλικὴ ἀποικία. Ὁ Γενικὸς διοικητὴς διαμένει εἰς τὴν Ἀντανασαρίβα, τὴν γνωστότερη εἰς τὴν διεθνῆ γλῶσσαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ταναναρὶβ πρωτεύουσαν τῆς νήσου. Ἔκτοτε ἤρχισε ὁ πόλεμος μεταξὺ τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ τῶν ἰθαγενῶν καὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἂν καὶ ἐπιφανειακῶς φαίνεται ὅτι ἡ Εὐρώπη ἐνίκησε, ἐν τούτοις, εἰς πλεῖστα σημεῖα οἱ λευκοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσουν καὶ ν' ἀφίσουν ἄθικτες τὶς παλαιὲς συνήθειες καὶ τὰ ἀρχαῖα ἤθη.

Οἱ Μαδαγάσιοι —ἔτσι λέγονται οἱ ἰθαγενεῖς— ἔχουν ὡς κέντρον ἀκριβῶς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ζωῆς των τὸ πρὸς τοὺς νεκροὺς σέβας.

Οἱ νεκροὶ ἐνταφιάζονται παντοῦ καὶ ὁλόκληρος ἡ Μαδαγασκάρη μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὡς ἕνα μεγάλο νεκροταφεῖο. Οἱ τάφοι εὑρίσκονται παντοῦ, στὰ περιβόλια τῶν σπιτιῶν, στοὺς ἀγρούς, στὰ δάση, στὶς ὄχθες τῶν ποταμῶν, ἀλλὰ καὶ στὴ μέση τῶν δρόμων. Κανεὶς δὲν τολμάει νὰ τοὺς μεταπείσῃ καὶ ὅταν ἀγορασθῆ κτῆμα, περιβόλι ἢ οἰκόπεδο, εἶνε αὐτονόητο ὅτι ὁ τάφος ἢ οἱ τάφοι ποὺ θὰ εὑρίσκωνται κατὰ τύχην μέσα θὰ μείνουν ἀνέπαφοι. Καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἀκόμη ἰσχύει ὁ ἄγραφος αὐτὸς νόμος καὶ τὰ σχέδια τῶν νέων κτιρίων καὶ τῶν νέων νόμων σέβονται τοὺς τάφους. Περίεργον εἶνε ὅτι ἐνῷ οἱ ζητιάνοι ἔχουν ὡς ὑπέρτατον νόμον νὰ σεβασθοῦν τὴν ἡσυχία τῶν νεκρῶν, οἱ πλούσιες οἰκογένειες μεταφέρουν κάθε χρόνο τοὺς νεκρούς των σὲ καινούργιο ταφο, ὁ ὁποῖος πολλὲς φορὲς εὑρίσκεται εἰς ἀπόστασιν καὶ ἑκατὸ χιλιομέτρων ἀπὸ τὸν πρῶτον.

★

Μία ἄλλη συνήθεια, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ ἰδίως εἰς κάποιαν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν, εἶνε ὅτι πρέπει οἱ κάτοικοι κάθε χωριοῦ καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ νὰ πίνουν αἷμα μιὰ φορὰ τὸ χρόνο. Κοντὰ σὲ κάθε χωριὸ ὑπάρχει ἕνα μεγάλο δένδρο, ποὺ ἔχει φυτευθῆ ἐπίτηδες διὰ ν' ἀναπαύεται ἐκεῖ, στὶς ζεστὲς μέρες, τὸ κακὸ πνεῦμα καὶ νὰ μὴν ξεσπᾷ ὁ θυμός του κατὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων. Εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ καὶ κάτω ἀπὸ τὸ δένδρο του θυσιάζονται μοσχάρια ποὺ δὲν πρέπει νὰ ἔχουν ἡλικία περισσότερο ἀπὸ δύο χρόνων καὶ πρέπει νὰ ἔχουν καφὲ βοῦλες. Τὰ ζῶα πρέπει νὰ σφάζωνται ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ δύει ὁ ἥλιος καὶ τότε ὅλοι οἱ κάτοικοι, γυναῖκες, ἄνδρες καὶ παιδιὰ πλησιάζουν, γεμίζουν τὶς κοῦπες τους ζεστὸ αἷμα καὶ τὸ πίνουν μὲ θρησκευτικὴ κατάνυξι.

Μετὰ τὴν θυσία αὐτή, οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων—καὶ ἂς εἶνε Χριστιανοὶ—πιστεύουν ὅτι οἱ ἀγελάδες θὰ ἔχουν πολλὰ παιδιὰ καὶ ὅτι ὁ χρόνος θὰ πάῃ καλὰ γιὰ ὅλους.

Γράμματα-τέχνη-θέατρον

ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Ἐκεῖνοι ποὺ ἔφυγαν

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΔΥΛΑΚΗΣ

Ἀπὸ τοὺς λογοτέχνας ποὺ ἔχουν πεθάνει, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμε, ὅτι περισσότερο μας ἀπασχολῇ ὁ Ἰωάννης Κονδυλάκης, ὁ ἀλησμόνητος «Διαβάτης» τοῦ «Ἐμπρὸς». Δὲν ξαίρω γιατί. Μὰ ἔτσι εἶνε. Χρόνος δὲν περνᾶ, ποὺ νὰ μὴν τὸν θυμηθοῦν, ὅσοι ζοῦν ἀπὸ τοὺς λογοτέχνας μας, νὰ μὴν κάμουν μιὰ διάλεξι γι' αὐτόν, νὰ μὴ γράψουν. Φέτος, ὁ καλλίτερος ἀπὸ τοὺς ποιητάς μας, ὁ κ. Μιλτιάδης Μαλακάσης, μίλησε γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Κονδυλάκη, στὸ «Ἀτελιέ». Προχθὲς ἡ «Καθημερινὴ» εἶχεν ἀφιερώσει γι' αὐτὸν δυὸ στῆλες της. Καὶ τὴν περασμένη ἑβδομάδα στὴ Βιάννο, στὸ χωριὸ τῆς γεννήσεώς του, γίνηκε ἕνα μεγαλειῶδες μνημόσυνο, ὅπου παρευρέθησαν δυὸ χιλιάδες ἄνθρωποι, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὸ Ἡράκλειο, μαζὺ μὲ τὸν ὑπουργὸ κ. Σφακιανάκη καὶ τὸ νομάρχη κ. Ἀνδρέα Μάρκελλο, τὸν ἐκλεκτὸ ποιητὴ καὶ παληὸ συνάδελφο.

Σήμερα πῆρα ἕνα τόμο ὁλόκληρο, ἀφιερωμένο στὸν Κονδυλάκη. Τὸν ἐξέδωσε ἡ κ. Θάλεια Καλλιγιάννη, ἡ γυναῖκα ποὺ ἀφιέρωσε τὴν ζωή της στὰ γράμματα, ἡ διευθύντρια τῶν «Κρητικῶν Σελίδων», ἑνὸς ἀπὸ τὰ καλλίτερα περιοδικὰ τῆς χώρας, ποὺ ἐκδίδεται στὸ Ἡράκλειο.

Ἡ κ. Καλλιγιάννη, πρέπει νὰ εἶνε ὑπερήφανη γιὰ τὸ ἔργο της καὶ γιὰ τὴν ἔκδοσι αὐτή. Ὠμορφοτυπωμένη, σὲ καλὸ χαρτί, μὰ πρὸ πάντων ζουμερή. Ἑκατὸν σαράντα τέσσαρες σελίδες, ἔχει τὸ τεῦχος τῶν «Κρητικῶν Σελίδων» τὸ ἀφιερωμένο στὸν Γιάννη Κονδυλάκη καὶ τιμᾶται μόνο δραχμὲς τριάντα.

Τὸ τεῦχος αὐτὸ προλογίζει ὁ Νομάρχης καὶ λογοτέχνης κ. Ἀνδρέας Μάρκελλος. Λίγα γράφει, ἀλλὰ γιομάτα ἔξαρσι. Ἀντάξια τοῦ ταλάντου του. Ἐπίσης γράφει γιὰ τὸν μεγάλον χρονογράφον μας, ὑπουργὸς διοικητὴς Πρωτευούσης, ὁ παλαιὸς συνάδελφος κ. Κώστας Κοτζιᾶς, μιὰ ἀνάμνησί του, συγκινητική:

«Τὸ ὀξυγόνο, ποὺ σκόρπιζε ὁ Κονδυλάκης, ἦτο τὸ αἴσθημα τὸ εὐχάριστο, ποὺ προεκαλεῖτο στὴν ψυχὴ κάθε ἀνθρώπου, ποὺ τὸν πλησίαζε, κάθε ἀνθρώπου ποὺ τὸν διάβαζε — γράφει ὁ κ. Κοτζιᾶς. Εἶνε ἕνας σταθμὸς τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας — συμπληρώνει.

Καὶ δὲν ἔχει ἄδικο ὁ κ. ὑπουργός.

Γράφουν ἐπίσης στὸν τόμο αὐτό, ὁ κ. Μιλτιάδης Μαλακάσης, ὁ κ. Γιάννης Βλαχογιάννης, ὁ κ. Γιάννης Δ. Μουρέλλος, ο κ. Νικόλαος Τωμαδάκης, ὁ κ. Ἀλκης Θρύλος, ὁ κ. Λευτέρης Ἀλεξίου, ὁ κ. Θρασύβουλος Σταυράκης, ὁ κ. Γιάννης Σφακιανάκης καὶ ἄλλοι, ὡς καὶ αἱ κυρίαι Θάλεια Καλιγιάννη — ἕνα ὡραιότατο κομμάτι — ἡ κ. Μαρία Ἀμαριώτου, Μαρία Ζωγράφου, Κατίνα Παΐζη καὶ Σοφία Μαυροειδῆ—Παπαδάκη. Ὁ ὑποφαινόμενος, ἀφιερώνει στὸν Κονδυλάκη, τὴν ἀνάμνησι τῆς γνωριμίας των καὶ τοῦ χωρισμοῦ των.

★

Μὰ ὅτι εἶνε ξεχωριστὸ στὸν τόμο αὐτὸ — καὶ γι' αὐτὸ ὀφείλεται στὴν κ. Θάλεια Καλιγιάννη, στὸ ἀνήσυχο αὐτὸ πνεῦμα, ποὺ κάνει τ' ἀδύνατα δυνατά, ἕνας ἔπαινος ξεχωριστὸς — εἶνε τὸ ἀνέκδοτο ὑλικὸ τοῦ Κονδυλάκη, ποὺ ἔδωσε τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα. Ἡ Ἀραβοκρατία ποὺ δημοσιεύει, εἶνε κάτι ποὺ σταματᾶ τὸν ἀναγνώστη. Σὲ λίγες σελίδες, μας δίδει τὸν «Ἄγνωστο Κονδυλάκη» —ὅπως ἐπιγραμματίζει τὸ κομμάτι αὐτὸ — τὸν βαθὺ μελετητὴ τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου του.

Ἀκολουθοῦν ἄλλοι θησαυροί, ἀπὸ τὴν ἀκένωτον πηγὴν τῶν λογοτεχνημάτων τοῦ «Διαβάτη».

Τὸ «Δῶρο τοῦ Γενιτσάρου» εἶνε μιὰ τραγικὴ σελίδα παρμένη ἀπὸ τὴν αἱματοβαμένη ἱστοριούλα τοῦ νησιοῦ, σὲ γλαφυρὸ ὕφος. Μὰ εἶνε τόσο ζωντανή, ποὺ νομίζετε, πὼς βλέπετε στὸ σακκὶ ποὺ στέλνει ὁ γενίτσαρος στὴ ν Καλιβρέταινα, — δῶρο, λέει — αἱματωμένο τὸ κομένο κεφάλι τοῦ ἀντρός της.

Ἡ «Ζουρίδα τῶν Ἑπτὰ» εἶνε ἕνα ἐπεισόδιο τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, στὴν Κρήτη — ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα.

★

Ἀλλὰ τὸ θλιβερὸ εἶνε τὸ τελευταῖο γράμμα τοῦ Κονδυλάκη πρὸς τὸν ἐκλεκτό μας ποιητὴ κ. Μιλτιάδη Μαλακάση. Τοῦ γράφει μεταξὺ ἄλλων:

«Διὰ νὰ μείνω αὐτοῦ (στὰς Ἀθήνας), εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν καθημερινὴν δημοσιογραφίαν. Ἀλλ' αὐτοῦ μοῦ εἶνε ἀδύνατον. Ποῦ δὲ ἀλλοῦ νὰ ἀποσυρθῶ παρὰ ἐδῶ, νὰ ἀποθάνω στὸ χωριό ποὺ γεννήθηκα; Εὑρίσκομαι ὡς φαίνεται στὴν κατάστασιν τῶν ἀρρώστων ζώων ποὺ ἀποσύρονται σὲ μιὰ τρύπα διὰ νὰ ἀποθάνουν, χωρὶς νὰ ἐνοχλήσουν κανένα».

Τί πόνος στὰ λόγια τοῦ μεγάλου λογοτέχνη, ποὺ ἔπρεπε στὰ γηρατιά του νὰ ἐργάζεται γιὰ νὰ ζήσῃ...

Ἡ «Στερνὲς ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν Κονδυλάκη» τοῦ Καστρινοῦ λογίου κ. Λευτέρη Ἀλεξίου συγκινητικές, ἀλλὰ δίδουν καὶ ἀνάγλυφο τὸν «Διαβάτη» τὸν παρουσιάζουν ὁλόκληρο —ὅπως καὶ ὁ ἴδιος λέγει — ὡς ἦταν στὶς τελευταῖες ἡμέρες τῆς ζωῆς του.

Μὰ συγκινητικώτερη εἶνε ἡ τρίτη παράγραφος τῶν ἀναμνήσεων τοῦ κ. Ἀλεξίου:

«Φοροῦσε πάντα ἕνα κοστοῦμι ἀνοιχτὸ γκρίζο πολὺ παληό. Δὲν πήγαινε στὶς πυκνὲς προσκλήσεις ποὺ τοῦ γίνονταν. Ὑποτίθηκε πὼς δὲν πάει, γιατὶ δὲν ἔχει ροῦχα. Σκέφτηκαν ἄτυχα καὶ ἄστοχα μερικοὶ φίλοι του νὰ τὸν εὐκολύνουν καὶ τοῦ ἔστειλαν μυστικά, ὕφασμα, σὰ δῶρο γιὰ ροῦχα καὶ παλτό. Τὸ γύρισε χωρὶς κανένα σχόλιο. Ὡς τόσο, μοῦ μίλησε πικρότατα γι' αὐτὸ τὸ περιστατικό. «Δὲ μ' ἀφίνουν, βρὲ ἀδερφέ, στὴ δυστυχία μου. Θέλησαν νὰ μὲ κάνουν δυὸ φορὲς δυστυχῆ...»

Ἀλλ' ἀξίζει νὰ διαβάσετε καὶ τὴν ἐπιστολή, ποὺ ἔστειλε στὸν κ. Κουναλάκη, ἀντιπροσωπεύοντα στὴν καλὴ «Νέα Ἐφημερίδα» τοῦ Ἡρακλείου, τὸν διευθυντὴ της κ. Γιάννη Μουρέλλο, ποὺ πολεμοῦσε τότε στὴν Ὀντέσσα, ἐπιστρέφοντάς του τὸ δῶρο του, ἄθικτο στὸ πακέτο, ποὺ τοῦ τὸ ἔστειλε. Τοῦ ἔγραφε:

«Φίλε κύριε Κουναλάκη,

Καίτοι ἐκτιμῶ τὴν εὐγενῆ σας πρόθεσιν, δὲν δύναμαι δυστυχῶς νὰ δεχθῶ τὸ δῶρον σας. Ἔχω μίαν ἀρχὴν, νὰ μὴ δέχωμαι δῶρα ἀξίας, ἐν γένει δέ, δὲν μοῦ εἶνε εὐχάριστα τὰ δῶρα οἱουδήποτε.... Σᾶς παρακαλῶ μὴν ἐπιμείνετε, διότι εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ δεχθῶ, ἁπλῶς δὲ θὰ μὲ στενοχωρήσετε...»

★

«Τέσσαρες τοῖχοι χαμηλοί, μιὰ στέγη ἀπὸ καλάμι καὶ λεύκα, πάτωμα ἀπὸ γῆ καὶ μιὰ μικρὴ στρογγυλὴ πόρτα. Στὸ βάθος, στὴ γωνιὰ ἕνα μικρὸ χτιστὸ ντουλαπάκι στὸν τοῖχο. Ἴσως στὴ γωνιὰ ἐτούτη, νὰ εἶδεν ὁ μεγάλος μας πεζογράφος τὸ φῶς...»

Πόσο ἁπλά, μὰ πόσο ἐντυπωσιακά, πόσο γλαφυρὰ —γιὰ νὰ μεταχειρισθοῦμαι τὸν ὅρο τὸν τεχνικὸ — περιγράφει ἡ κ. Θ. Καλλιγιάννη, τὸ σπίτι τοῦ Κονδυλάκη στὴ Βιάννο, ἀρχίζοντας ἔτσι, τὸ σημείωμά της.

Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε, πὼς «μόνο μιὰ γυναῖκα» — μπορεῖ ἔτσι νὰ νοιώσῃ καὶ νὰ αἰσθανθῇ.

★

Ὁ κ. Ἄλκης Θρύλλος, κάμνει μιὰ ἀνασκόπησι τοῦ ἔργου τοῦ Κονδυλάκη. Πρώτης τάξεως εἶνε. Ὁ ἐξαιρετικὸς Ἡρακλειώτης συνάδελφος κ. Θρασύβουλος Ν. Σταυράκης, κάλλιστος χρονογράφος τῆς ἐντοπίας, ἀλλὰ γιομάτης εἰς περιεχόμενο καθημερινῆς ἐφημερίδος «Ἀνόρθωσις», δίδει μιὰ ἀνάλυσι τοῦ χρονογραφικοῦ ἔργου τοῦ Κονδυλάκη : «Ἀναμορφωτὴς ἢ διαμορφωτὴς — γράφει — τῆς καθημερινῆς παρατηρήσεως. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς του ἡ καθημερινὴ στήλη ἀπέκτησε σημασίαν».

Καὶ παραθέτει περικοπὰς τῶν χρονογραφημάτων τοῦ Κονδυλάκη διὰ νὰ τὸ ἀποδείξῃ. Ἡ ἐργασία τοῦ συναδέλφου κ. Θ. Ν. Σταυράκη στὸν τόμο αὐτό, προσελκύει τὴν ἰδιαιτέρα προσοχή.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἐργασία τοῦ ἐν Ἀθήναις δημοσιογράφου κ. Τζαμουζάκη Γιώργου, χωριανοῦ τοῦ «Διαβάτη», στὸ περιεχόμενό της, καλὴ καὶ δίδουσα νέα στοιχεῖα στὸν αὐριανὸ μελετητή, τοῦ μεγάλου λογοτέχνου.

Μιὰ ἄλλη πλευρὰ ἐξετάζει, ἡ γνωστὴ λογία Σοφία Μαυροειδῆ: τὸ ἡρωϊκὸ στοιχεῖο στὸ ἔργο τοῦ Κονδυλάκη.

Ὁ κ. Νικόλαος Τωμαδάκης, Διευθυντὴς τοῦ ἱστορικοῦ ἀρχείου Κρήτης, δίδει ἕνα χαρακτηρισμό, ποὺ ὅλοι τὸν νοιώθουμε, χωρὶς νὰ μποροῦμε νὰ τὸν ἐκφράσουμε. Ἀναφερόμενος στὴν κίνησι γύρω ἀπὸ τὸν Κονδυλάκη, γράφει: «Ἡ Κρήτη συνειδητοποιεῖ τὸν Κονδυλάκη της».

Ἡ κ. Μαρία Ἀμαριώτου, ἡ ἐκλεκτὴ λογία μας, δίδει στὸ τεῦχος αὐτό, τοῦ καλοῦ περιοδικοῦ, ἕνα ἐξαιρετικὸ σημείωμα : «Μιὰ ἐφηβικὴ ψυχογραφία». Εἶνε ὑπέροχη.

★

Ἀλλὰ αἱ στῆλαι μας ἐτελείωσαν. Καὶ σταματοῦμε. Σταματοῦμε μὲ μιὰ σύστασι. Νὰ μὴ μείνῃ κανεὶς Ἕλλην, ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ γράμματα, ποὺ νὰ τοῦ λείψῃ τὸ τεῦχος αὐτὸ τῶν «Κρητικῶν Σελίδων», τὸ ἀφιερωμένο στὸν Γιάννη Κονδυλάκη ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκη του.

ΜΙΝ. ΑΝΔΡ.

Πορτραῖτο κόρης

(Ἔργο ζωγραφικό)

Ἡ συμμετοχὴ τοῦ Θεάτρου εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου

Ἐπίκαιρα νούμερα εἰς τὰς Ἐπιθεωρήσεις

Τὰ ἐλαφρὰ μουσικά μας θέατρα μετέχουν εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς 4ης Αὐγούστου μὲ ἐπίκαιρα νούμερα πατριωτικά, ἢ σατυρίζοντα τὴν πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐποχήν, ποὺ χειροκροτοῦνται πολὺ ἀπὸ τὰ πλήθη τῶν θεατῶν. Ὁ κόσμος γελᾷ μὲ τὴν καρδιά του ὅταν ὁ Μηλιάδης, ὁ Μακρῆς, ὁ Κοκκίνης, ὁ Ἰατρίδης, ὁ Αὐλωνίτης, ἡ Μαρίκα Νέζερ κ.λ.π. βγαίνουν κεφᾶτοι ὅπως πάντοτε καὶ διακωμωδοῦν τὴν ἐποχὴν τὴν πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΤΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Εἰς τὸ θέατρον Σαμαρτζῆ ὁ Μηλιάδης ὡς βλάχος μὲ φουστανέλλα καὶ ἡ Μαρίκα Νέζερ ἐκτελοῦν τὸ νούμερο ποὺ τιτλοφορεῖται «Αἰγίγματα». Ποιον εἶνε τὸ αἴνιγμα; Ἀκοῦστε το:

Ἕνας βαρβᾶτος θίασος,
ὤχ ἀμάν, οἱ ἠθοποιοὶ φορμόζοι
ἔμαινες γιὰ μελόδραμα,
ὤχ ἀμάν, κι' ἔβλεπες καραγ-
(κιόζη.

λέγει ὁ Μηλιάδης καὶ ἡ Νέζερ ἀπαντᾷ:

Ἀ.. θὰ θὰ ἦταν κάποιο θέατρο
ποῦ τὸ θυμᾶσαι αἰώνια
αι [illegible], ρὲ ἦταν ἡ Βουλὴ
στὰ περασμένα χρόνια.

Καὶ τὸ νούμερο συνεχίζεται ὑπὸ τὰ γέλια καὶ τὰ χειροκροτήματα τῶν ἀκροατῶν.

Λόγια μεγάλα διαρκῶς
νυκτός τε καὶ ἡμέρας
καὶ ὅλο τὸ ἀποτέλεσμα
καβουρδιστὸς ἀέρας...

«ΟΙ ΑΠΑΡΗΓΟΡΗΤΟΙ»

Μεγάλην ἐπιτυχίαν ἔχουν ἐπίσης καὶ οἱ «Ἀπαρηγόρητοι», ἄλλο νούμερον ἐπίκαιρον ποὺ παίζεται εἰς τὸ «Ἀθήναιον». Ὁ Αὐλωνίτης καὶ ὁ Ἰατρίδης εἶνε ἀμίμητοι ὡς τσιμπολόγοι ἀργόμισθοι τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ ποὺ δὲν ὑπάρχει πλέον γιὰ νὰ τσιμπολογοῦν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν. Κλαῖνε τὴν κατάντια τους μὲ σπαρακτικὴν εἰλικρίνειαν:

—Ἄ, ποῦ εἶνε οἱ παληές μας δόξες!

—Ποῦ τὰ παληὰ μεγαλεῖα!

—Θυμᾶσαι ποὺ ἐκουραζόμεθα ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ καθήμενοι... στὸ καφενεῖον καὶ κάθε πρώτη τοῦ μηνὸς ἐτσιμπολογούγαμε τὸν μουφέ μας ἀπὸ τὸ κόμμα;..

—Κάθε πρώτη τοῦ μηνὸς εἶπες; Μόνο κάθε πρώτη;

—Ἀλλά;

—Ἐγὼ ἐτσιμποῦσα καὶ ἀνὰ πᾶσαν Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν, Σάββατον.

—Καὶ ἀνὰ πᾶσαν Κυριακήν;

— Ὄχι, γιατὶ τὴν ἔπαιρνα ἀπὸ τὸ Σάββατο.

Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς «ἀπαρηγόρητους» ζητεῖ νὰ βρῇ, ἀπὸ συμπάθεια πρὸς τὸ παλαιόν του ἐπάγγελμα, τὴν ὁδόν... Βουτάδων καὶ ὁ ἄλλος τὰ Χαυτεια, γιά... νὰ χαύῃ.

Ἀλλὰ πέρασαν, φεῦ, ἀνεπιστρεπτὶ τὰ ρουσφέτια, πέρασαν ἡ ἀργομισθίες, πέρασαν τὰ ἀσύδοτα τσιμπολογήματα τοῦ πολυκόμοιρου τοῦ προϋπολογισμοῦ. Καὶ ὡς μόνη παρηγοριὰ μένει εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἀπαρηγορήτους νὰ ἀναπολοῦν τὰ τόσο γλυκὰ γι' αὐτοὺς περασμένα καὶ νὰ συγκρίνουν μὲ τὴν σκληρὰν γι' αὐτοὺς σημερινὴν ἐποχήν:

Ἐγὼ ποὺ ἤμουν ἀργόμισθος
βαρβᾶτος τὰ παληὰ μ' ἔθλιψι
(ἀναπολῶ,
τώρα πλέον ἀδύνατο
ἀπὸ τὸ Κράτος νὰ τραβήξῃς
(ἕναν ὀβολό.

Τί δόξες καὶ τὰ προεκλογικὰ καὶ οἱ τροπαιοῦχοι μαγκουράδες ποὺ ἡγοῦντο θριαμβευτικῶς καὶ τὰ περίφημα βιβλιάρια! Οἱ δυὸ ἀπαρηγόρητοι τ' ἀναπολοῦν ὅλα αὐτὰ καὶ μόνον ποὺ δὲν κλαῖνε ἀπὸ τὸν καϋμό τους!

Γιὰ θυμήσου ὁσάκις ἐζυγώναν
τὰ ἄντε κ' ἔλα τὰ προεκλογικά
κάθε μέρα τὸ πῶς μᾶς ἐφορ-
(τώναν
βιβλιάρια ποὺ λὲς μὲ τὴν ὀκᾶ.
Ἀντίο βιβλιάρια καϋμένα,
ποὺ οὐδέποτε εἶχα ἕνα
μὰ πάντα ἑκατό!
Μὰ τίνος θὰ τὄβαζε ὁ νοῦς του
ἦρθε ἡ 4η Αὐγούστου
καὶ πάει πιὰ καὶ αὐτό.
Πάει, πάει, πάει, πάει
πάει ἡ λαθροχειρία πιά,
καὶ δὲν γυρίζει πιά.

Η «ΒΟΥΛΗ — ΦΑΣΟΥΛΗΣ»

Εἰς τὸ «Λυρικὸν» παίζεται τὸ νούμερο «Βουλὴ — Φασουλῆς» ποὺ προκαλεῖ μὲ τὴν σάτυράν του τὰ γέλια καὶ τὰ αὐθόρμητα χεριοκροτήματα τοῦ ἀκροατηρίου. Ἕνας χωριάτης καὶ ἕνας μόρτης, τὸν ὁποιον ὑποδύεται ὁ Μαυρέας, περνοῦν ἀπὸ τὸ κτίριον τῆς παλαιᾶς Βουλῆς. Ὁ χωριάτης φαντάζεται ὅτι ἡ Βουλὴ ἀντιπροσωπεύει κάτι τὸ σοβαρόν, ὁ μόρτης ὅμως τὸν ὁδηγεῖ εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν ὥραν τῆς συνεδριάσεως διὰ νὰ ἀντιληφθῆ τὸ κατάντημά της. Πράγματι ἡ Βουλὴ ἀνοίγει καὶ φαίνεται ὁ Φασουλῆς, ὁ ὁποῖος συμβολίζει τὴν ἀξιοθρήνητον κατάστασιν τῆς προαυγουστιανῆς ἐποχῆς. Ὁ χωριάτης παρακολουθεῖ τὴν συνεδρίασιν, ὅπου γίνεται συζήτησις διὰ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους.

Τὸν λόγον ἔχει ὁ ὑπουργὸς τῶν
(Οἰκονομικῶν,
ὅστις τῆς ἐντιμότητος εἶνε πι-
(στὴ εἰκὼν,
καὶ ὅλα μας τὰ ἔξοδα νὰ κα-
(νονίζῃ ξέρει.

Ἐδῶ ὅμως ἐπεμβαίνει ὁ μόρτης, ὁ ὁποῖος τὸν συμπληρώνει μὲ ἐξυπνότατες ἀλήθειες.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν συνεχίζει τὴν ἀγόρευσίν του καὶ προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὸ κατάντημα τῆς Ἑλλάδος:

Ἡ ἀτυχία ἀνέκαθεν τὸ Κράτος
(κατατρέχει
μὰ γιὰ νὰ λάβωμεν ἡμεῖς τὰ
(μέτρα τὰ προσήκοντα
σήμερον τὸ ταμεῖον μας ἐντός
(του περιέχει
τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῆς μιᾶς
(καὶ ὀγδοήκοντα.

Ἀπαντᾷ ἕνας βουλευτής.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ συζήτησις ἀνάβει διὰ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους καὶ οἱ βουλευταὶ πιάνονται μεταξύ των. Ὁ χωριάτης ἀπογοητευμένος φεύγει καὶ τὰ φῶτα σβύνουν πρὸς στιγμὴν διὰ ν' ἀνατείλῃ κατόπιν ὁ ἥλιος ποὺ συμβολίζει τὴν 4ην Αὐγούστου καὶ ὅλος ὁ θίασος τραγουδεῖ τὸν ἐμπνευσμένον ὕμνον τῆς 4ης Αὐγούστου, τὸν ὁποῖον τὸ ἀκροατήριον κάθε βράδυ χειροκροτεῖ ἐνθουσιωδῶς.

ΜΙΑ ΛΟΞΑ ΑΚΟΜΗ

Προφῆται τῆς στιγμῆς

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ δημιουργοῦν μίαν αἵρεσιν καὶ ποὺ εὑρίσκουν ὀπαδοὺς διὰ νὰ τοὺς... ζήσουν πλουσιοπαρόχως!!...

Εἶνε πασίγνωστον ὅτι εἰς τὴν Ἀμερικὴν μιὰ νέα θρησκευτικὴ αἵρεσις μπορεῖ νὰ δημιουργηθῇ μὲ τὴν εὐκολία καὶ τὴν ταχύτητα ποὺ λανσάρεται εἰς τὴν Εὐρώπην μιὰ νέα μόδα.

Ὁ πρῶτος τυχὸν, ἄνδρας ἢ γυναῖκα, δημιουργεῖ ἕνα κρᾶμα ἀπὸ φιλοσοφικὲς καὶ θεοσοφικὲς ἰδέες ἢ παίρνει μιὰ φράσι ἀπὸ τὰς Γραφὰς ἢ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ προτείνει μιὰ νέαν ἑρμηνεῖαν. Ἂν εἶνε λιγάκι θρασὺς καὶ προικισμένος μὲ διαφημιστικὴν ἱκανότητα θὰ κατορθώσῃ ἀμέσως νὰ συγκεντρώσῃ γύρω του ἀρκετοὺς ὀπαδούς, οἱ ὁποῖοι σὲ λίγον καιρὸ γίνονται πλῆθος. Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς εἶνε γυναῖκες καὶ μάλιστα ἐλαφρῶς ὑστερικές.

Τοῦτο ἐξηγεῖται μὲ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ ζητοῦνε διαρκῶς κάτι τὸ νέο, μὲ κάθε θυσία, καὶ ἔχουν μεγάλη κλίση πρὸς τὸν μυστικισμό. Ἔτσι, στὰ τελευταῖα χρόνια εἴδαμε τὶς Ἡν. Πολιτεῖες τὸ φαινόμενον αὐτοῦ τοῦ μαύρου, τοῦ Γεωργίου Μπάκερ, ποὺ ἔλεγε πὼς ἦταν ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἔλεγαν «Θεῖον Πατέρα». Παρ' ὅλον δὲ τὸν ἐξωφρενισμὸν τοῦ πράγματος, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κατώρθωσε νὰ δημιουργήσῃ μίαν ὁλόκληρη στρατιὰ ἀπὸ πιστούς, ὄχι μονάχα μαύρους, ἀλλὰ καὶ λευκούς.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἡ Αἰμὲ Μὰκ Πῆρσον, μιὰ γυναῖκα μὲ πολὺ τρικυμιῶδες παρελθόν, μαζὺ μὲ τὸν τρίτον ἄνδρα της καὶ τὴν κόρην της Ροβέρταν, κατώρθωσε νὰ ἐπιβάλῃ μίαν νέαν θρησκείαν, τῶν «Τεσσάρων Τετραγώνων Εὐαγγελίων» ὅπως τὴν ὠνόμασε.

Μὲ τὴν ραδιοφωνικὴν προπαγάνδαν, μὲ τὶς παράξενες ἱεροτελεστίες της ποὺ ἔχουν κάτι τὸ κινηματογραφικὸ καὶ πρὸ παντὸς μὲ τὸ ἀναμφισβήτητον σὲξ ἀππὴλ, μὲ τὸ ὁποῖον εἶνε προικισμένη, κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ ἀρκετοὺς ὀπαδοὺς καὶ περισσότερα χρήματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔκτισε στὸ Χόλλυγουντ ἕνα πελώριον ναόν, τὸν Ναὸν τῶν Ἀγγέλων, μὲ 18 κρυστάλλινες πόρτες, ἱκανὸν νὰ χωρέσῃ πέντε χιλιάδες ἄτομα.

Τὸν Μάϊον τοῦ 1925, ἡ Μὰκ Πῆρσον, ἐσκηνοθέτησε ἕνα διαφημιστικὸν κόλπο, τὸ ὁποῖον σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου θὰ τῆς ἐστοίχιζε πολὺ ἀκριβά. Μιὰ μέρα στὴν Βενετία τῆς Καλλιφορνίας, ἔπεσε στὴ θάλασσα καὶ δὲν ξαναφάνηκε πιὰ στὴν ἐπιφάνεια. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ ὀπαδοί της εἰδοποίησαν ἀμέσως τὴν ἀστυνομία καὶ κατώρθωσαν νὰ δημιουργήσουν πολὺν θόρυβον. Τὸ ραδιόφωνον ἔστειλε τὴν εἴδησιν στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης καὶ τὸ κοινὸν συγκινεῖται.

Ἔξαφνα, ἐντελῶς ἀπρόοπτα, ὅπως εἶχεν ἐξαφανισθῆ, παρουσιάζεται πάλι σ' ἕνα χωριὸ τοῦ Μεξικοῦ. Λέει ὅτι ἔπεσε θῦμα ἀπαγωγῆς, ὅτι τὴν ἐκράτησαν αἰχμάλωτον σὲ μιὰ καλύβα καὶ ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας της ἐπέρασε πολλὰ μαρτύρια ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς νέας θρησκείας.

Ἔπειτα ὅμως ἐγνώσθη ὅτι καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἐγλεντοῦσε μὲ ἕναν ἐραστήν της σ' ἕνα χωριὸ τοῦ Μεξικοῦ. Καὶ ὅμως δὲν τὴν ἐδίκασαν ἐπὶ σκηνοθεσίᾳ τοῦ ἐγκλήματος καὶ κανεὶς δὲν ἀσχολήθηκε πειὰ μὲ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Γιατί; Οἱ φθονεροὶ λένε ὅτι ἐξ αἰτίας τῶν πολλῶν ὀπαδῶν ποὺ ἔχει συγκεντρώσει γύρω της, ἀσκεῖ μεγάλην ἐπιρροὴ στὶς ἀμερικανικὲς ἐκλογὲς καὶ ἐπομένως πολλοὶ βουλευταὶ ἐπιζητοῦν τὴν φιλίαν της καὶ τὴν προστατεύουν.

Εἶνε ἀπίστευτοι οἱ ἐξωφρενισμοὶ εἰς τοὺς ὁποίους μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἡ θρησκευτικὴ αὐτὴ αἵρεσις, ποὺ ἔχει τὴν ἀναίδειαν νὰ λέγεται «Εὐαγγελική».

Τελευταίως στὸ Κλέβελαντ τοῦ Ὄχιο, ἕνας νέος καὶ μία δεσποινὶς, ὀπαδοὶ καὶ οἱ δύο τῆς Μὰκ Πῆρσον, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς νέας θρησκείας.

Τοὺς γάμους αὐτοὺς δὲν τοὺς εὐλόγησε παπᾶς, ἀλλὰ ἕνα παιδάκι μόλις ὀκτὼ χρονῶν, κάποιος Τσὰρλ Τζαίνες. Οἱ γονεῖς του εἶνε ἱερεῖς τῆς νέας θρησκείας καὶ τὸν προετοίμαζαν ἀπὸ τώρα γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἴδιο ἐπάγγελμα.

Τὸ παιδὶ αὐτὸ ἄρχισε νὰ τελετουργῇ ἀπὸ πέντε χρονῶν, ἀλλὰ μόλις πρὸ δύο μηνῶν ἔγινε κανονικὸς λειτουργὸς τῆς νέας θρησκείας. Καταλαβαίνετε λοιπὸν πολὺ καλά, ὅτι πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς ἀρκετὰ ἀφελὴς ὅπως εἶνε οἱ Ἀμερικανοί, γιὰ νὰ γίνῃ ὀπαδὸς μιᾶς τέτοιας θρησκείας ποὺ ἔχει πνευματικούς της ἀρχηγοὺς μικρὰ παιδάκια.

Παληοὶ στῖχοι

Η ΦΥΓΗ

Ξύπνα, γλυκιά μου ἀγάπη,
κι' ἡ νύχτα εἶναι βαθιά,
ὅλη κοιμᾶται ἡ φύσις,
εἶν' ὅλα σιωπηλά.

Μόνο τ' ἀχνὸ φεγγάρι,
ποὺ σὰν ἐμὲ ἀγρυπνᾶ,
μέσ' στ' οὐρανοῦ ἀρμενίζει
τὴν ἥσυχη ἐρημιά.

Ἂν μᾶς χωρίζει τώρα
μιὰ θέληση σκληρή,
μιὰν ἄκρῃ γῆς θὰ βροῦμε
νὰ ζήσουμε μαζί.

Ξύπνα γλυκιά μου ἀγάπη,
κ' ἡ νύχτα εἶνε βαθιά,
μᾶς καρτερεῖ ἡ βαρκούλα
στὴν ἔρμη ἀκρογιαλιά.

Ἀκόμα τὸ φεγγάρι
ἔλαμπε σπλαχνικό,
μὲ μάτια δακρυσμένα
τὸ κύτταζαν κ' οἱ δυό.

Λάμνε, γλυκιέ μου, λάμνε
νὰ φύγουμε μακριά,
ὅσο σιγάει τ' ἀγέρι
στὰ ὁλόστρωτα νερά.

Καὶ κάθε ποὺ στὸ κῦμα
βουτῆξει τὸ κουπί,
στὸ μέτωπο τοῦ δίνει
ἡ κόρη ἕνα φιλί.

Λάμνε, γλυκέ μου, λάμνε
νὰ φύγωμε μακρυά,
ὅσο σιγάει τ' ἀγέρι
στὰ ὁλόστρωτα νερά.

Κυττάει τὴν γῆ ποὺ φεύγει
σα σύγνεφο θολό,
τὴν ἀποχαιρετάει
μ' ἕνα ἀναστεναγμό.

Ἔχετε γειά, λαγκάδια,
βρυσοῦλες, κρῦα νερά,
γλυκὲς αὐγές, πουλάκια,
γιὰ πάντα ἔχετε γειά.

Μάνα, μακριὰ μὲ σπρώχνει
εἰς ἄλλην ξένη γῆ,
μακριὰ ἀπὸ σὲ μιὰ ἀγάπη
ἀνίκητη, θερμή.

Λάμνε, γλυκέ μου, λάμνε
νὰ φύγουμε μακριά,
ὅσο σιγάει τ' ἀγέρι
κ' ἡ νύκτα εἶνε βαθιά.

Προβαίνει τὸ φεγγάρι,
κρυφὴ παρηγοριὰ
νὰ φέρει εἰς μύρια πάθη
ἀγνώριστα, κρυφά·

κ' οἱ δυὸ μαρκιὰ στὰ ξένα
τὸ κύτταζαν μαζί,
κ' εἶχαν στὴν ἀγκαλιά τους
παράδεισο καὶ γῆ.

ΙΩ. ΤΥΠΑΛΔΟΣ

Παληοί ε νέοι άστέρες

Ἕνα ἐνδιαφέρον ἄρθρον τοῦ σκηνοθέτου τοῦ κινηματογράφου Γκέζα φὸν Μπὸλβαρυ γιὰ τοὺς ἀστέρες ποὺ σβύνουν καὶ γιὰ ἄλλους ποὺ ἀνατέλλουν...

Κατὰ τὸ σκηνοθετικόν μου στάδιον, ὑπῆρξα, ὅπως ὅλοι οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὸν κινηματογράφον, μάρτυς ἀπείρων συμβάντων, ποὺ ἔλαβον χώραν εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν στερέωμα. Εἶδα μεγάλους, λαμπροὺς καὶ κοσμοξακουσμένους ἀστέρας, νὰ σβύνουν, νὰ χάνωνται εἰς τὸ χάος τῆς ἀδιαφορίας τοῦ κοινοῦ. Εἶδα νέα ἀστέρια νὰ ἀνατέλλουν. Εἶδα, μικρά, ἀσήμαντα ἀστράκια, νὰ μεσουρανοῦν συντόμως καὶ ν' ἀποκτοῦν μίαν ἀναπάντεχη αἴγλην.

Ὁ κινηματογράφος εἶνε τὸ πιὸ ἄστατο χρηματιστήριο ἀξιῶν. Σήμερα ἀνεβάζει ἕναν ἠθοποιὸν εἰς ὕψη ἀπροσπέλαστα. Αὔριον τὸν κρημνίζει εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς ἀγνοίας. Δημιουργεῖ ἔτσι ἕνα πλῆθος δραμάτων.

Ὅλοι σεις, ποὺ κάθεστε στὴν αἴθουσα τοῦ σινεμὰ καὶ ἀπολαμβάνετε ἕνα φίλμ, δὲν σκέπτεσθε, ὅτι πίσω ἀπὸ τὶς δραματικὲς, κωμικὲς ἢ συγκινητικὲς σκηνές, ποὺ βλέπετε, συμβαίνουν ἄλλα δράματα, σπαρακτικώτερα, διότι εἶνε ἀληθινά. Καλλιτεχνικὲς ἀξίες συγκρούονται κάθε ἡμέρα καὶ κάθε ὥρα, ἄλλες ἐπικρατοῦν καὶ ἄλλες καταβαραθρώνονται. Αὐτὰ τὰ δράματα ἠθέλησα νὰ σᾶς παρουσιάσω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς μὲ τὸ ἄρθρον μου αὐτό, ἀφοῦ δὲν μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ σᾶς τὰ παρουσιάσω ἀπὸ τῆς ὀθόνης.

*

Τὶς πρῶτες μου σκέψεις θέλω νὰ τὶς ἀφιερώσω στοὺς ἠθοποιούς, ποὺ ἔσβυσαν. Ἂς τοὺς σκεφθοῦμε μαζύ, ἀναγνῶσται, καὶ ἂς ἀφήσουμε νὰ τοὺς περιβάλλῃ ἀκεραία ἡ συμπάθειά μας.

Ἂς ἀναλογισθοῦμε, ὅτι ὑπῆρξαν κάποτε οἱ ἀγαπημένοι μας καλλιτέχναι. Ἐκάναμε ὅρκο εἰς τὸ ὄνομά των. Ἡ φωτογραφία των ἐκοσμοῦσε τὸ δωμάτιόν μας.

Μπίλλυ Ντόβ, Κλάρα Μπόου, Τζὼν Τζίλμπερ, Βαλεντῖνο καὶ ἄλλες πολλὲς καὶ ἄλλοι πολλοί... Ἦσαν τὰ εἴδωλά μας. Τοὺς εἴχαμε ἀνεβάσει εἰς ἕνα ὑψηλὸν βάθρον λατρείας. Τώρα τί ἀπέμεινε ἀπὸ τὴν δόξαν των; Τίποτε. Ἢ σχεδὸν τίποτε. Ἕνας ἀσθενὴς μονάχα ἀντίλαλος τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς φήμης των μένει, ὁ ὁποῖος ὁλοένα ἐξασθενεῖ, μέχρις ὅτου σβύσει ἐντελῶς ἀπὸ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ κόσμου.

Καὶ ὅμως, οἱ καλλιτέχναι αὐτοί, μᾶς εἶχαν δώσει τὴν ψυχήν των. Μᾶς ἔτερψαν, μᾶς παρηγόρησαν, μᾶς διεσκέδασαν, μᾶς ἐκράτησαν συντροφιὰ εἰς τὸν πόνον μας καὶ εἰς τὴν ἀπελπισίαν μας. Τὰ δάκρυά των ἦσαν δάκρυά μας. Ἡ εὐτυχία των, εὐτυχία μας. Ἐζούσαμε τὶς περιπέτειές των, τοὺς ἔρωτές των, τὰ ὄνειρά των, τοὺς πόθους των.

Ἦσαν κομμάτια τῆς ψυχῆς μας. Καὶ εἴμαστε κομμάτια τῆς ψυχῆς των. Οἱ ἱεροὶ δεσμοὶ τῆς τέχνης μας ἥνωναν μαζύ των. Πῶς μποροῦμε, λοιπόν, τώρα, νὰ μὴ τοὺς ἀναπολήσουμε μὲ συγκίνησι καὶ μὲ λαχτάρα; Πῶς μποροῦμε νὰ μὴ νοιώσουμε γι' αὐτοὺς μιὰ ἀπέραντη συμπάθεια τώρα, ποὺ ὁ χρόνος τοὺς ἔθεσε στὸ περιθώριο, τοὺς ἔφθειρε, τοὺς κατέβασε ἀπὸ τὰ βάθρα των;

Ἀστέρες, ποὺ σβύσατε, δεχθῆτε αὐτὴν τὴν στιγμήν, τὴν συμπάθειάν μας, ἡ ὁποία συνοδεύεται μὲ μίαν συγκινητικὴν ἀνάμνησιν τῶν παλαιῶν σας θριάμβων.

*

Παρηκολούθησα πολλὲς καταπτώσεις δοξασμένων ἠθοποιῶν. Εἶνε κάτι τὸ δραματικόν, νὰ βλέπετε ἕναν καλλιτέχνην, νὰ τὸν σκεπάζουν σιγὰ-σιγὰ τὰ σάβανα τῆς λήθης. Εἶνε σὰν νὰ ἐνταφιάζεται ζωντανός.

Ὑπῆρχε μιὰ ἐποχὴ, ποὺ ὅλη ἡ Ἀμερικὴ μιλοῦσε γιὰ τὴν Κλάρα Μπόου. Τὸ κεφάλι της εἰκονογραφημένο ἐκυκλοφοροῦσε εἰς ἀναρίθμητα ἀντίτυπα εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τί ντελίριο λατρείας ἦταν ἐκεῖνο! Ἀμφιβάλλω ἂν ἄλλος ἄνθρωπος ποτὲ ἔγινε τόσο δημοφιλής.

Τί μένει τώρα ἀπὸ τὴν φήμην ἐκείνην; Τίποτε. Τὸ κεφαλάκι τῆς Κλάρας, μὲ τὰ κόκκινα, φλογάτα μαλλιά, ποὺ ἦταν γνωστὸ καὶ στὴν τελευταία καλύβα, ἐγνώσθη μιὰ μέρα, ὅτι ἐτρελλάθη. Δὲν ἄνθεξε φαίνεται, εἰς τὸν τόσον θόρυβον, ποὺ ἐγίνετο γύρω του. Ἡ τρέλλα ἦταν ἡ ἀπαρχὴ τῆς καταπτώσεως. Τὸ ἀγαπημένο ἀστέρι τοῦ Χόλλυγουντ ἔκλεινε πρὸς τὴν δύσιν του.

Πάει ἡ Κλάρα. Ξεχάσθηκε τὸ μπρίο της, ἡ τέχνη της, τὸ γελαστό της προσωπάκι.

Θέλετε νὰ θυμηθοῦμε καὶ ἄλλην; Προτιμᾶτε τὴν Μπίλλυ Ντόβ; Ἐκτυποῦσαν καὶ γι' αὐτὴν κάποτε ἀναρίθμητες καρδιές. Ὅλοι τὴν ἐθαύμαζαν ὡς μία ὑπέροχη γυναῖκα, ὡς μία σπουδαία καλλιτέχνιδα. Τὴν ἐλάτρευαν.

Σήμερα ἡ ἄλλοτε κοσμοξακουσμένη Ντόβ, ἡ ἄλλοτε πανωραία στάρ, περιφέρει τὶς ρυτίδες τῶν γηρατειῶν της στὶς συγκεντρώσεις τῆς κινηματογραφουπόλεως.

★

Ἂς στρέψωμε τὸ φύλλο τῆς δραματικῆς ἱστορίας τοῦ Χόλλυγουντ. Ἂς ρίξουμε δηλαδὴ μιὰ ματιὰ καὶ στὸ ἄλλο φῦλο, δηλαδὴ τοὺς γόητες.

Κάθε ἐποχὴ εἶχε τὸν γόητά της. Εἶχε ἕναν ἀρσενικὸν ἀστέρα τῆς ὀθόνης, διὰ τὸν ὁποῖον ἐσκιρτοῦσαν ὅλες οἱ γυναικεῖες καρδιὲς καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔπαιρναν μαθήματα γοητείας ὅλοι οἱ νεαροὶ καὶ τῶν δύο ἡμισφαιρίων.

Ἀλλ' οἱ καρδιὲς τῶν γυναικῶν εἶνε τόσο ἄστατες. Δὲν ἀργοῦν, νὰ ἀπιστήσουν στὴν φήμην τοῦ ἀγαπημένου των ἀστέρος, γιὰ νὰ κυττάξουν τρυφερὰ κάποιον ἄλλον, πιὸ νέον, πιὸ φρέσκον, ποὺ τώρα ἀνατέλλει.

Ὁ παληός, σιγὰ-σιγὰ, ξεχάνεται. Ἔτσι ξεχάστηκε ὁ Ντούγκλας Φαιρμπανξ, ὁ Τζὼν Τζίλμπερτ, ὁ Ραμὸν Νοβάρο καὶ τόσοι ἄλλοι. Ἡ γοητεία των ἐξεθύμανε. Δὲν ἀποτελοῦν πλέον τὸν στόχον τῶν ὀνείρων τῶν γυναικῶν. Δὲν προκαλοῦν τὴν μίμησιν κανενὸς νεαροῦ. Πέφτουν εἰς τὴν ἄγνοιαν. Ἀποτραβιοῦνται καὶ μένουν μονάχα μὲ τὶς ἀναμνήσεις τῶν ἐπιτυχιῶν των.

Πόσα τέτοια δράματα ἔχουν συμβῆ! Ἂς ἀναφέρουμε ἕνα ὡς πιὸ παραστατικό: Τοῦ Τζὼν Τζίλμπερ. Ὅταν αὐτὸς ἐμεσουράνει, ἡ Γκρέττα Γκάρμπο ἦταν ἐντελῶς ἄγνωστη. Τὴν ἐπῆρε εἰς τὸ πλευρό του. Ἔπαιζε μαζύ της. Τῆς ἐχάρισε λίγην ἀπὸ τὴν αἴγλην του.

Δὲν ἐπέρασαν καὶ πολλὰ χρόνια. Ἡ ἄσημη Γκάρμπο ἀνῆλθε εἰς ἕνα ἄφθαστο καλλιτεχνικὸ μεσουράνημα. Τὸν ἴδιο καιρὸ ὁ Τζίλμπερ πέθανε ἄγνωστος, λησμονημένος. Δὲν τοῦ εἶχε μείνει οὔτε ἡ παραμικρὴ ἀνταύγεια δόξης. Αὐτός, ποὺ ἄλλοτε εἶχε τόσην αἴγλην, ὥστε ἐχάριζε καὶ σ' ἄλλους ἀφειδῶς!...

★

Εἶνε ἀναπόφευκτο αὐτὸ ποὺ συμβαίνει μὲ τοὺς ἀστέρας. Ἡ τραγικὴ των μοῖρα εἶνε συνυφασμένη μὲ τὴν φήμην των. Μέσα δηλαδὴ στὸν σημερινόν των θρίαμβον ὑπάρχει ὁ σπόρος τοῦ αὐριανοῦ δράματος τῆς καταπτώσεώς των.

Διότι, πῶς θριαμβεύει ἕνας καλλιτέχνης; Μὲ τὰ σωματικά του προσόντα συνήθως. Μὲ τὴν ὠμορφιά του, τὰ νειᾶτα του, τὴν γοητεῖαν του. Ὅσοι καλλιτέχναι στηρίζονται εἰς αὐτὰ τὰ προσόντα, μοιραίως θὰ σβύσουν. Διότι τὰ νειᾶτα περνοῦν. Ἡ ὠμορφιὰ μαραίνεται. Ἡ γοητεία σκουριάζει μὲ τὸν καιρό.

Εἶνε λοιπὸν τόσο εὐκολονόητο, γιατὶ οἱ ἠθοποιοὶ τῆς κατηγορίας αὐτῆς, οἱ γόητες καὶ οἱ γόησσες, ποὺ γνωρίζουν καὶ τὴν μεγαλείτερη φήμην, σβύνουν ἀναποφεύκτως· Πολλοὶ ξεχάνονται καὶ πρὶν ἀκόμη παρέλθῃ ἡ ἀκμὴ τῆς νεότητος καὶ τοῦ κάλλους των. Κι' αὐτὸ συμβαίνει, διότι τὸ κοινὸν κουράζεται, νὰ θαυμάζῃ ἐπὶ πολὺ τὸν ἴδιον γόητα ἢ τὴν ἴδιαν γόησσα. Ζητεῖ πάντα νέα πρόσωπα, νέα εἴδωλα τῆς λατρείας του.

Αὐτὴν τὴν ἀπότομον πτῶσιν δὲν τὴν παθαίνουν ποτὲ οἱ καλλιτέχναι ποὺ στηρίζουν τὴν φήμην των ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν τέχνην των. Ἕνας Σαρλὼ θὰ εἶνε πάντα μέγας. Ἕνας Οὐάλλας Μπῆρυ θὰ εἶνε θαυμαστὸς μέχρι τελευταίας του πνοῆς. Ἡ Ἀδέλα Σάντροκ ἦταν ὑπέροχη μέχρι τοῦ θανάτου της. Ἡ ἀληθινὴ τέχνη εἶνε ἀκατάλυτη. Καὶ μακάρι νὰ γίνῃ ὁ κινηματογράφος ἀποκλειστικὴ τέχνη καὶ ὄχι ὡραία ἐμφάνισις.

Ὑπάρχουν λοιπὸν ἠθοποιοί, ποὺ δὲν πέφτουν στὴν ἄγνοιαν, ποὺ δὲν βλέπουν τοὺς ἑαυτούς των σαβανωμένους μὲ τὴν λήθην. Αὐτοὶ εἶνε, ὅπως εἴπαμε, οἱ μὴ γόητες. Ἀλλὰ ξέρω καὶ ἕναν γόητα, ὁ ὁποῖος δὲν ἐγνώρισε τὴν κατάπτωσιν, δὲν ἐγνώρισε τὴν δύσιν. Τὸν ξέρετε καὶ σεῖς. Εἶνε ὁ ἀλησμόνητος Βαλεντῖνο. Δὲν τὸν ἐπεσκίασεν ἄλλος, ἐφ' ὅσον ἔζη, διότι ἀπέθανε εἰς τὸ κορύφωμα τῆς δόξης του. Τέτοιον θάνατον θὰ ἔπρεπε νὰ εὔχωνται ὅλοι οἱ γόητες.

★

Τὴν θέσιν αὐτῶν ποὺ σβύνουν ἔρχονται νὰ τὴν καταλάβουν αὐτοὶ ποὺ ἀνατέλλουν. Διαρκῶς ἐμφανίζονται στὸ στερέωμα τοῦ κινηματογράφου νέα ἀστέρια, ποὺ παίρνουν τὴν ἄνοδον πρὸς τὸ μεσουράνημα.

Οἱ μεσουρανοῦντες ἀρχίζουν νὰ κλίνουν πρὸς τὴν δύσιν των. Ἐπῆραν τώρα τὴν πρὸς τὰ κάτω τροχιὰν ἡ Λίλιαν Χάρβεϋ, ἡ Μάρλεν Ντῆτριχ, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ Γκρέττα Γκάρμπο. Στὸ ὑψηλώτερο σημεῖον τοῦ καλλιτεχνικοῦ στερεώματος ἀνεβαίνουν νέα ἀστέρια: Ντανιὲλ Νταριὲ, Πάολα Βέσσελυ, Ἔλινορ Πάουελ καὶ πολλὲς ἄλλες.

Αὐτές, μαζὺ μὲ τοὺς ἄρρενας συναδέλφους των, Γκάρυ Κοῦπερ, Νέλσων Ἔντυ καὶ λοιποὺς κατέχουν ἤδη τὰ σκῆπτρα τῆς γοητείας.

Γιὰ πόσο διάστημα θὰ τὰ κρατήσουν; Ὄχι γιὰ πολύ. Στρατιὲς νέων ταλέντων περιμένουν τὴν σειράν των, ν' ἀνεβοῦν καὶ νὰ τοὺς ἐκτοπίσουν. Καὶ δὲν θ' ἀργήσουν ν' ἀνεβοῦν, διότι ὁ κόσμος διαρκῶς ζητᾷ νέα πρόσωπα.

—Νέους ἠθοποιούς! Μᾶς φωνάζουν κάθε ἡμέρα οἱ ἐπιχειρηματίαι τῆς ὀθόνης. Λανσάρατε νέους ἠθοποιούς.

Διαρκῶς χιλιάδες νέοι φθάνουν στὶς μεγάλες κινηματογραφουπόλεις, μὲ τὴν ζωηρὴ φιλοδοξία, νὰ ἐπιτύχουν. Θὰ πραγματοποιήσουν τὸ ὄνειρόν των; Οἱ πολλοὶ ὄχι. Λίγοι, ἐλάχιστοι εἶνε ἐκεῖνοι, ποὺ θὰ μπορέσουν νὰ ἐπιβληθοῦν. Οἱ ἄλλοι θὰ ἰδοῦν τὰ νειᾶτα τους καὶ τὰ ὄνειρά τους, νὰ μαραίνωνται εἰς τὸ κόρο. Καὶ μιὰ ἡμέρα θὰ καταντήσουν οἰκτρὰ ναυάγια.

Οἱ λίγοι, οἱ ἐλάχιστοι θὰ ἐπιτύχουν. Καὶ θ' ἀρχίσουν ν' ἀνεβαίνουν παίρνοντες τὴν θέσιν ἄλλων. Καὶ μιὰ μέρα θὰ μεσουρανήσουν. Θὰ θριαμβεύσουν. Θὰ γνωρίσουν τὴν δόξαν καὶ τὸν πλοῦτον.

Καὶ ἔπειτα θὰ πάρουν καὶ αὐτοὶ τὴν τροχιὰ τῆς καταπτώσεως. Μέρα μὲ τὴν ἡμέρα θὰ σβύνουν. Καὶ μιὰ μέρα θὰ κρυβοῦν εἰς τὴν δύσιν τῆς πλήρους ἀγνοίας. Ἀστέρια ποὺ δύουν, ἀστέρια ποὺ ἀνατέλλουν, ἄλλοι ποὺ ἐπιτυγχάνουν, ἄλλοι ποὺ ἀποτυγχάνουν — νὰ τὸ ἀπέραντο, ἄγραφον δραματολόγιο τῆς ζωῆς τοῦ κινηματογράφου.

ΓΚΕΖΑ ΦΟΝ ΜΠΟΛΒΑΡΥ

Παληὰ τραγούδια

Τ' ΑΔΕΡΦΙΑ

Τώρα ποὺ ἡ ξάστερη
νύχτα μονάχους
μᾶς ηὗρε ἀπάντεχα,
καὶ ἐκεῖ στοὺς βράχους
σχίζεται ἡ θάλασσα
σιγαλινά.

τώρα ποὺ ἀνοίγεται
κάθε καρδιὰ
στὴν λύπη, ἀκούσετε
μίαν ἱστορία,
ποὺ τὴν αἰσθάνονται
τὰ σωθικά.

Σὲ κοιμητήριο
εἶναι στημένα
δύο κυπαρίσσια
ἀδελφωμένα,
ποὺ πρασινίζουνε
μέσ' στοὺς σταυρούς.

Ὅταν μεσάνυχτα
καταβουΐζουν
οἱ ἄνεμοι, ἂν τάβλεπες
πῶς κυματίζουν,
ἔλεες πῶς κράζουνε
τοὺς ζωντανούς.

Δύο ἀδέλφια δύστυχα
κοιμοῦνται κάτου
τὸν ἀνεξύπνητον
ὕπνον τοῦ θανάτου,
κ' ἔχασε ἡ μάνα τους
τὰ λογικά.

Τὰ μαῦρα! ἐπαίζανε
ἐκεῖ ὅπου στέκει
ὁ πύργος κ' ἔπεσε
τ' ἀστροπελέκι,
κι' ἄψυχα τ' ἄφησε,
τὰ θλιβερά.

Ροδοστεφάνωτα,
ἀσπροντυμένα,
τὰ κατεβάσανε
ἀγκαλιασμένα
μέσα εἰς τὴν ὕστερη
ἀλησμονιά.

Δὲν ἄκουσες βάδισμο
χαμένου σκύλου·
πουλιοῦ δὲν ἄκουες
λάλημα, ἢ χείλου,
ἢ κλωνοφλίφλισμα
νὰ πνέει τερπνά·

νερομουρμούρισμα,
ὁποὺ ἀναβρύζει,
καὶ τσ' ἐπιτύμβιες
πέτρες δροσίζει,
μόλις ἀντίσκοβε
τὴ σιγαλιά.

Θανῆς δὲν ἔμνεσκαν
ἄλλα σημεῖα,
πάρεξ τοῦ λίβανου
ἡ μυρωδιὰ
ὁποὺ ἐχυνότουνε
στὴν ἐρημιά.

Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

ΑΦΟΥ ΕΞΗΝΤΛΗΘΗ ΣΤΗ ΓΗ

Χρυσάφι στὴ θάλασσα

Ἀπεγνωσμέναι προσπάθειαι καταβάλλονται διὰ νὰ ἀνελκυσθοῦν ναυαγήσαντα πλοῖα ποὺ μετέφεραν θησαυρούς

Εἶνε κάμποσος καιρὸς τώρα, ποὺ ἡ ἀνθρωπότης ἄρχισε πάλι νἀναζητῇ πυρετωδῶς χρυσάφι, παντοῦ ὅπου εἶνε δυνατὸν νὰ τὸ βρῇ. Ἡ προσοχὴ ὅμως τῶν νέων αὐτῶν χρυσοθηρῶν δὲν στρέφεται πειὰ πρὸς τὴν ξηρὰ, ὅπως ἄλλοτε, ἀλλὰ πρὸς τὴν θάλασσα, μέσα στὰ κύτη ναυαγισμένων καραβιῶν, ὅπως ἐγράψαμε καὶ πρὸ καιροῦ.

Τὶς ἡμέρες αὐτὲς τὸ εἰδικὸν ἰταλικὸν ναυαγοσωστικὸν «Φάλκο» κάνει ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ νὰ φέρῃ στὴν ἐπιφάνεια τοὺς θησαυροὺς τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ καὶ τριακοσίων μεξικανικῶν οἰκογενειῶν, ποὺ ἐναυάγησαν μὲ τὸ «Μερίντα». Ὁ θησαυρὸς αὐτὸς ἀνέρχεται σὲ ἑκατὸ ἑκατομμύρια καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ νομίσματα, κοσμήματα καὶ σκεύη πολυτίμων μετάλλων.

Ἐν τῷ μεταξὺ, τὸ πλοῖον αὐτό, ποὺ εἶνε κάτι μεταξὺ ναυαγοσωστικοῦ καὶ βυθοκόρου, ἄρχισε νὰ ἐργάζεται γιὰ τὴν ἀνέλκυσιν τῆς ἀγγλικῆς φρεγάτας «Λοῦτιν», ποὺ ἐναυάγησε περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος ἔξω ἀπὸ τὸ Σουΐντερζέα. Ὁ θησαυρὸς ποὺ βρίσκεται μέσα σ' αὐτὸ τὸ σκάφος ἀνέρχεται σὲ ἕνα δισεκατομμύριο.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες, θὰ γίνῃ προσπάθεια ἀνελκύσεως καὶ τοῦ «Ὀριάν», τῆς γαλλικῆς ναυαρχίδος τὴν ὁποίαν ἐβύθισεν ὁ Νέλσων στὸ Ἀμπουκίρ. Στὸ πλοῖον αὐτὸ βρίσκονται ὄχι μονάχα τὰ ἔξοδα γιὰ τὴν ἐκστρατεία τῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ καὶ οἱ θησαυροὶ τῶν Ἱπποτῶν τῆς Μάλτας, τοὺς ὁποίους εἶχε κατάσχει ὁ Ναπολέων προτοῦ ξεκινήσει γιὰ τὸν πόλεμο.

Τέλος ἔχουμε καὶ τὸν «Τηλέμαχον» ποὺ ἀναπαύεται στὶς ἐκβολὲς τοῦ Σηκουάνα ἀπὸ τὰς 3 Ἰανουαρίου 1790, μαζὺ μὲ τὸ μυθῶδες φορτίον του, τὰ πλούτη δηλαδὴ καὶ τοὺς θησαυροὺς πολλῶν δεκάδων πλουσίων φυγάδων, τὰν πολυτιμα σκεύη πολλῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν, τὸ ὅλον ἀξίας 850 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Προβλέπεται ἀκόμη ὅτι θὰ γίνῃ προσπάθεια ἀνελκύσεως ὅλων τῶν σκαφῶν ποὺ ἔχουν τορπιλλισθῆ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον. Τὰ σκάφη αὐτὰ εἶνε 6.604, ἀπὸ τὰ ὁποῖα χίλια περίπου μποροῦν ν' ἀνελκυσθοῦν στὴν ἐπιφάνεια μὲ ὅλο τὸ φορτίον τους, χωρὶς μεγάλες δυσκολίες.

Γιὰ τὴν ἀνέλκυσιν τοῦ «Τηλεμάχου», ἀντὶ νὰ κατέβουν οἱ δῦτες ἕως τὸ σκάφος, ν' ἀνοίξουν δρόμο μὲ τοὺς δυναμῖτες καὶ μὲ τὸ τσεκοῦρι γιὰ νὰ φθάσουν ἕως τὸ κῦτος καὶ τὸν θησαυρόν, ὅπως ἔγινεν ἕως τώρα σὲ παρόμοιες περιστάσεις, θὰ ἐφαρμοσθῇ ἄλλη μέθοδος. Θὰ ἀνασηκώσουν δηλαδὴ τὸ σκάφος ὁλόκληρον ἕως τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ θὰ τὸ μεταφέρουν εἰς ἕνα νεώριον γιὰ νὰ τὸ διαλύσουν καὶ νὰ βγάλουν ἀπὸ μέσα τὸν θησαυρόν.

Ἡ μέθοδος αὐτὴ δὲν μπορεῖ πάντα νὰ ἐφαρμοσθῇ, πρὸ παντὸς ὅταν τὸ σκάφος εἶνε πολὺ μεγάλο καὶ εἶνε βυθισμένο σὲ βαθειὰ νερά. Εὐτυχῶς ὁ «Τηλέμαχος» βρίσκεται σὲ τέτοια θέσι ὥστε εἶνε δυνατὴ ἡ μεταφορά του εἰς ἕνα νεώριον.

Πολλὲς προσπάθειες ἔγιναν κατὰ τὸ παρελθὸν γιὰ τὴν διάσωσι τῶν 850 ἑκατομμυρίων τοῦ «Τηλεμάχου». Τὸ σκάφος αὐτὸ ἐναυάγησε στὰς 3 Ἰανουαρίου 1790 καὶ τὴν ἄνοιξι τοῦ ἰδίου ἔτους ἔγινε μιὰ προσπάθεια νὰ τὸ φέρουν στὴν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα. Ἀργότερα, ὅταν ἡ παρουσία του στὸ μέρος ἐκεῖνο ἄρχισε ν' ἀποτελῇ κίνδυνον γιὰ τὰ πλοῖα ποὺ περνοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ, ἐπροσπάθησαν νὰ τὸ μετακινήσουν, ἀλλὰ καὶ πάλι χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Ἄλλες παρόμοιες προσπάθειες ἔγιναν στὰ 1816, στὰ 1837, στὰ 1874. Ἔφεραν τότε στὴν ἐπιφάνεια μερικὰ συντρίμματα τοῦ σκάφους, ἀλλὰ ὁ θησαυρὸς ἔμεινεν ἀπρόσιτος.

Τώρα τὸ σκάφος αὐτὸ βρίσκεται σὲ τόσο μικρὸ βάθος, σφηνωμένο στὴ λάσπη τοῦ βυθοῦ, ὥστε οἱ περιηγηταὶ τῆς «Νορμανδίας» θὰ μποροῦσαν νὰ τὸ διακρίνουν μὲ τὴν ἀμπώτιδα, ἂν δὲν ἦταν τόσο βαθειὰ χωμένο μέσ' τὴ λάσπη.

Ἡ ἐργασία γιὰ τὴν ἀνέλκυσι τοῦ σκάφους θὰ γίνῃ ὡς ἑξῆς: γύρω ἀπὸ τὸ ναυαγισμένο πλοῖο, θὰ τοποθετηθοῦν σιδερένια δοκάρια μήκους 25 μέτρων καὶ πάχους 25 ἑκατοστῶν. Ἡ τοποθέτησις αὐτὴ θὰ γίνῃ μὲ εἰδικὴν αὐτόματον σφύρα. Τὰ δοκάρια αὐτὰ θ' ἀποτελέσουν τὸν σκελετὸ ἑνὸς στεγανοῦ κλωβοῦ, μέσα στὸ ὁποῖον τὸ σκάφος θὰ βρεθῇ κλεισμένο.

Ἔπειτα, ὁ τεράστιος αὐτὸς κλωβὸς θ' ἀδειάσῃ ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ τὴν λάσπη, εἰς τρόπον ὥστε τὸ σκάφος νὰ μείνῃ τελείως καθαρισμένο. Τότε θὰ τὸ ἀνασύρουν στὴν ἐπιφάνεια καὶ θὰ τὸ μεταφέρουν στὸ πλησιέστερον νεώριον.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ δὲν θὰ εἶνε οὔτε εὔκολη, οὔτε σύντομη. Θ' ἀπαιτηθῇ μεγάλη προσοχὴ γιὰ τὸ ἄνοιγμα τοῦ κύτους, γιατὶ τὸ σκάφος πιθανὸν νὰ μὴν ἀνθέξῃ σ' αὐτὴν τὴν προσπάθεια καὶ νὰ διαλυθῇ πρὶν τῆς ὥρας, ὁπότε οἱ θησαυροὶ θὰ σκορπίσουν καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς θὰ χαθοῦν. Ἐπίσης θὰ καταβληθῇ μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὸ σκάφος τὴν ἰσορροπία του κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεταφορᾶς. Γιατὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ὑπάρχει κίνδυνος νὰ βρεθῇ καὶ πάλιν εἰς τὸν βυθὸν καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ μπορέσουν νὰ τὸ ξαναβγάλουν.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

ΤΟΥ κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΒΟΥΤΥΡΑ

Ἡ Μανταλένια εἶχε χρόνια στὸ σπίτι τοῦ Μάρκου Τούλα. Εἶχε πάει νέα καὶ τώρα τὰ μαλλιά της ἤτανε γεμᾶτα ἄσπρες τρίχες.

Ἀδύνατη, μὲ κακὸ βλέμμα, χωρὶς νἆνε κακιά, εἶχε ἀφοσιωθῆ στὸ σπίτι, ποὺ ἔμενε, καὶ πρὸ πάντων στὸν κύριό της. Αὐτὸν τὸν ἀγαποῦσε σὰ σκυλὶ πιστό, σκυλὶ φύλακας.

Τὴν κυρά της ὅμως σχεδὸν τὴν ἀντιπαθοῦσε. Καὶ ὅταν ἄκουγε νὰ τὴν ἐπαινοῦν, νὰ λένε, πὼς εἶνε τίμια καὶ καλὴ κυρία, δὲ μποροῦσε νὰ μὴν κάνῃ ἕνα μικρὸ στραβομουτσούνιασμα.

Καὶ ὅταν τὴν ἐρώτησε μιὰ κυρία, ποὺ πρόσεξε στὸ στραβομουτσούνιασμα :

— Τί δὲν εἶνε καλή; Τί κάνεις ἔτσι;...

— Εἶπα γώ, πὼς δὲν εἶνε καλή; τῆς ἀπάντησε.

Ἡ ἀπάντησι τῆς Μανταλένιας ἔμοιαζε λίγο-πολύ, μὲ ἀστυνομικοῦ, ἀστυνομικοῦ, ποὺ παρακολουθεῖ κάποιον ὕποπτο κι' ἀκούει λόγια καλὰ νὰ λένε γι' αὐτόν, ἐνῷ αὐτὸς μυρίζεται τ' ἀντίθετα...

Μὰ καὶ ἡ Μανταλένια ἕναν τέτοιο ρόλο ἔπαιζε στὸ σπίτι, ποὺ ἔμενε. Παρακολουθοῦσε τὴν κυρά της.

Ὁ κύριός της παραγγελιοδόχος, ποὺ οἱ δουλειές του πήγαιναν περίφημα, ἀπ' ὅταν παντρεύτηκε εἶχαν πάρει τὸν κατήφορο. Καὶ ἡ αἰτία ἦταν ἡ ζήλεια! Ἡ ζήλεια καὶ ὁ φόβος, ἕνας μεγάλος φόβος, μὴ στολιστεῖ ἡ κεφαλή του. Καὶ γι' αὐτὸ παράτησε τὶς δουλειές του κι' ἔκανε τὸ φύλακα.

Πάνω σ' αὐτὰ καὶ στὴ φτώχεια, ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ παρουσιάζεται, φάνηκε ἡ Μανταλένια νὰ ζητᾷ ἐργασία.

Ὁ Μάρκος Τούλας ἂν καὶ οἱ δουλειές του πήγαιναν στραβᾶ κι' ἀνάποδα, τὴν κράτησε. Σκέφτηκε, πὼς θὰ μποροῦσε αὐτὴ νὰ τὸν βοηθήσῃ στὴ δύσκολη τὴ δεύτερη, δουλειά του.

Κι' ἔτσι ἔγινε.

Ἡ Καλιοπίτσα δὲν ἄργησε νὰ τὸ καταλάβῃ. Ἀλλὰ δὲ μίλησε. Κάποτε ὅμως τὄπε στὸν ἄντρα της πάνω σ' ἕνα μάλωμα :

—Ἔχεις, τοῦ εἶπε, μὴ δὲν τὸ ξέρω, καὶ τὸν Κέρβερό σου! Αὐτὸν τὸν Κέρβερό σου, ποὺ δὲν μ' ἀφίνει οὔτε στιγμή! Σὰ νἆμαι σκλάβα!

Ἡ Μανταλένια ἔμαθε πὼς τὴ λέει Κέρβερο, κι' ἔμαθε καὶ τί ἦταν αὐτός. Κ' αἰσθάνθηκε ὑπερηφάνεια σὰ νὰ τῆς εἶχαν δώσει τίτλο μεγάλο...

Τὰ χρόνια περνοῦσαν. Καὶ ἡ Καλιοπίτσα, ποὺ στὴν ἀρχὴ ἤτανε ζωηρή, ἔπειτα ἥσυχη, καθὼς εἶχε φτάσει στὴν ἐπικίνδυνη καμπή, ποὺ ξανάρχονταν οἱ τρελλὲς ὁρμές, πιὸ τρελλές, ἔδειξε κακὰ σημάδια...

Ἡ Μανταλένια τἄδε, εἶδε καὶ κάποιον νὰ περνᾷ, ὄχι νέο, μεσόκοπο. Καὶ εἰδοποίησε τὸν κύριό της.

Ὁ κύριός της τὸ ἀπόγευμα ποὺ ἡ γυναῖκα «ου βροντοχτυπῶντας τὸ πιάνο ξεφώνιζε τραγουδῶντας κάποιο τραγοῦδι ἐρωτικό, μπῆκε μέσα σιγὰ στὸ δωμάτιο καὶ τῆς εἶπε, ἀφοῦ στάθηκε λίγο:

— Πάλι γιὰ τὰ μάτια τραγουδᾷς. Μιὰ φορὰ τραγουδοῦσες καὶ πολυμιλοῦσες γιὰ τὰ βελουδένια μαῦρα μάτια, τὰ δικά σου! Τὸ θυμᾶσαι;... Εἶνε χρόνια τώρα. Ὕ, ὕ!... Τὸν καιρὸ ποὺ παντρευτήκαμε. Θἆνε τριάντα χρόνια!

— Ἰωπώ! Μὰ τί λὲς τώρα! Ὄχι νὰ μὴν εἶνε πενῆντα! Τότε ἡ Παυλίνα πόσο εἶνε; Ἀφοῦ τὸ Μάρτη κλείνει τὰ εἰκοσιένα...

— Ἔστω, ἔστω! Δὲ σοῦ χαλῶ τὸ χατῆρι! Κι' ἔπειτα, ἐγὼ δὲν ξέρω νὰ λογαριάζω!.. Λοιπόν, σὲ κεῖνο, ποὺ ἔλεγα: Τότε θυμᾶσαι, ἔλεγες τὰ μάτια τὰ δικά μου, τἄλεγες μάτια μαῦρα ξεβαμμένα! Μοῦ τἄχε ξεβάψει ὁ ἥλιος, τί φταίω γώ! Τὰ δικά σου βελουδένια μαῦρα! Πολὺ καλά! Ἐγὼ δὲ μιλοῦσα, τὸ παραδεχόμουνα...

Μιὰ μέρα ὅμως, ἄκουσα νὰ τραγουδᾷς γιὰ κάτι ἄλλα μάτια, καί, θυμᾶσαι, σοῦ τὄκρυψα! Ἤθελα νὰ λὲς μόνο γιὰ τὰ δικά του τὰ βελουδένια!..

Ἀλλὰ τώρα, νὰ τώρα, τώρα, ἄρχισες νὰ ἐξυμνῇς ἄλλα μάτια πάλι! Καὶ μάλιστα, ἕνα χρῶμα, ποὺ τότε, θύμωνες, ὅταν σοὔλεγαν πὼς τὸ χρῶμα αὐτὸ εἶνε ὡραῖο! Τὸ θυμᾶσαι;

— Οὔμ, τί νὰ σοῦ πῶ. Μπορεῖ. Γιατὶ ὅμως μοῦ τὰ λὲς αὐτά;

— Γιὰ τὰ ὡραῖα γκρῖζα μάτια;...

— Αὐτὸ εἶνε ἕνα τραγοῦδι παληό...

— Πρῶτα εἶνε τὰ μάτια κι' ἔπειτα τὸ τραγοῦδι τὸ παληό. Χωρὶς τὰ μάτια δὲ θὰ γινόταν καὶ τὸ τραγοῦδι!...

— Καλά, τί θὲς νὰ πῇς; Πές το καθαρά!

—Τί νὰ πῶ; Αὐτὸ ἦταν φτιαγμένο γιὰ γυναῖκα, γιὰ μάτια γυναίκας καὶ σὺ τὸ πῆρες ἀνάποδα! Βλέπεις, πὼς τὰ τραγούδια δὲν ἐξυμνοῦν τὸ πνεῦμα μιανῆς γυναίκας, κόρης, ἀλλ' ὅλο τὴν ὀμορφιά! Ὅλα τὰ ἀπ' ἔξω, τὸν καπλαμᾶ, τὸ ψεύτικο, τὰ πλασμένο νὰ σὲ γελάσῃ, τὴν παγίδα, ποὺ μέσα φωληάζει φίδι, φίδια, ἡ κόλαση, ὁ κακοῦργος!...

—Μὰ γιατὶ μοῦ τὰ λὲς αὐτά, γιατὶ μὲ βρίζεις;...

— Ἴσαμε κεῖ! Σ' ἀφίνω τώρα νὰ σκεφτῇς καὶ νὰ πράξῃς! Μάλιστα.

Κι' ἔφυγε, ἀφοῦ μὲ τὸ «μάλιστα» ὑποκλίθηκε. Ἄκουσε ὅμως, καθὼς εἶχε βγῆ ἔξω ἀπ' τὸ δωμάτιο, τὴ γυναῖκα του νὰ λέῃ :

—Αὐτὴ ἡ σπιοῦνα ποὔχουμε στὸ σπίτο, αὐτὴ ἡ βρῶμα θὰ τοὔχῃ βάλει πάλι, λόγια!

★

Ἡ Καλιοπίτσα μαζεύτηκε καὶ φάνηκε νἄρχεται στὰ λογικά της. Καὶ ἡ Μανταλένια δὲν εἶχε τίποτα νὰ πῇ.

Τὸ σπίτι ἀπὸ χρόνια δὲν εἶχε φτώχειες, περνοῦσε καλά. Ἡ Μανταλένια ἤξερε, πὼς τὸν κύριό της τὸν βοηθοῦσε ἕνας θειός του, ἀδελφὸς τοῦ πατέρα του, ὁ μικρότερος, ποὺ βρισκόταν στὴν Ἀφρικὴ ἀπὸ χρόνια πολλὰ καὶ εἶχε κάνει περιουσία μεγάλη. Ἤξερε, ἡ Μανταλένια, τὄχε ἀκούσει πολλὲς φορές, πὼς ὁ κύριός της θἆταν καὶ ὁ μόνος κληρονόμος...

Ἀλλ' αὐτὸν τὸν καλὸ θειό, ὄχι μιὰ φορὰ καὶ δυό, εἶχε ἀκούσει ἀπ' τὴν κυρά της καὶ τὰ παιδιά της νὰ παρακαλοῦν νὰ πεθάνῃ ἐπὶ τέλους, γιὰ νὰ πέσῃ ἡ περιουσία του στὰ χέρια τους. Ἀλλ' ὅταν τόλμησαν νὰ τὸ ποῦνε καὶ μπρὸς στὸν κύριό της, αὐτὸς θύμωσε :

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ξενητεύτηκε ἀπὸ μικρὸ παιδί, δὲ χάρηκε τὸ σπίτι του, τοὺς γονεῖς του, καὶ βασανίστηκε νὰ κάνῃ αὐτὴν τὴν περιουσία! Ριψοκινδύνεψε ἑκατὸ φορὲς μέσ' στοὺς ἀγρίους τόπους, καὶ σεῖς λέτε αὐτό! Μὰ δὲ μᾶς στέλνει;

Ἡ Μανταλένια ἤτανε σύμφωνη μὲ τὸν κύριό της, μὰ καὶ τὸ ἀντίθετο νἄλεγε αὐτός, πάλι θὰ βρισκόταν σύμφωνη!

★

Ὁ Μάρκος ἀγαποῦσε αὐτὸν τὸ θειό του, ποὺ δὲν τὸν εἶχε γνωρίσει διόλου καὶ ἤθελε νὰ ζῇ, νὰ ζῇ, νὰ φτάσῃ στὰ πιὸ βαθειὰ γεράματα. Τὄθελε αὐτὸ καὶ γιὰ μιὰ ἄλλη αἰτία : Τρόμαζε ὅταν σκεπτόταν, πὼς ἅμα πέθαινε ὁ θειός του, ἔπρεπε νὰ πάῃ στὴ Μεσημβρινὴ Ἀφρική, ν' ἀφήσῃ τὴν οἰκογένειά του. Καὶ δὲν τὸν ἔνοιαζε γιὰ τὶς θάλασσες ποὺ θὰ περνοῦσε, ἀλλὰ γιὰ τοὺς δικούς του ποὺ θ' ἄφινε πίσω. Τοῦ φαινόταν, πὼς κι' αὐτοὶ σὰ νὰ ταξίδευαν καὶ σὲ μιὰ θάλασσα γεμάτη ἀπὸ σκοπέλους..

Ἀλλὰ κεῖνο ποὺ παρακαλοῦσαν τὰ παιδιά του καὶ ἡ γυναῖκα του ἦρθε μιὰ μέρα.

Ὁ Μάρκος τί νἄκανε; Ἔπρεπε νὰ φύγῃ. Καὶ ἑτοιμάστηκε. Ἔδωσε συμβουλὲς στὴ γυναῖκα του καὶ στὴν κόρη του, μίλησε κρυφά, καὶ μὲ τὴ Μανταλένια, εἶπε καὶ σ' ἕνα πιστό του φίλο, ποὺ καθόταν στὴ γειτονιά του, νἄχῃ τὸ νοῦ του σπίτι του..

Κι' ἔφυγε.

Οἱ μέρες περνοῦσαν. Ἡ κυρία βροντοχτυποῦσε τὸ πιάνο καὶ τραγουδοῦσε τὰ τραγούδια, ποὺ δὲν ἤθελε ὁ ἄντρας της ν' ἀκούῃ. Καὶ περίμενε. Ἦρθαν ἐπιστολές. Ἔστειλε κι' αὐτή. Ἀρκετὰ χρήματα ἔπειτα, ποὺ ἔκαναν τὸ σπίτι νὰ ἑορτάσῃ. Ἑκατομμύρια, εἶχε ἀφήσει ὁ γέρο θειός..

Ὁ Μάρκος Τούλας δὲ θ' ἀργοῦσε νἄρθῃ. Καὶ νὰ κι' ἕνα γράμμα του, ποὺ ἔλεγε πὼς φεύγει. Κι' ἕνα τηλεγράφημα ἔπειτα ἀπὸ κάπου, ἀπὸ ἕνα μεγάλο λιμάνι, καὶ τὄνομα τοῦ βαποριοῦ..

★

Ἕνα ἀπόγευμα μιὰ εἴδησι κακιὰ ἔφερε ὁ τηλέγραφος καὶ τὴν εἶχαν οἱ ἐφημερίδες : Τὸ μεγάλο ἀγγλικὸ βαπόρι ἡ «Μάγδα», εἶχε βυθισθῆ, χαθῆ ἀπὸ τρομερὴ τρικυμία, ποὔχε ξεσπάσει ξαφνικὰ στὶς θάλασσες ἐκεῖνες...

Ἡ κυρία Καλιόπη ἦταν στὸ πιάνο καὶ ξεφώνιζε κάποιο ἐρωτικὸ τραγοῦδι, ὅταν πῆγαν καὶ τὴ διέκοψαν, γιὰ νὰ τῆς τὸ ποῦνε.

Ἄφησε φωνὴ στὴν ἀρχὴ καὶ πετάχτηκε ἀπ' τὸ σκαμνάκι τοῦ πιάνου, γιὰ νὰ ξαναπέσῃ πάλι..

Τὰ παιδιά της ἔκλαιαν. Ἡ Μανταλένια οὔρλιαζε.

Καὶ ἡ κυρία ἔλεγε κλαίοντας :

— Ἄχ, πάει ὁ Μάρκος, ὁ Μάρκος μου πάει!... Χαθήκαμε!... Πάει, τί θὰ γίνουμε...

Ἐπειδὴ τὄπε αὐτό, πολλὲς φορές, τὸ τί θὰ γίνουμε, ὁ πιστὸς φίλος τοῦ ἀντρός της, ὁ Φαλακίδας, τῆς ἐξήγησε πὼς ἂν πνίγηκε ὁ Μάρκος τὰ χρήματα δὲν εἶχαν χαθῆ, γιατί..

Μ' αὐτὸ ἡσύχασε ἡ κυρία Τούλα κι' ἄρχισε νὰ θρηνῇ τὸν ἄντρα της :

— Ἄχ, τὸν καϋμένο τὸ Μάρκο μου τί θάνατο εἶδε, ἄχ, τὸν καϋμένο... Μὰ πώς, πώς..

Αὐτὰ τἄπε δυνατά, τὰ τελευταῖα, τὰ ξεφώνισε.

Τῆς φάνηκε, πὼς τὄπε μὲ πάθος, ἡ φωνή της εἶχε πάρει τὸ χρῶμα τοῦ χρυσοῦ, καὶ τὸ ξανᾶπε:

— Μὰ πώς, πώς!..

Τρικυμία μεγάλη, σίφουνας, αὐτὰ εἶνε συχνὰ σὲ κεῖνες τὶς θάλασσες, ἦταν ἡ ἀπάντησι τοῦ πιστοῦ φίλου τοῦ ἀντρός της.

Καὶ ὁ φίλος ἔφυγε, ἀφοῦ εἶπε πολλά, κι' ἔδωσε καὶ μιὰ μικρὴ ἐλπίδα. Ἦταν σὰ μικρὸ ἄχυρο μέσα σὲ φουρτουνιασμένη μεγάλη θάλασσα.

Αἰσθάνθηκε ὅμως αὐτὴ τὸ ἀχυράκι κεῖνο νὰ τὴν ἐνοχλῇ ὕστερα καὶ σὰ νὰ προσπαθοῦσε νὰ χωθῇ καὶ στὸ νοῦ της.

— Μπᾶ, σκέφτηκε, πάει, πάει ὁ καϋμένος!...

Ὁ νοῦς της πέρασε ἀπ' τὰ ἑκατομμύρια ἐλεύτερα, χωρὶς τὸν ἄντρα της, καὶ θέλησε νὰ λυπηθῇ καὶ νὰ φωνάξῃ πάλι:

— Μὰ πώς, πώς!

Ἀλλὰ κρατήθηκε.

★

Ὅπως ὅταν ὕστερα ἀπὸ θύελλα, τρικυμία, ἀνοίγει κάπου ὁ οὐρανὸς καὶ φωτίζει, ἔτσι καὶ στῆς Καλοπίτσας τὸ νοῦ τὸν ταραγμένο, συνέβηκε. Κάπου ξάνοιξε καὶ στὸ φωτεινὸ ἐκεῖνο μέρος, μιὰ μορφὴ ἀντρίκια φάνηκε..

Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ τότε, καιρό, γρήγορα ἐφώναξε τὴ Μανταλένια.

— Μανταλένια, νὰ πᾶς στὴν ὁδὸν Πατησίων ἀριθμός... Καὶ νὰ ζητήσῃς τὸ δικηγόρο Παλαντρίτη καὶ νὰ τοῦ πῇς...

Ἡ Μανταλένια ἔφυγε. Ἡ κυρία περίμενε. Φίλες καὶ γνωστὲς ἐρχόντουσαν γιὰ νὰ τὴ συλλυπηθοῦν. Καὶ ἡ Καλιοπίτσα κατακουραζόταν νὰ λέῃ τὰ ἴδια λόγια, νὰ θρηνῇ καὶ νὰ ξεφωνίζῃ τό—πώς, πώς!...

Ἡ Μανταλένια ἦρθε, ἀλλ' ἦρθε μὲ κάποιο θυμό :

— Πᾶμε, τῆς εἶπε, καὶ θὰ ἔρθῃ!...

Κι' ἔπειτα :

— Εἶν' ἐκεῖνος, ποὺ δὲν ἤθελε νὰ δῇ ὁ κύριος...

—Μὰ καὶ σὲ ποιόνα ἔπρεπε νὰ πάω; Αὐτὸς εἶνε γνωστός μου! Τώρα τί ὁ κύριός σου ἔβαζε μὲ τὸ νοῦ του, εἶνε ἄλλο!

Πρέπει, Μανταλένια, νὰ κυττάξουμε γιὰ τὴν περιουσία τοῦ μακαρίτη, μὴ μᾶς τὴ φᾶνε!

Τὸ «μὴ μᾶς τὴ φᾶνε» τὸ ἐτόνισε καλά, γιὰ νὰ καταλάβῃ καὶ ὁ Κέρβερος τοῦ ἀντρός της, πὼς θἄχε κι' αὐτὸς τὸ μερτικό του!...

★

Καμμιὰ εἴδησι, καμμιὰ γιὰ τὸ Μάρκο. Θὰ εἶχε πνιγῆ, δίχως ἄλλο, κι' αὐτός. Μὰ μποροῦσε νὰ σωθῇ! Κι' ἔπειτα τὄλεγε καθαρά, τὸ τηλεγράφημα τὸ πρῶτο, καὶ τἄλλα, πὼς ὅλοι ἐχάθηκαν!

Καὶ ἡ Μανταλένια ἔβλεπε τώρα, μὲ λύπη, τί γινόταν στὸ σπίτι τοῦ κυρίου της. Μόνο τὰ πένθιμα ροῦχα τῆς μόδας, εἶχαν φορέσει ὅλοι. Καὶ τὰ πρόσωπά τους ἔλαμπαν ἀπὸ χαρά. Καὶ μάννα καὶ παιδιὰ εἶχαν πάρειὸ καθένας τὸ δρόμο του.

Ὁ γυιὸς μὲ τὴν φίλη του, ἡ κόρη μὲ τὸ φίλο της. Καὶ ἡ μάννα... Αὐτὴ ἦταν καὶ ἦταν! Ντυμένη μὲ τὰ πένθιμα μακρυὰ πέπλα, ἔτρεχε τὶς νύχτες μὲ τὸ δικηγόρο της, καὶ γλεντοκοποῦσε.

Λεφτὰ ἔρριχνε στὶς τσέπες της, πρὶν φύγῃ, λεφτὰ ἔδινε στὰ παιδιά της, γιὰ νὰ τὴν ἀφήσουν ἥσυχη, κι' ἔφευγε γιὰ νἄρθῃ μεθυσμένη, σχεδόν, τὶς πρωϊνὲς ὧρες...

Κι' ἐρχόταν μ' αὐτόν, μὲ τὸ φίλο της ἐκεῖ, καὶ ἐκλείνονταν στὸ δωμάτιο τῶν συζύγων...

Ἡ Μανταλένια ποὺ νὰ φανῇ. Ἐτρόμαζε, γιατὶ εἶχαν ἀρχίσει νὰ τὴν βρίζουν ὅλοι. Σωστὸ κλωτσοσκοῦφι, ὅπως ἔλεγε ἡ ἴδια, εἶχε γίνει.

Κρυφὰ ὅμως, ἀπὸ συνήθεια πιά, παρακολουθοῦσε τί συνέβαινε.

Κι' ἔλεγε κάποτε :

— Ἄχ, πὼς ἤθελα νὰ παρουσιαζόταν, πὼς ἤθελα!... Ἄχ, πὼς ἤθελα νὰ μὴν ἔχῃ πνιγῆ!...

★

Σὰ σκύλος, μιὰ-δυὸ φορές, ποὺ ἀκολουθεῖ κρυφὰ τὸν ἀφεντικό του, εἶχε ἀκολουθήσει τὴν κυρά της. Ὄχι σ' ὅλο τὸ δρόμο. Ἀλλ' ἤξερε ποῦ πήγαινε ἡ κυρά της. Καὶ πῆγε καὶ εἶδε.

Ἀπὸ ἕνα παράθυρο μικρὸ τῆς μεγάλης ταβέρνας τὴν εἶδε μέσα νὰ κάθεται μὲ τὸν ἐραστή της καὶ ἄλλους φίλους καὶ φίλες, μὲ τὰ πένθιμα πέπλα νὰ σέρνωνται κάτω. Καὶ νὰ φωνάζῃ, νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ χειρονομῇ. Καὶ νὰ τρώῃ ἔπειτα, μὲ λαχτάρα, χωρὶς νὰ πάψῃ νὰ μιλᾷ, σκυφτὴ στὸ πιάτο, καὶ νὰ ἀνασηκώνεται νὰ κυττάζῃ τὸν ἕναν τὸν ἄλλον, νὰ μασᾷ, νὰ μιλᾷ, νὰ γελᾷ...

— Ἄχ, ποὖσαι, κύριέ μου, νὰ δῇς, νὰ δῇς! ἔλεγε ἡ Μανταλένια.

Καὶ ἡ φωνὴ τῆς κυρᾶς της δυνατά:

—Ἀστακό, ἀστακό!... Δὲν εἶπα ἀστα-

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 28ην σελίδα)

Οἱ γυναῖκες ξεπέρασαν τοὺς ἄνδρες καὶ στὴν ἀεροπλοΐα

ΠΑΛΙΝ Η ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΒΑΖΟ

Τοῦ Κινέζου συγγραφέως Τσὶν-Τσὼν-Λῆ

Τὸ ὄνομά του ἦταν Τσάο-Λίνκ. Ἡ φήμη του ὡς εἰδικοῦ γιὰ τὰ παληὰ βάζα καὶ τὶς πολύτιμες πορσελάνες ἦταν μεγάλη καὶ συχνὰ τὸν ἐφώναζε καὶ αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ στὴν Αὐλὴ γιὰ νὰ ἔχῃ τὴ γνώμη του.

Ἕνα ἀνοιξιάτικο πρωϊνό, ὁ Τσάο-Λίνκ εἶχε σταθῆ μπρὸς στὴν βιτρίνα ἑνὸς μικροῦ μαγαζιοῦ σ' ἕνα μικρὸ δρομάκο τῆς μεγάλης πόλεως.

Ἐμπρὸς στὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ εἶχαν τοποθετήσει πολλὰ βάζα καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἕνα κακοφιαγμένο, ἀπὸ λεπτὴ πορσελάνη καὶ ἄσχημα βερνικωμένο. Ὁ Τσάο-Λίνκ ἐπῆρε νερὸ ἀπὸ ἕνα δοχεῖο μὲ λουλούδια καὶ τὸ ἔχυσε μέσα στὸ βάζο. Τὸ βάζο ἦταν τόσο κακοφιαγμένο ποὺ σὲ λίγο ἄρχισε νὰ στάζῃ τὸ νερὸ ἀπ' τὰ πλευρά του.

Κατὰ τύχην ἕνας πολίτης εἶδε τὴν πρᾶξι αὐτὴ τοῦ μεγάλου Τσάο-Λίνκ καὶ ἀφοῦ ὁ πλουσιώτατος αὐτὸς ἄνθρωπος τῆς τέχνης ἐσυνέχισε τὸ δρόμο του, ὁ πολίτης μπῆκε στὸ μαγαζὶ καὶ ἐζήτησε ν' ἀγοράσῃ τὸ βάζο. — Γιὰ νὰ τὸ θαυμάζῃ ὁ περίφημος Τσάο-Λίνκ,— ἐσκέφθηκε,— — θὰ εἶνε βεβαίως μεγάλης ἀξίας καὶ ἴσως μοῦ φέρει τύχη. Ἔδωσε εἰς τὸν ἔμπορο τὸ τελευταῖο του ἀσημένιο νόμισμα καὶ ἐπῆρε τὸ βάζο. Ἐν τούτοις ἕνας φίλος του, ἔμπορος ἐπίσης στὰ εἴδη αὐτά, στὸν ὁποῖον ἔδειξε τὸ βάζο μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τοῦ ἔλεγε ὅτι ἀπέκτησε κάτι πραγματικὰ πολύτιμο, τὸν ἀπογοήτευσε. Ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος, στὴν ἀπελπισία του, ἔτρεξε στὸ σπίτι τοῦ Τσάο-Λίνκ καὶ ἀκριβῶς, ἴσως, ἐπειδὴ τὸ παρουσιαστικό του ἦταν τόσο πτωχικό, μπόρεσε νὰ γίνῃ γλήγορα δεκτὸς στὸ πλούσιο σπίτι τοῦ φημισμένου ἀνθρώπου. Ὁ Τσάο-Λίνκ τὸν ἄκουσε μὲ τὸ χαμόγελο στὸ στόμα, ἐπῆρε τὸ βάζο ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ τοῦ ἔδωσε εἰς ἀντάλλαγμα ἕνα μικρό, χρυσὸ νόμισμα, πολὺ μεγαλυτέρας ἀξίας πάντως ἀπὸ τὸ ἀσημένιο ποὺ εἶχε δώσει στὸ ἐμπορικὸ κατάστημα.

— Καϋμένε μου ἄνθρωπε — τοῦ εἶπε ὁ Τσάο-Λίνκ,— δὲν φταῖς ἐσύ, ἀλλὰ ἡ φήμη μου. Δὲν ἐπλήρωσες τὸ βάζο, ἀλλ' ἐπλήρωσες τὴ φήμη ποὺ μὲ περιβάλλει καὶ ἡ φήμη καὶ ἡ δόξα πληρώνονται ἀκριβά.

★

Κατὰ τύχην ὁ Τσάο-Λίνκ φιλοξενοῦσε κεῖνο τὸ βράδυ ἕναν βαρῶνο τρίτης σειρᾶς. Ὅταν ξαναμπῆκε στὸ χώλλ, ποὺ ἦταν στολισμένο μὲ θαυμάσια φυτὰ καὶ ὅπου ἕνα ὡραῖο συντριβάνι ἐσκόρπιζε δροσιά, κρατῶντας τὸ βάζο, σὰν κάτι πράγματι πολύτιμο, ὁ βαρῶνος ποὺ εἶχε ἀποκτήσει τὸν τίτλο εὐγενείας γιατὶ εἶχε πλουτίσει στὸ ἐμπόριο τῶν σιτηρῶν, ἄνοιξε μεγάλα μάτια καὶ ἀκόμη μεγαλύτερο στόμα.

— Θὰ εἶνε βέβαια ἕνα σπάνιο κομμάτι; — εἶπε δείχνοντας τὸ βάζο. Καὶ σκέφθηκε ἀμέσως νὰ τὸ ἀγοράσῃ γιὰ νὰ τὸ ἐπιδείξῃ μὲ ὑπερηφάνεια στοὺς φίλους του.

— Τὸ βάζο αὐτὸ εἶνε πράγματι περίεργο, Εὐγενέστατε, εἶπε ὁ Τσάο-Λίνκ, χωρὶς νὰ ψεύδεται. Ὁ βαρῶνος εἶχε λάβει ποιὰ τὴν ἀπόφασί του νὰ πληρώσῃ ὁποιαδήποτε τιμὴ γιὰ ν' ἀποκτήσῃ τὸ βάζο.

—Τὸ βάζο αὐτὸ ἔχει μιὰ περίεργη ἰδιότητα — τοῦ ἐξήγησε ὁ Τσάο-Λίνκ. — Ὅταν τὸ γεμίσῃ κανεὶς μὲ νερό, στηματίζωνται εἰς τὸ κάτω μέρος δεξιὰ μερικὲς σταγόνες, ἀλλὰ τίποτε ἄλλο. Θὰ εἶνε ἕνα παληὸ κομμάτι. Οἱ πρόγονοί μας ἤξεραν διάφορα μυστικά, τὰ ὁποῖα ἐμεῖς δὲν γνωρίζουμε πλέον. Ὅποιος ἔχει ἕνα τέτοιο βάζο δὲν τὸ δίνει εὔκολα.

—Ἔχετε δίκηο, ἔχετε πληρέστατο δίκηο — ἀπάντησε ὁ βαρῶνος, ἀλλ' ἄρχισε ταὐτοχρόνως νὰ διαπραγματεύεται τὴν ἀγορὰ τοῦ βάζου. Μὲ λυπημένο πρόσωπο, ἀλλὰ μὲ χαρούμενη καρδιά, ὁ Τσάο-Λίνκ ἔδωσε στὰ τέλος τὸ βάζο στὸ βαρῶνο σὲ μεγάλη τιμή.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ βαρῶνος ἔδειξε τὸ περίεργο βάζο, ποὺ ἔκανε τὶς στάλες τοῦ νεροῦ δεξιά, μὲ ὑπερηφάνεια στοὺς φίλους του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὑρισκότανε κι' ἕνας μανδαρῖνος εἰς δυσμένειαν. Ἀμέσως ἐσκέφθηκε ὅτι μποροῦσε νὰ χαρίσῃ τὸ βάζο στὸν ὑπουργό του.

— Περίεργον,— τοῦ εἶπε ὁ βαρῶνος ὅταν ἄκουσε τὴ γνώμη του,— κι' ἐγὼ σκεπτόμουνα νὰ τοῦ τὸ στείλω.

Ὁ ὑπουργὸς ἐδέχθηκε τὸ βάζο μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι, διότι δὲν εἶχε περισσότερη γνῶσι τέχνης ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὑπουργούς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἄκουσε ὅλη τὴν ἱστορία καὶ ἐσχημάτισε τὴ γνώμη ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ ἕνα πραγματικῶς περίφημο, παλαιὸ ἔργο τέχνης, ἐσκέφθηκε ἀμέσως νὰ τὸ στείλῃ στὸν Γαληνότατο Αὐτοκράτορα γιὰ νὰ τὸν ἔχῃ μὲ τὸ μέρος του σὲ κάποια ὑπόθεσι, στὴν ὁποίαν ᾐσθάνετο ὅτι δὲν εἶχε ἐνεργήσει ὅπως ἔπρεπε.

★

Ὁ Τσάο-Λίνκ καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ ἔπιναν μαζὶ τσάϊ ἕνα ἀπόγευμα στὸ παλάτι καὶ συζητοῦσαν γιὰ τὴ συμβολικὴ σημασία τῶν δύο παραστάσεων ἐπάνω σὲ ἕνα ἀληθινὰ παλαιότατο βάζο, ὅταν ἔφθασε ὁ ὑπηρέτης τοῦ ὑπουργοῦ μὲ τὸ δέμα, στὸ ὁποῖον ἦταν τυλιγμένο τὸ κακότεχνο βάζο ποὺ εἶχε παρατηρήσει ὁ Τσάο-Λίνκ πρὸ ἡμερῶν, στὸ μικρὸ μαγαζὶ τοῦ μικροῦ δρόμου τῆς πρωτευούσης.

— Πῶς σοῦ φαίνεται αὐτὸ τὸ βάζο; — Τσάο - Λίνκ — ἐρώτησε ὁ γαληνότατος παρατηρῶντας τὸ βάζο ποὺ εἶχε βγάλει ἀπὸ τὸ δέμα.— Ἐμένα μοῦ φαίνεται ἕνα τελείως κοινὸ κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐργαστήριο τοῦ Κιγιό-Μιτσοῦ-Γιακί, καὶ μάλιστα ἀποτυχημένο.

Ἦταν ἕτοιμος νὰ στείλῃ τὸ βάζο πίσω στὸν ὑπουργό του καὶ νὰ διατάξῃ νὰ τοῦ κόψουν τὰ δάκτυλα ἢ τὴ μύτη, διότι εἶχε τολμήσει νὰ στείλῃ ἕνα τόσο ἄσχημο δῶρον στὸν Υἱὸν τοῦ Οὐρανοῦ, ὅταν ἐπενέβη ὁ Τσάο-Λίνκ : — Τὸ βάζο αὐτὸ εἶπε — ἔχει μία περίεργη ἱστορία, Παντοδύναμε Ἄρχων. Ἐπίτρεψε στὸ ἀξιοσέβαστο αὐτί σου νὰ ἀκούσῃ τὴ μικρὴ περιπέτεια.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Αὐτοκράτορος ἐπῆρε μία ὀλιγώτερο αὐστηρὴ ἔκφρασι καὶ ὅταν ἄκουσε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅλη τὴν ἱστορία, ἐγέλασε καὶ εἶπε : — Περίεργη ἀληθινά. Μόλις τὸ εἶπε δέ, μηχανικὰ καὶ σὰν ἀφηρημένος, καθὼς κρατοῦσε στὸ χέρι ἕνα ψιλὸ πινέλο, τὸ ἐβούτηξε σὲ ἕνα ἀσημένιο βάζο μὲ μπλὲ βερνίκι καὶ ἔγραψε τὶς δύο λέξεις ἐπάνω στὸ βάζο. Ἔπειτα σὰν νὰ ξύπνησε ἀπὸ ἕνα ὄνειρο, ἐγέλασε δυνατὰ ὅταν εἶδε τὶς δυὸ λέξεις γραμμένες ἐπάνω στὸ βάζο καὶ εἶπε τοῦ Τσάο-Λίνκ : — Εἶναι σωστὸ καὶ δίκηο νὰ γίνῃ πάλι δικό σου αὐτὸ τὸ βάζο ποὺ ἔγινε ὅ,τι ἔγινε χάρις σὲ σέ.

— Εὐχαριστῶ πολύ, γαληνότατε — ἀπήντησε ὁ Τσάο-Λίνκ καὶ πῆρε εὐχαριστημένος τὸ βάζο καὶ γύρισε σπίτι του. Τὸ ἐτοποθέτησε σὲ ἐμφανὲς μέρος μαζὶ μὲ τὰ πιὸ ὡραῖα καὶ πιὸ πολύτιμα ἀντικείμενα τῆς ἀρχαίας κινεζικῆς τέχνης ποὺ εἶχε στὸ μεγάλο χώλλ του. Μὲ τὴν περίεργη ἱστορία καὶ τὶς χειρόγραφες λέξεις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Οὐρανοῦ τὸ βάζο εἶχε πράγματι λάβει μίαν ἰδιαίτερη ἀξία.

★

Μιὰ μέρα ἦρθε νὰ τοῦ κάνῃ ἐπίσκεψι ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιώτερους καὶ ἰσχυρότερους μανδαρίνους τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἕνας φίλος τοῦ Τσάο-Λίνκ τοῦ εἶχε μιλήσει γιὰ τὸ βάζο καὶ ὁ πλούσιος καὶ μανίσχυρος μανταρῖνος ἤθελε νὰ τὸ ἀποκτήσῃ.

Ὁ Τσάο-Λίνκ ὅμως ἦταν ἀνένδοτος αὐτὴ τὴ φορά :

— Γνωρίζετε Ἐξοχώτατε ὅτι εἶναι ἱεροσυλία νὰ πουλήσῃ κανεὶς κάτι ποὺ ὁ Υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ τὸ κατέστησε ἀνεκτίμητο μὲ τὸ ἰδιόχειρο γράψιμό του καὶ ποὺ εἶναι προωρισμένο νὰ μπῇ στὴν ἀθανασία. Ποτὲ καὶ γιὰ ὁποιοδήποτε ποσὸ δὲν θὰ πουλήσωμε αὐτὸ τὸ βάζο.

Ὁ Μανδαρῖνος δὲν τολμοῦσε νὰ βρῇ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα νὰ μειώσουν τὴν ἀξία ποὺ ὁ Τσάο-Λίνκ ἐφαίνετο πὼς ἔδινε στὸ βάζο, γιατὶ τὰ ἐπιχειρήματα αὐτὰ ἦταν δυνατὸν νὰ φανοῦν προσβλητικὰ γιὰ τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τότε θἀκινδύνευε ὁ ἴδιος νὰ πάσῃ εἰς δυσμένειαν. Δὲν μποροῦσε ὅμως καὶ νὰ κρύψῃ τὴ δυσαρέσκειά του, διότι δὲν τοῦ ἦταν δυνατὸν νὰ ἀποκτήσῃ τὸ πολύτιμο βάζο. Τότε ὁ Τσάο-Λίνκ ἐμίλησε σὰν νὰ τοῦ εἶχε ἔλθει ἡ ἔμπνευσις ἐκείνη τὴ στιγμή : — Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς πουλήσω τὸ βάζο, ἀλλὰ ἐσκέφθηκα ἕναν ἄλλο τρόπο γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Θὰ σᾶς τὸ δανείσω ὥς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ πεθάνω. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη θὰ μοῦ τὸ στείλετε γιὰ νὰ μείνῃ στὸν οἰκογενειακὸ βωμὸ τῶν προγόνων ὅπου τὰ παιδιά μου θὰ μνημονεύουμε κι' ἐμένα.

Ὁ Μανδαρῖνος εὐχαριστήθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν ὡραία πρότασι τοῦ Τσάο-Λίνκ πού, ἀφοῦ τοῦ ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνη του μὲ τὰ πιὸ θερμὰ λόγια, ἐδέχθηκε, χωρὶς καμμία συζήτησι, τὸ ποσὸ ποὺ τοῦ ζήτησε γιὰ νοῖκι ὁ περίφημος εἰδικὸς στὰ ζητήματα τῆς κινεζικῆς τέχνης, τὸν ὁποῖον συνεβουλεύετο καὶ αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ. Τὸ ἴδιο βράδυ ἔστειλε εἰς τὸν Τσάο-Λίνκ, γιὰ νὰ πάρῃ τὸ βάζο, δέκα πέντε χιλιάδες ράβδους ἀπὸ ἀτόφιο χρυσάφι.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ Τσάο-Λίνκ ἔκανε ἀπὸ τὸ τίποτε πολύ.

ΤΣΙΝ-ΤΣΩΝ-ΛΗ

ΣΩΦΕΡ ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ...

ΜΕΡΙΚΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Εἶνε δὲν εἶνε σαράντα χρόνια ποὺ τὸ αὐτοκίνητο ἔκαμε τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του. Ἀλλὰ δὲν διαδόθηκε ἀρκετὰ παρὰ μετὰ εἴκοσι χρόνια, ὅταν δηλαδὴ ἀπὸ εἶδος πολυτελείας ἔγινε ἕνα ἀπὸ τὰ κοινότερα μεταφορικὰ μέσα, ἀπαραίτητο στὴ ζωή.

Ἡ στιγμὴ λοιπὸν εἶνε κατάλληλη γιὰ νὰ μετρήσουμε τὴν ἔκτασι ποὺ εἶχε ὁ ἀντίκτυπος ἀπὸ τὴν χρησιμοποίησί του στὴν δημοσίαν ὑγεία, καὶ πρὸ παντὸς στοὺς ὁδηγοὺς τοῦ νεωτάτου αὐτοῦ μεταφορικοῦ μέσου.

Εἶνε ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἰδιοσυγκρασία κάθε ἀτόμου μπορεῖ νὰ τροποποιήσῃ τὴν ἔκτασι τῶν ἐπιδράσεων αὐτῶν, μέχρι καὶ ποὺ νὰ τὶς ἐξουδετερώνῃ ἐντελῶς, δημιουργῶντας ἔτσι τὸν τύπον τοῦ τελείου αὐτοκινητιστοῦ, τοῦ ἀνθρώπου δηλαδὴ ποὺ χρησιμοποιεῖ διαρκῶς τὸ αὐτοκίνητο, χωρὶς ὁ ὀργανισμός του νὰ παθαίνῃ τίποτε ἀπ' αὐτό. Οἱ περισσότεροι ὅμως ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἡ ὑγεία τους ἔχει ζημιωθῆ ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο, εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ «δὲν κάνουν οὔτε ἕνα βῆμα» χωρὶς νὰ καθίσουν μπροστὰ στὸ βολάν.

Ἡ καθιστικὴ ζωή: αὐτὴ εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς σοβαρώτερες αἰτίες ποὺ προκαλοῦν τὶς περισσότερες ἀρρώστειες καὶ στὸ ἄκουσμα τῆς ὁποίας ὁ αὐτοκινητιστὴς ἀγανακτεῖ καὶ διαμαρτύρεται. Καὶ ὅμως, οἱ αὐτοκινητισταὶ καθὼς βρίσκονται διαρκῶς καθηλωμένοι μπροστὰ στὸ βολάν, περνοῦνε μιὰ ζωὴ ἀπολύτως καθιστικὴ καὶ ἑπομένως καταδικάζουν σὲ ἀκινησία τὰ ὄργανα τῆς λεκάνης, πρᾶγμα ποὺ τοὺς προκαλεῖ μεγάλες διαταραχές, πρὸ παντὸς στὶς γυναῖκες. Ἄς προσέχουν λοιπὸν οἱ κυρίες ποὺ γυρίζουν μέρα νύχτα μὲ τὸ αὐτοκίνητό τους, εἴτε τὸ ὁδηγοῦν μόνες τους εἴτε ὄχι.

Ἐκτὸς αὐτοῦ, ὁ ἀέρας τὸν ὁποῖον ἀναπνέουν οἱ αὐτοκινητισταὶ εἶνε πάντα ὁ ἴδιος, πρὸ παντὸς τὸν χειμῶνα, ὅταν τὸ αὐτοκίνητο εἶνε διαρκῶς κλειστό. Ἄς προστεθῇ ἀκόμη ὅτι μὲ τὴν μολυσμένην ἐκείνην ἀτμόσφαιραν ἑνώνονται αἱ ἀναθυμιάσεις τῆς βενζίνης, πρᾶγμα ποὺ προκαλεῖ μεγάλην καταστροφὴν στὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια.

Ἀντίθετα πρὸς τοὺς καβαλλάρηδες ποὺ εἶνε πάντα ἐκτεθειμένοι στὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ ἔχουν τὸ πρόσωπο διαρκῶς κατακόκκινο, οἱ αὐτοκινητισταὶ εἶνε πάντα χλωμοὶ καὶ ἀναιμικοί.

Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη: στοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτου ἡ ψυχικὴ ἔντασις εἶνε πάντα πολὺ μεγάλη, γιατὶ εἶνε διαρκῶς ὑποχρεωμένοι, σ' ἕνα ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα νὰ λύνουν πολύπλοκα προβλήματα ἰσορροπίας, σταθερότητος καὶ κινήσεως. Μὲ τὸν καιρὸ λοιπόν, ἡ νευρικὴ αὐτὴ ὑπερέντασις μπορεῖ νὰ ἔχῃ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα σὲ ἀδύνατους ὀργανισμούς, ὥς τὸ σημεῖο ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς προκαλέσῃ καὶ μιὰ κατάστασι ψυχώσεως.

Ἀπὸ τὶς τόσες ἀρρώστειες ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ ἡ συχνὴ χρῆσις τοῦ νέου τροχοφόρου, ἡ σπουδαιότερη εἶνε ἡ λεγομένη «βουλιμία τοῦ αὐτοκινήτου» Εἶνε ἕνα πολὺ περίεργο φαινόμενο, κάτι παραπάνω καὶ συνεχὲς ἀπὸ τὴν «ὄρεξι» ποὺ ἔχουν συνήθως οἱ ταξειδιῶτες.

Φαίνεται ὅτι ἡ γρήγορη μετακίνησις ἀπὸ ἕναν τόπο στὸν ἄλλον, χωρὶς καμμιὰ σημαντικὴ προσπάθεια τοῦ σωφέρ, τοῦ δημιουργεῖ ὑπερβολικὴ πεῖνα, πολὺ μεγαλείτερην ἀπ' αὐτὴν ποὺ δοκιμάζει ἕνας ποδηλάτης ἢ ἕνας ἀκροβάτης. Ὅσοι δηλαδὴ περνοῦν τὴν περισσότερη ζωή τους στὸ αὐτοκίνητο, τρώνε τὸ τριπλάσιο, μὰ ὄχι καὶ περισσότερο, ἀπὸ ὅσο τρώει ὁ ἄλλος κόσμος.

Ἀπὸ μελέτες καὶ πειράματα ποὺ ἔγιναν ἕως τώρα, ἔχει ἐξακριβωθῆ πὼς αὐτὴ ἡ «βουλιμία τοῦ αὐτοκινήτου» εἶνε ἕνα εἶδος ἀρθριτισμοῦ, ποὺ χειροτερεύει ἀπὸ τὸν μολυσμένον ἀέρα ποὺ ἀναπνέει ὁ σωφὲρ καὶ ἀπὸ τὸν ὑπερσιτισμό. Δυστυχῶς τὸ κακὸ αὐτὸ παρουσιάζεται μὲ μορφὴ τόσο ἐλαφρά, μὲ μιὰ δυσπεψία, ὑπνηλία καὶ κούρασι, ὥστε ὁ παθὼν δὲν τὸ καταλαβαίνει. Κάποτε ὅμως οἱ συνέπειες αὐτὲς εἶνε τόσο βαρειές, ποὺ ἀναγκάζεται κανεὶς νὰ καταφύγῃ σὲ γιατρό.

Ὁ παθολογικὸς τύπος τοῦ αὐτοκινητιστοῦ εἶνε σχεδὸν πάντα ἕνας ἡμιπληθωρικός, μὲ χοντρὸ σβέρκο, ἀραιὰ μαλλιά, θώρακα γεμᾶτον καὶ μεγάλη κοιλιά.

Ἡ ὄψι αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων δὲν διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὴν ὄψι ἐκείνων ποὺ κάνουν ζωὴ καθιστική, μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι τὸ πρόσωπό τους εἶνε χλωμὸ καὶ ἀναιμικό. Τὴν ἴδια ὄψι ἔχουν τόσον οἱ χονδροὶ ὅσον καὶ οἱ ἀδύνατοι αὐτοκινητισταί, πρᾶγμα ποὺ φανερώνει κάποιαν ἀνωμαλία στὸ ἀναπνευστικὸ σύστημα.

Γι' αὐτὸ ἂς φροντίζουν νὰ πεζοποροῦν ἕνα δίωρο ἡμερησίως.

Η ΚΟΥΡΣΑΡΑ ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΑΛΛΙΑ

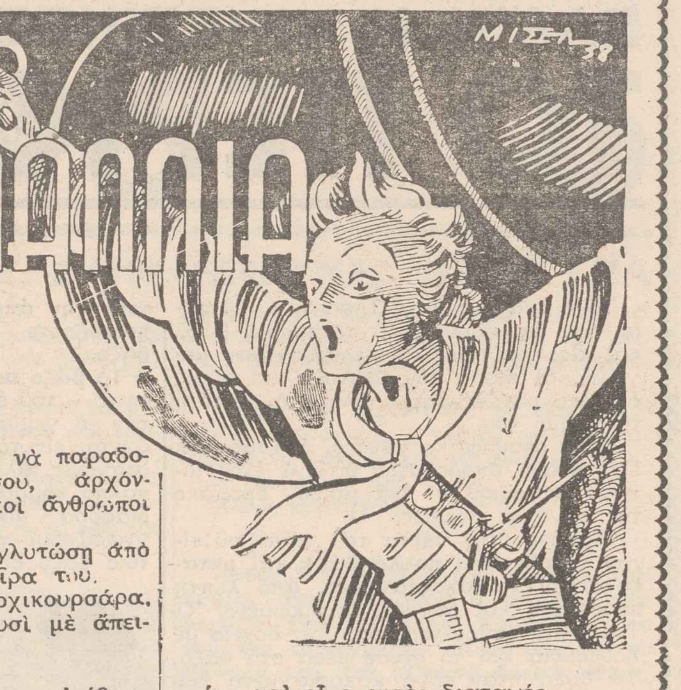

Ἕνα συγκλονιστικὸ ἐρωτικὸ θαλασσινὸ ἀνάγνωσμα τοῦ κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΑΨΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. Μία νέα κουρσάρα, ἡ Δέσποινα κόρη τοῦ δολοφονηθέντος ὑπὸ τῶν Βενετῶν, καπετὰν Μάρκου, σκορπίζει τὸν τρόμο στὸ Αἰγαῖο. Οἱ Βενετοὶ καὶ οἱ Ἀλγερῖνοι, πληρώνουν μὲ τὴν σειράν των. Τ' ὄνομα τῆς Δέσποινας, τοὺς τρομοκρατεῖ. Ἀλλὰ θέλει νὰ κτυπήσῃ ἰδιαίτερα, τοὺς Βενετούς, ποὺ σκότωσαν τὸν πατέρα της, δολοφονικά. Πλέει τότε στὸ Καστελλόριζο, γιὰ νὰ συμμαχήσῃ μὲ τοὺς Ἱππότας, ποὺ κατέχουν τὸ νησὶ καὶ τὸ σώζει ἀπ' τοὺς Ἀλγερίνους, ποὺ τὸ βομβαρδίζουν ἀκριβῶς ἐκείνην τὴν ὥρα. Αὐτό, τὸ κατόρθωμά της, τὴν κάνει δημοφιλῆ. Τὴν φιλοξενεῖ ὁ διοικητὴς τῆς νήσου. Ἀλλ' ἀσθενεῖ καὶ ὁ Δάνδαλος ποὔχει λάβει διαταγὴ νὰ τὴν ἐξοντώσῃ, ἀπομακρύνει τὸν στόλο της, μ' ἕνα σατανικὸ σχέδιο κι' ἀναθέτει στὸν Ρενιέρη, νὰ τὴν πιάσῃ.

11ον

Ὁ Ρενιέρης παρ' ὅλον ποὺ ἐσυχαίνετο τέτοιες ἀτιμίες, δέχθηκε μὲ εὐχαρίστησι τὴν ἐντολὴ ὄχι γιατὶ ἤθελε νἄχῃ αὐτὸς τὴ δόξα πὼς ἔπιασε τὴν ἀτρόμητη ἀρχικουρσάρα, ἀλλὰ γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ πέσῃ ἡ ὑπερήφανη Ἑλληνίδα στὰ χέρια κανενὸς ἄγριου Δαλματοῦ. Εἶχε μέσα στὶς φλέβες του ὁ Ρενιέρης αἷμα Ἑλληνικό.

Ἀνοιχτὰ λοιπὸν ἀπὸ τὴ Ρόδο βρῆκε ὁ Μαλτέζος Σπιοῦνος τὰ καράβια τοῦ Ρενιέρη καὶ σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες ποὺ εἶχε. ἀνέβηκε ἐπάνω στὴ ναυαρχίδα καὶ εἶπε ὅλα τὰ τρέχοντα.

★

Ὁ Ρενιέρης διάταξε τότε πρίμα καὶ ξημερώθηκε μὲ τὸ στόλο του στὸ Καστελλόριζο.

Ἦταν ἀκόμη στὸ κρεββάτι του ὁ ἄρχων Ντὲ Λαρινιὰκ ὅταν ἕνας στρατιώτης τῆς βάρδιας ἦλθε καὶ τὸν ξύπνησε γιὰ νὰ τὸν πληροφορήσῃ ὅτι τρεῖς μεγάλες φρεγάτες τρικάταρτες ἐρχόντουσαν πρίμα κατὰ τὸ Καστελλόριζο.

—Διάβολε — ἔκαμε ὁ Λαρινὰκ — μήπως ἀντὶ νὰ πᾶνε στὴν Μῆλο οἱ Ἀλγερῖνοι κουρσάροι ἦλθαν ἐδῶ; Σίγουρα ὁ Μαλτέζος Σπιοῦνος μᾶς γέλασε. Θἄταν βαλτὸς ἀπὸ τοὺς Ἀλγερίνους γιὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ δῶ ὁ στόλος μας.

Ἀκόμη δὲν μπόρεσε ὁ Λαρινιὰκ νὰ φαντασθῇ πὼς ὁ Μαλτέζος ἦτο βαλτὸς ἀπὸ τὸν Βενετσιάνο ναύαρχο Δάνδολο. Ὁπωσδήποτε ὅμως ἀνήσυχος ἔτρεξε καὶ εἰδοποίησε τὴ Δέσποινα ἐνῷ ἐξ ἄλλου εἶχε δώσει διαταγὴ νὰ ἑτοιμασθοῦν οἱ στρατιῶται γιὰ πόλεμο.

Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ κουβέντιαζε μὲ τὴ Δέσποινα ἔρχεται ἀπὸ τὴ βάρδια δεύτερος ἄνθρωπος καὶ εἰδοποιεῖ πὼς τὰ καράβια ἐπλησίασαν· πὼς εἶνε Βενετσιάνικα καὶ πὼς στὰ πλωριὰ κατάρτια ἔχουν ἄσπρη σημαία.

— Προτιμοῦσα νὰ ἦταν Ἀλγερίνικα καράβια, εἶπε ἡ Δέσποινα, ἐνῷ ἐζώνετο τὸ σπαθί της.

Εἴπαμε παραπάνω πὼς ὁ ναύαρχος Ρενιέρης δὲν ἦτο τόσο διεφθαρμένος ὅπως οἱ συνάδελφοί του. Ἡ φήμη τῆς παλληκαριᾶς τῆς Δέσποινας τὸν ἀνάγκαζε νὰ τὴν θαυμάζῃ καὶ καθὼς ἤξερε καὶ τὴν αἰτίαν ποὺ ἡ ὡραία κόρη ἔγινε Κουρσάρα τὴν ἐξετίμα πολύ. Δέχθηκε λοιπὸν νὰ πάῃ αὐτὸς στὸ Καστελλόριζο καὶ νὰ συλλάβῃ τὴν ξανθὴ Κουρσάρα γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ πέσῃ στὰ χέρια κανενὸς ἄξεστου καὶ κακοῦ συναδέλφου του.

Γι' αὐτὸ ὅταν ἐπλησίασε στὸ Καστελλόριζο ἀντὶ νὰ ἀρχίσῃ τὶς κανονιὲς ἐναντίον τοῦ Κάστρου ὅπως θὰ ἔκανε κάθε ἄλλος, ὕψωσε στὸ πλωρηὸ κατάρτι τῆς φρεγάδας του μιὰ μεγάλη ἄσπρη σημαία ποὺ ἐσήμαινε πὼς δὲν εἶχε ἐχθρικοὺς σκοπούς.

Ἡ βάρδια τοῦ Κάστρου εἰδοποίησε ἀμέσως, ὅπως εἴπαμε τὸν Ντὲ Λαρινιὰκ περὶ τούτου. Δηλαδὴ πὼς ὅτι τὰ Βενετσιάνικα καράβια ἔχουν ἄσπρες σημαῖες καὶ ὅτι ἀπὸ τὴ ναυαρχίδα κάνουν σινιάλα ν' ἀνεβῇ πάνω ὁ διοικητὴς τοῦ νησιοῦ.

—Γιατί ἦλθαν ἄρά γε; Τί νὰ θέλουν; Κάνει ὁ Ντὲ Λαρινιὰκ, ἐνῷ ἡτοιμάζετο νὰ κατεβῇ κάτω στὸν ταρσανὰ τοῦ κάστρου γιὰ νὰ μπῇ στὴ μεγάλη βάρκα του καὶ ν' ἀνέβη στὴ Βενετσιάνικια ναυαρχίδα.

—Ἐγὼ ξέρω γιατὶ ἦλθαν καὶ τί θέλουν.

Κάνει ἡ Δέσποινα. Καὶ συνεχίζει.

—Ὁ Μαλτέζος σπιοῦνος μᾶς γέλασε. Ἦταν βαλτὸς ἀπὸ τοὺς Βενετσιάνους. Μᾶς εἶπε ψέμματα πῶς πατοῦν τὴ Μῆλο Ἀλγερῖνοι γιὰ νὰ φύγουν ἀπὸ ἐδῶ τὰ καράβια μου κι' ἔτσι νὰ μὲ βροῦν μοναχὴ καὶ νὰ μὲ πιάσουν. Τὸ μάθανε πὼς εἶμαι ἄρρωστη.

—Λὲς αὐτὸ εἶνε;

Κάνει ὁ Ντὲ Λαρινιὰκ ἐνῷ ἔζωνε πλέον στὴ μέση τὸ σπαθί του.

—Αὐτὸ εἶνε καὶ θὰ τὸ ἰδῇς. Ἄκουσε ἐδῶ, ἄρχον Ντὲ Λαρινιάκ. Ἂν σοῦ ζητήσῃ νὰ μὲ παραδώσῃς μὴ τὸ ἀρνηθῇς. Θὰ παραδοθῶ μόνη μου. Δὲν ἐννοῶ νὰ χαθῇ οὔτε ἕνας ἄνθρωπος γιὰ τὸ χατῆρι μου. Θὰ παραδοθῶ γιατὶ εἶμαι σίγουρη πὼς ὁ καπετὰν Μανέττας δὲν θὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ μὲ ὁδηγήσουν στὴ Βενετία. Πρὶν ἀπ' ὅλα ὅμως πρὶν φύγῃς γιὰ τὴ ναυαρχίδα τοῦ Βενετσιάνου, θέλω νὰ μοῦ βρῇς ἕνα ἀποφασιστικὸ ναυτικὸ ποὺ νἄχῃ δικό του καΐκι μικρὸ καὶ ἐλαφρὸ ποὺ νὰ μπορῇ ἀμέσως νὰ ἀνοιχθῇ στὸ πέλαγος.

—Τί θὰ τὸ κάμῃς;

—Θὰ τὸ στείλω νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν καπετὰν Μανέττα.

—Καὶ γιατὶ δὲν μπαίνεις καὶ σὺ μέσα στὸ καΐκι αὐτό;

—Γιατὶ ἂν τὸ πιάσουν οἱ Βενετσιάνοι καὶ μὲ βροῦν μέσα χάνω τὴν ὑπόθεσι. Καὶ ἐξ ἄλλου ἂν φύγω οἱ Βενετσιάνοι θὰ χαλάσουν τὸ νησί σου. Ὁ καπετὰν Μανέττας θὰ ἀργήσῃ νὰ εἰδοποιηθῇ καὶ θὰ χάσῃ τὰ ἴχνη μου.

Ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν ὁ καπετάνιος βρέθηκε, Εἶχε ἕνα μικρὸ μπρίκι ἐλαφρὸ καὶ γρήγορο.

—Τώρα — κάνει ἡ Δέσποινα — σὺ ἄρχων Ντὲ Λαρινιὰκ πήγαινε ποὺ σὲ περιμένει ὁ Βενετσιάνος. Ἐγὼ θὰ μιλήσω στὸν καπετάνιο ἐδῶ. Καὶ κύττα ὅπως σοῦ εἶπα. Θὰ δεχθῇς ἀμέσως νὰ μὲ παραδώσῃς ἂν στὸ ζητήσουν.

—Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε.

Μουρμουρίζει μέσα στὰ δόντια του ὁ Ντὲ Λαρινιὰκ, ἐνῷ ἡ κόρη του ἡ Λουσί, ἡ ὁποία ἄλλωστε ἤκουσε τὴ συζήτησι ξέσπασε σὲ δυνατὰ συγκινητικὰ κλάμματα, ξεφωνίζοντας μὲ λυγμούς.

—Ὄχι! Ὄχι! Δὲν θέλω νὰ παραδοθῇς στοὺς ἐχθρούς σου, ἀρχόντισσα Δέσποινα. Εἶνε κακοὶ ἄνθρωποι καὶ θὰ σὲ κρεμάσουν,

—Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ κεῖνο ποὺ τοὔγραψε ἡ μοῖρα του.

Κάνει ἡ ὑπερήφανη ἀρχικουρσάρα, χαϊδεύοντας τὴ μικρὴ Λουσὶ μὲ ἄπειρη στοργή.

★

Ὁ Ντὲ Λαρινιὰκ ὡστόσο ἀνέβηκε στὴ φρεγάτα ὅπου τὸν ἐπερίμενε ὁ Ρενιέρης.

Ὁ Βενετσιάνος πλοίαρχος τὸν ὑποδέχθηκε μὲ τιμὴ μεγάλη,

Ἀφοῦ ἀντάλλαξανε τοὺς πρώτους χαιρετισμοὺς λέει ὁ Ρενιέρης στὸν Ντὲ Λαρινιάκ.

—Ἄρχων ἱππότη ἦλθα ἐδῶ κατὰ διαταγὴ τοῦ Ἐξοχωτάτου Δανδάλου αὐθέντου ναυάρχου τοῦ στόλου τῆς κραταιᾶς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας καὶ σᾶς προσκαλῶ ὅπως ἐξ ὀνόματός του μοὶ παραδώσετε τὴν κόρη τοῦ καπετὰν Μάρκου Δέσποινα ποὺ ὅπως ξέρουμε σίγουρα τὴν φιλοξενεῖς στὸ πύργο σου,

—Ἐξοχώτατε ἄρχον πλοίαρχε Ρενιέρη — ἀπαντᾶ ἀγέρωχα ὁ Ντὲ Λαρινιὰκ—ξέρετε σὲ ποιὰ φυλὴ ἀνήκω;

—Μάλιστα. Εἶσαι Γάλλος.

—Δὲν ἀπατᾶσαι. Ἀφοῦ λοιπὸν ξέρεις πὼς εἶμαι Γάλλος, ἀφοῦ ξέρεις πὼς ἀνήκω στὴν πιὸ ὑπερήφανη καὶ πιὸ ἱπποτικὴ φυλὴ τοῦ κόσμου, πῶς τολμᾷς νὰ μοῦ κάμῃς μιὰ τέτοια πρότασι; Πῶς θέλεις ἕνας Γάλλος ἐγὼ νὰ σοῦ παραδώσω μιὰ γυναῖκα ἄρρωστη ποὺ τὴν φιλοξενῶ στὸ σπίτι μου; Πῶς τολμᾷς νὰ πιστεύῃς ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ κάμω ἐγὼ μιὰ τέτοια ἀτιμία,

—Ἔχω διαταγὴ νὰ συλλάβω τὴ Δέσποινα μὲ πᾶσαν θυσίαν.

—Δὲν ἀντιλεγω, Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἔχω ὑποχρέωσι νὰ μὴ σοῦ τὴν παραδώσω. Ἔχεις καράβια δυνατά, κανόνια, στρατὸ καὶ ἐγὼ δὲν ἔχω παρὰ λίγους μόνον στρατιώτας. Τί σημαίνει ὅμως; Θὰ πέσωμεν ὅλοι μέχρις ἑνός, ἀλλὰ δὲν θὰ σοῦ παραδώσωμεν θεληματικὰ τὴν ξανθὴ κουρσάρα.

Ὁ ὑπερήφανος ἱππότης ἅμα εἶπε αὐτὰ ἐσιώπησε. Ὁ Ρενιέρης τὸν κύτταζε μὲ θαυμασμό. Ἂν ἦτο στὸ χέρι του θὰ τὸν ἀγκάλιαζε καὶ θὰ τὸν φιλοῦσε, Ἀλλὰ ἦτο ἀξιωματικὸς τῆς Βενετίας καὶ εἶχε ρητὲς διαταγές,

★

Ἐνόσῳ ὁ Ντὲ Λαρινιὰκ ἦτο στὴ ναυαρχίδα τοῦ Βενιέρη καὶ συζητοῦσε ἡ Δέσποινα ἔδινε ὁδηγίες στὸν Καστελλοριζιανὸ πλοίαρχο ποῦ καὶ πῶς θὰ βρῇ τὰ καράβια της,

—Ἂν τὰ καταφέρῃς καὶ τὸν βρῇς — τοῦ ἔλεγε — νὰ τοῦ εἰπῇς νὰ βάλῃ πλώρη γιὰ τὴν Ἄνδρο, γιατὶ ξέρω σίγουρα πὼς θὰ μὲ στείλουν πρῶτα στὸν Δάνδαλο, ὁ ὁποῖος πάλι θὰ μὲ στείλῃ στὴ Βενετία,

Ὁ καλὸς Καστελοριζινὸς πλοίαρχος ἐκατάλαβε ἀμέσως τί σημασία εἶχε ἡ ἀποστολή του καὶ χωρὶς διόλου νὰ χρονοτριβήσῃ πῆγε σὲ ἕνα μικρὸ λιμάνι στὸ νότιο μέρος τοῦ νησιοῦ ποὺ ἦταν ἀραγμένο τὸ καΐκι του, μπῆκε μέσα μὲ ἕνα σύντροφό του καὶ ἔκαμε πανιὰ γιὰ τὴ Μῆλο.

Ἡ Δέσποινα ἀφοῦ ἔδωσε τὴν τελευταία διαταγὴ στὸν καπετάνιο, φόρεσε τὰ πολεμικά της ροῦχα καὶ βγῆκε ἀπ' τὸν πύργο. Στὴ Λουσὶ εἶπε πὼς κατεβαίνει στὸν ταρσανᾶ γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὶς βάρδιες. Δὲν εἶπε ὅμως τὴν ἀλήθεια γιατὶ μόλις κατέβηκε στὴν παραλία μπῆκε σὲ μιὰ βαρκοῦλα, καὶ τράβηξε στὴ φρεγάδα τοῦ Ρενιέρη.

★

Ἀνέβηκε ἐπάνω χωρὶς διατυπώσεις καὶ ἀποφασιστικὰ τράβηξε στὴ πρύμνη τῆς φρεγάδας ποὺ συζητοῦσαν οἱ δυὸ ἄνδρες,

—Λυποῦμαι πολύ, ἄρχων Ντὲ Λαρινιάκ, ἔλεγε ὁ Ρενιέρης στὸν γενναῖον ἱππότη, ἀλλὰ θὰ ἀναγκασθῶ νὰ κάμω χρῆσι τῶν κανονιῶν μου. Πήγαινε ἔξω. Σοῦ δίνω προθεσμία δύο ὡρῶν. Ἂν μετὰ δυὸ ὧρες δὲν μοῦ παραδώσῃς τὴ Δέσποινα θὰ ἀνοίξω πῦρ.

—Μπορεῖτε νὰ τ' ἀνοίξετε ἀμέσως, μόλις ἀποβιβασθῶ γιατὶ δὲν πρόκειται νὰ σοῦ παραδώσω τὴν Δέσποινα.

Ἀπαντᾶ ἀποφασιστικὰ ὁ ὑπερήφανος Γάλλος καὶ ἡτοιμάζετο νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὸν Βενιέρη, ὁπότε ἀκούεται ἡ φωνὴ τῆς Δέσποινας,

—Δὲν θὰ ἀρχίσῃς πῦρ κατὰ τοῦ Κάστρου γιατὶ νἄμαι, παραδίδομαι. Εἶμαι ἡ Δέσποινα ἡ ἀρχικουρσάρα.

Ἔκπληκτοι οἱ δυὸ ἄνδρες γυρίζουν καὶ βλέπουν τὴν ὡραία κουρσάρα. Ὁ Ρενιέρης ἔνοιωσε πὼς τοῦ κόπηκε ἡ λαλιὰ καὶ δὲν μπόρεσε νὰ βγάλῃ λέξι ἀπὸ τὸ στόμα του. Ἡ ὠμορφιά, ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ λεβεντιὰ τῆς ξανθῆς κουρσάρας τὸν κατέπληξαν. Ὕστερα ἀπὸ λίγο, κατώρθωσε νὰ ψιθυρίσῃ:

—Εἶσαι σὺ ἡ κόρη τοῦ καπετὰν Μάρκου;

—Ἐγώ.

Ὁ Ρενιέρης ἔστρεψε ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό του γιὰ νὰ κρύψῃ ἕνα δάκρυ ποὺ ἦταν ἕτοιμο νὰ κυλίσῃ ἀπὸ τὸ μάτι του.

Ὁ Ντὲ Λαρινιὰκ δὲν ἦτο ὀλιγώτερον συγκινημένος ἀπὸ τὸν Βενετσιάνο πλοίαρχον. Ἐπλησίασε τὴν Δέσποινα καὶ τῆς λέγει μὲ ἄπειρη στρογή.

—Παιδί μου γιατὶ τὤκαμες αὐτό;

—Σοῦ εἶπα, ἄρχον Ντὲ Λαρινιάκ, ὅτι δὲν ἐννοῶ νὰ χαθῇ οὔτε ἕνας ὁμόφυλός μου ἐξ αἰτίας μου. Ἀρκετοὺς σφάζουν κάθε τόσο οἱ Ἀλγερῖνοι καὶ οἱ Βενετσιάνοι. Ἂς μὴ χυθῇ ἐξ αἰτίας μου οὔτε μιὰ σταγόνα ἑλληνικοῦ αἵματος. Ἐγὼ ὅ,τι εἶχα νὰ κάμω τὸ ἔκαμα. Εἶμαι εὐχαριστημένη καὶ ὑπερήφανη γιὰ τὴ ζωή μου. Εἶχα ἀκόμη ἕνα πόθο. Ἡ Μοῖρα μου δὲν θέλησε νὰ τὸν ἐκπληρώσω τὸν πόθο αὐτό. Δὲν πειράζει ὅμως. Ἂν ἰδῇς τὸν καπετὰν Μανέτταν πές του πὼς οἱ τελευταῖες μου σκέψεις ἦταν γι' αὐτόν. Ἂς μὴ μὲ ξεχάσῃ ποτέ... Ἀντίο, ἄρχον Λαρινιάκ. Σὲ εὐχαριστῶ γιὰ τὴν φιλοξενία σου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ ἑπόμενον

Ἡ Γκρέτα Γκάρμπο, σὲ μιὰ καινούργια δημιουργία της.

ΚΟΥΡΤ ΣΤΡΟΜΕΓΙΕΡ

ΣΤΗΝ ΖΟΥΓΚΛΑ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ

ΠΑΝ: Ὁ ἀρχαῖος Θεὸς τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἐνσπείρει τὴν δυστυχίαν

Οἱ ἱστορίες ζούγκλας καὶ ἰθαγενῶν, περιπετειῶν καὶ κυνηγιῶν, δὲν ἔχουν ἐνδιαφέρον μόνον, ὅπως συνήθως πιστεύεται, ὅταν συμβαίνουν στὶ τροπικὲς χῶρες καὶ ἥρωές των εἶνε μαῦροι ἢ ἐρυθρόδερμοι, κροκόδειλοι ἢ τεράστιοι πύθωνες, λέοντες, τίγρεις ἢ ἰαγουάροι. Καὶ οἱ βορεινὲς χῶρες τοῦ πλανήτου μας ἔχουν ἀκόμη σχεδὸν ἄγνωστες περιοχὲς μὲ πρωτόγονους ἀνθρώπους γεμάτους δυσειδαιμονίες καὶ μὲ ζῶα ἄγνωστὰ στὸν πολὺ κόσμο, τὰ ὁποῖα ἐξακολουθοῦν νὰ κυριαρχοῦν τῶν πυκνῶν δασῶν καὶ τῶν ἐρήμων ἐκτάσεων.

Τέτοιες περιοχὲς εἶνε ἡ βόρειος Φινλανδία, ἡ Λαπωνία καὶ ὅλα τὰ βορεινὰ τμήματα τῆς ἀπέραντης Σιβηρίας, τῆς Ἀλάσκας καὶ τοῦ Καναδα.

★

—Εἶχα ἐπισκεφθῆ πρὸ ἐτῶν τὴν βορεινὴν Ἀλάσκαν καὶ φέτος ἀπεφάσισα νὰ πάω ψηλὰ στὴ Φινλανδία, στὴ χώρα τῶν Λαπώνων.

Ὅταν ἔφθασα στὸ περίεργο χωριὸ μὲ τὸ περίεργο ὄνομα Πουρνουμούκα, τὸ ηὗρα τελείως ἄδειο. Ἀπὸ καλύβα σὲ καλύβα ἀναζητῶντας, ηὗρα ἕναν Λάπωνα ποὺ μοῦ εἶπε ὅτι ὠνομάζετο Ἀσλάκ. Αὐτὸς μὲ ἐπληροφόρησε ὅτι ὅλοι οἱ συγχωριανοί του εἶχαν πάει στὸ δάσος — τὸ χωριὸ βρισκότανε στὸ μέσο πυκνοτάτου δρυμοῦ — διότι κάτι τὸ ἀσύνηθες εἶχε συμβῆ.

Οἱ κάτοικοι εἰχαν παρατηρήσει ὅτι τὶς τελευταῖες ἡμέρες, τὰ κοπάδια τῶν ἐλάφων, τὰ ὁποια ἀποτελοῦν τὸν πλοῦτό τους, εἶχαν σκορπίσει καὶ ὅταν κατώρθωσαν νὰ τὰ συμμαζέψουν πάλι, ἔλειπαν ἀρκετά. Ὁ Ἀσλὰκ μοῦ ἐξήγησε ποῦ θὰ εὕρισκα τὸν ἀρχηγὸ τοῦ χωριοῦ, τὸν Κάλι, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει νὰ μαζέψῃ τὸ κοπάδι του. Ἐπῆρα τὸ τουφέκι μου, ἀνέβηκα πάλι στὸ ἄλογό μου καὶ μπῆκα μέσα στὸ δάσος. Ὁ δρόμος δὲν εἶνε εὔκολος. Τὰ κουνούπια κατὰ χιλιάδας καὶ ἐπιθετικώτατα, μᾶς περιτριγυρίζουν συνεχῶς. Ἀλλὰ θέλω νὰ φθάσω ἐκεῖ ποὺ εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ χωριοῦ, γιὰ τὸν ὁποιον ἔχω καὶ σύστασι, γιὰ νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ περὶ τίνος πρόκειται καὶ ἰδίως σὲ ποῖο σημεῖο τῆς περιοχῆς πρέπει νὰ στήσω καρτέρι γιὰ νὰ συναντήσω καμμία ἀπὸ τὶς τεράστιες ἀρκοῦδες ποὺ ἔχουν τὸ λιμέρι τους ἐκεῖ.

Μετὰ δύο ὧρες, σ' ἕνα ἄνοιγμα τοῦ δάσους, βλέπω μερικὰ ἐλάφια. Ἴσως εἶνε τοῦ Κάλι. Κατεβαίνω ἀπὸ τὸ ἄλογό μου, τὸ δένω εἰς ἕνα δένδρο καὶ προχωρῶ πρὸς τὸ ἄλλο ἄκρο τῆς μεγάλης λάκκας. Ἐκεῖ εὑρίσκεται ἕνα μικρὸ, βραχῶδες ὕψωμα καὶ μερικὰ πεσμένα καὶ ἀποξηραμένα τεράστια δένδρα. Καθὼς προχωρῶ πρὸς τὰ ἐκεῖ, βλέπω νὰ ἔρχωνται δρομαίως καὶ σὰν τρομαγμένα ἀπὸ ἕναν ἀόρατο ἐχθρὸ καμμιὰ εἰκοσαριὰ ἐλάφια πρὸς τὸ μέρος μου. Ἀντιλαμβάνομαι καὶ ἐγὼ ὅτι κατι συμβαίνει. Ξεκρεμῶ τὸ τουφέκι μου ἀπ' τὸν ὦμο καὶ κρατῶντας το ἕτοιμο γιὰ νὰ πυροβολήσω, προχωρῶ πρὸς τὸ βραχῶδες ὕψωμα. Ἐκει, κάτω ἀπὸ ἕνα ψηλὸ δένδρο καὶ μέσα σὲ μεγάλες πέτρες, ἀνακαλύπτω ἕνα μικρό, ψόφιο ἐλάφι μὲ μιὰ πληγὴ στὸ λαιμό, ἀπὸ τὴν ὁποία ἔτρεχε ἀκόμη ζεστὸ τὸ αἷμα.

★

Ποῦ εἶνε ὁ ἐχθρός; Αὐτὸς ποὺ εἶχε σκοτώσει τὸ ἐλάφι, ποὺ εἶχε προκαλέσει καὶ τὸν τρόμο τῶν ἄλλων ποὺ εἶχαν σταθῆ γύρω στὸ ἄλογό μου; Ἄρχισα νὰ ἐρευνῶ τὰ πέριξ σὲ ὁλοὲν καὶ μεγαλείτερους κύκλους, χωρὶς ὅμως νὰ ἀνακαλύψω τίποτε. Στὸν τελευταῖο μου κύκλο ἔφθασα στὸ ἄλογό μου, κοντὰ στὸ ὁποιο ἐστέκετο ενας ψηλὸς Λάπων μὲ ἕνα πρωτόγονο τουφέκι στὸ χέρι. Ἀπὸ τὴν περιγραφὴ ποὺ μοῦ εἶχαν κάνει, ἀνεγνώρισα τὸν Κάλι. Χαιρετιόμαστε καὶ ὁ Κάλι μοῦ λέγει:

—Ὁ Πὰν μοῦ σκοτώνει τὰ ἐλάφια μου!

—Ὁ Πάν;...

Ἐκούνησα διστακτικὰ τὸ κεφάλι μου καὶ εἶπα:

—Κάποια ἀρκούδα θὰ εἶνε.

Ἀλλὰ ὁ Λάπων ἐπανέλαβε:

—Ἦταν ὁ Πάν.

Ὅλα τὰ ἄλλα ὄντα ἀφίνουν ἴχνη ὅταν περνοῦν, ἀλλὰ τὸ μυστηριῶδες πνεῦμα τοῦ δάσους ἐξαφανίζεται χωρὶς νὰ ξέρῃ κανεὶς ἀπὸ ποῦ ἐπέρασε. Ἦταν ὁ Πάν, ἢ ὁ....

Καὶ εἶπε ενα ὄνομα, τὸ ὁποῖον δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω. Καθὼς μοῦ περιέγραψε τὸ ζῶον, δὲν μπόρεσα ἐπίσης ν' ἀντιληφθῶ περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ ἐσκέφθηκα ὅτι μοῦ περιέγραψε τὸν Πάνα.

Στοὺς θρύλους τοῦ βορρα, ὁ ἀρχαῖος Θεὸς τῶν Ἑλλήνων, ἐμφανίζεται ὑπο διάφορες μορφές. Γίνεται λυκος, ἀρκοῦσα, λύγξ, νυφίτσα, αλεποῦ ἢ σκύλος, ἢ καὶ διαβάτης καὶ ἄλλοτε σπέρνει τὸ κακὸ καὶ τὴν καταστροφὴ καὶ ἄλλοτε προστατεύει τοὺς φτωχοὺς ἀνθρώπους. Λέω εἰς τὸν Κάλι ὅτι θα προσπαθήσω ν' ἀνακαλύψω ἐγὼ τὸν Πάνα, ἐννοῶν τὸ ἀγρίμι ποὺ εἶχε σκοτώσει τὸ νέα ἐλάφι. Τοῦ λέω νὰ προσέξῃ τὸ ἄλογό μου καὶ φεύγω. Ὅταν ἔφθασα κοντὰ στὸ ὕψωμα, κρύφθηκα πίσω ἀπὸ ἕνα μεγάλο ἔλατο καὶ ἐπερίμενα. Τὸ θηρίο ποὺ εἶχε σκοτώσει τὸ ἐλάφι δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ξανάρθῃ. Καὶ ἤμουν ἀρκετὰ καλὸς κυνηγὸς γιὰ νὰ μὴ μοῦ ξεφύγῃ. Εἶδα τὴ μητέρα τοῦ ἐλαφιοῦ ποὺ ἐπλησίαζε φοβισμένη καὶ ὅταν ἔφθασε κοντὰ στὸ πτῶμα τοῦ μικροῦ της, ἔμεινε σὰν ἀπολιθωμένη καὶ τὸ ἐκύτταζε. Με μιᾶς ὅμως ἄνοιξε μεγάλα μάτια καὶ ἐτράπη εἰς φυγήν. Τί, τὴν εἶχε τρομάξει; Ἐκύτταξα ψηλὰ καὶ τότε εἶδα ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ λοφίσκου νὰ κατεβαίνῃ πηδῶντας, τρέχοντας, ἕρποντας, ἕνα περίεργο ὂν ποὺ δὲν τὸ εἶχα ξαναϊδῆ. Ἕνα μυτερό, μακρουλὸ κεφάλι, μὲ δυὸ φοῦντες στ' αὐτιά, ἕνα μακρουλό, εὐλύγιστο σῶμα, μάτια ποὺ ἔλαμπαν σὰν ἀναμμένα κάρβουνα καὶ ἕνα ξένοιαστο καὶ ἐλαφρὸ περπάτημα ποὺ μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι. Ταὐτοχρόνως ὅμως ἀπὸ τὴν ἀπέναντι μεριὰ εἶδα νὰ προβάλῃ μέσα ἀπὸ τὰ δένδρα μιὰ μέτοια ἀρκοῦδα, ἡ ὁποία ἐπλησίασε τὸ πτῶμα τοῦ μικροῦ ἐλαφιοῦ καὶ ἄρχισε νὰ τὸ σπαράζῃ. Τότε ἀκούστηκε ἕνα δυνατὸ φύσημα. Ἡ ἀρκοῦδα ἐσήκωσε τὸ κεφάλι, εἶδε τὸν ἐχθρὸ καὶ ἔδειξε τὰ φοβερά της δόντια, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως ἄρχισε νὰ ὑποχωρῇ. Τὸ περίεργον ὄν, κατέβαινε σιγὰ —σιγά. Ἔμοιαζε μὲ τὴν περιγραφὴν ποὺ μοῦ ἔκανε ὁ Κάλι. Μήπως ἦταν ὁ Πάν;

Ὁμολογῶ ὅτι εὑρισκόμουνα ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν θρύλων τοῦ βορρᾶ καὶ τῶν λόγων τοῦ Κάλι καὶ ὅτι δὲν ειχα ἀκριβῆ ἀντίληψι ἀπὸ ὅ,τι ἔβλεπα μπροστά μου. Πάντως μὲ μιᾶς ἐπανῆλθα εἰς τὴν πραγματικότητα, σὲ μιὰ ἄγρια φωνὴ τῆς ἀρκούδας, ἡ ὁποία ὀπισθοχωροῦσε ἀλλὰ δὲν ἤθελε καὶ νὰ φύγῃ. Ἐσήκωσα τὸ τουφέκι μου, ἐσημάδεψα τὸ περίεργον ὂν ποὺ κατέβαινε ἀπὸ τοὺς ψηλοὺς βράχους καὶ ἐπίεσα τὴν σκανδάλη.

Μετὰ δύο λεπτὰ ὁ Κάλι ἦταν κοντά μου καὶ ἡ ἀρκοῦδα εἶχε ἐξαφανισθῆ.

Ὁ Κάλι μοῦ λέγει:

— Τόσο καλὸς κυνηγὸς εἶσαι, ποὺ μὲ τὸ θαυμάσιο τουφέκι σου δὲν μπόρεσες νὰ σκοτώσῃς μιὰν ἀρκούδα;

Εὑρισκόμουνα ἀκόμη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑποβολῆς καὶ ἔτρεμα σ' ἐσὸν μὲ τὴν ἰδέα ὅτι εἶχα σκοτώσει τὸν Πάνα. Τότε κυττάζω πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ὁ Λάπων ἀκολουθεῖ τὴν διεύθυνσι τῶν ματιῶν μου, πετάγεται ἔκπληκτος μὲ μιὰ φωνὴ χαρᾶς, φεύγει τρέχοντας καὶ ἐπιστρέφει κρατῶντας στὸ χέρι του ἕνα ζῶο ποὺ εἶνε σὰν μεγάλος σκύλος μὲ παράστημα γάτας.

—Ὁ Φιέλντφρας! — φωνάζει— ὁ Φιέλντφρας!

Τότε ἀναγνωρίζω κι' ἐγὼ τὸ ζῶον, ποὺ εἶνε ἕνα εἶδος λυγκὸς, ὀλίγο μικρότερο, ἀλλὰ πολὺ ἄγριο καὶ πολὺ τολμηρό. Αὐτὸς ἦτανε ποὺ ἐδεκάτιζε τὰ κοπάδια, γιατὶ ταχύτατος, προφθάνει καὶ τὰ ταχύτερα ἐλάφια, πηδάει στὸ λαιμό τους καὶ τοὺς κόβει τὴν καρωτίδα μὲ τὰ δόντια του. Ἀπὸ κεῖ ἔπειτα ρουφάει τὸ αἷμά τους.

Ρωτάω τὸν Κάλι:

—Αὐτὸ εἶνε ὁ Πάν;

—Καλὸς κυνηγὸς εἶσαι, ἀλλὰ φαίνεται δὲν ἔχεις μάθει πολλὰ πράγματα στὴ ζωή σου, — μοῦ λέγει.

—Ὁ Πὰν βασιλεύει πάντα στὸ δάσος καὶ δὲν τὸν σκοτώνει κανένας.

Στὸ χωριὸ μοῦ ἔκαναν μεγάλη ὑποδοχὴ καὶ τὴν ἄλλη μέρα βγήκαμε ὅλοι μαζὺ καβάλλα γιὰ νὰ μαζέψουμε τὰ ἐλάφια ποὺ εἶχαν σκορπισθῆ πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις.

Μία συνταρακτικὴ σκηνὴ ἀπὸ τὴ ζούγκλα τοῦ Βορρᾶ

• ΜΙΚΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ •

Τὰ ψεύτικα βελουδένια ἀρκουδάκια ἐπεκράτησαν τὰ τελευταῖα χρόνια τόσο πολὺ ὡς μόδα, ὥστε κατενίκησαν κάθε ἄλλο εἶδος κούκλας, ὄχι μόνον γιὰ μικρὰ ἀλλὰ καὶ γιὰ πολὺ μεγάλα παιδιά. Τόσον μάλιστα, ὥστε ἐφέτος λανσάρεται καὶ τὸ ἀληθινὸ ἀρκουδάκι, ὡς μόδα μεταξὺ τῶν μᾶλλον ἐκκεντρικῶν θηλέων, ἰδίως τῶν πρωταγωνιστριῶν τῆς ὀθόνης. Μία γόησσα τοῦ κινηματογράφου δὲν ἐννοεῖται εἰς τὸν πρωϊνόν της περίπατον, ἂν δὲν σφίγγῃ εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ τὸ ἀρκουδάκι της. Μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι ἡ μόδα αὐτὴ εἶνε κάπως ἐπικίνδυνος, διότι τὰ ἀρκουδάκια ἅμα μεγαλώσουν δὲν παίρνουν ἀπὸ χωρατὰ ὅπως τὰ ψεύτικα. Ἀλλὰ σήμερον τὸ λεγόμενον ἀσθενὲς φῦλον δὲν φοβεῖται καὶ τόσον τοὺς κινδύνους. Αὐτὴ ἡ ἀγριότης καὶ τὸ ριψοκίνδυνον εἶνε ἕνα χαρακτηριστικὸν τῆς γυναικὸς τοῦ αἰῶνος μας.

★

Ἄπειρες προλήψεις καὶ παραδόσεις ὑπάρχουν σχετικῶς μὲ τὰ νεογέννητα μωρὰ καὶ τὴν γέννησίν τους στοὺς διαφόρους λαούς.

Στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Σκωτία λ.χ. πιστεύουν πῶς ἂν τὸ παιδὶ μετὰ τὴν πρώτη κραυγὴ σηκώσῃ τὸ ἕνα του χέρι εἶνε προωρισμένο νὰ γίνῃ μιὰ μέρα διοικητής, στρατάρχης, ὑπουργὸς κ.λ.π. Ἄλλοι πιστεύουν ὅτι εἶνε γρουσουζιὰ νὰ μὴ ζυγιστῇ τὸ παιδὶ ἀμέσως μόλις γεννηθῇ.

Πιστεύουν ἀκόμα ὅτι τὰ πρῶτα ροῦχα ποὺ θὰ φορέσουν στὸ παιδί, πρέπει νὰ περάσουν ἀπὸ τὰ πόδια του καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ κεφάλι του.

Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ θὰ βγάλουν τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ δωμάτιο στὸ ὁποῖο γεννήθηκε πρέπει νὰ τὸ ἀνεβάσουν στὸ ἀπάνω πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ ἢ στὴ σοφίτα, ἢ ὁπωσδήποτε νὰ ἀνέβουν μαζί του μερικὰ σκαλοπάτια, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι στὸ μέλλον τὸ στάδιό του θὰ εἶνε εὐτυχὲς καὶ τὸ παιδὶ θὰ προοδεύσῃ ἀνεβαίνοντας ἀπὸ ἀξιώματος εἰς ἀξίωμα.

Στὴν Ἀγγλία καὶ στὴ Σκωτία ἐπίσης δὲν κόβουν ττὰ μαλλιὰ οὔτε τὰ νύχια τοῦ παιδιοῦ, ἂν δὲν περάσουν δώδεκα μῆνες ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του.

Ὅταν τὸ παιδὶ γεννηθῇ Δευτέραν, γίνεται ὡραῖο. Ὅταν γεννηθῇ Τρίτη, εἶνε εὐλογημένο ἀπὸ τὸ Θεό. Ὅταν γεννηθῇ Τετάρτη γίνεται ἀγαθώτατο. Ὅταν γεννηθῇ Πέμπτη, εἶνε χαρούμενο. Ὅταν γεννηθῇ Παρασκευή, εἶνε προικισμένο καὶ μὲ πολλὰ ψυχικὰ χαρίσματα. Ὅταν γεννηθῇ Σάββατο, μεγαλώνοντας, θὰ ἐργάζεται κουραστικὰ γιὰ νὰ ζήσῃ. Ὅταν γεννηθῇ Κυριακή, δὲν θὰ γνωρίσῃ ποτὲ τὴ στέρησι.

Εὐτυχισμένο ἐπίσης σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ θὰ εἶνε τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννηθῇ τὸ πρωΐ τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Ἐπίσης καὶ ἐκεῖνο ποὺ θὰ γεννηθῇ τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα, οὐδέποτε θὰ γνωρίσῃ τὴ μέριμνα, τὴν ἀνάγκη καὶ τὴν θλῖψι.

★

Ὁ Πλούταρχος ἦταν ὁ ἀγαπητὸς συγγραφεὺς τῶν ἐπίσης μεγάλων συγγραφέων Μονταινί, Σαίξπηρ, Ἀλφιέρι, Φραγκλίνου, καθὼς ἐπίσης καὶ τοῦ περιφήμου πολιτικοῦ Ναπιὲρ καὶ τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου Δ'.

Οἱ προσφιλέστεροι συγγραφεῖς τοῦ Μίλτωνος ἦταν, κατὰ σειράν, ὁ Ὅμηρος, ὁ Εὐριπίδης καὶ ὁ Ὀβίδιος.

Ὁ διάσημος Ἄγγλος πολιτικὸς Βοῦρκε ἐδιάβαζε καθημερινῶς τὸν Εὐριπίδη, Μίλτωνα καὶ τὶς «Νύχτες» τοῦ Κιώγκ.

Ὁ Δάντης, ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους ποιητάς, προτιμοῦσε τὸν Βιργίλιο.

Ὁ Κορνήλιος ἀγαποῦσε τὸ Λουκιανό, ὁ Σίλλερ τὸν Σαίξπηρ, ὁ Γκαῖτε τὸν Σπινόζα.

Ὁ Μ. Φρειδερῖκος ἐκτιμοῦσε καὶ ἐδιάβαζε τὰ συγγράμματα τῶν Γάλλων Ρουσσώ, Βολταίρου καὶ Φλερὺ καὶ τοῦ Ἄγγλου Οὐΐλλιαμ Λόκε.

Ὁ Ἔρασμος διάβαζε κάθε βράδυ Κικέρωνα.

Καὶ ὁ Μέγας Ναπολέων εἶχεν ἀποστηθίσει πολλὰ ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ Ὀσσιανοῦ καὶ ἀρκετοὺς στίχους ἀπὸ τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Νέος θρίαμβος

Τὰ Ἑλληνικὰ πανιὰ

Οἱ Ἕλληνες ἱστιοδρόμοι, μὲ τὴν νίκην τους εἰς τὴν Ρουμανίαν, ἀπέδειξαν ὅτι τὰ ἑλληνικὰ πανιὰ θὰ θριαμβεύσουν καὶ εἰς μεγαλυτέρους ὑγῶνας

Τὸ ἐγράψαμε καὶ πρὸ ἡμερῶν. Ὁ Ἑλληνικὸς ἀθλητισμός, τὰ σπόρ, ἡ ἑλληνικὴ δυναμικότης, θὰ ἐπιβληθοῦν γρήγορα. Τὸ προχθεσινὸν τηλεγράφημα ἀπὸ τὴν Κωνστάντζαν τὸ ἐπιβεβαιώνει.

Ὁ ἀναβληθεὶς τὴν περασμένην Κυριακὴν ἀγὼν μεταξὺ τοῦ Ναυτικοῦ Ὁμίλου τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ν. Ὁμίλου τῆς Ρουμανίας, ἔγινε τὴν Δευτέραν. Χιλιάδες λαοῦ τὸν παρηκολούθησαν. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες τοῦ Βουκουρεστίου, τῆς Βραΐλας καὶ τῶν ἄλλων πόλεων, εἶχον κατέλθει εἰς Κωνστάντζαν, διὰ νὰ ὑποδεχθοῦν τοὺς συμπατριώτας των καὶ νὰ τοὺς θαυμάσουν.

Καὶ αἱ προσδοκίαι των δὲν ἀπέβησαν ἐπὶ ματαίῳ.

Διότι πρῶτος ἦλθεν ὁ κ. Λ. Κέμπ (Ἑλλάδος) καὶ δεύτερος ὁ κ. Γ. Καλαμβοκίδης, ἰδικός μας ἐπίσης. Τὴν 3ην θέσιν κατέλαβεν ἡ Ρουμανία, ἀλλὰ τὴν 4ην πάλιν ἡ Ἑλλάς, διὰ τοῦ κ. Μ. Βλαγκάλη.

Ἔτσι ὁ ναυτικὸς Ὅμιλος Ἑλλάδος, προηγεῖται 18 βαθμοὰς ἔναντι 13 τοῦ Ρουμανικοῦ εἰς τὴν βαθμολογίαν.

Οἱ τρεῖς ἄλλοι ἀγῶνες, ποὺ ἔχουν γίνει τὴν ὥραν καθ' ἣν κυκλοφορεῖ τὸ «Ἔργον» δὲν διεξήχθησαν ὅμως, μέχρι τῆς στιγμῆς, ποὺ γράφονται αἱ γραμμαὶ αὐταί, εἶνε ἄγνωστον, τί θὰ ἀποδώσουν. Θεωρεῖται ὅμως βέβαιον, ὅτι τὰ «Ἑλληνικὰ πανιὰ» καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτούς, θὰ ἔχουν ἐπιτυχίαν, ὁμοίαν τῆς Δευτέρας.

Καὶ επι τῇ εὐκαιρίᾳ, ἂς ἐπαναλάβουμε μιὰ μεγάλη ἀλήθεια:

Ἡ θάλασσα περιβρέχει τὴν χώραν μας πανταχόθεν. Φυσικώτατο, ἡ Ἑλλὰς νὰ εἶνε χώρα... θαλασσινή. Νὰ εἶνε δηλαδὴ χιλιάδες - χιλιάδων οἱ νέοι καὶ οἱ νέες, ποὺ θὰ περνοῦσαν ὧρες χρυσὲς καὶ ὧρες ὑγιεινὲς μαζύ της.

Βέβαια ἔγινε ἕνα μεγάλο βῆμα. Νὰ μάθωμε οἱ Ἕλληνες νὰ κολυμποῦμε. Νὰ κατεβαίνουμε κοπαδιαστοὶ πρὸς τὴν θάλασσα, νὰ λουώμεθα, νὰ παίζουμε, νὰ τσαλαβουτοῦμε καὶ νὰ...ἐπιδεικνύουμε τὰ λουτρικά μας καὶ τὰ συμπαρομαρντοῦντα τούτοις.

Ἀλλὰ ἡ θάλασσα, στὴν κυρία της ἐκδήλωσι, στὸν προρισμόν της δὲν προσέχθηκε.

Ἐλάχισται προσπάθειαι ἔγιναν, διὰ νὰ μάθῃ ὁ Ἕλλην νὰ κωπηλατῇ καὶ νὰ ἱστιοδρομῇ. Τὸ σπὸρ αὐτὸ, ἕως σήμερα, εἶνε τῶν πλουσίων μας λάφυρον. Καὶ εὐτυχῶς ποὺ εἶνε. Διότι εἶνε ἄξιοι συγχαρητηρίων οἱ πλούσιοί μας, ποὺ ἀγάπησαν τὴν θάλασσαν, σὰν θαλασσόλυκοι.

Γιατὶ ἔτσι, ἀγόρασαν καραβάκια, ἀσχολοῦνται στὸ σπὸρ αὐτὸ καὶ κοντὰ σ' αὐτούς, μαθαίνουν καὶ οἱ... εὐνοούμενοί των, μὴ πλούσιοι φίλοι των, ποὺ προσκαλοῦνται νὰ τοὺς συνοδεύσουν.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Πρωτευούσης κ. Κοτζιᾶς, μαζὺ μὲ ὅλα τ' ἄλλα του, ἔχει ἀπόφασι, νὰ διδάξῃ τὴν ἀγάπη πρὸς τὰ «Ἑλληνικὰ πανιὰ», σ' ὅλους τοὺς φίλους του, ποὺ ὄχι κότερο, ἀλλὰ βαρκα δὲν ἠμποροῦν ν' ἀγοράσουν.

Μαζύ του πολλοὶ ταξειδεύουν, χαίρονται τὴν θάλασσαν, μαθαίνουν ν' ἀγαποῦν τὰ Ἑλληνικὰ πανιά. Καὶ τὴν...ψαρική. Ἂν διαβάσετε τὸ ὑπέροχο βιβλίο τοῦ συναδέλφου Π. Κατηφόρη «Σίφουνες καὶ Ἀλκυονίδες», θὰ ἀνακαλύψετε κάτω ἀπὸ τὸν κυνηγὸ σκυλοψάρων τὸν ἰδιοκτήτην ἑνὸς ἀπὸ τὰ καλύτερα κότερά μας καὶ συνεπιβατῶν του, καὶ φανατικὸν θαλασσόφιλεν, τὸν συνάδελφον ὑπουργόν.

Καὶ οἱ ἄλλοι κύριοι, ποὺ ἔχουν κότερα, πολλοὺς φίλους καλοῦν στὰ ταξιδάκια τους καὶ τοὺς μαθαίνουν τὸ μυστικὸ τῆς θαλασσινῆς τέχνης των καὶ τοῦ... πλούτου της.

Ἀλλ' αὐτὸ δὲν φτάνει. Πρέπει νὰ μάθῃ ἡ Ἑλληνικὴ νεότης ν' ἀγαπᾷ τὰ κουπιὰ καὶ τὰ πανιά.

Καὶ γιὰ νὰ μάθῃ, χρειάζεται μία προσπάθεια γενικῆς φύσεως.

Πρῶτα-πρῶτα, πρέπει νὰ ἱδρυθῇ κρατικὴ σχολη, ποὺ νὰ μπορῇ ἡ νεότης νὰ ἀσκηθῇ. Ἐκεῖ, ὅταν βρῇ τοὺς δασκάλους, τὶς βάρκες, τὰ κοτεράκια, τότε ἡ ἀρχὴ θὰ γίνῃ. Τότε θ' ἀγαπηθῇ ἡ θάλασσα, ὡς μεγάλο μέσον ψυχαγωγίας, ὑγείας, δυνάμεως.

Καὶ τότε, μόνη της θὰ ἔλθῃ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Ἂν σήμερα ὑπάρχουν χίλιοι νέοι τοῦ λαοῦ, ποὺ ἔχουν βαρκίτσες καὶ χαίρονται τὴν θάλασσα σὲ ταξιδάκια, οἱ χίλιοι θὰ γίνουν χιλιάδες πολλές. Ὅμιλοι μικροὶ θὰ συμβληθοῦν, διὰ νὰ ἀγοράσουν ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των βαρκίτσες, βάρκες, κοτεράκια καὶ τὰ Ἑλληνικὰ πανιά, θὰ στολίζουν τὴν γαλανὴ θάλασσά μας, σ' ὅλα τὰ πλάτη της.

Τότε, ἀντὶ νὰ στιβάζωνται στὰ ὀχήματα, σὰν ἀρνιά, οἱ νέοι, διὰ νὰ φθάσουν σὲ μιὰ κοντινὴ ἀκτή, ὅπου ξεροψήνονται στὸν ἥλιο, θὰ φεύγουν γιὰ τὰ νησάκια, γιὰ τὶς ἀκτὲς καὶ θὰ περνοῦν τὸ Σαββατοκύριακό τους, τὶς γιορτές τους, τὶς διακοπές τους, κοντὰ στὴ Φύσι, στὸ ὕπαιθρο, στὴν πλέρια ζωή, στὴ ξεγνοιασιά, πλέοντες ἕως ἐκεῖ μὲ τὰ πλεούμενά τους.

Δὲν πιστεύομεν νὰ ὑπάρχουν οἱ διαφωνοῦντες. Διότι εἶνε τόσο ἁπλὰ καὶ λιτά, ὅλα αὐτά, ποὺ καθένας μπορεῖ νὰ τὰ νοιώσῃ. Ἀκόμη περισσότερο, ὅσοι εἶνε εἰς θέσιν, νὰ κάμουν τὴν χειρονομίαν αὐτήν, τὴν εὐλογημένην, τὴν χειρονομίαν ποὺ θὰ σώσῃ κόσμον. Γιατὶ δὲν θὰ μάθῃ ἡ νεότης νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ χαίρεται καὶ νὰ ἐκμεταλλεύεται τὴν θάλασσαν. Ἀλλὰ θὰ ἀποκτήσωσι καὶ ὑγείαν. Ἀλλὰ θὰ ἀποκτήσῃ καὶ δύναμιν. Ἀλλὰ θ' ἀγαπήσῃ καὶ τὴν κατὰ Φύσιν ζωήν. Τὰ καφενεῖα, αἱ κακαὶ ῥοπαὶ καὶ τόσα ἄλλα θὰ κτυπηθοῦν μὲ τὸ σπὸρ αὐτό, ποὺ μὲ τὴν ἡδονικὴ κούρασι ποὺ παρέχει, χαλυβδώνει τὰ νεῦρα καὶ μαζὺ διώχνει μακρυὰ τοὺς πειρασμούς.

Ἐμπρὸς λοιπὸν διὰ μίαν ἐξόρμησιν. Διὰ μίαν ἀνάστασιν Πανελληνικήν. Διὰ νὰ γιομίσουν τὰ Ἑλληνικὰ πελάγη ἀπὸ «ἄσπρα πανιά», ποὺ θὰ τὰ κυβερνᾷ ἡ νεότης.

Μ.—

ΠΩΣ ΕΚΑΝΕ ΤΙΣ ΓΡΗΕΣ...ΝΕΕΣ

Ὁ κόμης Σαὶν-Ζερμαὶν καὶ τὸ ἐλιξήριόν του

Οἱ μυστηριώδεις ἄνθρωποι. δὲν ἔλειψαν ποτὲ ἀπὸ τὸν κόσμον. Μεταξὺ αὐτῶν, τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ὁ κόμης Σαὶν-Ζερμαίν, ποὺ ἔζησε τὸν 18ον αἰῶνα καὶ εἶχεν εὕρει τό... ἐλιξήριο τῆς ζωῆς!...

Ὁ κόμης Σαὶν-Ζερμαὶν ἐμφανίζεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Γερμανία. Ἐκεῖ τὸν ἐγνώρισεν ὁ Γάλλος στρατάρχης ντὲ Μπελίλ, ποὺ ἦταν κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνην πρεσβευτὴς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας. Φαίνεται πὼς τὸν καιρὸ ἐκεῖνο ὁ μυστηριώδης αὐτὸς ἄνθρωπος δὲν εἶχε σχηματίσει ἀκόμα τὴν τεραστία του περιουσία. Ὁ Γάλλος στρατάρχης τὸν ἀνέλαβε ὑπὸ τὴν προστασία του, καί, ὅταν ἐγύρισε στὴν Γαλλία, τὸν ἐπῆρε μαζί του.

Ὅταν ἔφθασε στὸ Παρίσι, ὁ στρατάρχης ντὲ Μπελὶλ παρουσίασε μιὰ μέρα τὸν προστατευόμενό του στὴ διάσημη καὶ πανίσχυρη εὐνουμένη τοῦ βασιέως, τὴν μαρκησία ντὲ Πομπαδούρ. Ὁ κόμης δὲν ἄργησε νὰ τὴν καταγοητεύσῃ. Εἶχε γυρίσει μέρη πολλὰ καὶ ἤξερε νὰ διηγῆται πολὺ νόστιμα τὶς ἐντυπώσεις ποὺ εἶχε ἀποκομίσει ἀπ' τὰ ταξίδιά του αὐτά.

Περισσότερον ὅμως ἀπὸ ὅλα αὐτά, κατεσκλάβωσαν τὴν διάσημη εὐνοουμένη οἱ μυστηριώδεις καὶ ἀπόκρυφες γνώσεις του. Χάρις στὶς ἀλλόκοτες αὐτὲς γνώσεις του ἐρέθιζε τὴν φαντασία κάθε συνομιλητοῦ του καὶ ἐσκορποῦσε γύρω του ἕνα μυστικισμό, στὸν ὁποῖον κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ ἀντισταθῇ.

Ἔτσι, ὁ περίεργος αὐτὸς ἄνθρωπος δὲν ἄργησε νὰ μπῇ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ μεγάλη ἐπιρροὴ εἰς τοὺς κύκλους τῆς Γαλλικῆς Αὐλῆς. Ὁ ἴδιος ὁ βασιλεὺς τὸν εἶχε ἐκτιμήσει πολὺ καὶ μιὰ μέρα τοῦ εἶπε:

— Ἄκουσέ με, κόμη. Ἔχω ἕναν ἀδάμαντα, τὸν ὁποῖον ἀγόρασα ἔξη χιλιάδες φράγκα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως δὲν ξέρω τί ἔπαθε, ἐθάμπωσε, ἔβγαλε κάτι λεκέδες, καὶ ἔχασε τελείως τὴν ἀξία του...

— Ναί, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ κόμης, ξέρω τὴν ἀρρώστεια αὐτὴ ποὺ προσβάλλει τὰ διαμάντια καὶ ξέρω ἐπίσης καὶ τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖον γιατρεύεται!

Καὶ πράγματι, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα, ὁ κόμης ἐπέστρεφε στὸν βασιλέα τὸν ἀδάμαντά του ἀκριβῶς ὅπως ἦταν στὴν ἀρχή.

*

Τὸ καταπληκτικώτερον ὅμως κατόρθωμα τοῦ περιέργου αὐτοῦ ἀνθρώπου ἦταν τὸ ἑξῆς, σύμφωνα μὲ αὐθεντικώτατες ἀφηγήσεις χρονικογράφων τῆς ἐποχῆς.

Μιὰ ἀριστοκράτις αὐλική, ἡ κόμησσα ντὲ λὰ Μυέτ, ἦταν ἀπὸ τὶς φανατικώτερες θαυμάστριες τοῦ Σαὶν-Ζερμαίν.

Ὡστόσο, μερικὰ χρόνια ἀργότερα, ἡ κόμησσα, ἡ ὁποία ἀπὸ καιρὸ εἶχε ξεπεράσει τὴν ἐποχὴ τῆς νεότητος, ἄρχισε νὰ ἀνακαλύπτῃ ἐπάνω της τὰ πρῶτα σημεῖα τοῦ γήρατος.

Πόση ὅμως ἦταν ἡ χαρά της, ὅταν μιὰ ἡμέρα ὁ Σαὶν-Ζερμαὶν τὴν διεβεβαίωσεν ὅτι μποροῦσε νὰ τὴν διατηρήσῃ νέα καὶ ὡραία!

— Ἀλήθεια, κόμη, ἐφώναξεν ἡ κόμησσα. Μπορεῖτε νὰ τὸ κάνετε αὐτό; Ὤ, Θεέ μου!...

— Μπορῶ, τῆς ἀπήντησεν ἐκεῖνος. Μὰ πρέπει νὰ μοῦ ὁρκισθῆτε πὼς δὲν θὰ πῆτε κανενὸς τίποτε.

— Τὸ ὁρκίζομαι! εἶπεν ἡ κόμησσα.

Τὴν ἑπομένη κιόλας, ὁ Σαὶν-Ζερμαὶν ἐπῆγε καὶ ξαναβρῆκε τὴν κόμησσα. Ἔβγαλε ἀμέσως ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα φιαλίδιο καὶ τῆς τὄδωσε. Τὸ φιαλίδιο περιεῖχε ἕνα θολὸ ὑγρό.

— Πάρτε το, τῆς εἶπε. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐλιξήριο τῆς ζωῆς. Τὶς ἡμέρες ποὺ θὰ εἶναι γεμᾶτο τὸ φεγγάρι, θὰ παίρνετε ἀπὸ πέντε σταγόνες. Στὴν πανσέληνο, θὰ παίρνετε δέκα. Βασίζομαι στὴν ἐχεμύθειά σας.

Ἡ κόμησσα ἐπῆρε τὸ φιαλίδιο μὲ δάκρυα στὰ μάτια καὶ μὲ ὅρκους πὼς θὰ ἐφύλαγε μέχρι θανάτου τὸ μυστικό. Ὅταν ὁ κόμης ἔφυγε, φώναξε τὴν θαλαμηπόλο της καί, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ κάθε ὑποψία της ἢ περιέργεια, τῆς εἶπε ὅτι τὸ φιαλίδιο περιεῖχε ἕνα φάρμακο γιὰ τοὺς πόνους τοῦ στομαχιοῦ. Ἔπειτα, βγῆκε ἥσυχη νὰ κάνῃ ἕνα περίπατο καὶ μερικὲς ἐπισκέψεις, περιμένοντας ἀνυπόμονα τὶς ἡμέρες ποὺ θὰ ἐγέμιζε τὸ φεγγάρι.

Μὰ ἡ τύχη τὄφερε ἔτσι, καί, ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγες ὧρες, ἡ θαλαμηπόλος τῆς κομήσσης αἰσθάνθηκε δυνατοὺς πόνους στὸ στομάχι. Συλλογίσθηκε τότε τὸ φάρμακο τῆς κυρίας της, ἄνοιξε τὸ φιαλίδιο καὶ ἤπιε λίγο ἀπὸ τὸ περιεχόμενό του. Μὰ οἱ πόνοι δὲν ἔπαυσαν, καὶ σιγά-σιγά ἤπιε τὸ περισσότερον ἀπὸ τὸ φάρμακον καί, γιὰ νὰ μὴ καταλάβῃ τίποτε ἡ κόμησσα, ἐγέμισε τὸ φιαλίδιο μὲ νερό. Σὲ λίγο, ἔπεσε σὲ ὕπνο βαθύ.

Τὸ βράδυ, ἡ κόμησσα ἐγύρισε στὸ μέγαρό της καὶ ἐκάλεσε τὴ θαλαμηπόλο της.

— Ποιὰ εἶσαι καὶ τί θέλεις ἐδῶ; Δὲν εἶσαι στὴν ὑπηρεσία μου σύ. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν σὲ ἔχω ἰδῆ ἐδῶ μέσα! Δὲν σὲ γνωρίζω!...

Τότε, ἐνῷ καὶ οἱ γυναῖκες τῆς ὑπηρεσίας τῆς κομήσσης κύτταζαν παραξενεμένες καὶ αὐτὲς τὴν θαλαμηπόλον, τὴν ὁποίαν δὲν ἀνεγνώριζαν, τὰ μάτια τῆς τελευταίας ἔπεσαν ἐπάνω στὸ μεγάλο καθρέφτη τοῦ καλλυντηρίου τῆς κομήσσης.

Μιὰ κραυγὴ τῆς ξέφυγε τότε, μιὰ κραυγὴ τρόμου καὶ χαρᾶς μαζί. Γιατὶ ἡ θαλαμηπόλος, ἡ ὁποία ἐπλησίαζε τὰ σαράντα, εἶχε ἰδῆ στὸν καθρέφτη τὴν ἀκτινοβόλο μορφὴ ἑνὸς κοριτσιοῦ μόλις δέκα πέντε χρονῶν — ποὺ ἦταν ἡ μορφὴ ἡ δική της!

Ἔπεσε τότε στὰ γόνατα καὶ ὡμολόγησε στὴν κυρία της τὸ τί εἶχε κάνει.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΕΡΕΥΝΩΜΕΝ

Ἡ ἐπίδρασις τῆς ὁρμόνης

Πῶς ἡ ἐπιστήμη ἐπεμβαίνει καὶ εἰς τὰς ψυχικὰς διαθέσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων

Κατ' ἐπανάληψιν ἔχει ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὁρμονῶν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως ὄχι μόνον τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, ἀλλὰ παντὸς ὄντος.

Αἱ μυστηριώδεις οὐσίαι τὶς ὁποῖες παράγουν οἱ ἀδένες ἔσω ἐκκρίσεως παίζουν, ὡς γνωστὸν, πρωτεύοντα καὶ σπουδαιότατον ῥόλον εἰς τὴν ζωήν μας. Μερικὰ τελευταῖα πειράματα μάλιστα ἔδωσαν λαβὴν εἰς τοὺς ὑλιστάς, γιὰ νὰ ὑποστηρίζουν ὅτι οἱ ψυχικές μας ἐκδηλώσεις πηγάζουν κι' αὐτὲς ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὁρμονῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει οὕτω, ἀλλ' ἁπλούστατα, ὅπως συμβαίνει μὲ ὅλες τὶς ἀνακαλύψεις τῆς ἐπιστήμης, κι' αὐτὴ ἡ νέα πρόοδος τῶν γνώσεων ποὺ προκύπτει ἀπ' τὰ νέα πειράματα ἀφίνει ἄλυτον τὸ ζήτημα τῆς ἕδρας τῆς ψυχῆς μέσα εἰς τὸ σῶμα.

Τὴν ὀργανικὴν ἐξέλιξιν τοῦ γυναικείου σώματος ἐπηρεάζουν καὶ κατευθύνουν, οὕτως εἰπεῖν, δύο ὁρμόναι: ἡ ὠοθυλακίνη, ἡ ὁποία διαμορφώνει τὸν σχηματισμὸν τοῦ γυναικείου σώματος πρὸς τὸ ὁποῖον, ἐνῷ σχηματίζεται, συνδέεται ἀρρήκτως μὲ τὶς ἐκδηλώσεις της, ἡ γυναικεῖα ψυχὴ καὶ ἡ ὠχρά, ἡ ὁποία διευθύνει ὅλας τὰς λειτουργίας τῆς κυήσεως.

Ἡ δύναμις τῶν ὁρμονῶν εἶνε τεραστία, ὅπως βλέπετε

Μερικοὶ ἐπιστήμονες ἠθέλησαν νὰ κάμουν ἕναν πειραματισμὸ καὶ ἐπειδὴ φυσικά, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ σὲ ἀνθρώπους, τὸν ἔκαναν σὲ ζῶα καὶ δὴ στὰ φτωχὰ κουνέλια, τὰ ὁποῖα, μαζὺ μὲ μερικὰ ἄλλα ζῶα, εἶνε οἱ ἀληθινοὶ μάρτυρες τῆς ἐπιστήμης. Ἐπῆραν μερικὰ ἀρσενικὰ κουνέλια καὶ ἐπὶ δέκα μῆνες τοὺς ἔκαναν κάθε μέρα ἔνεσιν ὡρισμένης ποσότητος ὁρμόνης ὠοθυλακίνης. Μετὰ δυόμισυ μῆνες ἤδη ἐπαρουσιάσθηκαν οἱ πρῶτες μεταβολὲς εἰς τὸ σῶμα τῶν κουνελιῶν. Τὰ ζῶα ἀπέκτησαν πραγματικὲς ῥῶγες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔτρεχε γάλα. Ἡ ἐκροὴ αὐτὴ τοῦ γάλακτος διήρκεσε ἑπτὰ μῆνες. Τὸ περιεργότερο ὅμως εἶνε ὅτι καὶ ἡ ψυχική, ἂς ποῦμε, διάθεσις τῶν ζώων ἐτροποποιήθη ἐπίσης καὶ ἀναλόγως. Δύο ἀπὸ τὰ κουνέλια ἐπῆραν κοντά τους μικρὰ — ἐνῷ εἶνε γνωστὸν ὅτι τὰ ἀρσενικὰ κουνέλια δὲν συμπαθοῦν καθόλου τὰ μικρὰ καὶ μάλιστα εἰς τὴν πρώτην ἡλικίαν τὰ πνίγουν —καὶ ἤρχισαν νὰ τὰ περιποιοῦνται καὶ νὰ τὰ θηλάζουν σὰν νὰ ἦσαν μητέρες τους. Ταὐτοχρόνως ἦσαν τελείως ἀδιάφορα πρὸς τὰ θηλυκὰ κουνέλια, ἐνῷ τ' ἀρσενικὰ ἔτρεχαν ἀπὸ πίσω τους ὡς νὰ ἦσαν πραγματικῶς θηλυκά. Ὅλη αὐτὴ ἡ μεταβολὴ προῆλθε ἁπλούστατα ἀπὸ μερικὰ χιλιοστόγραμμα ὁρμόνης.

Σχετικὰ πειράματα εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπέδειξαν ὅτι ἡ προσωπικότης μας ἐξαρτᾶται πολλάκις ἀπὸ μερικὰ χιλιοστόγραμμα ὁρμόνης καὶ ὅτι εἰς τὰ μυστηριώδη ἐργαστήρια τῆς φύσεως ἕνα μικρὸ λάθος εἰς τὴν δόσιν τῶν πολυτίμων αὐτῶν οὐσιῶν μπορεῖ νὰ ἔχῃ τεράστια ἀποτελέσματα γιὰ ἕναν ἄνθρωπον εἰς ὅλην του τὴν ζωήν. Τὰ γεγονότα εἶνε ἀναμφισβήτητα. Ἐνῷ ἡ κανονικὴ ποσότης τῶν ὁρμονῶν γιὰ κάθε ὀργανισμό, μᾶς δίνει ἀκριβῶς τὸν ἰσορροπημένο ἄνθρωπο εἴτε ἀνήκει εἰς τὸ ἕνα φῦλον, εἴτε εἰς τὸ ἄλλο, ἰσορροπημένον καὶ ἀπὸ σωματικῆς καὶ ἀπὸ ψυχικῆς ἀπόψεως, ἡ ἔλλειψις μιᾶς ὁρμόνης ἢ μὴ κανονικὴ παραγωγή της ἐπηρεάζουν διαφόρους τύπους ἀνωμάλων ἀνθρώπων. Ἤδη ἡ φαρμακευτικὴ προσπαθεῖ διὰ τῶν διαφόρων φαρμάκων ποὺ ἔχουν ὡς βάσιν ὁρμόνας ζώων, νὰ θεραπεύσῃ διάφορες ἐλλείψεις ἢ ἀνεπαρκείας ἀνθρωπίνων ὀργανισμῶν. Δὲν ἕπεται ὅμως ὡς ἐκ τούτου ὅτι ἡ ψυχὴ δὲν ὑφίσταται ἢ εἶνε ἁπλούστατα μία ἐκδήλωσις καὶ μία λειτουργία τῶν ὁρμονῶν.

Τὸ παιχνίδι τῆς αἰτίας καὶ τοῦ ἀποτελέσματος μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ ἀντίθετον. Μπορεῖ νὰ εἶνε ἡ ψυχή, ἡ δύναμις ἐκείνη, ἡ ὁποία προκαλεῖ τὴν παραγωγὴν τῶν ἀναγκαίων δι' ἕκαστον φῦλον — σχηματισμὸν καὶ ἀνάπτυξιν — καὶ κατόπιν δι' ἕκαστον ἄτομον ὁρμονῶν.

Καὶ ἐδῶ ἔγιναν σχετικὰ πειράματα, καὶ εἰς ἀρσενικὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἐκρατήθησαν πολὺν καιρὸν μακρυὰ ἀπὸ θηλυκά, τὰ γεννητικὰ ὄργανα κατέστησαν ἀσθενικὰ καὶ ἡ παραγωγὴ τῆς σχετικῆς ὁρμόνης ἐξέλιπε. Ὅταν κατόπιν τὰ ἔφεραν κοντὰ σὲ ἕνα θηλυκὸ ζῶον, ἡ ψυχικὴ διάθεσις ἐπέφερε ἀναζωογόνησιν τῶν ἀδένων καὶ νέαν παραγωγὴν τῆς ὁρμόνης.

Αἱ λεπτομέρειαι αὗται παρετηρήθησαν μικροσκοπικῶς. Εἶνε γνωστὸν ἄλλως τε καὶ ὑποπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψιν κάθε σοβαροῦ ἀνθρώπου μὲ κάποιαν θέλησιν καὶ δόσιν παρατηρητικότητος, πόσον ἡ ἠθική μας κατάστασις καὶ ἡ ψυχικὴ διάθεσις ἐπηρεάζουν ὅλη μας τὴν ζωὴν ἐν γένει καὶ ὄχι ὀλιγώτερον τὴν ἐρωτικήν μας ἐκδήλωσιν καὶ λειτουργίαν.

ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ἐκεῖνος.—Φιλῶ πάντοτε τὸ γραμματόσημον τῶν ἐπιστολῶν σου, διότι σκέπτομαι ὅτι τὸ ἔθιξαν τὰ τρυφερά σου χείλη.

Ἐκείνη.—Κάνεις λάθος..... Δὲν βάζω ποτὲ τὸ γραμματόσημο στὰ χείλη μου. Τὸ ὑγραίνω μὲ τὴν ἀναπνοὴν τοῦ Φίντο, τοῦ σκύλου μου!

*

—Ὥστε τὴν ἀγάπησες εὐθὺς ὡς τὴν εἶδες διὰ πρώτη φοράν;

—Ὄχι!... Τὴν δευτέραν φορὰν ποὺ τὴν εἶδα, διότι τὴν πρώτην δὲν ἐγνώριζα ἀκόμη ὅτι εἶχε μεγάλην προῖκα!

*

—Ποῦ τὴν βρίσκεις αὐτὴ τὴν ἡσυχία, χριστιανέ μου; Ἐγὼ θὰ εἶχα τρελλαθῆ!

—Δὲν βαρυέσαι! Ὅλα εἶνε συνήθεια! Εἶμαι παντρεμένος εἴκοσι πέντε χρόνια, ἔχω γυναῖκα, πέντε παιδιὰ καὶ ἕναν ἀναπτῆρα. Αἴ, λοιπόν, κι' αὐτοὺς τοὺς συνήθισα... Ἀλλοιῶς θὰ εἶχα τρελλαθῆ.

*

Μεταξὺ γειτόνων στὴν ἐξοχή:

—Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω γιατὶ ἡ μηλιά μου δὲν μοῦ ἔκανε οὔτε ἕνα μῆλο φέτος..

—Θάκαψε τὰ λουλούδια ἡ ἀνοιξιάτικη χιονιά....

—Ἀδύνατο!... Τὴν ἐφύτεψα, ὅταν εἶχαν πέσει πιὰ τὰ λουλούδια!!....

*

Ὁ ἰατρός.—Νὰ πίνετε λιγώτερο κύριε Εὐθύμιε... Κόβετε τὴν μισὴ ζωή σας ἔτσι...

Ὁ ἐξεταζόμενος.—Δὲν πειράζει, γιατρέ μου Τὰ βλέπω κάθε μέρα διπλᾶ ὅλα.

*

Στὴ γειτονιὰ ὁ μπαλωματὴς εἶχε γράψει ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζάκι του:

—Ἔρχομαι σὲ πέντε λεπτά.... Εἶμαι στὴν ταβέρνα.

Ἀλλ' ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ σημείωμα αὐτό, ἦταν γραμμένο:

—Ἔρχεται, σ' ἕνα λεπτό..... Πάω νὰ τὸν φέρω...

Ἡ γυναῖκα του

*

Στὸ λόγο:

Ὁ Λοχίας.—Τί κυττάζει κανεὶς πρῶτα-πρῶτα ὅταν πρόκειται νὰ καθαρίσῃ ἕνα τουφέκι;

Ὁ φαντάρος.—Τὸν ἀριθμό του....

Ὁ λοχίας.—Γιατί;

Ὁ φαντάρος.—Γιὰ νὰ μὴ καθαρίσῃ κανένα ξένο...

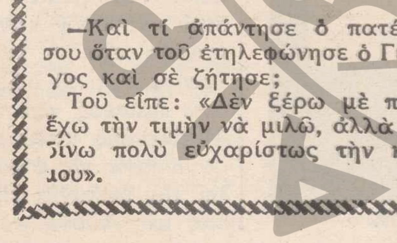

—Καὶ τί ἀπάντησε ὁ πατέρας σου ὅταν τοῦ ἐτηλεφώνησε ὁ Γιῶργος καὶ σὲ ζήτησε;

Τοῦ εἶπε: «Δὲν ξέρω μὲ ποιὸν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ μιλῶ, ἀλλὰ σᾶς δίνω πολὺ εὐχαρίστως τὴν κόρη μου».

ΤΟ ΥΠΕΡΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟΝ

Αἱ νέαι ἐφευρέσεις

Τὸ μυστικὸν τῆς ὑπάρξεώς μας τῆς κινήσεως τῶν κόσμων, θὰ τὸ μάθουμε πολὺ γλήγορα

Τὰ τελευταῖα ἑκατὸ χρόνια ὁ κύκλος τῶν γνώσεων τοῦ ἀνθρώπου ἐπεξετάθη τεραστίως. Τὸ μάτι τοῦ ἀνθρώπου ἀναζητᾷ στὶς ἀπώτερες γωνίες τοῦ σύμπαντος, τὸ μυστικὸ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς κινήσεως τῶν κόσμων, μέσα στοὺς ὁποίους σὰν κόκκος ἄμμου, κανονικὰ γυρίζει ἡ γῆ μας. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ ἔρευνά μας ἔχει στραφῆ πρὸς τὸ «ἐλάχιστο» πρὸς τὰ μόρια ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀποτελεῖται ἄλλως τε καὶ τὸ σῶμα μας καὶ τὸ Σύμπαν, πρὸς τὰ ἀόρατα ἐκεῖνα ὄντα τὰ ὁποῖα, ὡς εἶνε γνωστὸν πλέον, εἶνε ἡ κυρία αἰτία καὶ οἱ φορεῖς ὅλων τῶν ἀσθενειῶν. Ὅσον περισσότερον κατορθώσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ γνωρίσῃ τὰ ἐλάχιστα αὐτὰ ὄντα τόσο καλύτερα θὰ δυνηθῇ νὰ καταπολεμήσῃ τὴν φθορὰ καὶ τὸν πόνο. Ἐφαίνετο ὅμως σὰν νὰ ἤθελε ἡ Φύσις νὰ φυλάξῃ τὰ μυστικά της. Ὑπῆρχε ἕνα ὅριον, ὑπῆρχε ἕνα τεῖχος πίσω ἀπὸ τὸ ὁποῖον τὰ πράγματα ἐγίνοντο ἀόρατα. Ἐξηφανίζοντο καὶ δὲν ἦταν δυνατὸν μὲ κανέναν τρόπον μέχρι τοῦδε νὰ εἰσχωρήσῃ τὸ ἀνθρώπινο μάτι πέραν τοῦ σημείου ἐκείνου. Ἐπὶ διακόσια χρόνια — ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Ὁλλανδὸς Ἄντονυ βὰν Λέβενχοεκ προσήρμοσε στὸ μάτι του τὸν πρῶτον φακὸν—ὁ ἄνθρωπος τελειοποιεῖ τὸ λεπτὸ αὐτὸ ὄργανον ποὺ τοῦ ἐπιτρέπει νὰ διεισδύῃ εἰς τοὺς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀγνώστους κόσμους τῶν ἀοράτων ὄντων ποὺ εἶνε παντοῦ μέσα μας, καὶ γύρω μας, τὸ μικροσκόπιον. Πρὸ τριάντα πέντεετῶν ἐφθάσαμε εἰς τὴν τελευταία δυνατὴ τελειοποίησι πέρα ἀπὸ τὴν ὁποία ἦταν ἀδύνατο νὰ προχωρήσουμε. Καὶ τὸ λεπτότερο ὕφασμα δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀποσυντεθῇ πέραν τῶν λεπτοτέρων κλωστῶν, ποὺ τὸ ἀποτελοῦν. Τὸ ἴδιο συμβαίνει μὲ ἕνα κῦμα φωτός. Τὸ μῆκος τοῦ παρουσιάζει μίαν ὡρισμένην ἀξίαν τὴν ὁποίαν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπερβῇ κανείς. Ἕνα κόκκινο καὶ ἕνα πράσινο σημεῖο ποὺ εὑρίσκονται πιὸ κοντὰ τὸ ἕνα στὸ ἄλλο ἀπὸ ἑκατὸν ἑκατοστὰ τοῦ χιλιοστομέτρου (!) δὲν διακρίνονται καὶ μὲ τὸ πιὸ δυνατὸ μικροσκόπιο καὶ τοῦτο διότι τὰ διοχετεύει ἡ ἴδια ἀκτίς. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πράσινο καὶ τὸ κόκκινο ἑνοῦνται εἰς σταχτί, τὸ μάτι, μὲ τὸ πιὸ δυνατὸ μικροσκόπιο ἐννοεῖται, τὸ πολύ, πολὺ θὰ διακρίνῃ ἕνα σταχτὶ σημεῖο, χωρὶς νὰ ξέρῃ τί ἀκριβῶς κρύβεται κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ σταχτὶ σημεῖο. Γιὰ τὴν ἰατρικὴ ὅμως εἶνε σπουδαιότατο νὰ ξέρῃ καὶ ἀκριβῶς δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ ἕνα ἀκίνητο καὶ χωρὶς κανένα ἐπιστημονικὸ ἐνδιαφέρον σταχτὶ σημεῖο, ἀλλὰ π. χ. δύο ἐχθροὶ ποὺ προσπαθοῦν νὰ ἐξοντώσουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ κάθε κῦμα φωτὸς δὲν μπορεῖ νὰ μεταφέρῃ παρὰ μίαν μόνον φωτεινὴν ἐντύπωσιν καὶ ἂς ἀποτελεῖται — ὅπως εἰς τὸ παράδειγμα τοῦ κόκκινου καὶ πράσινου σημείου — ἀπὸ πολλές πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποδιαιρεθοῦν οἱ ἐντυπώσεις αὐτὲς γιὰ νὰ ἐρευνηθοῦν καὶ στὶς ἀόρατές των λεπτομέρειες; Πρέπει νὰ ληφθῇ, ἀπαντᾷ ἡ ἐπιστήμη, κύμα μικροτέρου μήκους τὸ ὁποῖον δὲν θὰ εἶνε πλέον ὅμως κύμα φωτός. Καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐσκέφθη ἤδη ἀπὸ ἐτῶν νὰ χρησιμοποιήσῃ γιὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἀκτῖνες ἀπὸ ἠλεκτρόνια. Πράγματι ἐνῷ τὰ κύματα φωτὸς ἀναλόγως πρὸς τὸ χρῶμα τους, δὲν ἔχουν μῆκος μικρότερο ἀπὸ ἥμισυ χιλιοστὸν τοῦ χιλιοστομέτρου, τὰ κύματα ἠλεκτρονίου φθάνουν καὶ κάτω ἀπὸ ἕνα ἑκατομμυριοστὸν τοῦ χιλιοστομέτρου. Ἐὰν δὲ αὐξήσουμε τὴν ἔντασιν μὲ ὑψηλὲς τάσεις ἑξῆντα καὶ ὀγδόντα χιλιάδων βόλτ, π. χ. τὸ μῆκος κύματος, φθάνει τὸ ἓν ἑκατομμυριοστὸν τοῦ χιλιοστομτέρου! Αὐτὰ τὰ κύματα χρησιμοποιοῦν εἰς τὸ νέον τους ὑπερμικροσκόπιον οἱ Γερμανοὶ ἐφευρέται Μπόρις καὶ Ρούσκα μὲ ἐκπληκτικὰ πράγματι ἀποτελέσματα. Ἡ ἀρχὴ τοῦ μικροσκοπίου αὐτοῦ εἶνε ἡ αὐτὴ τοῦ φωτεινοῦ μικροσκοπίου, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν εἶνε φωτεινὸς — τὰ ἀποτελέσματα ἐμφανίζονται μόνο στὴ φωτογραφικὴ πλάκα — καὶ ὅτι ὁ ῥόλος τῶν φακῶν ἔχει ἐκτεθεῖ στὶς μπομπίνες. Ἀντὶ δὲ νὰ κανονίζῃ κανεὶς ὅπως εἰς τὸ μικροσκόπιο τὴν ἀπόστασι τῶν φακῶν καὶ τῶν ὑπὸ μελέτην ἀντικειμένων, κανονίζει τὴν ἔντασι τοῦ ῥεύματος, ἡ ὁποία προκαλεῖ τὰς μεγεθύνσεις καὶ τὸν ἀκριβέστερον καθορισμὸν τῶν λεπτομερειῶν. Τὰ ἀποτελέσματα, ὅπως εἴπαμε, εἶνε μοναδικὰ καὶ δίδουν τὴν βεβαίαν ἐλπίδα ὅτι θὰ δυνηθῇ πλέον νὰ ἐρευνηθῇ ἀποτελεσματικώτατα ὁ κόσμος τῶν ἀπείρως μικροβίων, ὁ ὁποῖος μέχρι τοῦδε παραμένει ἁπλούστατα ἀόρατος. Ὁ σταφυλόκοκκος π.χ., ὁ προκαλῶν τὸ πῦον, ἐφαίνετο μὲ τὸ καλλίτερο παλαιὸν μικροσκόπιον ἁπλῶς ὡς ἕνα μαῦρο σημεῖον. Τὸ νέον μικροσκόπιον μᾶς τὸν παρουσιάζει καθαρὰ εἰς τὰ διάφορα σχήματά του καὶ εἰς ὅλες του τὶς λεπτομέρειες καὶ μαζὶ μὲ αὐτὸν καὶ ὁλόκληρον τὸ γύρω περιβάλλον του, δηλ. πολυάριθμα μικρὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα δὲν καθωρίσθη ἀκόμη ἐὰν εἶνε ζωντανὰ ὄντα ἢ νεκρὰ ὕλη, ποὺ περιβάλλουν κάθε μικρόβιο. Πολλοὶ μάλιστα ἐπιστήμονες εἶνε τῆς γνώμης ὅτι αὐτὰ καὶ ὄχι τὸ ἴδιο τὸ μικρόβιον εἶνε οἱ φορεῖς τῶν ἀσθενειῶν. Τώρα πλέον θὰ εἶνε δυνατὴ ἡ μελέτη τῆς ἀναπαραγωγῆς καὶ τῆς ζωῆς τῶν μικροβίων ὡς καὶ ὅλου τοῦ περιβάλλοντός των. Μὲ τὸ ὑπερμικροσκόπιον ἔγιναν ὁρατὰ μέχρι τοῦδε σωματίδια μεγέθους 5 ἑκατομμυριοστῶν τοῦ χιλιοστομέτρου. Ἀσφαλῶς τὸ ὑπερμικροσκόπιον μᾶς ἐπιφυλάσσει πολλὰς ἐκπλήξεις.

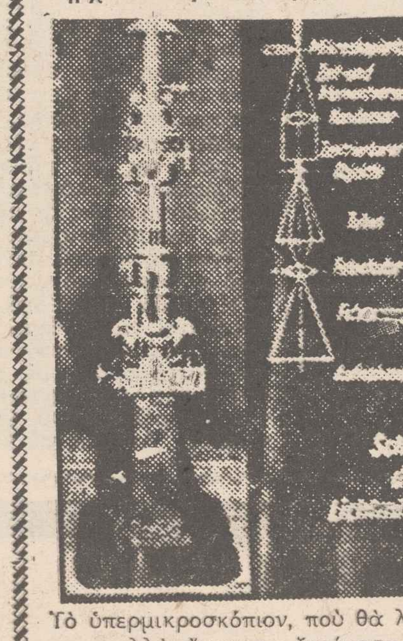

Τὸ ὑπερμικροσκόπιον, ποὺ θὰ λύσῃ πολλὰ ἄγνωστα ζητήματα

Ἡ μόδα

Κάθε ἑβδομάδα

Ἡ ἐξοχη

Ἀγαπητές μου αναγνώστριες. Ἡ σαιζὸν τελειώνει. Φυσικὸν εἶνε νὰ μὴ πετᾶτε τὰ λεπτά σας, στὸν ἀέρα. Φυλαχτε τα, γιὰ τὴν φθινοπωρινὴν σαιζόν, ποὺ σὲ λίγο ἔρχεται. Τώρα, τὸν μῆνα αὐτό, χαρῆτε τὴν ἐξοχή, τὰ φροῦτα, τὶς δροσιές, τῆς ἀκτῆς καὶ τοῦ βουνοῦ. Τὸ ὕπαιθρο. Εἶνε χαρὰ Θεοῦ, οἱ μέρες αὐτὲς στὴν ἐξοχή, ἐκτὸς ποὺ θ' ἀποφύγετε καὶ τὴν ἀφόρητη ζέστη τῶν πόλεων.

Μοῦ κάνει μάλιστα ἐντύπωσι, πὼς πολλὲς κυρίες καὶ δεσποινίδες ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες, ἔρχονται τὸν μῆνα αὐτὸν στὴν Ἀθήνα, ἐνῷ ἔχουν τόσες ὡραιες ἐξοχές. Γιατί; Γιατὶ θέλουν νὰ ξεροψήνωνται στὸ κλεινὸν Ἄστυ; Δὲν ἔχουν εὐκαιρίαν ἄλλην; Μὰ ἡ Ἀθήνα, δὲν ἔχει τίποτα τὸ σπουδαῖον, τὴν ἐποχὴν αὐτήν. Εἶνε νεκρή. Ἄς φροντίσουν λοιπὸν νὰ ἔλθουν, λίγο ἀργότερα. Τότε κάτι θὰ χαροῦν.

Η ΑΝΤΑ

Ἡ μόδα καὶ αἱ ἀπαιτήσεις της

Κοντὰ ἢ μακρυά;

Αἱ μεγάλαι σχολαὶ τῆς Μόδας, ὅπου διδάσκονται ἀνατομία καὶ προσαρμογὴ εἰς τὸν... χρυσοῦν κανόνα

Ἄρθρον τῆς ἐν Παρισίοις συνεργάτιδος τοῦ «ΕΡΓΟΥ» Κας ΜΠΑΝΣ ΛΙΝΣ

Ἡ Μόδα μὲ μεγάλο «Μ», γιατὶ εἶνε ἀναμφισβητήτως μία ἀπὸ τὶς κυρίεργες δυνάμεις τοῦ κόσμου—ἡ Μόδα—ἔστω καὶ μὲ μεγάλο «Μ» καὶ ὅσο κυρίαρχος καὶ ἂν εἶνε—εἶνε ἐν τούτοις εὐμετάβολη, σὰν τὰ ταξειδιάρικά σύννεφα στὸν γαλάζιον οὐρανό Ἀλλάζει ἐπιτροχάδην σχήματα, χρώματα, διασ τάσεις καὶ ἐμεῖς ὅλοι μας, ἀλλάζουμε μαζί της καὶ μόνο ἀφοῦ τὴν ἀκολουθήσωμεν καλὰ-καλὰ βλέπουμε ὅτι μᾶς ὡδήγησε ὡς ἀρχηγὸς ποὺ δὲν δέχεται ἀντιρρήσεις ἀπὸ τὴν ἁπλῆ χασεδένια ποδιὰ τοῦ σπιτιοῦ, ὡς τὸ βραδυνὸ φόρεμα ἀπὸ μαροκὲν ὀργαντίν.

Ἡ Μόδα κυβερνᾷ δικτατορικῶς. Συμβαίνει νὰ τὸ ἀντιληφθοῦμε οἱ ἴδιοι καμμιὰ φορά, ὅταν π. χ. περάση κάποιος στὸ δρόμο μὲ φορέματα τῆς ἐποχῆς τῆς γιαγιᾶς του ἢ καὶ ἁπλῶς μὲ τὴν ὀμπρέλλα ποὺ χρησιμοποιοῦσε ὁ παπποῦς. Ἀμέσως τὰ παιδιὰ θὰ τὸν παραλάβουν καὶ δὲν θὰ ξεφύγη εὔκολα ἀπὸ τὰ πειράγματά τους. Καὶ οἱ μεγάλοι, ἄλλως τε, θὰ τὸν κυττάξουν μὲ περιέργειαν, κουνῶντας τὸ κεφάλι. Σὲ ὅλες τὶς ἐποχὲς οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐτόλμησαν, κατὰ ἕνα οἱονδήποτε τρόπον, νὰ παραβοῦν τὴ Μόδα,—τοὺς παραδεδεγμένους κανόνες ντυσίματος, δηλαδὴ—ὑπῆρξαν τὸ ἀντικείμενο χλευασμοῦ καὶ ἐπικρίσεων, καί, ἂν ἦσαν ἔξω ἀπὸ τὸ κοινὸ μέτρον, ἐδημιούργησαν αὐτοὶ μόδα καὶ ἄφησαν ἐποχή. Ἔτσι π. χ. τὸ βελούδινο σκουφὶ ποὺ ὁ Βάγνερ φοροῦσε καὶ στὸ σπίτι καὶ ἔξω ἔμεινε γνωστὸ ὡς «σκουφὶ Βάγνερ» ἰδίως στὴ Γερμανία, ὁ δὲ Γάλλος ὑπουργὸς τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος Λαβάλ, φέρει ἀμέσως εἰς τὴν μνήμην καὶ τὴν παντοτεινή του ἄσπρη γραβάτα. Ἡ δὲ χρησιμοποίησις ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους τοῦ γυναικείου χειραφετισμοῦ καλτσῶν σπὸρ μπλὲ μὲ ἄσπρη γραμμή, ἐδημιούργησε στὴ γαλλικὴ γλῶσσα, ὅταν θέλῃ νὰ μιλήσῃ κανεὶς γιὰ χειραφετημένη γυναῖκα, τὸν ὅρον «μπὰ μπλὲ» ποὺ ἔχει τὴν ἀντίστοιχη λέξι καὶ στὴ γερμανικὴ καὶ στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα.

Ἴσως εἶνε καλὰ νὰ ἐπιβάλλεται δικτατορικῶς ἡ Μόδα, ἀποφεύγοντας ἔτσι πολλὲς ἐκδηλώσεις ἀκαλαίσθητες, ποὺ θὰ γελοιοποιοῦσαν πολλοὺς ἀνθρώπους.

Γιατί, ἐν γένει οἱ γυναῖκες, ἂν ἔχουν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν, δὲν ξέρουν νὰ διαλέξουν ἐκεῖνο ποὺ τοὺς ταιριάζει. Ἡ Μόδα ἄλλως τε ἀφίνει πάντα κάποιαν ἐλευθερία: μικρὸ ἢ μεγάλο καπέλλο, σὸρτ ἢ μακρυὰ πανταλόνια γιὰ τὶς ἀθλητικὲς ἀσκήσεις καὶ τὴν ἀκρογιαλιά, κάπα ἢ παλτό, καὶ κάπα κοντή, μέτρια ἢ μακρυά. Κοντὸ ἢ μακρὺ τὸ πανταλόνι, κοντὴ ἢ μακρυὰ ἡ φούστα ἢ ἡ κάπα, τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶνε ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα γιὰ τὴν γραμμή, γιὰ τὴν τουαλέττα, γιὰ τὴν ἐμφάνισι ἐν γένει τῆς κομψῆς γυναίκας. Ἀλλὰ πρέπει κάθε γυναῖκα νὰ ἔχῃ τὸ θάρος νὰ παρατηρήσῃ τὸν ἑαυτό της καὶ ἂν δὲν μπορῇ ἢ ἂν δὲν ἔχῃ τὴν δύναμι νὰ διορθώσῃ ὅ,τι ἐλαττώματα τυχὸν ἔχει, πρέπει νὰ ξέρῃ νὰ ἐφαρμόζῃ τὴν τουαλέττα της στὸν σχηματισμὸ τοῦ σώματός της. Στὸν δρόμο βλέπει κανεὶς πολλὰ κορίτσια, πολλὲς νέες γυναῖκες μὲ τὴν περιφέρεια τῶν γοφῶν ποὺ προβάλλει ὑπερμέτρως. Πρόκειται κατὰ τὸ πλεῖστον γιὰ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἂν καὶ νέοι δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ἐπιβάλουν εἰς τὸν ἑαυτό τους δέκα λεπτῶν σωματικὴν ἄσκησιν πρωῒ καὶ βράδυ γιὰ νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ αὐτὸ τὸ περιττὸ βάρος.

Βεβαίως τὰ κοντὰ δὲν εἶνε γι' αὐτούς. Ὅπως δὲν εἶνε τὸ σὸρτ γιὰ ὅποιον δὲν ἔχει ἀπολύτως ὡραῖα πόδια, τοσοῦτον μᾶλλον, ποὺ τὰ μακρυὰ πανταλόνια εἶνε πάντοτε κομψὰ καὶ πολὺ σίκ. Ἄλλως τε ἡ τέχνη τῶν φημιζομένων γιὰ τὴν ὠμορφιά τους γυναικῶν τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ παρόντος συνίστατο καὶ συνσταται εἰς τὸ νὰ ἀποκρύπτουν ὅ,τι τυχὸν ἀτελὲς τοὺς ἔχει δώσει ἡ φύσις καὶ νὰ ἐξάρουν καὶ ὑπογραμμίζουν ὅ,τι τυχὸν ὡραιότερο ἔχουν.

Στὶς σύγχρονες σχολὲς Μόδας—κοπτικῆς, ραπτικῆς κ.λ.π.—διδάσκεται πολὺ ἀνατομία καὶ ἡ προσαρμογὴ στὸν «χρυσοῦν κανόνα». Ὁ «χρυσοῦς κανὼν» εἶνε ἡ τελεία ἀναλογία τῶν γραμμῶν τ οῦ σώματος καὶ ἰδίως τοῦ ἄνω ἡμίσεος καὶ τοῦ κάτω ἡμίσεος. Ἡ ἀκριβὴς κατὰ τὸ δυνατὸν προσαρμογὴ πρὸς τὶς ἀναλογίες αὐτὲς ἀποτελεῖ τὴν ἐπιτυχία τῆς πραγματικῆς Μόδας μὲ γοῦστο καὶ καλαισθησίαν.

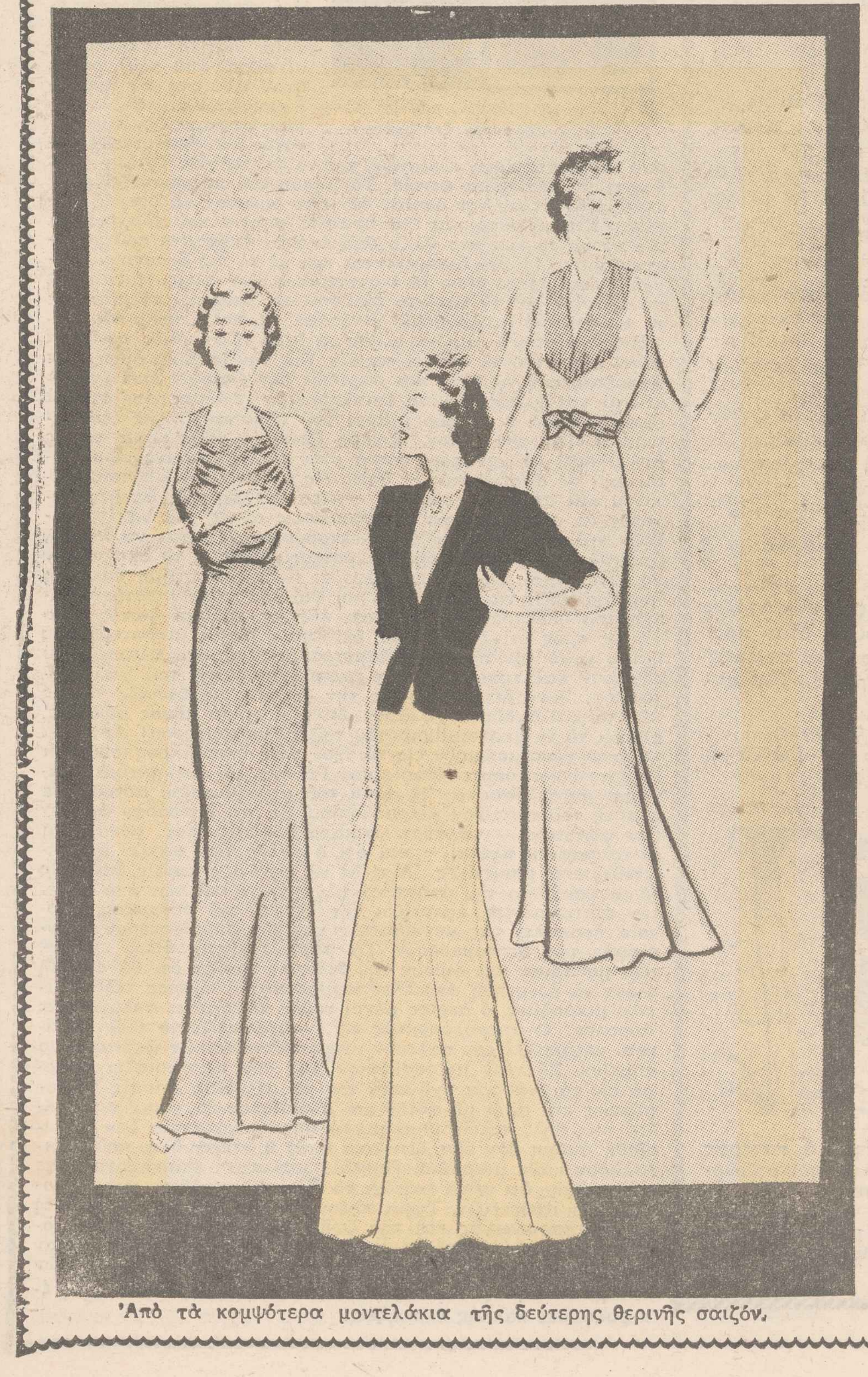

Ἀπὸ τὰ κομψότερα μοντελάκια τῆς δεύτερης θερινῆς σαιζόν.

Δυσαρέσκειαι

Ἡ σύζυγος ἔχει ἀνάγκη νὰ κάμῃ κάποιαν ἀπαραίτητη ἀγορά: Χρειάζεται κάτι στὸ σπίτι της ἢ ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ κάποιο ἀντικείμενο γι' ἀτομικὴν της χρῆσιν. Φταίει αὐτὴ ἂν οἱ βιτρίνες τῶν μαγαζιῶν εἶνε τόσο σκανδαλιστικές;

Ζητάει λοιπὸν χρήματα ἀπὸ τὸν σύζυγο, μὰ αὐτὸς ἀρνεῖται νὰ δώσῃ.

Κερδίζονται τόσο δύσκολα αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τὰ χρήματα! Ἔπειτα, ὅποιος δὲν ἐργάζεται δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ καταλάβῃ πόσον ἐξαντλητικὴ εἶνε ἡ καθημερινὴ δουλειά. Ἔτσι ἡ σύζυγος δὲν πρέπει νὰ παραπονιέται ἄν ὁ ἄνδρας της δὲν σπεύδει ἀμέσως νὰ ἐκτελέσῃ καὶ τὴν παραμικρή της ἐπιθυμία. Ἄς ἀναβάλῃ μιὰν ἀγορὰ ποὺ θέλει νὰ κάνῃ καὶ ἄς περιμένῃ τὴν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ ζητήσῃ τὰ χρήματα ποὺ τῆς χρειάζονται.

Ἄς εἶνε γιὰ τὸν ἄνδρα της σύντροφος καὶ ὄχι ἐχθρός, ποὺ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴν οἰκονομική του κατάστασι καὶ ζητάει μόνον διαρκῶς χρήματα.

—Ὁ σύζυγος γκρινιάζει: ὅλα τοῦ φταῖνε, ἡ ζέστη, ἡ ἀκρίβεια, οἱ ἄνθρωποι. Καὶ ἡ σύζυγος εἶνε ἕτοιμη νὰ τοῦ πετάξῃ τὴ φράσι: «Εἶσαι ἀνυπόφορος πιά!»

Δὲν πρέπει ὅμως ποτὲ νὰ τὸ κάμῃ αὐτό, γιατὶ πρέπει νὰ σκεφθῇ ὅτι αὐτὸς κουράζεται μὲ τὴν καθημερινὴ βιοπάλη κι' ἔχει ὅλους τοὺς λόγους νὰ εἶνε κουρασμένος κι' ἐκνευρισμένος. Ἡ σύζυγος ποὺ ἐνδιαφέρεται γι' αὐτὸν θὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ξεκουρασθῇ, θὰ τὸν ἐμψυχώσῃ καὶ θὰ τὸν κάμῃ νὰ αἰσθανθῇ ὅτι εἶνε γι' αὐτὸν μία καλὴ σύντροφος ποὺ τὸν καταλαβαίνει.

Ἡ καλὴ συμπεριφορὰ

«Ὅποιος κάνει χειρονομίες εἶνε χωριάτης», λέει μιὰ παροιμία. Τί νὰ ποῦμε ὅμως ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ποὺ ἔχομε τὴν κακὴ συνήθεια νὰ μιλοῦμε κάνοντας τοῦ κόσμου τὶς χειρονομίες.

Δὲν φαντάζεσθε τί ἀστεῖο θέαμα ποὺ παρουσιάζει ὁ ἄνθρωπος ποὺ μιλᾷ χειρονομῶντας καὶ γιὰ νὰ τὸ καταλάβετε πρέπει νὰ σᾶς τύχῃ νὰ τὸν βλέπετε ἀπὸ μακρυὰ χωρὶς νὰ τὸν ἀκοῦτε. Ὁ καθὼς πρέπει ἄνθρωπος δὲν κάνει τὴν παραμικρὴ χειρονομία ὅταν διηγῆται κάτι, οὔτε προσπαθεῖ νὰ ἑλκύσῃ τὴν προσοχὴ τοῦ ἄλλου τραβῶντας τον ἀπὸ τὸ μανίκι ἢ σπρώχνοντάς τον.

Κάτι ἄλλο ἀκόμη ἀποφεύγει ὁ καθὼς πρέπει ἄνθρωπος: Τὶς διαχύσεις ὅταν βρίσκεται μπροστὰ σὲ ἄλλους ἀνθρώπους. Φιλιὰ καὶ ἀγκαλιάσματα δὲν ἐπιτρέπονται. Οἱ ἐρωτευμένοι, λοιπόν, ἄς λαμβάνουν τὰ μέτρα τους γιὰ νὰ μὴ κριθοῦν ὡς ἄνθρωποι κακῆς ἀνατροφῆς.

Μὴν ἀφίνετε νὰ σᾶς περιμένουν

Ἄλλο σημεῖον κακῆς ἀνατροφῆς εἶνε ν' ἀφήνετε κάποιον νὰ περιμένῃ ὅταν τοῦ ἔχετε ὁρίσει ραντεβοῦ. Μερικοὶ θεωροῦν ὅτι κρατοῦν τὴν θέσι τους ἀφήνοντας τὸν ἄλλον νὰ περιμένῃ, ἀλλὰ εἶνε πολὺ σφαλερὰ αὐτὴ ἡ ἰδέα. Δείχνουν ἁπλούστατα κακὴν ἀνατροφή. Τὸ σωστὸ εἶνε ὅταν ἔχουμε προσδιορίσει ὥρα, νὰ μὴν καθυστεροῦμε οὔτε λεπτό, εἴτε ἀνώτερός μας εἶνε αὐτὸς ποὺ περιμένει, εἴτε κατώτερος.

Φυσικά, μπορεῖ νὰ συμβῇ κάποτε ν' ἀργοπορήσωμε ὀλίγα λεπτά, ἀλλὰ τότε σπεύδομε νὰ ἐκφράσωμε τὴν λύπη μας καὶ νὰ ζητήσωμε συγγνώμην.

Πρέπει νὰ σεβώμεθα τὴν ὥραν τοῦ ἄλλου, ἄν θέλωμε νὰ σέβωνται καὶ οἱ ἄλλοι τὶς δικές μας ὧρες.

Πρακτικὰ ἐργόχειρα

Εἶνε διασκεδαστικὸν νὰ χρησιμοποιῆτε μικρὰ τεμάχια ὑφασμάτων σὲ διάφορα χρώματα, καὶ νὰ γαρνίρετε ζῶνες, τσέπες, γελέκα, μπλοῦζες, κορσάζ, εἶνε ἡ τελευταία λέξις τῆς μόδας.

—Ἡ ζώνη τοῦ φορέματος σπὸρ ἀπὸ τσόχα πράσινη συγκρατεῖ, δύο τσέπες τετράγωνες πράσινες ντουμπλαρισμένες μὲ κόκκινο.

—Ἕνα ὡραιότατο καὶ πολὺ μοδέρνο γελέκο γιὰ ταγιὲρ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο διαφορετικὰ τεμάχια ὑφασμάτων ἐμπρὸς στὴν μέση μπλὲ πάν, τὰ δυὸ πλάγια γκρενὰ καὶ ζώνη στενὴ ἀπὸ ὕφασμα μὼβ Πάρμας.

—Μιὰ ζώνη ποὺ γίνεται πολὺ εὔκολα καὶ συνδυάζεται ὡραια μὲ φορέματα ἁπλά. Κόψετε μιὰ στενὴ μπάντα μπλὲ-ρουά, καὶ μία ἴδια σὲ χρῶμα καφέ, ραμμένα αὐτὰ τὰ δυὸ τεμάχια ἐπάνω σὲ μιὰ γκρὸ—γκραὶν μπλὲ μαρίν. Ἕνα μικρὸ τεμάχιον μαρρὸν ράψατέ το ἢ περᾶστε το στὴν ἄκρη γιὰ νὰ χρησιμεύῃ γιὰ κούμπωμα τῆς ζώνης.

ΡΕΠΟΜΕΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΞΩΤΙΣΜΟΝ

Η ΖΟΥΓΚΛΑ ΜΑΣ ΤΡΑΒΑ ΑΚΑΤΑΝΙΚΗΤΑ

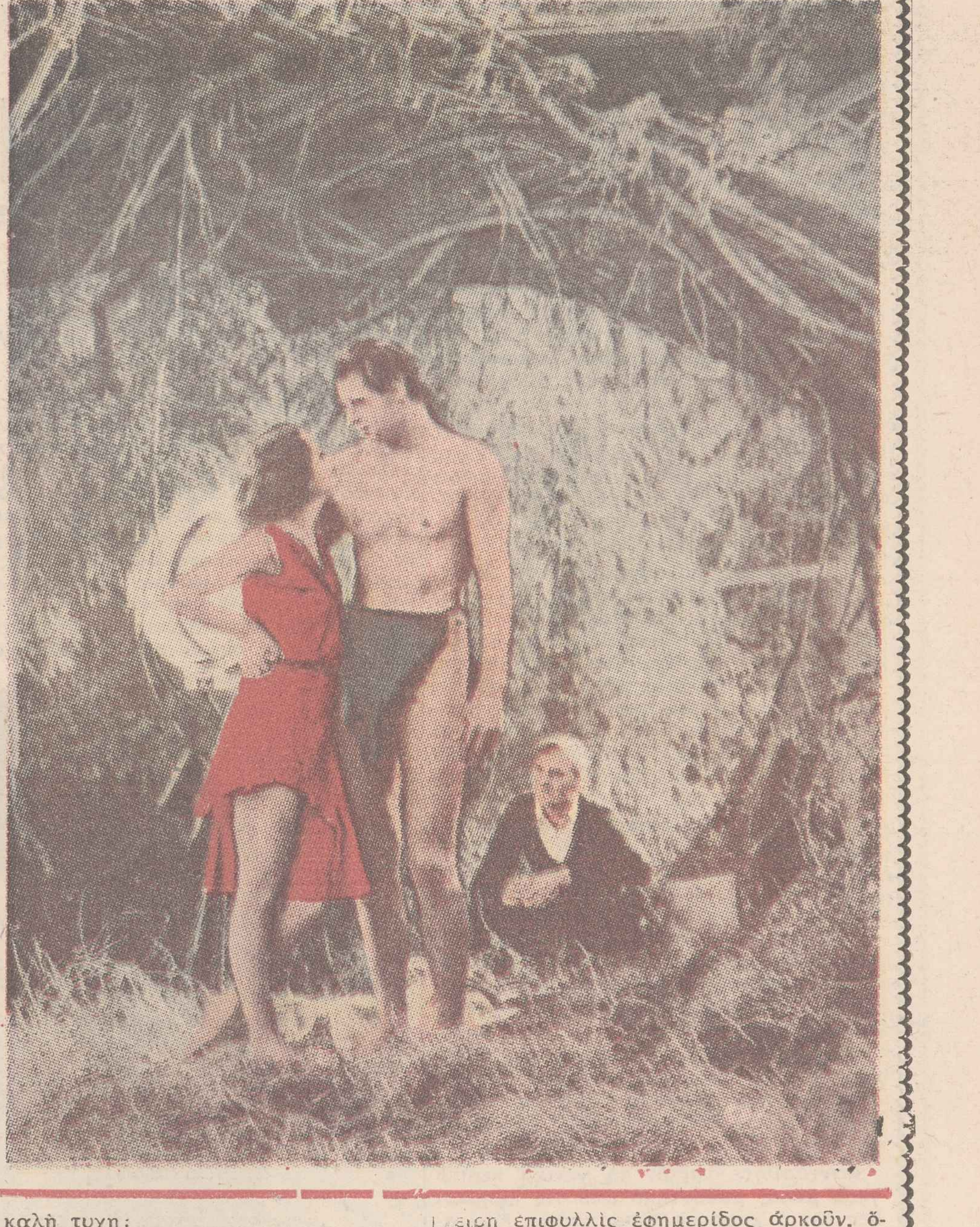

Γιατὶ χορταίνουμε ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν πόλεων. Γιατὶ μᾶς γοητεύει ἡ περιπέτεια ἔστω καὶ... φανταστικὴ

Βρυχηθμοὶ λεόντων, συριγμοὶ ὄφεων, κραυγὲς πιθήκων στέλνουν μακρυνον, γοητευτικὸν ἀντίλαλον στὴν ψυχήν μας. Ἡ ζούγκλα μᾶς τραβᾷ...

Νοσταλγοῦμε τὴν ἀγρίαν φύσιν, σὰν νὰ ἀπεσπάσθημεν πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν ἀπὸ τὸ μεγαλοπρεπὲς περιβάλλον της. Τόσοι αἰῶνες ἐξημερώσεως καὶ πολιτισμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους σβύνονται διὰ μιᾶς. Καὶ κυριαρχεῖ μέσα μας παντοδύναμος ὁ ἀτταβισμός, ὁ ὁποῖος μᾶς σπρώχνει πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἀπὸ ὅπου ἐξεκινήσαμε.

Εἶνε ἀκατάσχετη ἡ ζουγκλομανία μας. Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, ποὺ νὰ μὴ τὸν γοητεύῃ ἡ ὀνειροπόλησις τῶν παρθένων δασῶν τῆς Ἀφρικῆς. Κυρίες, ποὺ τρέμουν εἰς τὴν θέαν ἑνὸς ποντικοῦ, θὰ ἤθελαν ν' ἀντικρύσουν ἐκ τοῦ φυσικοῦ ἕναν αἱμοβόρον πάνθηρα. Φιλήσυχοι ἄνθρωποι, ποὺ δὲν εἶνε ἱκανοὶ νὰ σφάξουν ἕνα κοτόπουλο, θὰ ἐποθοῦσαν νὰ κυνηγοῦν τίγρεις εἰς τὴν Βεγγάλην.

Ἡ ζούγκλα ἀντιπροσωπεύει τὴν μεγάλην, τὴν ἐξωτικὴν περιπέτειαν, διὰ τὴν ὁποίαν νειώθει ἄσβεστη δίψα ἡ σημερινὴ ἀνθρωπότης. Νὰ φύγουμε ἀπὸ τὴν πεζότητα τῆς ἀσφάλτου. Καὶ νὰ βρεθοῦμε μέσα σὲ φοβερὲς λόχμες. Νὰ μπερδεύωνται φίδια στὰ πόδια μας, καθὼς θὰ βαδίζουμε. Νὰ λάμπουν μάτια θηρίων πίσω ἀπὸ τὰ φυλλώματα. Νὰ μᾶς ξαφνιάζῃ ἡ κραυγὴ πιθήκου ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ δέντρου. Νὰ πέφτῃ στὸ κεφάλι μας μιὰ μεγάλη καρύδα ἀπὸ ψηλά. Νὰ τὰ ἄγρια ὄνειρα τῶν συγχρόνων, πολιτισμένων ἀνθρώπων.

Ἔπειτα εἶνε ἡ γοητεία τῶν κινδύνων τῆς ζούγκλας, κινδύνων ὡραίων, μεγαλοπρεπῶν, ὑπερόχων. Μᾶς ἕλκει τὸ μεγαλεῖον ἑνὸς πιθανοῦ, τραγικοῦ τέλους τῆς ζωῆς μας εἰς τὴν «πράσινην κόλασιν». Νὰ πεθάνῃς, ἀδερφέ, στὸ κάτω—κάτω. Ἀλλὰ νὰ μὴ πᾷς πατητὸς ἀπὸ αὐτοκίνητο. Νὰ σὲ πατήσῃ ἕνας γιγαντιαῖος ἐλέφας καὶ νὰ σὲ ξεκοιλιάσῃ, αὐτὸ μάλιστα, τὸ καταλαβαίνω. Εἶνε ἕνα τέλος μεγαλειῶδες.

Νὰ πεθάνῃς, ναί. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ φοβερὸ σφίξιμο ἑνὸς τεραστίου βόα. Καὶ ὄχι νὰ σὲ πνίξῃ ἕνας δανειστής σου, διότι τοῦ χρωστᾶς τρία τάλληρα. Ἡ ζωὴ τῶν πόλεων εἶνε τόσο πεζή, ὥστε δὲν μᾶς ἐπιφυλάσσῃ οὔτε κὰν ἕναν θάνατον ἐνδιαφέροντα. Ἐνῷ ἡ ζούγκλα!... Τί τὸ ὡραιότερον ἀπὸ τὸ νὰ συρθῇς αἱμόφυρτος ἀπὸ ἕναν λέοντα;

Ζούγκλα, εἶσαι ὑπέροχη! Καρτέρα μας...

★

Ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ τόσον εὔκολο, νὰ πάῃ κανεὶς στὴν ζούγκλα, ἂν δὲν εἶνε ...ἥρως ἀναγνώσματος τοῦ κυρίου Ἀσπρέα. Γι' αὐτὸ οἱ πλεῖστοι ἀρκούμεθα εἰς τὸ νὰ ἱκανοποιοῦμε τὴν ζουγκλομανίαν μας μὲ τὴν παρακολούθησιν ἑνὸς φὶλμ ἢ ἑνὸς ἀναγνώσματος ζούγκλας.

Ὁ κινηματογράφος ἔχει κατανοήσει τὴν ἀδυναμία τοῦ κοινοῦ, καὶ παρουσιάζει εἰς πλειστες ταινίες τὴν ζούγκλαν τοῦ Χόλλυγουντ. Οἱ θεαταὶ αἰσθάνονται κάποιαν ἀπογοήτευσιν, ὅταν συλλογίζονται, ὅτι ἡ παρουσιαζομένη εἰς τὰ φίλμ αὐτὰ ζούγκλα μπορεῖ νὰ μὴν εἶνε ἀληθινή. Θὰ μποροῦσε ὅμως κάλλιστα νὰ ἦταν ἀληθινή, ἂν οἱ σκηνοθέται ἐτραβοῦσαν ἐκ τοῦ φυσικοῦ μερικὲς σκηνὲς τῆς ζωῆς τοῦ Χόλλυγουτ, τῆς ζωῆς δηλαδὴ μερικῶν καμηλοπαρδάλεων καὶ στρουθοκαμήλων, ποὺ λέγονται... θηλυκοὶ ἀστέρες, καὶ μερικῶν χιμπατζήδων καὶ ὀνάγρων, ποὺ λέγονται... γόητες τῆς ὀθόνης.

Ἀντ' αὐτοῦ ὅμως οἱ σκηνοθέται παρουσιάζουν μίαν ἰμιτασιὸν ζούγκλαν, εἰς τὴν ὁποίαν βλέπομεν γηραλέες τίγρεις ἱπποδρομίων, νὰ... περιφρονοῦν τὰ γυμνὰ σώματα πρωταγωνιστριῶν, διότι τὰ βρίσκουν, φαίνεται, ἐντελῶς... ἄνοστα. Βλέπομεν ἀκόμη συμπαθητικὲς Ἀμερικανίδες, νὰ περιπλανῶνται σὲ δάση, τὰ ὁποια ἀποτελοῦν μεγάλην ἀντίθεσιν πρὸς αὐτές, διότι τὰ δάση εἶνε... παρθένα, τὶς βλέπομεν νὰ κοιμοῦνται κατάχαμα, μέσα στὰ φύλλα καὶ στὰ χόρτα, καὶ τὸ ἄλλο πρωῒ νὰ ξυπνοῦν μὲ... φρεσκοσιδερωμένη τουαλέττα.

Ἀλλ' αὐτὲς εἶνε λεπτομέρειες, τὶς ὁποῖες κανεὶς δὲν προσέχει. Ὅλοι γοητεύονται ἀπὸ τὰ ἀπατηλὰ τεχνάσματα τοῦ σκηνοθέτου καὶ ἀγωνιοῦν, ὅταν οἱ πρωταγωνισται κινδυνεύουν νὰ πέσουν στὰ χέρια τῶν ἀγρίων Ζουλού, οἱ ὁποιοι μιλοῦν... ἀπταίστως τὴν γαλλικήν, συναρπάζονται ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν ἑνὸς κοπαδιοῦ ἐλεφάντων, οἱ ὁποιοι τρέχουν εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Ταρζάν. Μάχες μὲ ἀγρίους γίνονται, συρράξεις μὲ θηρία, αἱμακυλίσεις, φόνοι, κορμιὰ καρφώνονται μὲ ἀκόντια, καὶ... μύτη δὲν λύνεται. Ἀλλὰ τί σημασίαν ἔχει; Τὸ κοινὸν μένει γοητευμένο. Ἔζησε δυὸ ὧρες στὴν ζούγκλα.

Πολὺ περισσότερον διαρκεῖ ἡ περιπλάνησις στὶς ἀνεξερεύνητες, ἀφρικανικὲς ἐκτάσεις, ἐκείνων ποὺ παρακολουθοῦν ἀνάγνωσμα περιπετειῶν εἰς τὴν ζούγκλαν. Αὐτοὶ πλανῶνται εἰς τὶς λόχμες, ζοῦν τὴν ἀγωνίαν τῶν ἡρώων τοῦ ἀναγνώσματος ἐπὶ μῆνες καὶ ἐπὶ χρόνια. Τὰ θηρία... σέβονται τὰ πρόσωπα τῆς περιπετείας καὶ ἀναβάλλουν τὴν κατασπάραξίν των ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, γιὰ νὰ ἐπακολουθήσῃ συνέχεια τοῦ ἀναγνώσματος.

★

Εἶνε καὶ μερικοί, ποὺ δὲν μποροῦν ν' ἀρκεσθοῦν σ' αὐτὰ τὰ ψιχία, ποὺ παρέχουν οἱ περιγραφές. Θέλουν νὰ γνωρίσουν καὶ ἐκ τοῦ φυσικοῦ τὰ ὅσα ἐδιάβασαν περὶ ζούγκλας. Καὶ ἑτοιμάζονται ν' ἀναχωρήσουν γιὰ τὴν Ἀφρικήν. Θέλουν νὰ ζήσουν ὅλες ἐκεινες τὶς γοητευτικὲς περιπέτειες μέσα στὰ παρθένα δάση, τὶς ὁποιες ἐδιάβασαν στὶς περιγραφὲς καὶ στὰ ἀναγνώσματα. Ἂν ἤξεραν πόση... ἀπογοήτευσις τοὺς περιμένει, πόσο διαφορετικὴ δηλαδὴ θὰ βροῦν τὴν πραγματικὴν ζούγκλαν, ἀπὸ ἐκείνην, ποὺ τοὺς παρουσίασαν οἱ ἀναγνωσματογράφοι, θὰ ἐκάθοντο στ' αὐγά τους.

Ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀγνοοῦν. Καὶ ἑτοιμάζονται γιὰ τὸ περιπετειῶδες ταξίδι. Αὐτοὶ οἱ τολμηροὶ εἶνε συνήθως ἡλικίας ὄχι μεγαλυτέρας τῶν δέκα πέντε ἐτῶν. Κάθε τόσο μανθάνομεν, ὅτι δύο ἢ περισσότεροι ριψοκίνδυνοι νεαροὶ ἐγκατέλειψαν τὰ σπίτια των, καὶ ἐξεκίνησαν μὲ βάρκα ἀπὸ τὸν Πειραια, γιὰ νὰ φθάσουν στὶς ἀκτὲς τὶς Ἀφρικῆς.

Μετὰ ποντοπορεἴαν ἀρκετῶν ἡμερῶν, προσαράζουν εἰς μίαν ἀκτήν. Ὑποθέτουν ὅτι ἔφθασαν εἰς τὴν Μαύρην Ἤπειρον. Σύρουν τὴν βάρκα στὴν ἀμμουδιὰ καὶ προχωροῦν εἰς τὰ ἐνδότερα. Βαδίζουν μὲ προφύλαξιν. Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, θ' ἀντικρύσουν κανένα θηρίον ἢ κανέναν ἰθαγενῆ...

Αἴφνης οἱ θάμνοι κινοῦνται μπροστά των. Καὶ διαφαίνεται, πίσω των, ἡ σιλουέττα ἑνὸς ἀνθρώπου. Θὰ εἶνε ἄγριος. Κρατᾷ μάλιστα καὶ δόρυ. Ἀλλὰ σὲ λίγο βγαίνει ἀπὸ τοὺς θάμνους ὁ ἄνθρωπος καὶ βλέπουν οἱ νεαροὶ ἐξερευνηταί, ὅτι ἀντὶ δόρατος, κρατᾷ ἕνα καλάμι ψαρέματος. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀποκλείει τὸ ἐνδεχόμενον, νὰ εἶνε ἄγριος. Οἱ νεαροὶ θέλουν νὰ τοῦ μιλήσουν. Ἀλλὰ δὲν ξέρουν τί γλῶσσα νὰ μεταχειρισθοῦν. Τοὺ βγάζει ὅμως ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον ὁ πιθανῶς ἄγριος, ὁ ὁποιος τοὺς φωνάζει:

—Ἔ, παιδιά, ποῦ πᾶτε ἀπὸ δῶ;

Πῶς; Εἶνε Ρωμηός; Ἄκουσαν καλά; Βεβαίως: Ἔπεσαν ἐπάνω σὲ Ρωμηόν. Ἔπρεπε νὰ τὸ περιμένουν. Τὸ δαιμόνιον τῆς φυλῆς ἔχει κατακτήσει καὶ τὴν ζούγκλαν...

Οἱ νεαροὶ ἀναθαρροῦν. Δὲν θὰ εἶνε λοιπὸν μόνοι εἰς τὴν ἀγρίαν χώραν. Ἐρωτοῦν τὸν ἄνθρωπον, ποὺ τοὺς ἔστειλε ἡ καλὴ τυχη:

—Ποῦ βρισκόμαστε, πατριώτη;

—Στὴ Τζια...

—Πῶς; Δὲν βρισκόμαστε στὴν Ἀφρική;

—Ποιὰ Ἀφρική; Τρελλαθήκατε; Ἐδῶ εἶνε τὸ νησὶ τῆς Τζιας.

Ἄδοξον τέλος τῆς ἐξερευνητικῆς ἐκστρατείας!... Οἱ νεαροὶ κινοῦν μελαγχολικὰ τὴν ἐξημμένην κεφαλήν των. Καί, ἀντὶ τίγρεων καὶ λεόντων, κυνηγοῦν... πεταλίδες καὶ στρείδια στὴν ἀκρογιαλιά, γιὰ νὰ ξεγελάσουν τὴν πειναν των. Μὲ τὸ πρῶτο βαπόρι ἐπιστρέφουν στὸν Πειραιᾶ καταρώμενοι τὴν Τζια.

—Ἂν δὲν βρισκόταν αὐτὸ τὸ παλιόνησο μπροστά μας, θὰ ἐφθάναμε στὴν Ἀφρικήν.

Εἶνε καὶ μερικοὶ ποὺ ἐπάτησαν τὸ πόδι των στὴν ἤπειρον τῶν ἀγρίων θηρίων. Αὐτοὶ ζοῦν μὲ τὴν καυχησιολογίαν τοῦ κατορθώματός των. Ἔχουν φέρει μαζύ των ἕνα δέρμα τίγρεως ἢ βόα καὶ τὸ ἐπιδεικνύουν εἰς τοὺς ἐπισκέπτας των εἰς ἔνδειξιν τῶν κυνηγετικῶν των τροπαίων εἰς τὴν Ἀφρικήν.

—Λοιπόν, ποὺ λέτε, αὐτὴ ἡ τίγρις ἦταν ὁ τρόμος καὶ φόβος τῶν ἰθαγενῶν. Εἶχε ἁρπάξει πολλὰ παιδιὰ καὶ πολλὰ ζῶα. Ὅταν ἔφθασα εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην, ἔβαλα σκοπὸ νὰ τὴν ἐξοντώσω. Ἐπροχώρησα λοιπὸν μέσα στὴν ζούγκλα μὲ τὸ ὅπλο ἕτοιμο. Σὲ μιὰ στιγμὴ βλέπω τὴν τίγριν. Πυροβολῶ. Μὲ τὴν πρώτην τὴν πέτυχα. Πλησιάζω καὶ τί νομίζετε πὼς βλέπω;

—Ὅτι τὴν εἶχε... σκοτώσει ἄλλος πρὶν ἀπὸ σένα, διακόπτει ἕνας ἐκ τῶν παρισταμένων.

—Ὄχι ἀδερφέ, διαμαρτύρεται ὁ διηγούμενος. Ἡ σφαιρα μου τὴν εἶχε κτυπήσει μέσα στὸ αὐτί. Κυττάξετε νὰ ἰδῆτε. Τὸ δέρμα της εἶνε ἀπείραχτο. Δὲν τὸ ἔχει τρυπήσει σφαῖρα.

Οἱ παριστάμενοι ἄρχισαν νὰ περιεργάζωνται τὸ δέρμα. Ἕνας παρατηρητικώτερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνεκάλυψε σὲ μιὰν ἄκρη του, μίαν σφραγῖδα ποὺ ἔγραφε: «Κατάστημα δερμάτων ἀγρίων ζώων ἐν Καΐρῳ». Τὴν τίγριν δηλαδὴ τὴν εἶχε σκοτώσει ὁ μέγας κυνηγὸς μὲ... τὸ πορτοφόλι του σ' ἕνα κατάστημα τοῦ Καΐρου.

Ἀλλὰ τί σημασίαν εἶχε αὐτὴ ἡ λεπτομέρεια; Αὐτὸς εἶχε νὰ καυχᾶται γιὰ ἕναν μοναδικὸν κυνηγετικὸν ἆθλον...

Ὦ, ζούγκλα! Πότε, λοιπὸν, θὰ παύσῃς νὰ γεννᾶς Ταρταρίνους;

★

Δὲν χρειάζεται καὶ πολλὴ φαντασία γιὰ νὰ ζήσῃ κανεὶς τὴν γοητείαν τῆς ζούγκλας. Ἕνα κοινὸ φὶλμ ἢ μία πρόχειρη ἐπιφυλλὶς ἐφημερίδος ἀρκοῦν, ὅπως εἴπαμε, νὰ μᾶς δημιουργήσουν ἀτμόσφαιραν γεμάτην ἀναπνοές, ἤχους διαβάσεων καὶ φωνὲς ἀγρίων ζώων. Διότι ὑπάρχουν πλειστες συνθῆκες ποὺ ὑποβοηθοῦν τὴν πλαναίσθησιν.

Πῶς νὰ μὴ νομίσῃ κανείς, ὅτι πραγματι ἀκούει κροκόδειλον σιγοκλαίοντα ὡς μωρὸ καὶ χύνοντα ψεύτικα, κροκοδείλια δάκρυα, ὅταν ἀκούει δίπλα τὴν ...γυναικα του νὰ ψευτοκλαίῃ, γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ τῆς πάρῃ καινούργιο καπέλλο;

Κοιμᾶσαι καὶ ὀνειρευεσαι ὅτι βρισκεσαι στὴν ζούγκλα καὶ ὅτι μάχεσαι μ' ἕνα θηρίον, τὸ ὁποιον τέλος σὲ ἀναποδογυρίζει καὶ σὲ ρίχνει χάμω. Νοιώθεις νὰ σοῦ ἀνοίγῃ τὴν πλάτη καὶ νὰ σοῦ ρουφᾷ τὸ αἷμα. Ξυπνᾷς ἔντρομος, ἁπλώνεις τὸ χέρι στὴν πλάτη σου καί, πράγματι, βρίσκεις ἐκεῖ ἕναν... κορηό, σωστὸ θηρίο, νὰ σοῦ κάνῃ ἀφαίμαξι.

Ἄν σκεφθῇ κανεὶς κατὰ βάθος τὴν σημερινὴν ζωήν, θὰ διαπιστώσῃ, πόσον εἶνε μάταιον, νὰ νοσταλγῇ τὴν ζούγκλα. Μήπως καὶ ἐδῶ ποὺ εἴμαστε δὲν ζοῦμε τὴν ζωὴν τῆς ζούγκλας; Μήπως δὲν εἴμαστε πάντα ἕτοιμοι νὰ πιοῦμε τὸ αἷμα τοῦ πλησίον μας, ἔστω καὶ ἂν εἴμαστε χορτᾶτοι; Ἐνῷ τὰ θηρία, ὅταν δὲν πεινοῦν, δὲν φονεύουν. Καὶ αὐτὰ εἶνε καλύτερα ἀπὸ μᾶς.

Πῶς νὰ μὴ νομίσῃ κανείς, ὅτι ἔχει πέσει στὰ χέρια καννιβάλων, ὅταν περιστοιχίζεται ἀπὸ τὴν Πάουερ καὶ τὴν Οὖλεν, ποὺ ἀπειλοῦν νὰ τὸν φᾶνε ζωντανό; Οἱ ἀναγνωσματογράφοι τῆς ζούγκλας εἶνε περίεργον, γιατὶ δὲν παίρνουν τὴν ὕλην των ἀπὸ τὴν ἀθηναϊκὴν ζωήν.

Ἐδῶ ὑπάρχουν καὶ τὰ παχύδερμα καὶ τὰ γλοιώδη ἑρπετὰ καὶ τὰ σαρκοβόρα. Ὅ,τι θηρίον τῆς ζούγκλας φαντασθῇ κανείς, τὸ βρίσκει ἐδῶ. Ἱπποποτάμους; Ὅσους θέλει. Ρινόκερους καὶ βουβάλια, ἐπίσης. Τέλος ἄς κυτταχθῇ στὸν καθρέφτη του. Δὲν ἀποκλείεται νὰ εὑρεθῇ φάτσα μὲ φάτσα μὲ ἕναν... χιμπατζῆ.

Καλὸν εἶνε νὰ ὀνειροπολοῦμε τὴν ζούγκλα. Ὄχι ὅμως διότι ἔχει πράγματα, ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ βροῦμε καὶ ἐδῶ. Ἀλλὰ διότι στὴν ζούγκλα ὑπάρχει κάποιο μεγαλειο, τὸ ὁποιον δὲν συναντα κανεὶς στὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων.

Κάτι διαισθάνεται ἡ ψυχή μας, ποὺ νοσταλγεῖ τὴν ἀγρίαν φύσιν. Καταλαβαίνει, ὅτι θὰ βρῇ ἐκεῖ τὴν ἀγριότητα, τὴν ἁπλότητα, τὴν εἰλικρίνειαν, πράγματα ποὺ σπανίζουν στὴν ἀνθρωπίνην ζωήν.

ΠΕΝΝΑ Χ.

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΥΡΣΑΡΟΙ

ΕΝΑΣ ΜΑΛΑΙΣΙΟΣ ΠΡΙΓΚΗΨ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΕΙΝΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ

Πρὸ καιροῦ, ἡ αἴθουσα τοῦ κακουργιοδικείου τοῦ Λονδίνου ἦταν γεμάτη ἀσφυκτικὰ ἀπὸ πολυπληθέστατο ἀκροατήριο, διψασμένο νὰ παρακολουθήσῃ τὶς λεπτομέρειες μιᾶς δίκης συνταρακτικῆς.

Δικαζόταν γιὰ πειρατεία ὁ Ὅμηρος Δούνσταν, υἱὸς τοῦ Βαϊγκόε, βασιλέως τῆς Μαλαισίας, ποὺ πιάστηκε αἰχμάλωτος καὶ αὐτὸς ὡς πειρατὴς καὶ κρεμάστηκε ἀπ' τὸν κυβερνήτη τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου ποὺ συνέλαβε τὸ δικό του.

Ὁ ὀρφανὸς μοναχογυιὸς τοῦ Βαϊγκόε τότε, στάλθηκε στὴν Ἀγγλία καὶ ἔγινε δεκτὸς μὲ τιμὲς ἡγεμονικές. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἀποικιῶν τὸν ὠνόμασε ὑπότροφο τοῦ Ἀγγλικοῦ Στέμματος, τοὔκοψε μιὰ γενναία χορήγησι καὶ τὸν ἔκλεισε ἐσωτερικὸ στὸ βασιλικὸ Κολλέγιο τοῦ Χάμπστηντ, θέλοντας ἔτσι νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ γιὰ ὅσα κακὰ προξένησε ἡ Ἀγγλία στὴν οἰκογένειά του καὶ στὸ θρόνο του.

Ὁ μικρὸς Μαλαίσιος, ὁ ὁποῖος μετωνομάσθηκε καὶ ἔγινεν Ὅμηρος Δούνσταν, ἔδειξε μεγάλη ἐπίδοσι στὰ γράμματα καὶ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους μαθητὰς τοῦ ἀριστοκρατικοῦ αὐτοῦ Λυκείου. Ὅταν δὲ ἀπεφοίτησε ἔπειτα ἀπὸ λαμπρὲς ἐξετάσεις, μπῆκε στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ὀξφόρδης καὶ πῆρε — ὕστερα ἀπὸ πέντε χρόνια—δίπλωμα μηχανικοῦ.

Ἀπὸ τότε, χάθηκε ξαφνικὰ μιὰ μέρα καὶ ὅλες οἱ σχετικὲς ἐνέργειες γιὰ τὴν ἀνεύρεσί του στάθηκαν τελείως ἄκαρπες. Κανένας δὲν ἔμαθε ποτέ του τί εἶχεν ἀπογίνει ὁ νεαρὸς Μαλαίσιος!...

Φαντασθῆτε λοιπὸν τὴ γενικὴ περιέργεια μόλις μαθεύτηκε ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες ὅτι ὁ χαμένος τόσα χρόνια Μαλαίσιος πρίγκηψ πιάστηκε ἀπὸ μιὰ ἀγγλικὴ πολεμικὴ ἀκταιωρὸ στὶς ἀκτὲς τῆς Μαλαισίας, κατηγορούμενος γιὰ πειρατικὰ κατορθώματα!

Ὁ νόμος τῆς κληρονομικότητος εἶχε θριαμβεύσει καὶ αὐτὴ τὴ φορά.

Μεταφέρθηκεν ἀμέσως στὴν Ἀγγλία καὶ ἐκεῖ τὸν κάθησαν στὸ σκαμνὶ τοῦ κατηγορουμένου γιὰ νὰ δώσῃ λόγον τῶν πειρατικῶν ἐπιχειρήσεών του.

*

Ἡ φωνὴ τοῦ κλητῆρος ἀντήχησεν ἐπίσημα στὴν αἴθουσα, ἀναγγέλλοντας τὴν εἴσοδο τῶν δικαστῶν, οἱ ὁποῖοι κάθησαν κατόπιν στὴν ὡρισμένη ἕδρα τους. Ὁ πρόεδρος σὲ λίγο διέταξε νὰ παρουσιασθῇ τὸ θῦμα τῆς πολυκρότου πειρατείας τοῦ Ὁμήρου Δούνσταν, καὶ ἀμέσως παρουσιάστηκε ἕνας ἄνδρας ὡς 30 χρονῶν.

Ψιθυρίσματα ὑποδέχτηκαν τὴν εἴσοδό του. Ἦταν ὁ Χένρυ Στήλ, γυιὸς τοῦ βαθυπλούτου ἰδιοκτήτου μεταλλωρυχείων.

—Πρὸ δέκα χρόνων, μόλις τελείωσα τὶς σπουδές μου, θέλησα μὲ τὴν συγκατάθεσι τοῦ πατρός μου — ἄρχισε νὰ καταθέτῃ — νὰ κάνω τὸ γῦρο τοῦ κόσμου. Ταξείδεψα λοιπὸν στὴν Εὐρώπη, στὴν Βόρειο Ἀφρική, στὴν Ἀσία, καὶ ἔφτασα ὡς τὶς ἀκτὲς τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ, οἱ ὁποῖες βρίσκονται στὴν ἀποικία μας Χόνγκ-Κόνγκ...

Ἐκεῖ μὲ κρεββάτωσε ἕνας δυνατὸς πυρετὸς καὶ ὅταν ἔπειτα ἀπὸ καιρὸ ἄρχισε ἡ ἀνάρρωσί μου, θέλησα νὰ ἀγοράσω ἕνα γιώτ, τὸ ὁποῖον πωλοῦσε κάποιος πτωχεύσας ἔμπορος τῆς πόλεως τοῦ Χόνγκ-Κόνγκ. Ἦταν τὸ μόνο μέσο νὰ ἐξακολουθήσω τὰ ταξείδια μου δίχως νὰ κουράζωμαι καθόλου, ἐξαντλημένος καθὼς ἤμουν...

Τηλεγράφησα στὸν πατέρα μου καὶ ἐκεῖνος μοῦ ἔστειλε ἀμέσως 5.000 ἀγγλικὲς λίρες. Ἀγόρασα τὴν «Ἀμφιτρίτη» — ἔτσι λεγόταν τὸ γιὼτ — μὰ δυσκολεύτηκα πολύ, γιὰ νὰ τὴν ἐφοδιάσω μὲ διάφορα κομφὸρ καὶ μὲ ἀπαραίτητα σύνεργα μακρυνῶν θαλασσίων ταξειδιῶν...

Εὐτυχῶς ὅμως — καὶ δυστυχῶς, ὅπως ἀποδείχτηκε ἀργότερα — ἔτυχε νὰ γνωρίσω τότε ἕνα ἀξιωματικὸ τοῦ Ἰαπωνικοῦ ναυτικοῦ ἔμπειρον καὶ μορφωμένο ἐξαιρετικά, ὁ ὁποῖος λεγόταν Κασάκι.

Ἦταν ἕνας κοντός, ἀδύνατος καὶ νευρώδης ἀνθρωπάκος, εὐκίνητος καὶ λυγερὸς σὰν γάτα. Σὲ ὀχτὼ μέρες τακτοποίησε στὴν ἐντέλεια τὴν «Ἀμφιτρίτη» καὶ τὴν ἐνάτη φύγαμε γιὰ τὸ Χόνγκ-Κόνγκ.

Τὸ ταξεῖδι μας ἦταν θαυμάσιο καὶ ἡ ὑγεία μου καλυτέρευε ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα. Μὰ μόλις ἀρχίσαμε νὰ προσεγγίζουμε στὶς Μαλαισιακὲς ἀκτές, ἡ ὄψι τοῦ πλοιάρχου Κασάκι, τὸν ὁποῖον εἶχα προσλάβει κυβερνήτη τῆς «Ἀμφιτρίτης» γοητευμένος ἀπὸ τὴν πολυμάθειά του σκοτείνιασε ἀπότομα. Στὶς ἐπίμονες ὅμως ἐρωτήσεις μου, περιωρίστηκε μονάχα νὰ μοῦ πῇ:

«—Μὰ δὲν προσέξατε, κύριε Στήλ, τὴν ἀλλόκοτη στάσι τῶν ναυτῶν μας;

Φοβοῦμαι πῶς κάτι τὸ ἄσχημα μαγειρεύουν, καὶ πρέπει νὰ προσέχουμε πολύ...»

Ἡ παρατήρησίς του μὲ γέμισε ἀνησυχία. Γιὰ πρώτη φορά, τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἐξακρίβωσα πὼς ἤμουν ὁ μόνος λευκὸς στὸ πλοῖο μου. Ὁλόκληρο πλήρωμα καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κασάκι, ἦσαν κίτρινοι, Κινέζοι, Ἰάπωνες καὶ Μαλαίσιοι!...

Τὸ βράδυ, μουδιασμένος ἀπὸ ἀόριστο, δυσάρεστο συναίσθημα, κατέβηκα στὴν τραπεζαρία νὰ δειπνήσω μαζὺ μὲ τὸν Κασάκι. Μόλις ὅμως γεύτηκα λίγες κουταλιὲς ἀπὸ τὴν σούπα — τὴν ὁποία μᾶς σερβίρισε ὁ Κινέζος μάγειρός μας Λοὺ Φόα — τὴν σκούντηξα μὲ ἀηδία, φωνάζοντας:

—Τί ἄσχημη γεῦσι ἔχει τὸ ζουμὶ αὐτό. Μοιάζει σὰν ρετσινόλαδο!...»

Ὁ Κασάκι ὅμως δὲν ἔδωσε καὶ τόση σημασία. Κάτι μουρμούρισε μέσα του, σὰν νἄλεγε πὼς τὸ νομίζω ἔτσι μὲ τὴν ἰδέα μου, ρούφηξε ἀτάραχος ἀρκετὲς κουταλιές, καὶ ἔπειτα — γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ θάρρος, ἀσφαλῶς — ζήτησε καὶ δεύτερο πιάτο...

Ἐγὼ ὅμως ἄρχισα νὰ νοιώθω τὸ κεφάλι μου βαρύ. Σηκώθηκα μὲ κόπο, τράβηξα γιὰ τὴν καμπίνα μου καὶ πέφτοντας στὸ κρεββάτι ἀποκοιμήθηκα βαθειά.

*

Ὅταν ξύπνησα ἀπὸ τὸν βαρὺ λήθαργό μου, ἦταν περασμένο τὸ μεσημέρι τῆς ἄλλης μέρας!... Ντύθηκα βιαστικὰ παρ' ὅλο τὸ μούδιασμα τοῦ κορμιοῦ μου, καὶ βγαίνοντας στὸ κατάστρωμα παρατήρησα κατάπληκτος ὅτι ὁ ἕλικας τοῦ γιὼτ εἶχε σταματήσει καὶ ὅτι τὸ πλοῖο μου ταλαντευόταν ἥσυχα ἀπὸ τὰ κύματα, λίγα μίλια μακρυὰ ἀπὸ τὶς ἀκτὲς τῆς νήσου Λαμπουὰν τῆς Μαλαισίας!...

Τράβηξα ἀμέσως γιὰ τὴ γέφυρα τοῦ πλοιάρχου, θέλοντας σὰ πληροφορηθῶ γιὰ τὴν ἀλλόκοτη ἐκείνη περιπέτεια, μὰ μόλις ἔκανα ἕνα βῆμα, τινάχτηκα τρομαγμένος: Ξαπλωμένος φαρδὺς — πλατὺς στὸ κατάστρωμα, ὁ Κασάκι, φαινόταν βυθισμένος σὲ λήθαργο βαρύ!...

Πλησίασα διστακτικὰ νὰ τὸν ξυπνήσω, μὰ δὲν μπόρεσα νὰ κρατήσω μιὰ κραυγὴ φρίκης: Τὰ μάτια του ἀπλανῆ σὰν γυάλινα, ἦσαν ὀρθάνοιχτα καὶ ἀπαίσια. Τὸ πρόσωπό του καὶ τὰ χέρια του ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ μαυριδερὲς κηλίδες, πρᾶγμα ποὺ φανέρωνε πὼς τοῦ εἶχαν δώσει κάποιο δραστικώτατο δηλητήριο.

Ἀμέσως τὸ μυαλό μου πῆγε στὸ ἀηδέστατο ζουμὶ τῆς προηγουμένης βραδυᾶς καὶ στὴν ἀνησυχία τοῦ Κασάκι, τὴ σχετικὴ μὲ τὴν ὕπουλη στάσι τοῦ πληρώματος ἀπέναντί μας. Ἦταν φανερὸ πὼς θέλησαν νὰ μᾶς δηλητηριάσουν, ὁ δὲ Κασάκι ἔπεσε πρῶτος θῦμα τῆς ἀφοσιώσεώς του σὲ μένα...

Φώναξα ἀνατριχιασμένος βοήθεια πολλὲς φορές, μὰ ἡ γενικὴ βουβαμάρα ποὺ ὑποδέχτηκε τὶς κραυγές μου, μὲ πάγωσε σύγκορμον...

Κρύος ἱδρῶτας ἄρχισε νὰ κατρακυλάῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπό μου. Τὰ μάτια μου φοβισμένα γλυστροῦσαν τώρα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μά... μὰ ὅπου καὶ νὰ τὰ γύριζα, ἔβλεπα μπροστά μου καὶ ἕνα κορμὶ σωριασμένο φαρδύ-πλατὺ ἐπάνω στὸ κατάστρωμα, κι' ἀλύγιστο σὰν πτῶμα!...

Πίσω ἀπὸ κάθε στήλη κουλουριασμένου καραβόσκοινου, καὶ πλάϊ στοὺς φεγγίτες τοῦ καταστρώματος, καὶ παντοῦ τέλος πάντων, ὅπου βρισκόταν ἕνα καταφύγιο γιὰ μιὰ ἀνθρώπινη ἀγωνία ἑτοιμοθανάτου, κοίτονταν καὶ ἀπὸ ἕνα ἄψυχο κορμὶ σὲ στάσι ἀπαίσια...

Καὶ ὅμως δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ ἁπλωνόταν παντοῦ ὁ κρύος θάνατος; Κάπου ἐκεῖ, σὲ καμμιὰ γωνιὰ τοῦ πλοίου, θὰ βρισκόταν ὁ φρικτὸς κακοῦργος — ὁ μάγειρος Λοὺ-Φόα, δίχως ἄλλο — μόνος ἢ μὲ τὴ θηριώδη σπεῖρα του, ἕτοιμος νὰ μὲ ξεκάνῃ, μόλις ἀντιληφθῇ πὼς ζῶ!...

Ξετρελλαμένος πιὰ ἀπὸ τὴν ἀγωνία μου, μάζεψα ὅλες μου τὶς δυνάμεις, γιὰ νὰ ξεφύγω τὸν οἰκτρὸ θάνατο ποὺ μὲ περίμενε. Ἔλυσα στὴ στιγμὴ μιὰ μικρὴ βαρκούλα, τὴν ἔρριξα στὴ θάλασσα, καὶ κωπηλατῶντας ἀκατάπαυστα πρὸς τὴν μακρυνὴ στεριά, ἔφτασα ἔπειτα ἀπὸ δέκα ὧρες στὸ λιμάνι τοῦ Μεμπακόλ...

Σημειῶστε ὅμως καὶ τὸ ἑξῆς καταπληκτικό. Μόλις ἀπομακρύνθηκα ἕνα-δυὸ μίλια ἀπὸ τὴν «Ἀμφιτρίτη», ἄκουσα ξαφνικὰ δαιμονισμένα σφυρίγματα. Γύρισα πρὸς τὰ ἐκεῖ τρομαγμένος, νομίζοντας ὅτι θέλουν οἱ κακοῦργοι να μὲ κυνηγήσουν — μόλις ἀντελήφθησαν τὴν δραπέτευσί μου — μὰ φαντασθῆτε τὴν ἔκπληξίν μου, ὅταν εἶδα τὸ γιὼτ νὰ βάζῃ μπρὸς τὶς μηχανές του καὶ νὰ φεύγῃ ὁλοταχῶς πρὸς τὴν... ἀντίθετη κατεύθυνσι...

Ἀπ' τὸ Μεμπακὸλ τηλεγράφησα στὸ Σιγκαπούρ, γιὰ νὰ στείλουν πολεμικὸ πρὸς καταδίωξι τῆς «Ἀμφιτρίτης». καὶ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα πῆρα τὸ πρῶτο βαπόρι γιὰ τὴν Ἀγγλία, μὲ γαληνεμένους πιὰ ὁριστικὰ τοὺς ταξειδιωτικούς μου ἐνθουσιασμούς...

Σήμερα, κύριοι, δικασταί, βλέπω μὲ ἔκπληξι νὰ μὲ καλοῦν στὸ δικαστήριό σας γιὰ μάρτυρα τῆς ξεχασμένης ὑποθέσεως, καὶ μὲ πιὸ μεγάλη ἔκπληξι ἀκόμη βλέπω στὸ σκαμνὶ τοῦ κατηγορουμένου ὄχι τὸν Λοὺ-Φόα, τὸν σατανικὸ μάγειρό μου, ἀλλὰ τὸν πιστὸ κυβερνήτη τῆς «Ἀμφιτρίτης» Κασάκι... Καὶ μάλιστα ὁλοζώντανον, ἀντὶ γιὰ πεθαμμένον ποὺ τὸν νόμιζα!... Ἄλλο τίποτε δὲν ξέρω γιὰ τὴν ὑπόθεσι αὐτή...»

Ἄπειρα μουρμουρίσματα ὑποδέχτηκαν τὴν κατάθεσί του. Μὰ ὅλοι κράτησαν ἀμέσως τὴν ἀνάσα τους, μόλις σηκώθηκε ὁ κατηγορούμενος καὶ ζήτησε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν πρόεδρον νὰ μιλήσῃ. Ἡ τραχειὰ καὶ βραχνὴ φωνή του ἀντήχησε τότε ἐπιβλητικὰ στὴν αἴθουσα:

—Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον νομίζετε Κασάκι, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἄλλοτε ἐκαλούσατε Ὅμηρο Δούνσταν, καὶ ὁ πρίγκηψ Οὔτα-Κο—ὁ γυιὸς δηλαδὴ τοῦ ἀτυχου Βαϊγκόε, ἡγεμόνος τοῦ Λαμπουὰν — εἶνε τὸ ἴδιο πρόσωπο. Ἐγώ, δηλαδή!...

Σιχαίνομαι νὰ χύνω αἷμα, ἐγὼ ὁ βάρβαρος, ἐνῷ ἐσεῖς οἱ πολιτισμένοι Ἄγγλοι κρεμάσατε τὸν ἄτυχο πατέρα μου, μόλις τὸν πιάσατε στὰ νύχια σας. Ἀφίνω ποὺ σπέρνετε τὸν θάνατον καὶ τὴν ἐρήμωσι στὶς χῶρες τῶν δυστυχισμένων ὑπηκόων μου, τοὺς ὁποίους θέλετε μὲ τὸν τρόμο νὰ ὑποδουλώσετε δίχως νὰ σᾶς συγκινοῦν οἱ ἀγῶνες τους γιὰ τὴν Ἐλευθερία...

Τόσο καιρὸ βρίσκομαι ἀνάμεσά τους τοὺς μορφώνω, τοὺς κατηχῶ τὴν ἱερὴ ἰδέα τῆς Ἀνεξαρτησίας, καὶ ὅταν θέλησα πρὸ χρόνων νὰ κινηθῶ πιὸ ἄνετα, σκέφθηκα τὴν αἰχμαλωσία τῆς «Ἀμφιτρίτης»...

Τὸ κατάφερα τότε, δίχως νὰ χύσω καθόλου αἷμα. Ἦταν ὑπνωτικὸ ἐκεῖνο ποὺ ἐκοίμισε σὰν νεκροὺς, τοὺς συνεννοημένους μαζί μου συντρόφους μου, καὶ ὁ σκοπός μου νὰ σᾶς ἀναγκάσω νὰ ἐγκαταλείψετε μονάχοι τὸ πλοῖο σας — δίχως νὰ σκοτώσω — ἐπέτυχε θαυμάσια...

Τώρα κρεμᾶστε με καὶ μένα, ὅπως τὸν πατέρα μου. Ὁ λαός μου ὅμως ἔχει καὶ ἄλλους σὰν καὶ μένα, νὰ μὲ διαδεχθοῦν στὸ μέλλον!...

*

Ὁ κατηγορούμενος ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ, ἐκάθησε μὲ ἡγεμονικὴ ἀξιοπρέπεια. Ἡ μεγαλοψυχία του ὅμως, οἱ θρῦλοι ποὺ πλέχτηκαν τόσα χρόνια γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομά του, καὶ ὁ θαυμασμὸς τοῦ Κοινοῦ γι' αὐτόν, ἐπηρέασαν τὴν ἀπόφασι τοῦ δικαστηρίου.

Ἐδικάσθηκε μονάχα σὲ εἱρκτὴ ἕξη ἐτῶν!...

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΣΘΕ ΚΑΛΑ ΚΤΕΝΙΣΜΕΝΟΣ...
ΟΧΙ ΟΜΩΣ ΟΣΟ ΜΕ ΤΗΝ
Μπριγιαντίνη
ΠΟΜΠΕΪΑ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΥ

ΕΠΡΟΔΩΣΑ ΤΟΥΣ ΘΕΟΥΣ ΜΟΥ!

Ἡ νεαρὰ χορεύτρια Μάϊτα Ὀσσίρα, ἀφηγεῖται τὴν περιπετειώδη ζωή της, σ' ἕνα ἀγγλικὸ περιοδικὸ

Δύο πολιτισμοί, δύο κόσμοι, ὁ ἕνας ποὺ εἶνε προσευχὴ καὶ σιγὴ κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ ἑνὸς βουδδικοῦ ναοῦ τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς καὶ ὁ ἄλλος λαμπρότατο φῶς ἐκτυφλωτικὸ τῶν μεγάρων καὶ τῶν καζίνων τῆς Εὐρώπης, συγκρούονται μέσα στὴν βασανισμένη ψυχὴ τῆς Μαΐτα Ὀσσίρα. Καὶ τὴν σύγκρουσιν αὐτὴν μᾶς ἀφηγεῖται ἡ μεγάλη χορεύτρια, εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ ποὺ θὰ διαβάσετε. Ἰδού.

★

Ἀπαρνήθηκα τοὺς Θεούς μου.

Μὲ εἶχαν ἀφιερώσει στοὺς τετρακοσίους σαράντα ἕναν Βούδδας τοῦ ναοῦ τοῦ Μπόρο Μποντόερ, σ' αὐτὸν τὸν πρόναον ποὺ προσεύχεται, σ' αὐτὸν ποὺ βρίσκεται στὴν δυτικὴ πλευρὰ τοῦ ναοῦ καὶ στέκεται σκεφτικός, τῆς βορεινῆς ποὺ ὑπόσχεται, τῆς ἀνατολικῆς ποὺ δέχεται τὶς προσφορὲς καὶ σ' ὅλους αὐτοὺς ποὺ βρίσκονται στοὺς πύργους καὶ τοὺς ἐξῶστες, ποὺ στέκονται μὲ τὰ χέρια ἁπλωμένα πρὸς τὶς μικρὲς ἱερὲς χορεύτριες. Ἀλλὰ φοβώμουν νὰ γεράσω καὶ νὰ πεθάνω σιμὰ σὲ τόσους πέτρινους θεούς.

Οἱ ἀπολαύσεις τοῦ κόσμου μὲ τραβοῦσαν. Ὅταν ἤμουν μικρή, στὴν Ἰάβα, οἱ λίγες εἰκόνες τῆς εὐρωπαϊκῆς ζωῆς ποὺ εἶχα ἰδῆ μοῦ φάνηκαν ὁλόλαμπρες μαγευτικές. Καὶ τώρα ἦρθα στὴν Εὐρώπη γιὰ νὰ ζήσω στὰ μεγάλα κέντρα διασκεδάσεως γιὰ νὰ δεχτῶ τὴν λατρεία τῶν ἀνδρῶν.

Τὶς ἀπολαύσεις αὐτὲς τὶς βρῆκα ὅπως ἀκριβῶς τὶς εἶχα ὀνειρευτῆ. Ἀλλὰ δὲν τὶς ἐχόρτασα ἀκόμα.

Καθὼς εἶμαι μεγαλωμένη στὴ λατρεία τῶν Θεῶν, νοιώθω μιὰν ἀπέραντη δίψα εὐτυχίας.

Ἄλλαξα χώρα, ἔζησα ἔντονα τὴν ἡμέρα καὶ τὴ νύχτα, περιπλανήθηκα στὸ βορρᾶ καὶ στὸ νότο, καὶ τίποτα δὲν βρῆκα πραγματικὰ τέλειο. Ζητάω τὸν ἄντρα ποὺ νἆναι τόσο γλυκός, τόσο σκληρὸς καὶ τόσο ἀπρόσιτος σὰν τὸν μαρμάρινον Βούδδα. Καὶ μέχρι τὴ στιγμὴ αὐτὴ δὲν τὸν εὕρηκα...

Νὰ ποιὰ ἦταν ἡ πρώτη εἰκόνα τῆς εὐρωπαϊκῆς ζωῆς ποὺ μοὔκαμε τέτοιαν ἐντύπωσιν, ὥστε ἀργότερα ἔκρινε ὅλη τὴ ζωή μου:

Σὰν ἤμουνα μικρή, ἐμέναμε σ' ἕνα προάστειο τῆς Μπατάβια, στὴν Ἰάβα. Ὁ πατέρας μου, καταγόμενος ἀπὸ μιὰ παλαιὰν οἰκογένεια ἰθαγενῶν, εἶχεν ἐκεῖ μιὰν ἔπαυλι. Ἡ μητέρα μου, ὁλλανδικῆς καταγωγῆς, δὲν ἔβγαινε καθόλου ἀπὸ τὸ σπίτι. Τὸ κλῖμα τῶν Ἰνδιῶν τῆς εἶχε δώσει τὴν χαρακτηριστικὴν αὐτὴν ἀπάθεια ποὺ ἔχουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ κάτω. Ἦταν ὤμορφη, ἀλλ' ἀρκετὰ ὀκνηρή, ὥστε βαρινόνταν νὰ ντύνεται καὶ νὰ βγαίνῃ συχνότερα ἀπὸ δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα.

Μιὰ μέρα ἔπαιζα στὸν κῆπο μὲ τὸν Τζίρι, τὸν μικρότερον ἀδελφόν μου. Ἤμουν ἕντεκα χρονῶν τότε, καὶ φοροῦσα μόνο ἕνα μικρὸ παντελονάκι, ἔτσι ποὺ τὸ κορμί μου εἶχε μαυρίσει ὅλο ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἡ πειὸ μεγάλη μου εὐχαρίστησις ἦταν νὰ σκαρφαλώνω στὰ δένδρα καὶ νὰ κυνηγῶ πουλιά.

Ἕνα κολυτελέστατο αὐτοκίνητο ἐσταμάτησε στὸ δρόμο καὶ ὁ Τζίρι ἐφώναξε:

—Τρέχα, ἔλα νὰ ἰδῇς τὴν «Πακάρ»...

Γι' αὐτόν, ὅλα τὰ ὡραῖα αὐτοκίνητα ἦταν «Πακάρ». Ἐτρέξαμε στὰ κάγκελλα τοῦ κήπου, ἀπ' ὅπου εἴδαμε κάτι τὸ ὑπέροχο, τὸ ἐκπληκτικό, ποὺ μοῦ ἔμεινε ἀπὸ τότε ἀλησμόνητο

Μιὰ ὡραιοτάτη καὶ κομψὴ γυναῖκα, μὲ μεγάλα μάτια γαλανά, ὀνειροπόλα, ἀνασηκώθηκε ἀπὸ τὰ μαξιλάρια τοῦ αὐτοκινήτου. Δίπλα της στεκόνταν ἕνας ἀξιωματικὸς μὲ κάτασπρη στολή, ὅπου λαμποκοποῦσαν τὰ κουμπιὰ καὶ τὰ γαλόνια. Ἔδειξε τὸ σπίτι μας καὶ εἶπε:

—Βλέπετε; Θὰ ἤθελα ν' ἀγοράσουμε ἕνα σπιτάκι σὰν κι' αὐτό. Οἱ ἰθαγενεῖς ἔχουν πολὺ καλαίσθητη ἀρχιτεκτονική..

Ἄλλαξαν μιὰ ματιὰ γεμάτην ἔρωτα καὶ γλύκα. Ἀσφαλῶς, ὁ νοῦς τους ἔτρεχε στὰ ραντεβοῦ ποὺ θἄκαναν σ' ἕνα σπιτάκι σὰν κι' αὐτό, μακρυὰ ἀπ' τὴν πόλη.

Ἔπειτα ὁ ἄντρας ἔδωσε μιὰ διαταγὴ τοῦ σωφὲρ καὶ τὸ αὐτοκίνητο ξανάφυγε μέσα σὲ σύννεφα κίτρινης σκόνης.

Ἐγὼ καὶ ὁ Τζίρι ἐμείναμε κάμποσην ὥρα κρεμασμένοι στὰ κάγκελλα. Μετὰ μὲ τράβηξε μέσα στὸν κῆπο γιὰ νὰ συνεχίσουμε τὸ παιγνίδι μας, ἀλλὰ πέρασε πολὺς καιρὸς γιὰ νὰ ξεχάσω τὴν ὤμορφη κυρία μὲ τὰ ὀνειροπόλα μάτια.

Ὕστερα ἀπὸ κάμποσον καιρὸ μὲ πῆγαν γιὰ πρώτην φορὰ στὸν κινηματογράφον. Ἤλπιζα νὰ ἰδῶ στὴν ὀθόνη τὸ ὡραῖο ζευγάρι ποὺ εἶχα ἰδῆ μέσα στὸ πολυτελὲς αὐτοκίνητο. Εἶδα ὅμως ἄλλους ἀνθρώπους, ποὺ ἐφαίνοντο κι' αὐτοὶ εὐτυχισμένοι. Κι' ἐκατάλαβα πὼς ἔπρεπε νὰ φύγω ἀπὸ τὸν τόπο μου γιὰ νὰ γνωρίσω τὸν παράδεισο τῆς δόξης καὶ τοῦ χρήματος.

Ἀλλοίμονον ὅμως! Μετὰ δύο χρόνια, ἀναγκάστηκα νὰ ἐγκαταλείψω αὐτὲς τὶς ἐλπίδες, γιὰ νὰ κάνω τὴν αὐστηρότερη καὶ πειὸ μοναχικὴ ζωή. Στὴν πατρίδα μου, μερικὰ κορίτσια, ἀπὸ τὰ ὡραιότερα καὶ τῶν καλυτέρων οἰκογενειῶν, ἀφιερώνονταν στὸν Βούδδα, ἀπὸ ἡλικίας δεκατριῶν χρονῶν, γιὰ νὰ γίνουν ἱερὲς χορεύτριες. Ἀφοῦ μυηθοῦν ἐπὶ δύο ἢ τρία χρόνια στὰ μυστήρια τῆς θρησκείας, ἡ ὡραιότερη περίοδος τῆς ζωῆς των τερματίζεται. Παντρεύονται καὶ ζοῦν κάτω ἀπὸ τὴν σκιὰ τῶν ναῶν, μακρυὰ ἀπὸ τὸν δυτικὸν πολιτισμόν.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ καλοκαιριοῦ ἦρθε στὸ σπίτι νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ ὁ θεῖος μου

Δράκοντες πτερωτοί, διακοσμοῦντες τοὺς ναοὺς τοῦ Βούδδα.

Τζιάντα, ἕνας βουδδιστὴς καλόγηρος. Φοροῦσε ἕνα κατάσπρον χιτῶνα ποὺ ἔπεφτε σὲ μύριες πτυχὲς ἀπ' τοὺς λεπτούς του ὤμους καὶ τὸ κεφάλι του ὠμοίαζε μὲ γέρικη χελώνα. Ἀπὸ τὴ ζώνη του κρεμόνταν ἕνα καλαμάρι καὶ ἕνα κομπολόϊ.

Ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς συζητήσεις μὲ τοὺς γονεῖς μου, ποὺ ἔγιναν κρυφὰ ἀπὸ μένα, ἡ μητέρα μου ἀποφάσισε νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ πάω μαζύ του. Μ' ἐκάλεσε στὸ δωμάτιό της, μὲ ἀγκάλιασε σφικτὰ καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Ὅταν ἔφυγα ἀπὸ τὴν Μπατάβια, δὲν ἐγνώριζα ἀκόμα ποιὰ τύχη μ' ἐπερίμενε. Μόνο μετὰ λίγους μῆνες ἔμαθα ὅτι ὁ πατέρας μου, κάποτε ποὺ δὲν ἐπήγαιναν καλὰ οἱ δουλειές του, εἶχε τάξει νὰ μὲ ἀφιερώσῃ στὸν Βούδδα, καθὼς καὶ τὸν ἀδελφόν μου.

★

Ἔφυγα μόνη μὲ τὸν θεῖο μου. Ὁ Τζίρι ἦταν ἀκόμη πολὺ μικρὸς γιὰ τὸν ναό. Στὰς ἐννέα τὸ πρωΐ, ἐκατεβήκαμε στὴν ἀποβάθρα τοῦ Τατζὸγκ Πριὸκ γιὰ νὰ ἐπιβιβασθοῦμε σ' ἕνα ἀτμόπλοιο. Ἐμείναμε στὸ κατάστρωμα, μὲ τοὺς ἄλλους ἰθαγενεῖς. Οἱ μόνες ἀποσκευές μου ἦταν ἕνας μικρὸς σάκκος, μέσα στὸν ὁποῖον εἶχα μιὰ ρόμπα καὶ λίγα ἐσώρρουχα, τὰ μόνα πράγματα ποὺ μοὔδωσε ἡ μητέρα μου.

Ἐξεκινήσαμε ἀκολουθῶντας τὸν ἥλιο. Ἡ θάλασσα ἦταν λιγάκι ταραγμένη. Μᾶς ἔδωσαν ρύζι μὲ χουρμάδες, ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ φάω. Ὁ θεῖός μου ἐπροσευχόνταν διαρκῶς μὲ τὸ κομπολόϊ στὰ χέρια.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ξυπνήσαμε στὸν ὅρμο τοῦ Σεμαραγκ. Πέρα ἀπὸ τὴ λευκὴ πολιτεία ἦταν μιὰ σειρὰ βουνάλάκια καὶ πειὸ πίσω μιὰ ὀροσειρὰ ἀπὸ ἡφαίστεια. Ἐκατεβήκαμε στὴν προκυμαία καὶ διασχίσαμε τὴν πολιτεία γιὰ νὰ φθάσουμε στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμό. Ἐκεῖ εἶδα ὅτι ὁ θεῖός μου, ποὺ εἶχε περάσει ὅλη τὴ ζωή του κλεισμένος στὸ μοναστῆρι τοῦ Μπόρο Μποντόερ, ἦταν σχεδὸν τρομοκρατημένος ἀπὸ τὸν σατανικὸν κρότον τῶν ἀτμομηχανῶν. Ἐνόμισε λοιπὸν καθῆκόν του νὰ μὲ καθησυχάσῃ, ἀλλὰ τὄκανε αὐτὸ κατὰ τρόπον ἀρκετὰ παιδαριώδη:

—Αὐτὰ εἶνε τὰ ἁμάξια τῆς φωτιας! μοῦ εἶπε. Κάνουν πολὺ θόρυβο, ἀλλὰ μὴ φοβᾶσαι γιατὶ δὲν πρόκειται νὰ πάθῃς κανένα κακό.

Στὴν αἴθουσα ἀναμονῆς τῆς τρίτης θέσεως, οἱ ἰθαγενεῖς ἦταν ξαπλωμένοι κατὰ γῆς, σὰν πεθαμένοι. Μερικοὶ ἐπερίμεναν ἐκεῖ ἀπὸ τὴν προηγουμένην. Καὶ τὴ στιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως ἔγινε πραγματικὴ ἐξόρμησις στὰ παλιὰ βαγόνια, μὲ σπρωξιές, γρονθοκοπήματα καὶ σπαρακτικὲς κραυγὲς τῶν γυναικῶν.

★

Στιβαγμένοι μέσα σ' ἕνα στενόχωρο βαγόνι, ἐπήγαμε ἕως τὸ Ἄμπα Ράβα, στοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ. Ὁ θεῖος μου ἄφησε βαθὺν ἀναστεναγμὸ ὅταν ἐβγήκαμε ἀπὸ τὸ βαγόνι.

Μᾶς ἐφιλοξένησαν εἰς ἕνα «πασαγκράχαν» μικρὸ ξενοδοχεῖο τοῦ χωριοῦ. Ὁ θεῖος μου ἐτίναξε τὴ σκόνη ἀπὸ τὰ ροῦχα του, ἐπλύθηκε κι' ἔκανε τὴν προσευχή του. Ἐπειδὴ ἦταν ἅγιος ἄνθρωπος, ἡ παρουσία του ἀποτελοῦσε μιὰν εὐλογία γιὰ τὸ σπίτι.

Ἀφοῦ ἐφάγαμε καλὰ καὶ ἀναπαυθήκαμε, ἐσυνεχίσαμε τὸ ταξεῖδι μὲ ἁμάξι, ἔχοντας γιὰ συντροφιὰ μερικοὺς ἀγνώστους. Δὲν ξέρω ἂν ἦταν προσκυνηταὶ κι' ἐπήγαιναν στὸ μοναστῆρι. Καθὼς ἤμουν πολὺ κουρασμένη, ἐκοιμήθηκα σχεδὸν ὅλην τὴν ἡμέρα στὸ ἁμάξι. Τὴν ἐπομένην ἔμαθα τὰ σχέδια τῶν συνταξιδιωτῶν μας: ἐπήγαιναν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν ναὸν τοῦ Βισκὸν καὶ τοῦ Σίβα, τὸ περίφημο ἐκεῖνο μοναστῆρι ποὺ ἐφιλοξενοῦσε κάποτε εἴκοσι χιλιάδες καλογήρους.

Ὁ θεῖος του Τζιάντι, ποὺ ἦταν τόσο τρομοκρατημένος στὴν Μπατάβια, ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους θνητούς, ἄρχιζε τώρα νὰ ξαναπαίρνῃ τὴ θέσι του, ἀνάμεσα στοὺς πιστούς. Καὶ ἤμουν περήφανη γι' αὐτό.

Στὸ Μάτζελαγκ, ἕνας ὡραῖος νέος ἐξέζεψε τὸ ἀλογό μας. Ἐρώτησε καὶ ποιὰ ἤμουν. Καὶ ὅταν ἔμαθε ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνω ἱερὴ χορεύτρια στὸ Μπόρο Μποντόερ, ἐκατέβασε τὰ μάτια κι' ἔγινε σοβαρός. Τότε ἐκατάλαβα πὼς ἤμουν ἐντελῶς χωρισμένη ἀπὸ τὸν κόσμο.

Τὸ βράδυ τῆς ἐπομένης ἐφθάσαμε στὸ Μπόρο Μποντόερ.

Τί ἐπιβλητικὴ ποὺ ἦταν ἡ θέα τοῦ ναοῦ ἀπὸ μακρυά! Τὸ πελώριο κτίριο ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐξῶστες, τὸν ἕναν ἐπάνω στὸν ἄλλον, φορτωμένους γλυπτά, καὶ στὴν κορυφὴ δεσπόζει ὁ μεγάλος τροῦλλος.

Πλησιάζοντας διακρίνονται τὰ κιγκλιδώματα, διακοσμημένα μὲ ἀγάλματα καὶ ἀνάγλυφα, ποὺ ἀποτελοῦν ὅλον τὸν πλοῦτον τῆς ἀρχιτεκτονικῆς αὐτῆς. Ἔπειτα ὅμως βλέπει κανεὶς πὼς ὅλα αὐτὰ εἶνε τόσο φαγωμένα, ποὺ φαίνονται σχεδὸν ἐρείπια. Ὅλος ὁ ναὸς ἦταν σκεπασμένος μὲ χώματα πρὸ τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς. Ἀπὸ τότε χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν λατρεία τοῦ Βούδδα. Τί κατάπτωσις ὅμως ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ διακόσιοι κληρικοί, ἑξακόσιες ἱερὲς χορεύτριες καὶ χιλιάδες καλόγηροι ἐλάβαιναν μέρος στὶς τελετές!

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲν ἐμπῆκα στὸν ναό. Ἀφοῦ διασχίσαμε τὸ ἐξωτερικὸ περιστύλιο, ἐβγήκαμε πάλι στὴν πλατεία ποὺ περιστοιχίζει τὸν ναόν.

★

Καθὼς προχωρούσαμε, ξαφνικά, βρήκαμε τὸ δάσος μπροστά μας. Ἀνάμεσα στὰ δένδρα, ἕνα μοναστῆρι μόλις διακρινόνταν μέσα στὴ σκιὰ καὶ τὸ μυστήριο. Ἐκεῖ μέσα ἔπρεπε νὰ ζήσω γιὰ νὰ μυηθῶ στοὺς ἱεροὺς χορούς.

Στὴν ἀρχὴ δὲν μποροῦσα νὰ διακρίνω τίποτε, τόσο πυκνὰ ἦταν τὰ δένδρα καὶ ἡ πρασινάδα. Ἀκόμη καὶ οἱ ρίζες, πελώριες, ποὺ ἔβγαιναν ἀπάνου ἀπὸ τὴ γῆ, ἐσκέπαζαν τὴν πρόσοψη τοῦ μοναστηριοῦ. Τὸ φῶς ποὺ ἔπεφτε ἀπὸ τὸν θόλο τῶν κλάδων, ἦταν πράσινο.

Μιὰ γρηὰ μ' ἔμπασε σὲ μιὰ μικρὴ καὶ χαμηλὴ αἴθουσα, σκοτεινή. Ἐκείνη ἐπρόκειτο νὰ μὲ διδάξῃ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ὑπηρετήσω τὸν ναόν. Τὴν ἔλεγαν Σούρνα.

Ἂς μὴ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι τὰ κορίτσια ποὺ εἶνε ἀφιερωμένα στὸν Βούδδα, μαθαίνουν τὸν χορὸ ὅπως οἱ Ἀμερικανίδες γκέρλς. Στὸ μοναστῆρι τοῦ Μπόρο Μποντόερ δὲν ὑπάρχει οὔτε τζὰζ οὔτε κλακέττες....

Τὶς πρῶτες ἑβδομάδες ἔκανα τὴν ὑπηρέτρια τῆς Σούρνα. Τῆς ἔφερνα ξύλα ἀπὸ τὸ δάσος, καὶ τῆς ἐμαγείρευα τὸ ρύζι. Ἡ γρηὰ δὲν ἦταν κακή. Μοῦ ἔλεγε γιὰ τὴ ζωή της καὶ κάποτε τοὺς θρύλους γιὰ τὶς λιτανειες τῶν διαβόλων καὶ τὶς μυστηριώδεις φωνὲς ποὺ ἀκούονται ἀπάνω στὸ βουνό. Ὅταν ἔτρωγε ἕνα βολαράκι ὀπίου, μοὔλεγε καταπληκτικὲς ἀφηγήσεις, ἱστορίες ἱερῶν πόλεων ποὺ βρίσκονται σὲ ὕψος δεκαπέντε χιλιάδων μέτρων, ἀπάνω στὸν ἀέρα καὶ ἄλλα παρόμοια.

Μιὰ μέρα παρουσιάστηκε στὴν πόρτα μας μιὰ νέα τῆς ἡλικίας μου. Ἦταν ξυπόλυτη κι' αὐτὴ σὰν κι' ἐμένα καὶ φοροῦσε μιὰ λερωμένη ρομπίτσα.

—Ἔλα μέσα, τῆς εἶπε ἡ Σούρνα. Σ' ἔφερα γιὰ νὰ χορέψῃς. Ἐσὺ ποὺ ξέρεις λιγάκι, θὰ δείξῃς αὐτηνῆς ἐδῶ.

Στὴν Μπατάβια εἶχα ἰδῆ χορεύτριες στὸ δρόμο. Τὶς λένε «ρόγκεγκ». Φοροῦν κεντημένες ρόμπες καὶ μιὰ μακρυὰ σάρπα ποὺ γλυστράει κάτω ἀπ' τὸ κορμί τους, καθὼς κινοῦν τὰ γυμνὰ μπράτσα. Τὸ «γκάμελαγκ», ἡ μικρή τους ὀρχήστρα, ἀποτελειται ἀπὸ ἕνα μονόχορδο βιολί, διάφορα τύμπανα καὶ κρουστὰ ὄργανα.

Οἱ ἱερὲς χορεύτριες φοροῦν ἄσπρη ρόμπα καὶ γιὰ μόνο στολίδι ἔχουν ἕναν λωτό. Ὁ χορός τους εἶνε πειὸ βαρῦς, πειὸ μονότονος, καὶ συνοδεύεται μόνο ἀπ' τὸ τάμ-τάμ.

Ἡ νέα σύντροφός μου, ἡ Ρίγια, μ' ἔμαθε τὶς πρῶτες κινήσεις τῶν χεριῶν, καὶ τοῦ κορμοῦ ποὺ μένει σχεδὸν ἀκίνητος. Ἐπίσης μοὔδειξε τὸ ὑπόλοιπο μοναστῆρι, ὅπου οἱ νεαρὲς χορεύτριες ζοῦν κατὰ ὁμίλους ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς μιὰ γρηὰ γυναῖκα.

Ἐμένα ὅμως μὲ τραβοῦσε πειὸ πολὺ ὁ ναός. Ἐπροχώρησα κι' ἐγλύστρησα μέσα στὰ περιστύλια., ἀποκλειμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἀπὸ μεγάλους ὀγκολίθους ποὺ εἶχαν πέσει ἀπὸ τὸν θόλο. Εἶχε σκοτεινὲς γωνιές, σὰν στοιχειωμένες, ποὺ ἐκατοικοῦσαν χιλιάδες νυχτερίδες. Ἔπειτα μεγάλα ἀνάγλυφα ποὺ παρίσταναν θεούς, προεξοχὲς ποὺ ἐχρησίμευαν στοὺς πιθήκους γιὰ ν' ἀναρριχῶνται, στάσιμα νερὰ σκεπασμένα ἀπὸ λωτοὺς καὶ κατοικημένα ἀπὸ ψάρια καὶ ἄλλα ὑδρόβια ζῶα.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ: Εἰς τὸ ἑπόμενον

Ο ΑΡΧΙΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ

του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς φιλολογίας

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἶδε τὸν Φίλιππον ξαπλωμένον στὴν αἱματοβαμμένη χλόη, ἀναίσθητον, καὶ τὸν δοῦκα ὀρθόν, νὰ κρατάῃ ἀκόμη τὸ πιστόλι καὶ νὰ γελάῃ μὲ τὸ μοχθηρό του γέλιο.

Γιατὶ ὅμως τὸ πιστόλι; Γιατὶ νὰ μονομαχήσουν μὲ τὸ τόσο ἐπικίνδυνο αὐτὸ ὅπλο; Κ' ἔξαφνα τὴν ἔπιασε ἡ ἐλπίδα ὅτι θὰ μονομαχοῦσαν μὲ τὸ ξῖφος.

Ἀλλ' ἡ ἐλπίδα αὐτὴ δὲν ἀργοῦσε νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ, κ' ἔβλεπε πάλι τοὺς δυὸ ἄνδρες ἀντιμετώπους, μὲ τὸ πιστόλι στὰ χέρια. Ἄκουε τὴν διπλῆν ἐκπυρσοκρότησι, ἔβλεπε ἕνα ἐλαφρότατο σύννεφο καπνοῦ καὶ τὸν ἄντρα της νὰ σωριάζεται νεκρὸς πάνω στὰ χόρτα. Ἤθελε νὰ διώξῃ αὐτὸν τὸν ἐφιάλτην ποὺ τὴν παρακολουθοῦσε παντοῦ, ἂν καὶ εἶχε τὰ μάτια ἀνοιχτά, κ' ἐπῆγε πρὸς τὸ παράθυρο.

Ὁ ἀέρας ἦταν εὐχάριστος καὶ στὴν ξάστερη νύχτα ἔλαμπαν τ' ἀστέρια. Στὰ δέντρα τοῦ κήπου οἱ ἐνετικοὶ φανοὶ ἔσβυναν ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον, ἀφοῦ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἕνα ἐλαφρὸ φύσημα ἀνέμου ἔκανε τὴ φλόγα τους ν' ἀνάψῃ πιὸ πολύ, τρεμουλιαστά.

Μὲ φρίκη, ὅλ' αὐτὰ τὰ φαναράκια τὰ εἶδε σὰν σταγόνες αἵματος. Τότε ἔκλεισε τὸ παράθυρο κατατρομαγμένη κ' ἐτράβηξε τὰ παραπετάσματα γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ πειὰ τὶς ἀπαίσιες ἐκεῖνες φλογίτσες.

Ἄρχισε νὰ βηματίζῃ μέσα στὸ δωμάτιό της, σκεφτική, ἀπορροφημένη, ἐνῷ στὸ μυαλό της ἐστριφογύριζε μὲ ἀπαίσια φρίκη ὁ θάνατος τοῦ Φιλίππου. νατά, νομίζοντας πὼς ἔτσι θὰ μποροῦσε νὰ ξελαφρωθῇ. Καὶ ἄρχισε νὰ λέῃ: «Φέρνω δυστυχία σὲ ὅποιον μὲ πλησιάσῃ!».

Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς της τὴν ἐτρόμαξε μέσα στὴ βαθειὰ σιγή. Καὶ δὲν εἶπε ἄλλο τίποτε. Ξαπλώθηκε στὴν πολυθρόνα της καὶ προσπάθησε νὰ διαβάσῃ. Ἀλλὰ τοῦ κάκου. Τὰ αὐτιά της ἐβούιζαν καὶ ἐνόμιζε πὼς ἄκουσε τὶς καμπάνες τῆς ἐκκλησίας νὰ χτυποῦνε πένθιμα.

Τότε θέλησε νὰ πάῃ στὸ δωμάτιο τοῦ Φιλίππου γιὰ νὰ ἴδῃ τί κάνει. Περπατῶντας μὲ τὶς μύτες τῶν ποδιῶν της ἔφθασε στὴν κάμαρα τοῦ ἀνδρός της.

Τὰ πάντα ἐκεῖ μέσα ἦταν βυθισμένα στὴ σιγὴ καὶ στὸ σκοτάδι. Οὔτε κρότος οὔτε φῶς. Ἐνόμισε τότε ὅτι ὁ ἄντρας της ἐκοιμόταν καὶ ἡ ἰδέα αὐτὴ τὴν καθησύχασε ἀρκετά. Ξαναγύρισε λοιπὸν στὸ δωμάτιό της κ' ἐπέρασε τὴν ὑπόλοιπη νύχτα σὲ φοβερὴ ταραχή, ποὺ τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ τὴν καθησυχάσῃ.

Ὁ Φίλιππος ὅμως δὲν ἦταν στὸ δωμάτιό του καὶ δὲν ἐκοιμόταν. Εἶχε κλειστῇ στὸ γραφεῖο του, στὸ ὑπόγειο, κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς Κλαίρης.

Δὲν ἀγνοοῦσε ὅτι ἡ συνάντησίς του μὲ τὸν δοῦκα, εἰς τὸ πεδίον τῆς τιμῆς, θὰ ἦταν πολὺ σοβαρή. Οἱ συνεννοήσεις τῶν μαρτύρων εἶχαν ἀρχίσει ἀπὸ τὸ ἴδιο βράδυ, καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις, μὲ ὅλην τὴν σοβαρότητά της, ἦταν ἁπλουστάτη, οἱ μάρτυρες δὲν ἄργησαν πολὺ νὰ συμφωνήσουν τὶς λεπτομέρειες.

Παρ' ὅλες τὶς παρακλήσεις τοῦ κ. Μουλινὲ ν' ἀποσοβηθῇ ἡ μονομαχία, εἶχεν ὁρίσει συνάντησι γιὰ τὶς ὀκτὼ τὸ πρωΐ.

Ἡ συνάντησις θὰ γινόταν στὰ σύνορα τοῦ δάσους τοῦ Πορταβέν, μὲ τὸ δάσος τοῦ Βαρώνου, σὲ ἴση ἀπόστασι ἀπὸ τοὺς δύο πύργους, στὴν ἴδια ἐκείνη πλατεῖα τοῦ δάσους, ὅπου λίγες μέρες πρὶν ἀντηχοῦσαν χαρμόσυνα τὰ γέλια καὶ οἱ φωνὲς τῶν καλεσμένων ποὺ ἐπῆγαν νὰ τιμήσουν τὸ ἐξοχικὸν γεῦμα τοῦ Μουλινέ.

Ὁ δοὺξ εἶχε προτείνει τὸ πιστόλι. Ἡ ἀπόστασις θὰ ἦταν τριάντα βήματα καὶ πῦρ κατὰ βούλησιν.

Ὁ Φίλιππος ἐδέχθηκε αὐτοὺς τοὺς ὅρους χωρὶς νὰ ταραχτῇ καθόλου. Ἂν καὶ δὲν ἦταν πολὺ γυμνασμένος στὸ πιστόλι, ἦταν ὡστόσο καλὸς σκοπευτὴς μὲ κυνηγετικὸ ὅπλο. Σκεφτόταν λοιπὸν μὲ ἀγρία χαρά, ὅτι ἂν ἐκινδύνευε καὶ νὰ σκοτωθῇ, ἦταν ὅμως περίπου βέβαιος ὅτι μποροῦσε καὶ νὰ σκοτώσῃ.

Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἀνδρῶν, ποὺ ἦταν ὡπλισμένοι μὲ τὸ ἴδιο θάρρος καὶ τὴν ἴδια ψυχραιμία, ἦταν ἀδύνατον νὰ μαντέψῃ κανεὶς ποιὸς θὰ νικοῦσε. Δὲν ὑπῆρχε ὅμως ἀμφιβολία, ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο ἦταν καταδικασμένος.

Μόνος, ἀπορροφημένος ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτόν του, μὴν ἔχοντας ἴσως παρὰ λίγες ὧρες μονάχα νὰ ζήσῃ, ὁ Φίλιππος βυθίστηκε σὲ σκέψεις. Καί, μὲ ὅλην τὴν ἐντιμότητα τοῦ χαρακτῆρος του, ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ καὶ νὰ κρίνῃ τὴν διαγωγή του.

Μιὰ ἰδέα τὸν ἀνησυχοῦσε: ὅτι ἔδειξε ἀπέναντι τῆς Κλαίρης περισσότερην σκληρότητα ἀπ' ὅσην ἔπρεπε. Καὶ κατὰ τὴν κρίσιμη ἐκείνη στιγμὴ ἔνοιωθε ἀπέραντη εὐσπλαχνία γιὰ τὴν βασανισμένη ἐκείνη ψυχή, ποὺ εἶχεν ἐξαγνισθῆ μὲ τὰ δάκρυά της. Τώρα τὴν ἔβλεπε πειὰ ὅπως εἶχε σχηματίσει στὴ σκέψι του τὴν εἰκόνα της.

Ἡ περήφανη καὶ ὑγέρωχη ἐκείνη γυναικα, ποὺ τὸν εἶχε διώξει ἀπὸ κοντά της τόσο ἀπότομα, ἔγινε τώρα μιὰ γυναικα ταπεινή, φιλόστοργη καὶ ἀφωσιωμένη.

Ἡ δοκιμασία, ὅσο σκληρὴ καὶ ἂν ἦταν, ἐπέτυχε. Καὶ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ σκέφτεται ὅτι ἂν ζοῦσε ἡ Κλαίρη θὰ ἦταν ὁλόκληρη ἀφωσιωμένη σ' αὐτὸν καὶ στὴν ἀγάπη του, ἐνῷ ἂν πέθαινε θὰ τὸν εἶχε διαρκῶς εἰς τὴν ἀνάμνησί της.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἤθελε κι' αὐτός. Μποροῦσε λοιπὸν νὰ εἶνε ἥσυχος ὅτι ἐπέτυχε τὸν σκοπό του.

Ἔνοιωθε λοιπὸν τὸν ἑαυτό του πολὺ ἥσυχον. Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς συνειδήσεώς του δὲν μετανόησε καθόλου ποὺ σφυρηλατοῦσε τὸν μετάλλινον αὐτὸν χαρακτῆρα γιὰ νὰ τὸν διαπλάσῃ ὅπως αὐτὸς τὸν ἤθελε. Ἐκαταλάβαινε ὅτι ἡ Κλαίρη θὰ ζοῦσε εὐτυχισμένη ἐὰν ἡ τύχη τὸν εὐνοοῦσε καὶ δὲν σκοτωνόταν στὴ μονομαχία.

Ἔξαφνα βήματα ἀντήχησαν ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, μέσα στὴ σιγὴ τῆς νυκτὸς καὶ τὸν ἔκαμαν ν' ἀνατριχιάσῃ. Καὶ ἔτεινε τὴν προσοχή του.

Ἦταν περπάτημα κανονικό, σχεδὸν αὐτόματο, τὸ περπάτημα τῆς νεαρῆς γυναίκας ποὺ περνοῦσε στιγμὲς φρικτῆς ἀγωνίας. Δὲν τὸν ἐχώριζε παρὰ μιὰ σανίδα μονάχα ἀπ' αὐτήν, ἀλλὰ πόσο μακρυὰ βρισκόταν ἐξ αἰτίας τοῦ χαρακτῆρος της!

Σὲ κάθε τρίξιμο τοῦ πατώματος ὅπου ἐβημάτιζε ἡ γυναικα του, ὁ Φίλιππος ἐμάντευε ὅλην τὴν ἀγωνία τῆς Κλαίρης. Τὴν ἔβλεπε μὲ τὴν φαντασία του νὰ περιφέρεται μέσα στὸ δωμάτιο, μὲ τὰ μάτια στεγνά, τὰ χαρακτηριστικὰ παραμορφωμένα, τὰ χέρια ποὺ ἔτρεμαν καὶ τὸ ἀπελπισμένο ἐκεῖνο ὕφος ποὺ τοῦ ἦταν ἀρκετὰ γνωστό, ὕφος γεμᾶτο ὀργὴ καὶ πόνο.

Ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπάῃ δυνατά. Γιὰ πρώτη φορὰ ἔβλεπε πὼς ἦταν ἀδύνατος μπροστὰ στὸν ἔρωτά του. Καὶ μὲ τὸν λάρυγγα στεγνόν, τοὺς κροτάφους ποὺ τοῦ πονοῦσαν φοβερὰ σὰν νὰ ἦταν σφιγμένοι σὲ σιδερένιο στεφάνι, τὸν ἔπιασε μεγάλη ἐπιθυμία νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὴν γυναικα αὐτὴν τὴν ὁποίαν ἐλάτρευε καὶ ποὺ τοῦ ἀνῆκε.

Σὰν νὰ ἦταν μικρὸ παιδάκι, ἐπροσπάθησε νὰ βρῇ ἀφορμὲς καὶ αἰτίες γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπόφασίν του αὐτήν.

Δὲν ἦταν τάχα τρελλὸς νὰ κινδυνεύῃ νὰ πεθάνῃ πρὸς χάριν της, χωρὶς ἀκόμα νὰ τὴν πάρῃ στὴν ἀγκαλιά του, χωθὶς νὰ ἀγγίξῃ τὰ χείλη του στὰ μυρωδάτα ξανθά της μαλλιά;

Δὲν εἶχε παρὰ νὰ εἰπῇ μιὰ λέξι μονάχα, γιὰ νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ πέσῃ στὴν ἀγκαλιά του. Θ' ἀργοῦσε ἀκόμα πολὺ νὰ ξημερώσῃ. Μποροῦσε ν' ἀπολαύσῃ τὴν ἀπελπισμένην ἡδονὴ τοῦ ἔρωτα ποὺ ἴσως δὲν θὰ εἶχε συνέχεια.

Στὴν φλογερὴ αὐτὴ σκέψι τὸν ἔπιασε ἴλιγγος. Ἡ σάρκα του ἀνατρίχιασε. Ἐπροχώρησε λίγα βήματα καὶ ἦταν ἕτοιμος ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα, ὅταν ἔξαφνα μετενόησε κ' ἐσταμάτησε.

Πῶς θὰ μποροῦσε ν' ἀφήσῃ τὸν ἑαυτό του νὰ παρασυρθῇ σὲ τέτοια χαμέρπεια; Ἔπειτα ἀπὸ τόσες δοκιμασίες θὰ τοῦλειπε τὸ θάρρος τὴν τελευταία στιγμή; Θὰ κατέβαινε τόσο χαμηλά, ὥστε ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὴν γυναικα αὐτήν, τὴν ὁποίαν ἐνίκησε κ' ἐδάμασε, μερικὲς στιγμὲς ἐξευτελισμένης ἀπολαύσεως;

Βρισκόταν σὲ μιὰ στιγμὴ πού, καὶ ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς, θὰ ἀποφάσιζε γιὰ τὴ ζωή του. Ἐὰν ἐζοῦσε μετὰ τὴν μονομαχία ἡ Κλαίρη θ' ἀνῆκε σ' αὐτόν, χωρὶς περιστροφὲς γιὰ τὸ παρόν, χωρὶς φόβους γιὰ τὸ μέλλον. Ἐὰν σκοτωνόταν θὰ ἔμενε γι' αὐτὴν μεγάλος, περήφανος, ἀδιάλλακτος.

Σὰν καλὸς παίκτης λοιπόν, ἤθελε νὰ παίξῃ καλὰ τὴν παρτίδα ὥς τὸ τέλος. Ἢ ὅλα ἢ τίποτε. Ἢ ζωὴν ἁγνῆς εὐδαιμονίας ἢ σιωπηλὸν καὶ ψυχρὸν θάνατον. Καὶ ἀποφασισμένος πειά, ἐκάθησε στὸ γραφεῖο του.

Ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, ἡ Κλαίρη ἐξακολουθοῦσε νὰ βηματίζῃ νευρικά. Τὴν ἄκουσε ν' ἀνοίγῃ τὴν πόρτα, καὶ μὲ βῆμα ἐλαφρότατο νὰ προχωρῇ ἕως τὸ δωμάτιό του.

Ἕνα χαμόγελο ἄνθισε στὰ χείλη του. Ἔτεινε ὅλην τὴν προσοχή του. Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ ἔνοιωσε τὴν Κλαίρη νὰ ἐπιστρέφῃ στὸ δωμάτιό της. Ὥστε λοιπὸν κι' αὐτὴ εἶχε πάρει τὴν ἴδιαν ἀπόφασι.

Ἐκαταλάβαινε πολὺ καλά, ὅτι ἂν ἐπήγαινε κοντά της θὰ τὸν θεωροῦσε ὡς οὐρανοκατέβατον. Θὰ ἔπαυε νὰ εἶνε ὁ ἀνώτερος ἄνθρωπος ποὺ ἐδάμαζε τὰ πάντα εἰς τὴν θέλησίν του καὶ θὰ γινόταν ἕνας κοινὸς καὶ χυδαῖος ἄνθρωπος, στὴν διάθεσι τῶν αἰσθήσεών του.

Τὰ πρῶτα φῶτα τῆς χαραυγῆς τὸν ξανάφεραν στὴν πραγματικότητα, τοῦ θύμισαν τὶς φροντίδες ποὺ ἔπρεπε ν' ἀπορροφήσουν τὶς τελευταῖες του στιγμές.

Προτοῦ πεθάνῃ ἤθελε νὰ ἐξασφαλίσῃ στὴν ἀδελφή του ἕνα καλὸ στήριγμα. Ἦταν εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα τοῦ μαρκησίου Μπολιέ. Ἦταν φρόνιμος νέος καὶ σοβαρός, τέτοιος ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐτυχία τῆς ἀδελφῆς του.

Ἐὰν ἀπάντησε ἀρνητικὰ στὴν αἴτησι τῆς Κλαίρης, τὸ ἔκαμε μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ μείνῃ σταθερὸς στὴν συζυγική του τακτικὴ καὶ νὰ χτυπήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν πιὸ δυνατὰ τὴν καρδιὰ τῆς νεαρῆς γυναικός.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Στὸ ἑπόμενο.

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 18ης σελίδος)

κό... Ἕναν ἀστακό, ποὺ νὰ σᾶς πάρῃ ὁ διάβολος!

Καὶ ὁ φίλος της πρῶτος κι' ἔπειτα ἡ παρέα ἀρχίζουν ὅλοι μαζὺ νὰ τραγουδοῦν:

Ἡ Μανιὼ ἔχει ἕνα κακὸ
ποὺ ἀγαπᾶ τὸν ἀστακό...

Ἡ Μανταλένια δὲν μπόρεσε νὰ μείνῃ περισσότερο, κι' ἔφυγε τρεχάτη...

★

Καθισμένη στὴν κουζίνα μιὰ βραδυά, ἡ Μανταλένια μονολογοῦσε κι' ἔκλαιε.

Τῆς εἶχαν πῆ νὰ φύγῃ καὶ μάννα καὶ παιδιά. Μὰ ποῦ νὰ πάῃ...

Θυμήθηκε καὶ τὸν κύριό της, καὶ μπροστὰ στὸν καϋμὸ τοῦ χαμένου κυρίου της, λησμόνησε τὸ δίκηο της.

—Τὸν καϋμένο τάφεντικό, τὸν κύριό μου!... Κανεὶς δὲν τὸν κλαίει, κανείς! ἔλεγε μισοκλαίοντας, καὶ μόνον ἐγώ, ἐγὼ μόνο, μόνο! Μὰ ἐγὼ τί νὰ τοῦ κάνω, ἐγώ, ἐγώ, ἐγὼ δὲν εἶμαι ὄμορφη σὰν τὴν κυρία! Ἂν ἤμουν ὄμορφη κι' ἐγώ, ἂν ἤμουνα θὰ μ' ἀγαποῦσε, ναὶ ἂν ἤμουνα ὄμορφη καὶ ὄχι αὐτὴ τὴν παλιο... τὴν παλιοσκύλλα! Τὴν παλιοσκύλλα, νὰ ἤμουνα ὄμορφη! Μά, μά εἶμαι, εἶμαι ἄσχημη, ἄσχημη...

Τὸ φῶς τῆς τραπεζαρίας τὸ εἶχε ἀναμμένο, ὅπως ἄλλοτε ποὺ περίμενε τ' ἀφεντικά της. Καὶ ἦταν ἡ ὥρα ποὺ δειπνοῦσαν. Μαζεύονταν ἐκεῖ ὅλο θόρυβο καὶ γέλιο...

Ἡ Μανταλένια ἄφησε τὸ θρῆνο καὶ σηκώθηκε καὶ πῆγε στὴν τραπεζαρία. Γιὰ μιὰ στιγμὴ στάθηκε στὴν πόρτα της καὶ κύτταξε μέσα. Κούνησε τὸ κεφάλι της καὶ προχώρησε.

Ἡ κυρία της εἶχε φύγει ἐνωρίς, νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸ φίλο της. Καὶ θἄρχόταν μεθυσμένη, μαζί του...

Καὶ τὴ θυμήθηκε, πὼς τὴν εἶχε δεῖ πάλι, ἕνα βράδυ ποὺ πῆγε ἀργὰ στὴν ταβέρνα καὶ κύτταξε ἀπ' τὸ παραθυράκι.

Τραγουδοῦσε, ξεφώνιζε, μὲ τὴν κιθάρα στὰ χέρια:

Σφίξε με...

Τὸ καπέλλο μὲ τὰ μακρυὰ πένθιμα πέπλα, ἦταν πεταμένο σὲ μιὰ καρέκλα καὶ τὰ πέπλα βρισκόντουσαν χάμω, στὶς βρώμικες πλάκες τοῦ μαγαζιοῦ...

Προχώρησε νὰ πάῃ πάλι στὸ μαγειρεῖο, ἀλλὰ στάθηκε. Κάποιος χτυποῦσε τὴν πόρτα. Πῆγε καὶ ρώτησε. Ἦταν τὸ δουλάκι τοῦ φίλου τοῦ κυρίου της.

—Δὲν εἶνε κανεὶς ἐδῶ. Τὴν ρώτησε αὐτό, ὅταν ἄνοιξε τὴν πόρτα.

—Ὄχι, τί θέλεις;... Θἀργήσουν!

—Σὲ θέλει ὁ κύριός μου. Καὶ νἄρθῃς γρήγορα!...

Αὐτὴ τὴ βραδυὰ ἡ χήρα τοῦ Μάρκου, ἄργησε ἀκόμα περισσότερο στὴν ταβέρνα «Τὰ ψητὰ ἀρνιά». Παραπατῶντας καὶ στηριγμένη στὰ χέρια τοῦ φίλου της μπῆκε σὲ αὐτοκίνητο νὰ τὴν πάῃ σπίτι της. Μὰ καὶ μὲ δυσκολία τὴν εἶχε σηκώσει ἀπ' τὴν ταβέρνα, γιὰ νὰ φύγουν. Δὲν ἤθελε νὰ πάῃ σπίτι της, ἤθελε νὰ μένῃ κει, ἕως ὅτου ξημερώσει.

Στὸ δρόμο ἡ κυρία Τούλα τραγουδοῦσε καὶ κάποτε ἔδινε καὶ μιὰ στὸ κεφάλι τοῦ φίλου της.

Ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου ἤξερε καὶ δρόμο καὶ σπίτι καὶ σὲ λίγο σταμάτησε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα.

Τὸ σπίτι ὅμως ἀντὶ νἆνε σκοτεινό, μὲ κλειστὰ παράθυρα, τὰ ἐξώφυλλα, ἦταν φωτισμένο, πολυφωτισμένο καὶ μὲ τὰ γυαλιὰ μόνο κλειστά...

—Μπα, μπα, ἔκανε ὁ φίλος τῆς Τούλας, φῶτα, φωτισμένο τὸ σπίτι... Καὶ σὲ τέτοια ὥρα... Τί σημαίνει αὐτό;...

—Τί, τ' εἶνε, βρέ; τὸν ρώτησε κείνη, καθὼς ἑτοιμαζόταν νὰ κατέβῃ.

—Νά, δὲ βλέπεις! Τὸ σπίτι εἶνε κατάφωτο!... Καὶ σὲ τέτοια ὥρα!

—Θὰ τὰ λησμόνησε κείνη ἡ βρῶμα ἡ σπιούνα, ἡ πατσαβούρα! Ἄ, θὰ τῆς ξάνω τὸ μαλλί της καὶ θὰ τὴ διώξω ἀπόψε!...

—Ἔλα, Πίτσα, μὴν κάνῃς τέτοιο πρᾶγμα...

—Τώρα θὰ δῇς!...

Κ' ἐνῷ παραπατοῦσε πρίν, πετάχτηκε τώρα καὶ κατέβηκε ἀπ' τὸ αὐτοκίνητο, πρὶν προφτάσουν νὰ τὴν ἐμποδίσουν.

—Τῆς τἄχω φυλαγμένα!

Καὶ χτύπησε τὸ κουδοῦνι... Ἀργοῦσαν. Πάλι ξαναχτύπησε.

Ἀντὶ ν' ἀνοίξῃ ἡ πόρτα, ἀκούστηκε ἕνα παράθυρο νἀνοίγῃ, κι' ἔπειτα ἡ φωνὴ τῆς Μανταλένιας νὰ λέῃ.

—Ὁ Θεὸς νὰ σὲ λεήσῃ! Τέτοια ὥρα δὲ ζητιανεύουν!

—Τί λὲς μωρή, τρελλάθηκες;

—Κατάλαβα, πὼς ἐγὼ θὰ κάνω αὐτὸ ποὔλεγες!

Τὸ παράθυρο ἔκλεισε. Ἡ Πίτσα ἔξω φρενῶν βλαστημοῦσε καὶ χτυποῦσε μὲ τὰ πόδια τὴν πόρτα...

Νὰ πάλι ὅμως τὸ παράθυρο ἄνοιξε ἕνα σῶμα ψηλὸ ἀντρὸς φάνηκε στὸ ἄνοιγμα, καὶ μιὰ φωνὴ αὐστηρὴ ρώτησε:

—Ποιὸς εἶνε αὐτὸς ποὺ μὲ ἀνησυχεῖ τέτοια ὥρα;

Ἡ γυναῖκα, ποὺ ἦταν ἀπὸ κάτω, ἄφησε φωνὲς καὶ σωριάστηκε, ἔπεσε στὶς πλάκες τοῦ πεζοδρομίου. Ὁ ἄντρας, ποὺ ἦταν μαζί της, ἔφυγε. Καὶ ὁ ψηλὸς ἄντρας ἀπ' τὸ παράθυρο, τὸν εἶδε νὰ τρέχῃ γρήγορος στὸ φωτισμένο δρόμο, ἀπομακρύνεται.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η ΓΕΡΜΑΝΙΔΑ

ΤΗΣ Κας ΠΙΠΙΝΑΣ Δ. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗ

Τὴν τύχη της τὴν ἤξερε ἡ Δημητροῦ, τὴν εἶχε ἰδεῖ ἀπὸ χρόνια, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ παντρεύθηκε. Πολλὲς φορὲς μάλιστα, κατόπιν, τἄβαλε στὸ θυμό της μὲ τὴν προξενήτρα. Ἀλλὰ τί τῆς ἔφταιγε στὸ κάτω-κάτω, κι' ἡ γυναικα, γιὰ καλὸ τὤκαμε, γιὰ κακὸ ὄχι!

Σὲ χλωρὸ κλαδὶ δὲν τὴν ἄφηνε ὁ μακαρίτης, στὰ νειᾶτα της: «Ἀντωνίτσα, τὸ φουστάνι σου ἦτανε κοντό, καὶ φάνηκαν τὰ πόδια σου καθὼς περνοῦσες στὴν πλατεῖα». «Ἀντωνίτσα, δὲ μ' ἀρέσει ἡ θέση σου στὴν ἐκκλησία, δίπλα στοὺς ἄντρες». «Ἀντωνίτσα, τὸ παιδὶ κρύωσε, δὲν τὸ πρόσεξες». «Τὸ φαΐ ἦταν ἄνοστο, ἤθελε βούτυρο ἀκόμα». «Ἀντωνίτσα, τοῦτο, Ἀντωνίτσα ἐκεῖνο!»

Τὰ ἴδια κ' ἔπειτα σὰν χήρεψε μὲ δυὸ παιδιά, νέα γυναικα. Ἕνα-ἕνα συλλογιζόταν τώρα, τὰ καλὰ τοῦ ἀντρός της. Ποιὸς εἶνε μονάχα κακὸς ἢ μονάχα καλὸς σ' αὐτὸν τὸν κόσμο;

Πονόψυχος, κουβαρντᾶς! Τὴν ἀγαποῦσε, τὴν ἐφρόντιζε. Μὰ τί ὤφελει! Ἤτανε θαμμένος στὸ κοιμητῆρι, καὶ στὰ σιγανὰ λόγια τῆς γυναίκας του, ποὺ σκυμμένη μὲ τὸ θυμιατὸ δίπλα στὸ σταυρό, κλαίγοντας, τοῦ μουρμούριζε, ὅπως δὲν τοῦ τἄχε πεῖ ποτέ της στὴ ζωή, δὲν ἔδωσε ποτὲ ἀπόκριση.

Νέα γυναικα, μὲ δυὸ παιδιά. Βάρη μονάχα στὴν πλάτη της εἶχε καὶ στήριγμα κανένα. Κάτι χτηματάκια, τἄχε ὅλα ὑποθηκέψει ὁ συχωρεμένος, πολυέξοδος καθὼς ἦτανε, κι' ἔκανε πάντα τοῦ κεφαλιοῦ του.

Ὅλη της τὴ ζωὴ τὴν ἔφαγε νὰ τὰ ξεχρεώσῃ, νὰ μπορέσῃ νὰ σπουδάσῃ τὰ παιδιά της.

★

Στὶς ἀτυχίες λοιπὸν καὶ στὶς φουρτοῦνες εἶχε συνειθίσει. Μὰ αὐτὴ ἐδῶ ποὺ τὴ βρῆκε, ἦταν ἀναπάντεχη. Νὰ παντρευθῇ ἔξαφνα ὁ γυιός της καὶ νὰ πάρῃ Γερμανίδα! Πῶς δὲν τῆς ἔφυγε τὸ μυαλὸ τῆς Δημητροῦς, σὰν τὸ πρωτάκουσε, ἤτανε θαῦμα! Ἀθηναία, συλλογιζόταν κάποτε πὼς μποροῦσε νὰ πάρῃ, ἐκεῖ ποὺ σπούδαζε καὶ τῆς ἐρχόταν ἄλλο πρᾶγμα. Σὲ Γερμανίδα δὲν ἐπῆγε ποτὲ ὁ νοῦς της. Μὰ συχνὰ γίνονται πράγματα ποὺ δὲν τὰ βάζει ὁ νοῦς μας. Καὶ μάλιστα, σὰν νὰ γίνωνται ἴσα-ἴσα ἐκεῖνα ποὺ δὲν τὰ βάζει ὁ νοῦς μας.

Κ' ἔλαβε γράμμα τοῦ γυιοῦ της ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ποὺ τῆς τὰ ἱστοροῦσε ὅλα μὲ τὸ νῖ καὶ μὲ τὸ σίγμα. Παντρεύθηκε προχθὲς τὴ Μαρία Μπάουμαν καὶ τὸν ἄλλο μῆνα νὰ τοὺς περιμένουν. Τῆς φιλοῦσαν, ἔγραφε, καὶ οἱ δυὸ τὸ χέρι.

Φαρμάκι τῆς ἦρθε τῆς Δημητροῦς. Ἄχ ἀνόητο παιδί, ἄπραγο, ποὺ τὸ τύλιξαν καὶ τὤκαμαν ὅπως ἤθελαν. Ἄλλοι ἤτανε οἱ ἔξυπνοι, ποὺ πέρνουν προῖκες καὶ κοπέλλες ἠθικές. Γιατὶ κανένα ἀπὸ αὐτὰ δὲν θἄχε ἡ Γερμανίδα· ἡ Δημητροῦ ἤτανε βέβαιη. Ἂν τἄχε, καθότανε στὸν τόπο της καὶ παντρευότανε. Δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ κυνηγάῃ τὰ ξένα παιδιά.

—Μπορεῖ νἆνε κ' ἑβραία, τῆς εἶπε ἡ νύφη της, ἡ Ἑλενίτσα, ἡ γυναῖκα τοῦ μεγάλου της γυιοῦ. Ἑβραῖες εἶνε οἱ περισσότερες ἀπὸ δαῦτες. Καὶ κάνουν γάμο πολιτικό, χωρὶς παπᾶ.

Πῶς δὲν τῆς ἦρθε σιγκοπὴ τῆς κακομοίρας ποὺ τἄκουσε, νὰ μείνῃ στὸν τόπο καὶ νὰ ἡσυχάσῃ!

★

Ἀλλοιώτικα φανταζόταν ἡ Δημητροῦ τὴν παντρειὰ τοῦ γυιοῦ της!

Πρῶτα-πρῶτα θἄστελνε τὴ Λευτερία νὰ μιλήσῃ στὴ μάννα τῆς Πόπης. Γιατὶ τὴ νύφη τὴν εἶχε βρεῖ ἀπὸ χρόνια καὶ τὴν καμάρωνε κρυφά. Ἤτανε ἡ Πόπη ἡ γειτονοπούλα τους, νόστιμο κορίτσι, μελαχροινό, νοικοκυρὰ μὲ προικιὰ καὶ μὲ προῖκα καὶ μὲ συγγενεῖς καλούς.

Ἡ Πόπη εἶχε ζήσει καὶ μεγαλώσει, χωρὶς νὰ φαντάζεται πὼς τὸ ἄγρυπνο βλέμμα τῆς Δημητροῦς, τὴν παρακολουθοῦσε. Τὸ πρωῒ στὸ συγύρισμα τοῦ σπιτιοῦ, ὅταν μαντηλοδεμένη ξεσκόνιζε καὶ τίναζε τὰ χαλιὰ στὸ ἅπλωμα τῶν ρούχων, στὸ σιδέρωμα τῆς μπουγάδας, στὰ ἐργόχειρα. Ἔβλεπε πὼς περιποιόταν τ' ἀδερφάκια της, πῶς ὑπάκουε τοὺς γονεῖς της.

Ἡ νυφούλα της! Χρόνια τὴν καμάρωνε. Μονάχα λέξη δὲν εἶχε βγάλει σὲ κανένα, ἴσα μ' ἐκεῖ τῆς ἔκοβε τὸ μυαλό. Περίμενε πρῶτα νὰ σπουδάσῃ ὁ Ἀλέκος, νὰ πάρῃ τὸ δίπλωμά του, ὤμορφος καθὼς ἦτανε καὶ καλός!

Στὴν νύφη της μονάχα εἶχε πεῖ κάποτε κάτι, μὰ ὄχι ὅλο τὸ μυστικό της. Πῶς ἔχει γυναικα γιὰ τὸν Ἀλέκο καλοπροικισμένη καὶ νοικοκυρά.

Ἡ ξένη τὴν θάμπωσε μὲ τὴν ὠμορφιά της. Ἦταν κάτι τὸ αἰθέριο, ποὺ σκεπτόσουνα ἂν ἦτο ἄνθρωπος ἀπὸ σάρκα.

Κάποτε ποὺ ἤθελε νὰ τὴν πειράξῃ, γιατὶ οὔτε προῖκα εἶχε πάρει ἡ Ἑλενίτσα, καὶ ἀνοικοκύρευτη ἦτανε, ὅπως ἔλεγε ἡ πεθερά της. Καὶ πραγματικά, τὸ πέτυχε νὰ τὴν πειράξει, γιατὶ ὅλο ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα ἡ Ἑλενίτσα τὸ πέρασε μελαγχολική.

Θὰ τελείωνε λοιπὸν ἡ Λευτερία ποὺ ἤτανε καπάτσα τὸ συμπεθεριό. Τἄλλα θὰ 'ρχόνταν ἕνα-ἕνα μοναχά τους.

Οἱ ἀρρεβῶνες, τὸ συγγενολόϊ, ὁ γάμος. Κι' οἱ κουβέρτες οἱ φλοκᾶτες καὶ τὰ κιλίμια, τὰ μεταξωτὰ παπλώματα, τριανταφυλλὶ καὶ θαλασσί, τὰ φουσκωμένα κεντητὰ μαξιλάρια τοῦ κρεββατιοῦ μὲ τὰ κόκκινα ντύματα καὶ τοὺς φιόγκους, θἄκαναν τὸ γῦρο τῆς πλατείας πρὶν νὰ μποῦν στὸ σπίτι τους.

Θὰ εὐχηθῇ, θὰ κλάψῃ, θὰ φιλήσῃ στέφανα σὰ μάννα.

Καὶ τώρα φαινόταν τῆς Δημητροῦς σὰν κάποιοι νὰ τῆς χάλασαν τὸ συμπεθεριό, σὰν νὰ τῆς χώρισαν τ' ἀντρόγενο. Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ τὴν καλοδεχθῇ, νὰ μείνῃ μαζύ τους.

—Δὲν κάνει, μητέρα, νὰ δείξουμε τίποτα, τῆς εἶπε ὁ μεγάλος της γυιός. Θὰ δώσουμε ἀφορμὲς στὸν κόσμο καὶ τίποτα δὲν ἔχουμε νὰ κερδίσουμε.

Ἡ Ἑλενίτσα μονάχα ἦτανε ὅλο χαρά, ἂν καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὴν κρύψῃ. Ἐκεῖνο ποὺ φοβώτανε, νὰ πάρῃ ὁ κουνιάδος της πλουσιοκόριτσο τοῦ τόπου καὶ νἆνε αὐτὴ παρακατινή, δὲ θὰ γινότανε. Γιατὶ κανένας συγγενὴς δὲν συνερίζεται καὶ δὲ ζηλεύει τόσο τὸν ἄλλονε ὅσο συνυφάδα τὴ συνυφάδα. Καὶ προσπαθοῦν νὰ φαίνωνται στὸν κόσμο «ποιὰ κάλλια, ποιὰ καλύτερη».

Οὔτε καὶ τὸν κουνιάδο της ἐχώνευε, ποὺ σὰν ἐρχόταν, τὸ καλοκαῖρι, ἔκανε τὸ σπουδαῖο. Ἐπιστήμων, βλέπεις. Καλὰ νὰ τὰ πάθῃ λοιπόν, νὰ τὴν κουκουλωθῇ τὴν ἀπένταρη, καὶ ν' ἀραδιάσουνε παιδιὰ μετά, νὰ ἰδῇ ποὺ ἤτανε πάντα του ἀτσάκιστος, σὰ νὰ βγῆκε ἀπὸ τὸ κουτί, μὲ φτιαγμένα νύχια καὶ κολλημένα μαλλιά.

★

Τὴν παραμονὴ ποὺ θἄφταναν εἶχε φούριες ἡ Δημητροῦ. Ὅσο νὰ πῇς, νειόπαντρο δεχόταν τὸ παιδί της, ἔπρεπε νὰ τὸ γλυκάνῃ. Καὶ κόσμος θἄρχόταν νὰ τοὺς συγχαρῇ. Ἔφτιασαν κουραμπιέδες καὶ παξιμάδια, ἄνοιξαν δίπλες.

—Σάμπως θὰ καταλαβαίνω καὶ τὴν γλῶσσα της, ἔκαμε ἡ Δημητροῦ, καθὼς τὶς μέλωνε.

—Θὰ λέῃ στὸν ἄντρα της φανερὰ τὰ παράπονά της, γέλασε ἡ νύφη της.

—Αὐτὸ μοὔλειψε, νὰ μοὔρθῃ μέσα στὸ σπίτι μου ἡ Γερμανίδα καὶ νἄχῃ καὶ παράπονα, θύμωσε ἡ Δημητροῦ, κι' ἔσπασε τὴ δίπλα καθὼς τὴ γύριζε μὲ τὸ πηροῦνι.

Καθάρισαν τὸ σπίτι, ξεσκόνισαν, ἔστρωσαν παντοῦ ἄσπρα κεντήματα κολλαρισμένα, καὶ γέμισαν τὴν ὀβίδα στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ μὲ πρασινάδες, ἄσπρες μαργαρίτες καὶ γαρύφαλλα.

★

Ὅταν σφύριξε τὸ βαπόρι καὶ πέρασε κάσμοση ὥρα, τοὺς ἄκουσαν κάτου στὴν πόρτα. Πρῶτα ἀνέβηκε τὴ σκάλα ὁ Ἀλέκος, γελαστὸς καὶ πίσω ἡ γυναῖκα του.

Ἀγκάλιασε τὸ γυιό της ἡ Δημητροῦ σοβαρή, ἐνῷ ἡ καρδιά της κτυποῦσε νὰ σπάσῃ, ἔδωσε τὸ χέρι καὶ στὴ γυναῖκα του.

Καλῶς ἦρθες, εἶπε ξερά...

—Εὐχαριστῶ μητέρα, χαμογέλασε ἐκείνη, κι' ἔσκυψε καὶ τῆς φίλησε τὸ χέρι.

Πέρασαν στὴ σάλα, κ' ἡ Δημητροῦ ἔτρεξε γιὰ τὶς λεμονάδες. Σὲ λίγο μπῆκε πάλι, πίσω ἀπ' τὸ κορίτσι μὲ τὸ δίσκο, κάθησε κι' αὐτὴ καὶ στύλωσε ψυχρὰ τὰ μάτια της στὴν ξένη.

Πόσο γλυκειὰ ἦτανε, θεέ μου, πόσο ὤμορφη. Ποτέ της δὲν εἶχε ἰδεῖ, ἄλλη τέτοια γυναῖκα, ἡ Δημητροῦ. Σὰν νὰ βγῆκε ἡ πεντάμορφη ἀπὸ τὸ παλάτι της, κι' ἡ ζωγραφιὰ ἀπὸ τὸ κάδρο. Σὰ νἄτανε ἡ ροδοζυμωμένη βασιλοπούλα τοῦ παραμυθιοῦ, ἡ ἄνοιξη σὰν νἄφτασε στὸ σπίτι της ἀπὸ τὸν μακρυνό της ἀνθισμένο κῆπο, ντυμένη στ' ἄσπρα καὶ στὰ θαλασσιά.

Θαμπωμένη τὴν ἐκύτταζε ἡ Δημητροῦ. Τὰ μαλλιά της ἄστραφταν στὸν ἥλιο, ἄστραφταν καὶ τὰ μάτια της τὰ γαλανά, καὶ τὸ χαμόγελο στὸ στόμα της. Κι' ἡ γλύκα της ἐγλύκαινε ὅλα μέσα στὴ σάλα σιγὰ-σιγά. Γιὰ λίγο νὰ γλυκάνῃ καὶ τὸ πρόσωπο τῆς Δημητροῦς.

Μὰ πρόφτασε καὶ βγῆκε στὴν κουζίνα. Ἐκεῖ ἡ Ἑλενίτσα ἑτοίμαζε τὸν καφέ. Νυφη καὶ πεθερὰ δὲ μίλησαν. Ὅμως ἐφάνη τῆς Ἑλενίτσας πὼς τὰ μάτια τῆς γρηᾶς ἤτανε πιὸ μαλακά, καὶ τὸ στόμα της ἕτοιμο νὰ χαμογελάσῃ.

Πειραγμένη, κάτι ἐπῆγε νὰ τῆς εἰπῇ. Γιὰ τὰ μαλλιά της πὼς ἤτανε βαμμένα, πὼς χαλᾶνε γρήγορα οἱ ξανθές. Ὅμως δὲν μπόρεσε ν' ἀρχίσῃ, δὲν τῆς ἦρθε βολικὸ καὶ τ' ἄφησε.

Καὶ σκέφθηκε μονάχα μὲ πίκρα πὼς καλύτερα εἶχε χίλιες φορὲς νἄπαιρνε ὁ κουνιάδος της ὅποια ἀπὸ τὸν τόπο, ἀκόμη καὶ τὴν καλύτερη ἀρχοντοπούλα.

ΠΙΠΙΝΑ Δ. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΩΣΗΦΙΝΑΣ

Τώρα τὰ φαντάσματα, ὁ ἀετὸς καὶ τὸ κολυμπρί, εἶνε ἑνωμένοι σ' αὐτὴ τὴν κατοικία, ποὺ ἐστέγασε τὴ χαρά τους, τὴ δόξα τους, τὴ θλῖψι τους, τὸν πόνο τους. Πλανῶνται ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη στὴν τουαλέττα, ἀπὸ τὴν αἴθουσα τοῦ μπάνιου στὴν τραπεζαρία, ἀπὸ τὸ κρεββάτι τοῦ ἔρωτα στὸ τραπέζι τοῦ διαζυγίου, στὸ Ναπολεόντειο γραφεῖο, μέσα στοὺς καθρέφτες... Πλανῶνται, μὲ σεβασμό, σ' αὐτοὺς τοὺς μεθυστικοὺς καὶ κακοποιοὺς τόπους, σὰν ὅλους ποὺ ὁ ἔρωτας καὶ ἡ δόξα ἕνωσε στενά. Μιὰ μυστικὴ μεγαλοπρέπεια ὑψώνεται ἀκόμη ἀπ' αὐτὲς τὶς ταπεινὲς πέτρες. Στὴν ὄχθη τοῦ νεροῦ ποὺ καθρέφτισε ἄλλοτε τὰ πρόσωπά τους καὶ τὴν τύχη τους, φαίνονται σὰν νὰ κάθωνται τρεῖς Μοῖρες: Πόνος, Ἐξορία, Θάνατος. Πάντοτε ἦσαν ἐκεῖ αὐτὲς οἱ μοῖρες, ἀλλὰ δοξασμένοι καὶ εὐτυχεῖς δὲν τὶς ἐφαντάζοντο καθόλου, καὶ ἡ Ἰωσηφίνα ἐλάτρευε αὐτὲς τὶς ὄχθες τοῦ νεροῦ, ὅπου τὰ πόδια της ἀφήσανε ἴχνη ἀθάνατα. Ἡ Μαλμαιζόν! Ἐδῶ ὁ Αὐτοκράτωρ γυρίζοντας ἀπὸ τὴν Ἔλβα ἦλθε νὰ κλάψῃ τὴν Ἰωσηφίνα, «τὴν χαριτωμένη γυναῖκα ποὺ εἶδε ποτὲ» καὶ νὰ τὴν θυμηθῇ πάλι «κόβοντας ἕνα ἀπὸ τὰ ρόδα, ποὺ τόσο πολὺ αὐτὴ ἀγαποῦσε...».

Εἶνε ἐδῶ ποὺ ἡττημένος τελειωτικά, ἀπελπισμένος μετὰ τὸ Βατερλὼ κατέφυγε κοντὰ στὴν Ὀρτανσία, πρὶν φύγῃ γιὰ τὴν ἐξορία.... Σπαραχτικοὶ ἀποχαιρετισμοὶ στὴ Μαλμαιζόν. Ἡ Μαλμαιζὸν ὑπῆρξε τὸ μέρος ποὺ καθὼς ἔλεγε ὁ Μπουριὲν ὁ Αὐτοκράτωρ αἰσθανότανε «τόσο εὐχαριστημένος ὅσο καὶ στὰ πεδία τῶν μαχῶν»..

Ἀργότερα στὴν Ἁγία Ἑλένη λέγουν ὅτι μιλοῦσε χωρὶς ἔρωτα γιὰ τὴν Ἰωσηφίνα. Αὐτὸ δὲν ἀποδεικνύει τίποτε. Στὸ τέλος τοῦ βίου του, γερασμένος πρόωρα, ἄρρωστος, πικραμένος δὲν ἐσκέπτετο καθόλου τὴν περασμένη του ἀγάπη. Τί ἦταν αὐτὲς οἱ γυναῖκες γιὰ τὸν δύοντα ἀετό; Σκιές... Φαντάσματα... Δὲν ἀγαποῦσε, δὲν νοσταλγοῦσε πιὰ παρὰ τὴ Γαλλία του καὶ τὴ δόξα...

Ἄ! Ἂς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ἀπ' αὐτὸ τὸ στόμα ποὺ δὲν εὐχαριστήθηκε ποτὲ ἡ Ἰωσηφίνα ἐπῆρε τὸ πιὸ θερμὸ φίλημα...

Ἀπὸ τοὺς ἱστορικοὺς οἱ μὲν ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ Ἰωσηφίνα ὑπῆρξε μιὰ βασίλισσα προικισμένη μὲ ὅλες τὶς ἀρετὲς καὶ οἱ ἄλλοι ὅτι ἤτανε μία φιλάρεσκη, μία σπάταλη, μία ἐλαφρά, ἡ ὁποία οὔτε κἂν ἐρωτευμένη δὲν ὑπῆρξε ποτέ...

Ἔ, λοιπόν, ὑπῆρξε μιὰ γυναῖκα πολλαπλῆ, κυματίζουσα πολύμορφη, ἀλλὰ πάντοτε καλή, γενναία, εὔσπλαχνη καὶ μητρική. Ἐὰν ἐγνώρισε τὸ ἀληθινὸ πάθος δὲν μᾶς τὸ ἐνεπιστεύθη ἀλλὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς της ὑπῆρξε ὄχι μιὰ φιλάρεσκη, ἀλλὰ γυναῖκα κοινωνική, μὲ ὅλη τὴ σημασία τῆς λέξεως. Σὲ μιὰ σκληρὴ ἐποχὴ στρατιωτικὴ ἀνέμιξε τὸ γοῦστο της, τὴν εὐγένειά της, τὸ θέλγητρό της, τὴ χάρι της... Φαντάζεσθε μιὰ στιγμὴ αὐτὴ τὴν Αὐτοκρατορία χωρὶς αὐτὴ τὴ γυναῖκα; Ὄχι! Καὶ ἐπάνω ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς δόξες, ποὺ εἶνε αὐτὴ ὁ ἀχνός, πραγματικὸ κόσμημα καὶ σάβανο, ἄϋλη καὶ διαρκής, κυματίζει γύρω ἀπὸ τὸ χάος τῶν σβυνομένων ἡλίων των, ὁ ὠχρός σου πέπλος, ὦ Ἰωσηφίνα!

ΤΕΛΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

«ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΓΑΜΟ» ●

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ κ. Ν. ΓΥΡΑ

Μία ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἐπιστολὲς—συμβουλὲς τοῦ ἰατροῦ κ. Γύρα, ἀπὸ τὸ νέον βιβλίον του «Πρὶν καὶ μετὰ τὸ Γάμο». Εἶνε ἀπὸ τὶς καλύτερες:

«Ἀγαπητή μου Ντόρα,

Ἀπὸ τὴν ἐπιστολή σου πληροφορήθηκα ὅτι γέννησες. Εἶνε μεγάλη ἡ χαρά μου, διότι ἐλευθερώθηκες γρήγορα καὶ χωρὶς παρεπόμενα. Ἀκόμα γιατὶ ἔκαμες ἕνα γερὸ παιδάκι.

Πρέπει ὅμως τώρα, ὅπως καὶ ἕως σήμερα ἐτήρησες τὶς συμβουλές μου, νὰ συνεχίσῃς τὸ ἴδιο.

Σοῦ γράφω ἀμέσως, γιατὶ πρέπει νὰ προλάβῃς. Τὸ νεογνό, πρέπει νὰ ἐμβολιασθῇ μὲ τὸ ἀντιφυματικὸ ἐμβόλιο τοῦ Καλμέτ. *Μὴν ἀκοῦς, ὅτι κάποτε στὴν Γερμανία, πέθαναν τόσα παιδάκια, γιατὶ τοὺς ἔδωσαν αὐτὸ τὸ ἐμβόλιο.*

Ἀποδείχθηκε, ὅτι εἶχε γίνει πλάνη ἐργαστηριακὴ καὶ ἀντὶ νὰ δώσουν βακίλλους B.C.G. ἔδωκαν κοινοὺς βακίλλους ἀνθρωπίνου τύπου, ποὺ ἦταν ἑπόμενο νὰ σκοτώσουν τὰ καϋμένα τὰ παιδάκια! Ἐνῷ τὸ ἐμβόλιο τοῦ Καλμὲτ ἀποτελεῖται ἀπὸ βακίλλους «βοείου τύπου», οἱ ὁποῖοι, μετὰ ἀπὸ 230 διαδοχικὲς καλλιέργειες, ἔχασαν κάθε παθογόνο δύναμι.

Αὐτὸς ὁ βάκιλλος, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ἐμβόλιο B.C.G., ἀποδείχθηκε, ὅτι σὲ ὅσο εὐνοϊκὸ περιβάλλον κι' ἂν βρεθῇ (ὅπως εἶνε τὰ ζῶα ποὺ γίνονται εὔκολα φυματικὰ ἢ ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμός), ὅσο καὶ νὰ καλλιεργηθῇ, ποτὲ δὲν ξαναβρίσκει τὴν καταστρεπτική του δύναμι. Ἀντ' αὐτοῦ ἔχει μεγάλη προφυλακτικὴ δύναμι, γιατὶ μαθαίνει τὸν ὀργανισμὸ τοῦ παιδιοῦ νὰ παλαίῃ ἐναντίον του—τοῦ χαρίζει ἀνοσίαν. Ἔτσι ἀργότερα, ὅταν εἰσπνεύσῃ τὸ τρομερὸ βάκιλλο τοῦ Κώχ, θὰ ἔχῃ μάθῃ ὁ ὀργανισμός του νὰ τὸ καταπολεμᾷ καὶ δὲν θ' ἀφίνῃ νὰ ἐκτελῇ τὸ καταραμένο του ἔργο...

Μὰ γιὰ νὰ εἶνε ἀποτελεσματικὸ τὸ ἐμβόλιο, πρέπει νὰ τὸ δώσῃς τοῦ παιδιοῦ τὴν τρίτη μέρα ἢ τὴν τετάρτη —τὸ πολὺ τὴν πέμπτη— ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ γεννήθηκε, ὅσο εἶνε τελείως παρθένος ὁ ὀργανισμὸς τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ πραγματικὰ μικρόβια. Ἂν τὸ δώσῃς ἀργότερα, δὲν ὠφελεῖ πιά.

Γιὰ τὸν τρόπο ποὺ θὰ τὸ δώσῃς, αὐτὸς ἀναγράφεται στὶς ὁδηγίες ποὺ στέλνει τὸ Ἰνστιτοῦτο Παστέρ, μαζὺ μὲ τὸ ἐμβόλιο.

Ὅταν συμπληρώσῃ τὸν πρῶτο χρόνο, πρέπει νὰ τοῦ τὸ ξαναδώσῃς· ἐπίσης στὸ τέλος τοῦ τρίτου ἔτους καὶ τοῦ ἑβδόμου.

Σὲ συμβουλεύω νὰ τὸ συνιστᾷς καὶ στὶς φίλες σου. Μὰ γιὰ νὰ προφθαίνῃ τὸ ἐμβόλιο ἐγκαίρως, πρέπει νὰ τὴ γραφοῦν μόλις ἀρχίσουν οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ, στὸ «Ἰνστιτοῦτο Παστὲρ Βασ. Σοφίας 103 Ἀθῆνας» καὶ θὰ ἔρχεται ἀμέσως σχεδὸν δωρεάν.

Ὅλα τὰ ἐμβολιασθέντα ὡς σήμερα μωρά, (καὶ εἶνε ἀμέτρητες χιλιάδες) ἀνέχονται τὸ ἐμβόλιο, χωρὶς νὰ παρουσιάζουν οὔτε τὴν ἐλαχίστη διαταραχή. (Αὐτὸ τὸ ἔχω διαπιστώσει καὶ ἐξ ἰδίας πείρας). Πάντως τὸ ἐμβόλιο τοῦτο, ἀποτελεῖ σήμερα, τὸ πολυτιμότερο ὅπλο ποὺ διαθέτουμε ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀρρώστειας, ποὺ μαστίζει ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα.

Μακάρι νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ βρεθῇ κανένα καλύτερο, ἀποτελεσματικώτερο φάρμακο, ὥστε νὰ ἐκλείψῃ αὐτὴ ἡ ἀρρώστεια, ὅπως ἔγινε καὶ μὲ τόσες ἄλλες μάστιγες—τὴν πανώλη, τὴν εὐλογιά τὴ χολέρα κ.λ.π.—ποὺ ἄλλοτε θέριζαν τὴν ἀνθρωπότητα.

Μὴ σηκωθεῖς, Ντόρα, γρήγορα ἀπὸ τὸ κρεββάτι· δὲν εἶνε σωστὸ νὰ σηκώνωνται ἡ λεχῶνες πρόωρα, δηλ. τὴν ἕκτη ἢ τὴν ὄγδοη μέρα,—γιὰ νὰ μὴ μιλήσω γιὰ κεῖνες, ποὺ κάνουν τὸ ἔγκλημα νὰ πλένουν τὴν τρίτη μέρα τὰ... ματωμένα τους σεντόνια! Αὐτὲς εἶνε τρελλες, ποὺ τὶς πληρώνουν πολὺ ἀκριβά. Παθαίνουν μητρικά, σαλπιγγίτιδες, μητρίτιδες, γερνοῦν πρόωρα... Ἀρχινοῦν νωρὶς νὰ τοὺς πονοῦν τὰ πόδια, ἡ μέση τους, καὶ νομίζουν πὼς ἔχουν ρευματισμούς, ἐνῷ ἡ αἰτία ὅλων αὐτῶν τῶν κακῶν εἶνε αὐτὸ τὸ πρόωρο σήκωμα ἀπὸ τὸ κρεββάτι.

Τὴ δεκάτη μέρα ποὺ θὰ φύγῃς ἀπὸ τὴν κλινική, νὰ πλαγιάσῃς πάλι στὸ σπίτι σου. Ἂν ζαλισθῇς μόλις σηκωθεῖς, μὴ σοῦ φανεῖ παράξενο. Εἶνε, γιατὶ ξεσυνηθίζει τὸ σῶμα νὰ εἶνε κάθετο, ἐπειδὴ ὅλες αὐτὲς τὶς μέρες ἦταν ὁριζόντιο, καθὼς ἦσουν ξαπλωμένη· ὅπως λοιπὸν θὰ βρεθῇς ὄρθια, θὰ μαζευτῇ τὸ αἷμα στὰ πόδια καὶ θὰ γίνῃ ἕνα κενὸ στὸ κεφάλι, ποὺ θὰ σοῦ φέρῃ τὴ ζάλη. Μὴ κουρασθῇ τὶς πρῶτες μέρες ποὺ θὰ γυρίσῃς στὸ σπίτι σου· νὰ σηκώνεσαι μιὰ - δυὸ ὧρες τὴ μέρα καὶ πάλι νὰ ξαπλώνῃς. Μόνο τὴν εἰκοστὴ μέρα ἀπὸ τὸν τοκετὸ νὰ ξαναρχίσῃς τὴν ιδια ζωὴ ποὺ ἔκανες καὶ πρίν. Μπορεις τότε νὰ βγῇς κι' ἔξω, χωρὶς νὰ περιμένῃς νά...σαραντήσῃς! Οὔτε εἶνε σωστὸ νὰ καθίσῃς περισσότερο στὸ κρεββάτι, γιατὶ τότε ἐξαντλεῖται ὁ ὀργανισμός. Ὅπως στὰ ἔγραψα, εἶνε ὅ,τι χρειάζεται.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα θὰ ἔχῃς ὑγρά, τα λόχεια. Ὅπως στὸ ξαναεῖπα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνωνται γυναικολογικὲς πλύσεις εἰς πρῶτες μέρες, ἐκτὸς ἂν συμβῇ τὰ λόχεια νὰ εἶνε κάκοσμα, ὁπότε ὁ γιατρὸς θὰ συστήσῃ τὴν κατάλληλη θεραπεία. Μόνο ἐξωτερικὰ πρέπει νὰ γίνεται τουαλέττα, μὲ ἀποστειρωμένη γάζα καὶ νερὸ ὀξυζενέ. (Νὰ προτιμᾶται ἡ γάζα, γιατὶ τὸ βαμβάκι κολλᾷ κι' ἀφίνει ὑπολείμματα). Καὶ πάντα πρέπει νὰ μπαίνῃ μιὰ γάζα ἀποστειρωμένη πάνω στὸ αἰδεῖον, γιὰ νὰ μὴν ἀκουμπᾷ τὸ σεντόνι πάνω στὰ ὄργανα τῆς γυναίκας.

Δεκαπέντε—εἴκοσι μέρες μετὰ τὸν τοκετό, πιθανὸν νὰ δῇς τὰ λόχειά σου νὰ χρωματίζωνται μὲ αἷμα ἢ νὰ γίνεται μιὰ μικρὴ αἱμορραγία. Μὴν ἀνησυχήσεις· εἶνε κάτι φυσιολογικό, αὐτὸ ποὺ λέμε «μικρὴ περίοδο». Ἀργότερα, σχεδὸν ἔξῃ ἑβδομάδες μετὰ τὸν τοκετό, ἔρχεται συνήθως ἡ πρώτη περίοδος, ἔστω κι' ἂν ἡ μητέρα θηλάζει· τότε πρέπει νὰ μείνῃ ξαπλωμένη εἰκοσιτέσσερις ὧρες στὸ κρεββάτι.

Ὅλο τὸ διάστημα ποὺ θὰ θηλάζῃς, πιθανὸν νὰ μὴν ἔχῃς καθόλου ἔμμηνο ροὴ ἢ νὰ ἔχῃς κάθε δυό, τρεις μῆνες. Δὲν εἶνε τὸ ἴδιο σ' ὅλες τὶς γυναῖκες. Σὲ πολλές, τὸ θήλασμα εἶνε... προφυλακτικὸ κι ὅσο καιρὸ θηλάζουν, δὲ συλλαμβάνουν. Μὰ σὲ ἄλλες, δὲν ἔχει σχέσι αὐτὸ κι' ὅσο καὶ νὰ θηλάζουν ξαναμένουν ἔγκυες!

Πάντως κάνουν πολὺ κακὸ οἱ μητέρες ποὺ ἐξακολουθοῦν τὸ θήλασμα ἕνα, δυὸ χρόνια—καμμιὰ φορὰ καὶ περισσότερο!—γιὰ νὰ μὴ κάνουν στὸ μεταξὺ ἄλλο παιδί· ἔτσι καὶ κεῖνες ἐξαντλοῦνται πολύ, ἀλλὰ προπαντὸς κάνουν τοῦ παιδιοῦ ἄπειρο κακό. Ὅταν γίνῃ τὸ μωρὸ δέκα μηνῶν, πρέπει «ν' ἀποκόπτεται» τὸ δίχως ἄλλο. Ἀπὸ κεῖ κι' ἔπειτα τὸ θήλασμα τοῦ κάνει μᾶλλον κακό.

Ὅλο τὸ διάστημα ποὺ θὰ θηλάζῃς, νὰ τρῶς πολὺ καὶ νὰ πίνῃς πολλὰ ὑγρά, γιὰ νὰ ἔχῃς ἄφθονο γάλα. Λέγοντας νὰ τρῶς πολύ, δὲν ἐννοῶ νὰ κάνῃς ὑπερτροφία! Ἡ ὄρεξι θὰ εἶνε ὁ καλύτερος ὁδηγός. Πολὺς κόσμος θεωρεῖ τὸ γάλα ἀπαραίτητο, γιὰ νὰ ἔχῃ ἡ μητέρα πολὺ γάλα· ἂν δὲν σ' ἀρέσῃ, δὲν πειράζει, μὴ τὸ πίνῃς, ἂν καὶ εἶνε τόσο καλό. Μπορεις νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃς μὲ ἄφθονο βούτυρο φρέσκο, ποὺ εἶνε τὸ ἴδιο ὠφέλιμο καὶ θρεπτικό.

Ν' ἀποφεύγῃς τὰ οἰνοπνευματώδη ποτά. Μόνο λίγη μπύρα μπορεῖς νὰ πίνῃς. ἂν σ' ἀρέσῃ, ὄχι πὼς ἐπιβάλλεται!

Σὲ συμβουλεύω, Ντόρα, νὰ μὴ κάνῃς καὶ σὺ αὐτό, ποὺ ἔγινε τώρα τόσο τῆς μόδας! Δηλ. νὰ ζυγίζῃς τὸ μωρὸ κάθε μέρα ἢ κάθε φορὰ ποὺ θὰ θηλάζῃ! Εἶνε πάρα πολὺ κακὴ αὐτὴ ἡ μόδα. Πόσες μητέρες ἔγιναν νευρασθενικὲς μ' αὐτοὺς τοὺς «βρεφοζυγούς!»

Τὸ παιδὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ ζυγίζεται! Οὔτε ξέρουμε κἂν ἀκριβῶς, τί ποσὸ γάλακτος τοὺς χρειάζεται! Βέβαια στὰ βιβλία μας ὑπάρχει κάποιος «ἀριθμὸς γραμμαρίων», μὰ δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι ὅλα τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ πίνουν αὐτὸ τὸ ποσόν. Αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς εἶνε ὁ μέσος ὅρος, νὰ ποῦμε, γιὰ νὰ ξέρωμε μεῖς οἱ γιατροί, πόσο γάλα πίνει περίπου τὸ παιδί.

Ἡ καλυτέρα προφύλαξις ἀπὸ τὰ ἐγκαύματα τοῦ ἡλίου... καὶ sportif δροσερόν, ὑγιὲς δέρμα μὲ NIVEA!

Ὤμορφο μεγαχροινὸ δέρμα, χωρὶς ἐγκαύματα μὲ τὴν NIVEA. Ὁ λαιμὸς καὶ οἱ ὦμοι ἐκτίθενται περισσότερον εἰς τὸν κίνδυνον τῶν ἐγκαυμάτων καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ τρίβωνται συχνότερα ἀπὸ τὸ πρόσωπο μὲ NIVEA κρέμα ἢ λάδι.

Ἂν καὶ ἡ κρέμα NIVEA καὶ τὸ λάδι NIVEA δὲν περιέχουν βλαβερὰς χημικὰς οὐσίας, ἐν τούτοις προφυλάττουν θαυμάσια τὸ δέρμα ἀπὸ τὰ ἐγκαύματα, δὲν τὸ ἀφίνουν νὰ ξεραθῇ καὶ τὸ κρατοῦν μαλακὸ καὶ τρυφερόν.

Ἔτσι μπορεῖ καθένας νὰ λιάζεται ἀμέριμνα μὲ NIVEA.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ μυροπωλεῖα.

Τὸ μικρὸ κυτίον δραχ. 8.50. τὸ μεσαῖον 15. τὸ μεγάλο 30.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

Σταυρόλεξον

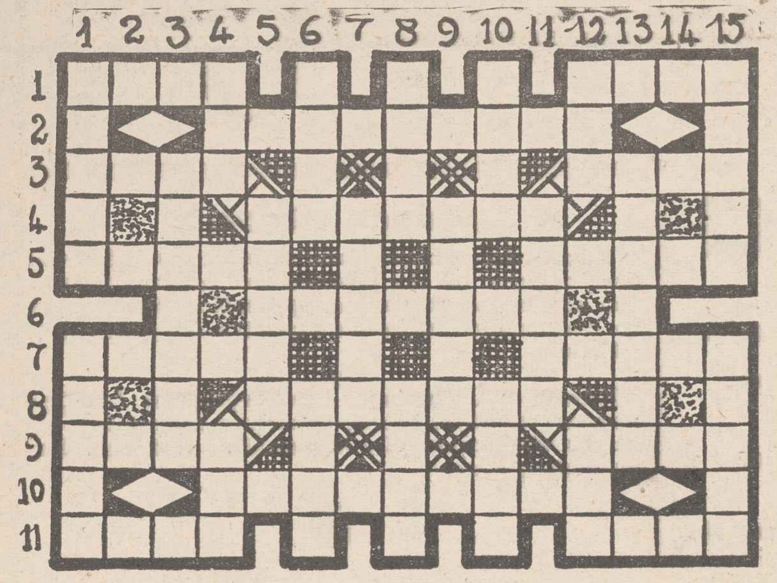

(ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ)

ΑΡΙΘΜΟΣ: 5

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1.—Σφοδρὰ δυσάρεστος ψυχικὴ διέγερσις· ὁρμὴ πρὸς τιμωρίαν ἢ ἐκδίκησιν.—Ἱμάς, σχοινίον, κορδόνι δέσμη διαφόρων πραγμάτων.

2.—Θὰ ἦσαν ἄχρηστα ἐὰν δὲν ὑπῆρχαν οἱ ραδιοφωνικοὶ σταθμοί.

3.—Νῆσος τοῦ Αἰγαίου ἐκ τῶν Κυκλάδων.—Παράστασις εἰδικὴ ὡς σύμβολον ἐργοστασίου ἢ βιομηχανικῆς κ.λ.π. Ἑταιρίας.

4.—Ὁ κυμαινόμενος, ὁ ταλαντευόμενος, ὁ εὐμετάβλητος, ὁ μὴ σταθερός.

5.—Ἑλληνικὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου παρὰ τὰ Μικρασιατικὰ παράλια.—Ἀντωνυμία ἐρωτηματική.

6.—Κέρμα εἰς τὸ ὁποῖον οὔτε οἱ πτωχοὶ δὲν δίδουν σημασίαν.

7.—Μία τῶν τεσσάρων φυλῶν τῶν παιγνιοχάρτων.—Μέγας βράχος ἐξέχων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης.

8.—Ὁδηγία πρὸς σύνθεσιν καὶ παρασκευὴν φαρμάκου, ἐδέσματος κ.λ.π. ἢ πρὸς συντήρησιν πράγματός τινος.

9.—Πᾶσα δύσκολος προσπάθεια πρὸς ὑπερνίκησιν ἀντιπάλου.—Ἂς παραδεχθῶμεν, ἂς μὴ

10.—Μεταβαίνω, ἐκβαίνω· ἐκσυζητῶμεν.

κινῶ, πορεύομαι ἔκ τινος τόπου πρός τινα κατεύθυνσιν ἢ πρός τινα σκοπόν.

11.—Πόλις τῆς Ἠπείρου· ὀνομαστὰ ὑπῆρξαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα της.—Ἀρκεῖ νὰ τὴν ὀνομάσῃ κανεὶς μεγαλοφώνως διὰ νὰ τὴν κάνῃ νὰ μὴν ὑπάρχῃ πλέον.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1.—Ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων κλπ. Ὁ ἱστάμενος ἐπὶ τῶν ποδῶν του.—Ἀποβάθρα καὶ κατ' ἐπέκτασιν λιμὴν ἢ ὅρμος ἔνθα δύνανται νὰ προσεγγίζουν πλοῖα.

3.—Ἀφήνω τὴν φαντασίαν ἢ τὴν σκέψιν μου νὰ πλανᾶται ἀορίστως, ἀσκόπως.

4.—Μεγάλη θεὰ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πανθέου.—Ἡ δημοσίευσις αὐτῶν ἀποτελεῖ τὸν κύριον σκοπὸν ἐκδόσεως μιᾶς ἐφημερίδος.

5.—Ἀρχαῖον ἀμυντικὸν ὅπλον.

6.—Ὁ τόπος ὅπου μεταβαίνουν αἱ ψυχαὶ μετὰ θάνατον καὶ ἰδίᾳ ἡ Κόλασις.—Πρόθεσις.

7.—Σημεῖον τιθέμενον ἐπὶ τονιζομένης συλλαβῆς (αἰτ ιατ.).

8.—Προπαρασκευαστικὴ κίνησις πρὸς ἅλμα, ρίψιν κ.λ.π. κατεύθυνσις κινουμένου πράγματος.—Σύμπτωσις ἀπροόπτων γεγονό-

9.—Πᾶν ὅ,τι παρατηρεῖ τις μετων, αἰσίων ἢ δυσαρέστων.

τὰ προσοχῆς.

10.—Ἦχος παραγόμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων.—Γεμίζω ὅπλον.

11.—Ἡ ἔχουσα ἀραιὰς τρίχας ἢ ὅλως ἄτριχος· ἐπὶ τοποθεσιῶν, ἡ ἐστερημένη βλαστήσεως.

12.—Δαυλὸς ἐξ εὐφλέκτου ξύλου πρὸς φωτισμόν, πυρσός.—Πρόθεσις.

13.—Πάθησις τοῦ σώματος, ὀφειλομένη εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἡλιακῆς θερμότητος.

15.—Ἀμαθής, ἄπειρος, ἀδέξιος.—Τὸ νὰ μὴ ἀπαντᾷ τις εἰς ἐπιστολὴν ἢ τὸ νὰ μὴ γράφῃ.

Λ. ΔΕΠ.—

Μικρὰ προβλήματα

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 7ον

ΠΩΣ ΤΟ ΕΓΝΩΡΙΖΕ

Ἦταν μιὰ θαυμασία χειμερινὴ νύχτα, στὴν Ἑλβετία, τὸ χιόνι εἶχε πέσει ἄφθονο παντοῦ. Ὅλα ἡσύχαζαν, διότι ἦσαν περασμένα μεσάνυχτα. Στὰ γραφεῖα μιᾶς ἐφημερίδος, οἱ δημοσιογράφοι ἔχουν τελειώσει τὴν ἐργασίαν των καὶ ἑτοιμάζονται νὰ ἐπιστρέψουν στὰ σπίτια των. Ἔξαφνα ὅμως κτυπᾷ τὸ τηλέφωνον:

—Ἐμπρός, ἐδῶ ἕνας ἀναγνώστης σας, ἕνα τρομακτικὸ δυστύχημα ἔλαβε χώραν πρὸ δέκα λεπτῶν μέσα στὸ τοῦννελ, ἕνα αὐτοκίνητον πολυτελείας, ποὺ μετέφερε πέντε ἀνθρώπους, συνεκρούσθη μὲ κάποιο ἕλκυθρον, τοῦ ὁποίου ἐπέβαινον δύο κυρίες καὶ ἕνας κύριος. Τέσαρες ἐφονεύθησαν καὶ δύο ἐτραυματίσθησαν. ὡὸ πλῆθος....

Ὁ δημοσιογράφος δὲν κατώρθωσε νὰ ἀκούσῃ περισσότερα, ἡ τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία διεκόπη ἀπότομα. Ἔτρεξε, λοιπόν, νὰ ἀναφέρῃ στὸν ἀρχισυντάκτην ὅ,τι εἶχε μάθει καὶ τότε ὁ τελευταῖος δίδει τὶς ἑξῆς ὁδηγίες:

Δύο δημοσιογράφοι νὰ τρέξουν μὲ αὐτοκίνητον εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος καὶ νὰ μᾶς δώσουν τὸ ρεπορτὰζ τους τηλεφωνικῶς. Ἐκτὸς αὐτοῦ, πρέπει νὰ εἰδοποιηθῇ ἡ ἀστυνομία καὶ ὁ σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν.

Μόλις ὅμως ἔδωσε τὶς ὁδηγίες αὐτές, ἕνας ὑπάλληλος τοῦ ἀναγγέλλει ὅτι κάποια βλάβη ἐπῆλθε στὸν κεντρικὸ τηλεφωνικὸ θάλαμο καὶ τώρα δὲν λειτουργεῖ καμμία τηλεφωνικὴ γραμμή. Ὁ ἀρχισυντάκτης γίνεται ἔξω φρενῶν. Ἕνας γέρος δημοσιογράφος ποὺ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐκάθητο ἥσυχα σὲ μιὰ γωνία διαβάζοντας ξένα περιοδικὰ τοῦ εἶπε:

—Γιατὶ ἐκνευρίζεσθε; Ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία τοῦ δυστυχήματος εἶνε ψεύτικη ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Σᾶς ἔπαιξαν μιὰ φάρσα καὶ θὰ τὸ ἰδῆτε...

Ὅλοι περιμένουν μὲ ἀνυπομονησίαν. Ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴν ὥραν, οἱ δημοσιογράφοι ἐπιστρέφουν ἔξαλλοι.

—Μᾶς ἐκορόϊδεψαν! Δὲν συνέβη κανένα ἀπολύτως δυστύχημα στὸ τοῦννελ...

Πῶς τὸ ἐγνώριζε αὐτὸ ἐκ τῶν προτέρων ὁ γέρος δημοσιογράφος;

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ παροιμία

(ΑΡΙΘΜΟΣ: 2)

Α=1	Ι=9	Ρ=17
Β=2	Κ=10	Σ=18
Γ=3	Λ=11	Τ=19
Δ=4	Μ=12	Υ=20
Ε=5	Ν=13	Φ=21
Ζ=6	Ξ=14	Χ=22
Η=7	Ο=15	Ψ=23
Θ=8	Π=16	Ω=24

Βασιζόμενοι στοὺς ἀριθμοὺς ποὺ ἀντιστοιχοῦν εἰς κάθε γράμμα τοῦ Ἀλφαβήτου, εἰς τὸν ἀνωτέρω δημοσιευόμενον πίνακα, προσπαθήσατε νὰ ἀνακαλύψετε τὴν παροιμίαν ποὺ κρύβεται πίσω ἀπὸ τοὺς διαφόρους κατωτέρω δημοσιευομένους ἀριθμούς:

15101 — 15211 — 97181
01915 — 23520 — 19718
19116 — 17241 — 91221
71513 — 91221 — 91715
131919

Π. χ.: 12201 — 71513 = 12, 20, 17, 15, 13, = ΜΥΡΟΝ.

Λέξεις

Νὰ εὑρεθοῦν ἐντὸς τριῶν λεπτῶν δεκαπέντε λέξεις τῆς καθαρευούσης, αἱ ὁποῖαι νὰ τελειώνουν ὅλες εἰς «ΣΙΣ».

Π. χ.: «Χ ο ῶ — ΣΙΣ».

Τὸ παράδειγμα δὲν λογαριάζεται.

Αἱ λέξεις, πρέπει νὰ ἀποτελοῦνται ὅλες ἀπὸ ἕξ μόνον γράμματα, καὶ τὸ ἀρχικὸν γράμμα καὶ τῶν δεκαπέντε νὰ εἶνε σύμφωνον.

Συναρμολόγησις

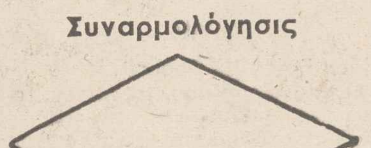

Μὲ δύο ψαλιδιές, ἀποκόψατε τὸν ἀνωτέρω ρόμβον εἰς τρία τεμάχια, τὰ ὁποῖα συναρμολογούμενα κανονικῶς νὰ σχηματίσουν ἕνα πλῆρες καὶ κανονικὸν τετράγωνον.

●

Προσοχή! Αὐτὸ δὲν εἶνε «Σταυρόλεξον»

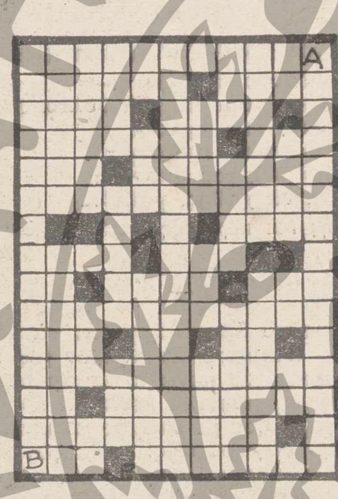

Τὸ ἀνωτέρω δημοσιευόμενον κλισέ, σκοπὸν δὲν ἔχει νὰ συμπληρωθῇ μὲ λέξεις, ὅπως τὸ Σταυρόλεξον, τὸ δημοσιευόμενον εἰς ἄλλην στήλην τῆς ἰδίας αὐτῆς σελίδος.

Πρέπει ἁπλούστατα νὰ φθάσετε ἀπὸ τὸ σημεῖον Α (Ἀθῆναι) εἰς τὸ σημεῖον Β (Βερολῖνον), ἀφοῦ ὅμως περάσετε μίαν καὶ μόνην φορὰν ἀπὸ κάθε λευκὸν τετραγωνίδιον, χωρὶς δὲ ποτὲ νὰ πέσετε ἐπάνω σὲ μαῦρο τοιοῦτον.

Μαγικὴ εἰκὼν

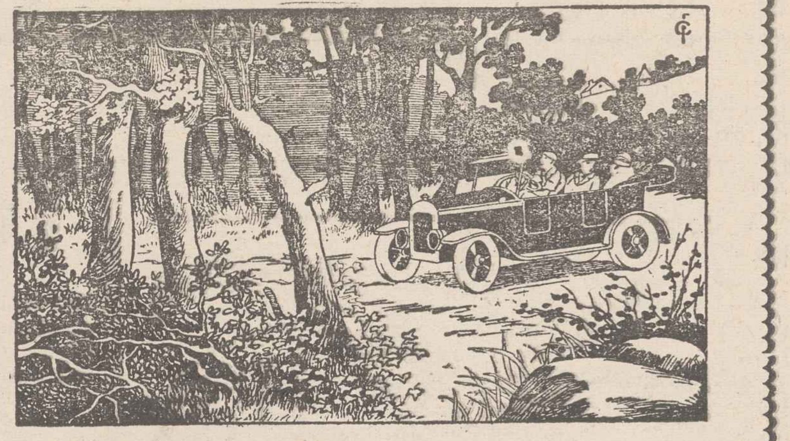

Οἱ κυνηγοὶ αὐτοὶ ποὺ εὑρίσκονται μέσα στὸ αὐτοκίνητον, παρατηροῦν ὅτι κάπου ἐκεῖ κοντά τους ενας λύκος καὶ ἕνας ἀγριόχοιρος ἑτοιμάζουν μίαν ἀγρίαν πάλην κατὰ τὴν ὁποίαν ἀσφαλῶς τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ζῶα θὰ ἐξοντωθῇ.

Μήπως βλέπετε τὰ δύο θηρία; ἡ σύλληψις τῶν ὁποίων ἴσως νὰ μὴ στοιχίσῃ οὔτε μίαν σφαῖραν εἰς τοὺς κυνηγούς;

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

«Διάφορα»

Λέξεις

Ἀτμὸς — Σάμος — Τόμος
Βωμὸς — Ὅρμος — Ἄμμος
Νόμος — Νομὸς — Χυμὸς
Ὕολμος — Γάμος — Μῖμος
Θυμὸς — Ζωμὸς—Δῆμος — Λιμός.

Δημοσιεύομεν ἀνωτέρω δεκαπέντε λέξεις αἱ ὁποῖαι τελειώνουν εἰς «ΜΟΣ».

●

ΤΑΞΙΣ ΜΗΞΙΣ — ΠΗΞΙΣ— ΛΕΞΙΣ — ΝΗΞΙΣ — ΔΗΞΙΣ— ΡΗΞΙΣ — ΤΗΞΙΣ — ΕΛΞΙΣ— ΟΡΕΞΙΣ — ΠΡΑΞΙΣ — ΨΥΞΙΣ — ΠΥΞΙΣ — ΣΥΡΡΑΞΙΣ —ΔΕΙΞΙΣ.

Δημοσιεύομεν ἀνωτέρω δεκαπέντε λέξεις, αἱ ὁποῖαι τελειώνουν εἰς «ΞΙΣ».

Ὑπάρχουν φυσικὰ ἀκόμη πολλὲς ἄλλες ποὺ ἀπαντοῦν στὸ πρόβλημα τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν δημοσιεύονται εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα.

●

Πόλεις

1.—Πρωτεύουσα τῆς Κίνας: Τὸ ΠΕΚΙΝΟΝ.
2.—Πρωτεύουσα τῆς Χιλῆς: Τὸ ΣΑΝΤΙΑΓΟΝ.
3.—Πρωτεύουσα τοῦ Μαρόκου: Τὸ ΦΕΖ.
4.—Πρωτεύουσα τῆς Δανίας: Ἡ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ
5.—Πρωτεύουσα τῆς Περσίας: Ἡ ΤΕΧΕΡΑΝΗ

Μαγικὸν τετράγωνον

(ΑΡΙΘΜΟΣ: 17)

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

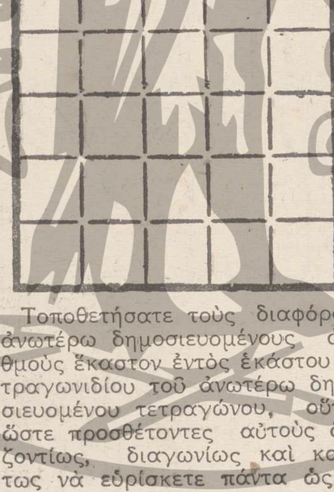

Τοποθετήσατε τοὺς διαφόρους ἀνωτέρω δημοσιευομένους ἀριθμοὺς ἕκαστον ἐντὸς ἑκάστου τετραγωνιδίου τοῦ ἀνωτέρω δημοσιευμένου τετραγώνου, οὕτως ὥστε προσθέτοντες αὐτοὺς ὁριζοντίως, διαγωνίως καὶ καθέτως νὰ εὑρίσκετε πάντα ὡς ἀποτέλεσμα «65ς.

6.—Πρωτεύουσα τοῦ Καναδᾶ: Ἡ ΟΤΤΑΒΑ.

Αὐτὰ εἶνε τὰ πραγματικὰ ὀνόματα τῶν διαφόρων πρωτευουσῶν ποὺ ἔπρεπε νὰ εὕρητε ἐντὸς ἑνὸς λεπτοῦ.

●

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ: 4

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) ΡΟΔΑΝΟΣ — ΑΣΤΕΙΟΣ. 3) ΣΑΤΡΑΠΙΣΜΟΣ. 4) ΑΝΑΞ ΣΤΥΛ. 5) ΕΣΧΑΤΩΣ. 6) ΑΜΥΝΑ — ΟΥΔΕΝ. 7) ΡΙΝΙΣΙΣ. 8) ΗΛΟΣ — ΠΟΘΩ. 9) ΣΤΥΠΟΧΑΡΤΟΝ. 11) ΣΤΡΑΤΙΑ — ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) ΡΟΔΑ — ΑΛΗΤΗΣ. 3) ΣΑΤΥΡΟΣ. 4) ΑΠΑΞ — ΣΤΟΑ. 5) ΕΑΡ. 6) ΟΡΡΟΣ — ΙΠΠΟΙ. 7) ΧΗΝ. 8) ΑΠΛΑ — ΙΑΧΗ. 9) ΤΙΣ. 10) ΣΥΣΠΩ — ΙΕΡΟΣ. 11) ΣΟΣ. 12) ΕΛΟΣ ΠΟΛΟ. 13) ΣΤΑΔΙΟΝ. 15) ΣΤΟΛΟΝ—ΩΧΡΑ.

●

Τὸ «Ἄνω-Κάτω Σταυρόλεξον» (ἀρ. 24)

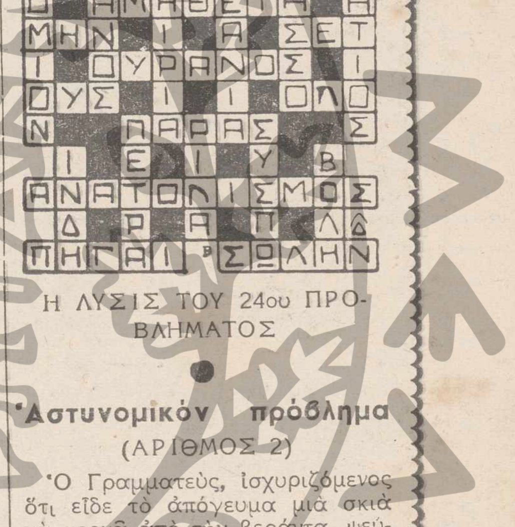

ΒΟΛΟΣ ΚΑΜΑΞ
Δ Θ Υ Ν Γ
ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΝ
Σ Ν Ο Ω Σ
Σ ΗΣΣΩΝ Α
ΤΟΝ Φ Κ ΠΕΚ
Ο ΑΜΑΘΕΙΑ Α
ΜΗΝ Ι Α ΣΕΤ
Ι ΟΥΡΑΝΟΣ Ι
ΟΥΣ Ι Ι ΟΠΟ
Ν ΠΑΡΑΣ Σ
Ι Ε Ι Υ Β
ΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ
Δ Ρ Α Π Λ Δ
ΠΗΓΑΙ ΣΩΛΗΝ

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ 24ου ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

●

Ἀστυνομικὸν πρόβλημα

(ΑΡΙΘΜΟΣ 2)

Ὁ Γραμματεύς, ἰσχυριζόμενος ὅτι εἶδε τὸ ἀπόγευμα μιὰ σκιὰ νὰ περνᾷ ἀπὸ τὴν βεράντα, ψεύδεται καὶ προσπαθεῖ ἁπλούστατα νὰ δικαιολογηθῇ.

Στὴν πραγματικότητα, ἡ σφαῖρα ποὺ ἔσπασε τὸν ὑαλοπίνακα, ἐρρίφθη ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ δωματίου. Τὰ σπασμένα κομμάτια ποὺ εὑρέθησαν στὸν κῆπο κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρον, τὸ ἀποδεικνύουν. Ἡ ὑπόθεσις τῆς σκιᾶς εἶνε, λοιπόν, ψευδὴς καὶ συνεπῶς ὁ Γραμματεὺς ἐφόνευσε τὸν πυργοδεσπότην.